

Programmabegroting Purmerend 2027-2030

Inhoudsopgave

Aanbiedingsbrief	4
-------------------------	----------

Leeswijzer	8
-------------------	----------

De programma's	12
-----------------------	-----------

1 Publieksdiensten	13
2 Samenleving	18
3 Wonen	41
4 Milieu	45
5 Bereikbaarheid	52
6 Beheer openbare ruimte	57
7 Ruimtelijke ordening	66
8 Veiligheid	76
9 Economie	81
10 Bestuur en concern	86

Financiële overzichten	90
-------------------------------	-----------

Overzicht algemene dekkingsmiddelen	91
Overzicht overhead	100
Heffing vennootschapsbelasting en onvoorzien	104
Financieel resultaat	106
Ontwikkeling en toelichting verloop vrije ruimte 2027-2030 (financieel beeld)	111
Overzicht baten en lasten per programma en beleidsveld	124
Overzicht incidentele baten en lasten	126
Meerjareninvesteringsplanning (MIP)	132
Overzicht reserves en voorzieningen	151

De paragrafen	160
Lokale heffingen	161
Weerstandsvermogen en risicobeheersing	168
Onderhoud kapitaalgoederen	183
Grondbeleid	190
Financiering	196
Bedrijfsvoering	204
Verbonden partijen	212
Openbaarheid	229
 Overige overzichten	 232
Subsidies	233
Financiële kaders en uitgangspunten begroting 2027-2030	234
Beleidsindicatoren	237
Taakvelden per programma	238
Samenstelling van het bestuur	241
Overzicht en onderbouwing stelposten en taakstellingen	242

Aanbiedingsbrief

Geachte leden van de gemeenteraad,

Hierbij bieden wij u de Programmabegroting 2027-2030 van de gemeente Purmerend aan. Deze begroting verschijnt aan het begin van een nieuwe bestuursperiode. Een periode waarin Purmerend staat voor een stevige financiële opgave. In de Kaderbrief 2027 bent u hierover al geïnformeerd. Uit de Kaderbrief bleek dat het structurele financiële beeld voor de komende jaren ruim negatief is. Vooral de stijgende uitgaven voor Jeugd en Wmo, de ontwikkeling van de rente en de lasten van noodzakelijke investeringen zetten de begroting onder druk.

Dit college geeft invulling aan de ambitie om de gemeenteraad meer kaderstellend te betrekken bij de koers van de gemeente en te werken aan de gewenste nieuwe bestuurscultuur. Dit doet het college door bij deze programmabegroting en de keuzes in het kader van Purmerend in Balans niet direct te komen met een voorgenomen koers en besluiten te komen, maar door -samen met de gemeenteraad- het proces zo in te richten dat raadsbreed in een open dialoog richtingen en keuzes gewogen kunnen worden en zo een duidelijke bestuurlijke opdracht aan het college meegegeven kan worden.

Begroting op basis van bestaand beleid

Voor deze Programmabegroting hebben wij bewust gekozen voor een beleidsarme begroting. Dat betekent dat deze begroting is samengesteld op basis van bestaand beleid. De financiële gevolgen van eerder genomen besluiten, autonome ontwikkelingen en noodzakelijke actualisaties zijn hierin verwerkt.

In deze begroting lopen wij nog niet vooruit op nieuwe beleidskeuzes uit het coalitieakkoord. Die keuzes worden eerst verder uitgewerkt in het college-uitvoeringsprogramma. Daarnaast is dit college voornemens eerst de begroting op orde te brengen, alvorens er sprake kan zijn van nieuwe beleidskeuzes.

De programmabegroting laat daarmee zien wat nodig is om onze taken volgens bestaand beleid uit te voeren. Dat beeld is voor de jaren 2028-2030 negatief. Het begrotingsjaar 2027 is sluitend. Binnen de programma's kunnen we blijven werken aan de opgaven waarvoor eerder beleid en besluiten zijn vastgesteld. Dat geldt bijvoorbeeld voor onze dienstverlening, zorg en ondersteuning, woningbouw, bereikbaarheid, duurzaamheid en het beheer van de openbare ruimte.

De Programmabegroting 2027 is opgesteld in lijn met het begrotingsadvies van de VNG. Het begrotingsjaar 2027 is structureel en sluitend. Daarnaast zijn de lasten voor de jeugdzorg geraamd met een prijsaanpassing en een volume aanpassing en is in de meerjarenraming, conform het VNG-advies, een stelpost opgenomen voor de voorgenomen hervorming van de huishoudelijke hulp binnen de Wmo. Daarmee wordt op een transparante wijze invulling gegeven aan de financiële gevolgen van nog niet uitgewerkte rijksmaatregelen.

Investeringsagenda en de organisatie

In het voorstel voor de investeringsagenda die u in deze begroting ontvangt, zitten enkel voorstellen waar de gemeenteraad al eerder uitspraken over heeft gedaan. Het bevat geen nieuwe

onderwerpen. Om die reden zijn er anders dan andere jaren slechts drie voorstellen: extra krediet voor de sporthal Karekietpark, het fietsnetwerk en de grotere parkeergarage op het Beatrixplein. Met het oog op een verantwoord investeringsbeleid zal het college de onderdelen van de huidige Investeringsagenda richting de Voorjaarsnota verder bezien op noodzakelijkheid.

Financiële keuzes zijn noodzakelijk

De programmabegroting 2027 laat het volgende financiële beeld zien:

<i>Bedragen x € 1.000</i>	2027	2028	2029	2030
A. Stand Primitieve begroting 2026 na 1e wijziging (raadsbesluit 852392)	0	12.932	-17.242	-16.661
B. Voortgangsrapportage 2026 (raadsbesluit 936086)	1.619	2.253	2.239	1.296
Vertrekpunt Programmabegroting 2027-2030	1.619	-10.679	-15.003	-15.365
C. Investerings	-	-114	-255	-380
D. Onvermijdelijke ontwikkelingen	-983	4.675	3.334	-238
E. Uitgangspunten en indexerings	686	760	835	867
F. Gemeenschappelijke regelingen	-789	-852	-379	-548
G. Investeringsagenda	-	-	-	-
Stand Programmabegroting 2027 (primitief)	532	-6.211	-11.467	-15.665
Waarvan incidenteel gedekt	-532	-858	-917	-1.225
Stand Programmabegroting 2027-2030 (structureel)	1.064	-5.353	-10.550	-14.440

Het financiële beeld van de begroting van Purmerend is licht verbeterd voor de jaren 2028 en 2029. Dat komt met name door een herfasering van de investeringen en de doorrekening van de inflatiecorrectie OZB die nog niet was meegenomen.

Het financiële beeld maakt duidelijk dat keuzes nodig zijn. In april heeft uw raad hiervoor het rapport Purmerend in Balans ontvangen. Dit rapport bevat een brede ambtelijke inventarisatie van mogelijke maatregelen. Het rapport is opgesteld n.a.v. een raadsbreed aangenomen motie bij de Programmabegroting 2026. In het rapport zijn keuzes uitgewerkt die op verschillende manieren gevolgen kunnen hebben voor inwoners, maatschappelijke organisaties, voorzieningen en de gemeentelijke organisatie. Wij vinden het belangrijk dat deze keuzes zorgvuldig en in samenspraak met uw raad worden gemaakt.

Vervolproces Purmerend in Balans: uw mening telt

De Programmabegroting wordt volgens de gebruikelijke begrotingsprocedure behandeld. In dat proces krijgt de gemeenteraad eerst de gelegenheid om de mogelijke maatregelen van Purmerend in Balans te bespreken en eigen voorstellen in te brengen. We nemen daarom voor het nemen van keuzes wat meer tijd. De reden hiervoor is tweeledig:

1. uw raad heeft zich nog niet kunnen uitspreken over het rapport en
2. de consequenties van een aantal maatregelen hebben invloed op de koers van beleidsterreinen voor de komende jaren en vragen daarom om een zorgvuldige en weloverwogen afweging.

Daarbij wil het college ook kijken naar alternatieve bezuinigingsvoorstellen vanuit de raad.

Om die reden wordt u gevraagd om in de commissiebehandeling van de begrotingsraad en in de algemene beschouwingen en bij de behandeling van de Programmabegroting 2027 tevens uw mening te geven over de maatregelen in Purmerend in Balans:

- Welke voorstellen kunnen op uw instemming rekenen en welke niet;
- Heeft u suggesties voor wijziging van de voorstellen;
- Heeft u mogelijk andere ideeën om de begroting weer sluitend te maken.

Na deze bespreking zal het college een voorstel opstellen met maatregelen om het meerjarenperspectief structureel te verbeteren. Dit voorstel wordt in november aan uw raad aangeboden. De besluitvorming hierover is voorzien voor december 2026. De financiële gevolgen worden vervolgens via een begrotingswijziging verwerkt. Ons streven is dat Purmerend vanaf 1 januari 2027 weer beschikt over een structureel sluitend meerjarenperspectief.

Eerst in balans, daarna ruimte voor nieuwe keuzes

Een gezonde financiële basis is nodig om ook in de toekomst goede voorzieningen te kunnen bieden en te kunnen blijven investeren in een groeiende gemeente. Daarom willen wij onze inzet eerst richten op een structureel sluitende begroting. Daarna kunnen nieuwe voorstellen uit het coalitieakkoord worden afgewogen. De verwachting is dat dit bij de Voorjaarsnota 2027 als eerste kan plaatsvinden.

Samen staan we voor de ingewikkelde opgave om duidelijke keuzes te maken voor het maken van een betrouwbare en duurzaam sluitende begroting. Deze keuzes zijn niet alleen ingewikkeld, maar zullen soms inhoudelijke beleidsbijstelling nodig hebben. De financiële uitdagingen zijn dusdanig dat dat niet zonder nieuwe inhoudelijke beleidsmatige afweging kan. Keuzes die vanuit onze huidige doelstellingen, zeker in eerste instantie, niet altijd ondersteund worden. Maar we geloven erin dat deze keuzes op de lange termijn niet alleen een gezonde begroting oplevert, maar uiteindelijk ook een vitalere samenleving. Dit doen we door -met een langere termijn visie- deze keuzes nu niet voor ons uit te schuiven. Deze koerswijzigingen willen we uitdrukkelijk samen met maatschappelijke partners, ondernemers en de gemeenteraad vormgeven. We zien uit naar het gesprek hierover met uw raad.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Purmerend,

De secretaris

De burgemeester

M. van der Weit

E. van Selm

Leeswijzer

De programma's

De programma's zijn als volgt opgebouwd:

Visie

Op hoofdlijnen wordt aangegeven waarom we doen wat we doen, en waarom we dat nu doen.

Doelen en activiteiten

Op hoofdlijnen wordt aangegeven hoe we uitvoering geven aan onze visie.

Wat gaan we doen en wat willen we hiermee bereiken?

In deze paragraaf wordt het gewenste maatschappelijke effect aangegeven dat de gemeente wil bereiken. De gemeente heeft daar niet als enige invloed op. De gewenste maatschappelijke effecten geven sturing aan het gemeentelijk handelen. Daarnaast wordt aangegeven wat de belangrijkste of opvallendste zaken zijn die de gemeente gaat doen om het doel te bereiken.

Wat mag het kosten

Per programma wordt kort toegelicht welke financiële ontwikkeling er is ten opzichte van de bijgestelde begroting 2026 (stand Voortgangsrapportage 2026). In de tabellen kunnen afrondingsverschillen zichtbaar zijn tussen de som van de afzonderlijke producten en het gehele programma. Ontwikkelingen groter dan € 100.000 worden toegelicht, met dien verstande dat het van belang kan zijn ook kleinere ontwikkelingen toe te lichten. Naast de ontwikkeling van de exploitatie wordt het gebruik van de bij het programma horende reserves toegelicht, en wordt een overzicht gegeven van de incidentele baten en lasten. In de financiële overzichten vindt u een totaaloverzicht van de baten en lasten, reserves en voorzieningen en de investeringen.

Financiële overzichten

De financiële overzichten bestaan uit:

Algemene dekkingsmiddelen

In de algemene dekkingsmiddelen staan de algemene baten en lasten van de gemeentebegroting. Dat zijn de belastingen, de opbrengst uit het gemeentefonds, rentebaten en -lasten, deelnemingen, stelposten die nog niet zijn verwerkt in de programma's, en ruimte voor nieuw beleid.

Overzicht overhead

In dit onderdeel zijn de kosten voor de organisatiebrede ondersteuning samengebracht, waaronder management, personeelszaken, financiën, ICT en communicatie. Volgens het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (het BBV bevat de wettelijke regels voor de inrichting van begrotingen, investeringen en financiële verantwoording van gemeenten), worden deze overheadkosten niet verdeeld over de verschillende programma's, maar centraal verantwoord. Alleen kosten die direct samenhangen met de uitvoering van een programma worden aan dat programma toegerekend. Het BBV bevat de wettelijke regels voor de inrichting van begrotingen, investeringen en financiële verantwoording van gemeenten.

Heffing vennootschapsbelasting en onvoorzien

In dit onderdeel is de heffing voor de vennootschapsbelasting en de post onvoorzien opgenomen.

Het financieel resultaat

In het financieel resultaat staat een totaaloverzicht van de baten en lasten van de programma's en de algemene dekkingsmiddelen, de overhead, de post onvoorzien en de heffing vennootschapsbelasting: het zogenaamde resultaat voor en na bestemming.

Ontwikkeling en toelichting verloop vrije ruimte 2027-2030

In dit overzicht zijn de financiële ontwikkelingen sinds de Voortgangsrappportage 2026 opgesomd en kort toegelicht.

Overzicht baten en lasten per programma en beleidsveld

Dit overzicht geeft per programma een opsomming van de beleidsvelden en de raming van de baten en de lasten voor de jaarschijf 2027-2030. Het zorgt voor een compleet beeld en is bedoeld als achterliggende toelichting.

Overzicht incidentele baten en lasten

In dit overzicht worden de Incidentele baten en lasten weergegeven die het begrotingssaldo incidenteel beïnvloeden. Het gaat om eenmalige zaken en om (meerjarige) projecten of subsidies als deze eveneens het karakter van tijdelijkheid c.q. eindig tot doel hebben.

Meerjareninvesteringsplanning

In de meerjareninvesteringsplanning worden de lopende- en vervangingsinvesteringen in één overzicht gepresenteerd. Daarnaast is er een overzicht met voorgenomen investeringen. Voor de voorgenomen investeringen wordt te zijner tijd een krediet aan de raad gevraagd.

Overzicht reserves en voorzieningen

Dit overzicht bevat het totaal van de reserves en voorzieningen en het gebruik hiervan en volgende jaren. Het overzicht wordt gevolgd door een korte toelichting per reserve en voorziening.

Paragrafen

De paragrafen presenteren een aantal verplichte overzichten op onderwerpen waarmee een beter inzicht wordt verkregen op zaken die aan de begroting ten grondslag liggen.

Overige overzichten

De overige overzichten zijn opgenomen ter onderbouwing en uitvoering van de begroting. Dit betreft:

Subsidies

Jaarlijks bij de begroting is een overzicht gevoegd waarin de verleende subsidies en andere vormen van financiële ondersteuning aan externe partijen staan vermeld. Dit is verdeeld in subcategorieën en met vermelding van eventueel daaraan gekoppelde plafonds.

Financiële kaders en uitgangspunten

In dit overzicht wordt beschreven welke uitgangspunten zijn gehanteerd voor loon- en prijsstijgingen en volgens welke weging is bepaald of een ontwikkeling onvermijdelijk is. In de begroting moet worden opgenomen of er sprake is van een keuzemogelijkheid voor de gemeenteraad.

Beleidsindicatoren

Dit overzicht bevat een lijst van indicatoren met daarin opgenomen de naam van de indicator, de eenheid en de bron. Het geheel is gerangschikt naar programmaniveau. De informatie voor de indicatoren is voor alle gemeenten beschikbaar en toegankelijk via de website www.waarstaatjegemeente.nl. De gemeenten ontvangen de beleidsindicatoren van externe partijen waaronder het CBS. Als gevolg hiervan kan de gemeente de cijfers niet actualiseren.

Taakvelden per programma

Dit onderdeel bevat de baten en lasten per taakveld en het verdelingsprincipe van de taakvelden over de programma's.

Samenstelling van het Bestuur

Hier vindt u de beschrijving van de portefeuillevverdeling van de collegeleden.

Overzicht en onderbouwing stelposten

In dit integraal overzicht zijn de stelposten opgenomen van € 100.000 en hoger. Per stelpost wordt inzicht gegeven in de aard, achtergrond en financiële onderbouwing.

Het is verplicht vanuit de BBV de baten en lasten te presenteren. In deze begroting dient u de lasten als plusteken en de baten als minteken te lezen. In de aanbiedingsbrief, de bijlage ontwikkelingen en toelichting vrije ruimte 2027-2030 en de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing wordt het financieel resultaat gepresenteerd als een plusteken (voordelig) en een minteken (nadelig). Daarnaast kunnen er in de tabellen kunnen afrondingsverschillen zichtbaar zijn.

De programma's

Programma 1

Publieksdiensten

Visie

Bij onze dienstverlening staat het belang van onze inwoners en ondernemers op de eerste plaats en staat gemak centraal. We leveren zoveel mogelijk maatwerk binnen de geldende wet- en regelgeving. Daarbij werken we steeds meer digitaal en op afspraak. We willen dat inwoners en ondernemers kunnen rekenen op onze dienstverlening. Daarom werken we aan een hogere klanttevredenheid. Bij ieder initiatief, zoals bij een vergunningsaanvraag, denken we mee met de initiatiefnemer om het verzoek binnen de regelgeving mogelijk te maken.

Deze visie willen we in 2027 concretiseren. Hiermee zorgen we voor eenduidigheid binnen de hele organisatie. Daarbij denken en werken we vanuit de leefwereld en behoeften van onze inwoners en ondernemers. Het zorgt voor focus binnen de organisatie, waardoor we kunnen sturen op verwachtingen en een leidraad hebben voor de afweging tussen digitale innovatie en persoonlijk maatwerk.

Doelen en activiteiten

Een gemeente die werkt voor haar inwoners en ondernemers, biedt goede dienstverlening en handelt vragen, aanvragen en meldingen snel, professioneel en zorgvuldig af. De informatie op de website moet voor iedereen goed vindbaar en toegankelijk zijn. Inwoners die minder digitaal vaardig zijn, helpen we bij hun vragen. Daarom kunnen inwoners op een persoonlijke manier contact met ons opnemen: fysiek, digitaal en telefonisch. Ook hechten we veel waarde aan de bescherming van privacy. Inwoners, medewerkers en andere betrokkenen kunnen erop vertrouwen dat we zorgvuldig omgaan met hun persoonsgegevens.

Wat gaan we doen en wat willen we hiermee bereiken?

Vergunningverlening

We toetsen vergunningaanvragen, ontheffingen en meldingen aan de geldende wet- en regelgeving. Na vergunningverlening zien we toe op de naleving hiervan. Zo dragen we bij aan een veilige, gezonde en duurzame omgeving waarin mensen prettig kunnen wonen, werken en recreëren.

Onze omgeving is voortdurend in beweging. Via uitvoering en handhaving dragen we bij aan de ruimtelijke en maatschappelijke ontwikkeling van onze gemeente. We vragen initiatiefnemers om de omgeving te betrekken vóórdat zij een vergunningsaanvraag indienen. Zo kunnen omwonenden in een vroeg stadium hun suggesties, opmerkingen of bezwaren kenbaar maken. Waar mogelijk worden plannen daarmee verrijkt. Bij vergunningverlening kan gedacht worden aan de volgende activiteiten:

- We toetsen aanvragen voor het onttrekken, samenvoegen en omzetten van woonruimte aan de Huisvestingsverordening.
- We verbeteren het proces van de vergunningverlening voor evenementen. Waar mogelijk maken we meer gebruik van de meerjarige evenementenvergunning.
- We controleren en actualiseren waar nodig de verleende vergunningen op grond van de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) en bijzondere wetten bij horecabedrijven in het centrum, de wijkwinkelcentra en de Beemster.
- Er is een horecafolder voor initiatiefnemers over veelvoorkomende onderwerpen, zoals het starten van een restaurant of bouwen in de binnenstad. Hiermee ondersteunen we ondernemers bij een succesvolle start van hun bedrijf. Ook helpen we vastgoedeigenaren om toekomstige huurders op tijd te informeren over de lokale werkwijze.
- We behandelen aanvragen voor parkeervergunningen. Deze toetsen we aan de Parkeerverordening en het Uitvoeringsbesluit Parkeerverordening.
- We voeren een interne audit uit om na te gaan of werkprocessen worden nageleefd en om deze waar nodig te verbeteren.
- Erfgoed is onderdeel van onze leefomgeving en draagt bij aan de cultuurhistorische waarde en omgevingskwaliteit van de gemeente. We toetsen vergunningaanvragen voor het wijzigen van monumenten en archeologie aan de Erfgoedwet, de Omgevingswet en het omgevingsplan. In het kader van de uitbreiding van het gemeentelijk monumentenbestand wijzen we nieuwe gemeentelijke monumenten aan in de Beemster en Purmerend.
- We handelen vergunningsaanvragen af binnen de wettelijke termijn van 8 weken (bij een reguliere procedure). We streven ernaar om ruim vóór deze termijn een beslissing te nemen.

Burgerzaken, Klantcontactcentrum en Document-/informatiebeheer

Voor inwoners blijft gebruiksgemak het uitgangspunt van onze dienstverlening. We blijven inzetten op de ontwikkeling van onze medewerkers, zodat de dienstverlening van goede kwaliteit, toegankelijk, laagdrempelig en gebruiksvriendelijk blijft. Het stadhuis is voor inwoners een herkenbare en toegankelijke plek voor contact met de gemeente.

Burgerzaken

De kern van Burgerzaken is het zorgvuldig registreren van levensgebeurtenissen, zoals geboorte, huwelijk, verhuizing en overlijden, en het actueel houden van de Basisregistratie Personen (brp). Daarmee leveren we een onmisbare bijdrage aan een betrouwbare overheid.

Onze dienstverlening blijft onverminderd gericht op betrouwbaarheid, toegankelijkheid en gebruiksgemak, zowel digitaal als aan de balie. We blijven inzetten op vakbekwame medewerkers, een zorgvuldige uitvoering van processen en samenwerking binnen en buiten de organisatie.

- In 2027 ligt de nadruk op het uitvoeren en borgen van de bestaande werkwijze. Daarnaast zetten we de huidige aanpak voor adreskwaliteit voort. Een juiste inschrijving in de BPR blijft belangrijk voor het voorkomen van misbruik van voorzieningen, het ondersteunen van hulpverlening en het tegengaan van fraude en ondermijning. Hierbij werken we samen met interne afdelingen en externe partners, zoals de politie, woningcorporaties en zorginstanties.
- Medewerkers onderhouden hun vakkenis en blijven op de hoogte van relevante wet- en regelgeving en digitale ontwikkelingen.
- De digitale dienstverlening blijft beschikbaar naast de dienstverlening aan de balie, zodat inwoners gebruik kunnen maken van beide kanalen.

Burgerzaken blijft daarmee een stabiele en betrouwbare schakel in de publieke dienstverlening, met oog voor inwoners en samen met partners.

Klantcontactcentrum (KCC)

Het KCC is een belangrijk eerste aanspreekpunt voor inwoners van de gemeente. Er komen veel vragen en verzoeken binnen via de balie, e-mail, sociale media en vooral telefonisch. We proberen inwoners bij het eerste contact zo volledig mogelijk te helpen. De inhoud van de vragen blijft complexer dan vroeger. We streven ernaar onze dienstverlening verder te ontwikkelen.

- Het team KCC ontwikkelt zich voortdurend op het gebied van professionele dienstverlening, zodat het (complexe) vragen en verzoeken van inwoners via de balie, e-mail, social media en telefonisch optimaal en professioneel kan beantwoorden.
- Door constante informatie-uitwisseling tussen KCC en alle andere teams kunnen we inwoners zoveel mogelijk direct en adequaat helpen, zonder door te verbinden of terug te laten bellen.

Document- en informatiebeheer

We werken aan het verbeteren van de informatiehuishouding, waarbij we ons richten op het creëren, vastleggen en bewaren van documenten.

- Vanuit de roadmap – onze routekaart die de strategische richting in de tijd aangeeft – initiëren en implementeren we de speerpunten van de vastgestelde IV-strategie. Dit omvat onder andere het maken van gerichte keuzes op het gebied van informatiebeheer. Tegelijkertijd blijven we ons als team Informatievoorziening ontwikkelen, zodat we blijvend kunnen inspelen op de veranderende vraag naar digitale dienstverlening en nieuwe wettelijke eisen, nu en in de toekomst.

- Vanuit de Wet open overheid (Woo) voeren we de publicatieplicht stapsgewijs verder in en blijven we werken aan de betrouwbaarheid van onze informatie.

Digitale toegankelijkheid

Een beperking mag geen belemmering vormen voor toegang tot informatie. Daarom hanteren we de digitale toegankelijkheidsnorm WCAG 2.1 AA. Deze richtlijnen zorgen ervoor dat websites en applicaties bruikbaar zijn voor mensen met diverse beperkingen, zoals visuele, auditieve, motorische en cognitieve handicaps. Onze website Purmerend.nl voldoet aan een groot deel van de toegankelijkheidseisen.

Wat mag het kosten

Bedragen x € 1.000

PGR01	Rekening 2025	Primitieve begroting 2026	Begroting 2026 bijgesteld	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Lasten	10.882	10.390	11.149	10.907	10.535	10.377	10.587
Baten	-9.546	-6.773	-7.085	-7.679	-7.654	-6.924	-7.069
Saldo	1.336	3.616	4.064	3.228	2.882	3.452	3.518

In dit programma zijn de lasten in de begroting 2027 € 242.000 lager en de baten € 594.000 hoger dan in de bijgestelde begroting 2026. Per saldo verbetert het resultaat hierdoor met € 836.000. Hieronder wordt dit verder toegelicht.

Ontwikkeling exploitatie 2026-2027

BVo11 Publieksdienstverlening	Lasten	Baten
Reisdocumenten		
De vraag naar reisdocumenten stijgt naar verwachting verder in 2027. Deze hogere vraag leidt tot hogere baten uit leges en tevens tot hogere lasten als gevolg van de afdracht van rijksleges.	93	-186
Leges Omgevingswet		
Om in 2027 kostendekkend te zijn, is de legesraming verhoogd. Er zijn hogere baten uit leges omgevingsvergunningen geraamd om de gestegen kosten, waaronder hogere salarissen en een verhoogd overheadpercentage, te dekken. Daarnaast zijn er nieuwe Casemanagers Omgevingsinitiatieven toegevoegd (raadbesluit 854781), zoals opgenomen in de Kaderbief 2027. Deze uitbreiding draagt eveneens bij aan de toename van de kosten. De kostendekkendheid voor 2027 is berekend in samenwerking met adviesbureau Senze.	231	-366
Wet kwaliteitsborging bouwen (Wkb)		
In 2025 kwamen de eerste bouwmeldingen binnen. Hierdoor ontstond meer duidelijkheid over de benodigde inrichting van de processen. Om hier tijdig op in te spelen, is in 2025 gestart met externe inhuur. Ook in 2026 was deze aanvullende inzet nodig om de continuïteit te waarborgen. In de Najaarsnota 2025 is het incidentele budget doorgeschoven naar 2026. Vanaf 2027 is er geen nieuw budget beschikbaar voor het verder inrichten van de processen.	-149	
Omgevingsvisie		
Het vaststellen van de Omgevingsvisie vroeg in 2026 om aanvullende onderzoeken, zoals de Leefomgevingsfoto, de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD), een plan-Mer en advisering door de Commissie voor de milieueffectrapportage. Om deze aanvullende kosten op te vangen werd in de Voortgangsrapportage 2026 het huidige budget in 2026 uitgebreid met € 145.000 tot een totaal van € 300.000. Vanaf 2027 is er geen nieuw budget voor het opstellen van de Omgevingsvisie.	-300	
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000	-117	-42
Totaal	-242	-594

Reserves

Dit programma heeft geen reserves.

Voorzieningen

Dit programma heeft geen voorzieningen.

Investerings

Dit programma heeft geen investeringen.

Programma 2

Samenleving

Visie

We vinden het belangrijk dat iedereen zichzelf kan zijn en prettig kan wonen in onze gemeente. De leefomgeving nodigt uit tot bewegen, gezond leven, ontspannen, werken, ontmoeten en elkaar helpen. Inwoners, jong en oud, wonen in een veilige en stimulerende omgeving waarin zij hun talenten kunnen ontwikkelen en ontplooien.

Soms is dat (even) ingewikkeld. Dan zijn wij er om, samen met het netwerk en onze partners in de gemeente, te kijken wat nodig is. We streven ernaar dat inwoners zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven functioneren in hun eigen omgeving. Daarbij zetten we in op duurzame veiligheid, zowel thuis als in de buurt.

We bieden ondersteuning om dit mogelijk te maken. Tegelijkertijd staan de beschikbare middelen en de arbeidscapaciteit de komende jaren onder druk. Dit vraagt ook binnen het programma Samenleving om het maken van keuzes. Deze autonome ontwikkeling heeft effect op de haalbaarheid en uitvoering van ons werk.

Dit vraagt van ons om de krachten in de samenleving nog beter te zien en te versterken, creatief om te gaan met vragen en samen te werken vanuit de wijken. Zo bouwen we samen met partners en inwoners aan een toekomstbestendige en inclusieve samenleving.

Doelen en activiteiten

We doen dit door midden in de samenleving te staan. We staan dicht bij inwoners en kunnen daarom zoveel mogelijk op tijd signaleren en passende maatregelen nemen. Dit vraagt om een nauwe, gelijkwaardige samenwerking tussen gemeente en partners in buurten en wijken. Medewerkers van de gemeentelijke loketten en maatschappelijke organisaties sluiten zoveel mogelijk aan bij de kracht van inwoners en hun netwerk. We kijken daarbij steeds naar de gehele context van de inwoner.

Dit is geheel in lijn met de koers waar we voor staan en die we de komende jaren verder ontwikkelen, samen met onze partners. Deze manier van werken vraagt soms om lef, daadkracht en vertrouwen. Maatregelen en acties die passen bij wat de inwoner nodig heeft, maar ook de keuze om, wanneer nodig, even niets te doen.

Duurzame oplossingen voor maatschappelijke problemen liggen vaak dichtbij. Dit vraagt van ons dat we daar oog voor hebben én vertrouwen in tonen. Onze hulp en oplossingen moeten aanvullend zijn op het eigen netwerk van inwoners, niet andersom.

Dit gaat niet zonder slag of stoot. Het vraagt om creativiteit en om het maken van keuzes vanuit de verbinding met de samenleving. We geven medewerkers de ruimte om vanuit deze manier van werken te handelen.

We zien ook dat de beschikbare ruimte steeds schaarser wordt. Daarom is het van groot belang om de samenwerking met het fysiek domein te versterken. Vraagstukken rond leefbaarheid, ontmoeten en sociale cohesie vinden hun oplossing vaak in de fysieke buitenruimte.

De koers uit het maatschappelijke beleidskader staat centraal. Onze acties zijn erop gericht om hier verder handen en voeten aan te geven. Een stevige lokale aanpak is belangrijk, maar binnen veel thema's trekken we ook regionaal op.

Vanuit het Rijk zien we de trend naar meer regionale samenwerking rond verschillende thema's, zoals het Integraal Zorgakkoord (IZA). Zo kunnen we van elkaar leren, de handen ineenslaan bij grote maatschappelijke opgaven en zorgen dat inwoners, partners en ondernemers geen last hebben van de verschillen tussen gemeenten. Hierbij blijft het de kunst om de lokale identiteit en de kracht van de stad en dorpen te blijven zien en ruimte te geven.

Wat gaan we doen en wat willen we hiermee bereiken?

Welzijnswerk

Met ons welzijnswerk bevorderen we het welzijn van onze inwoners om complexe situaties te voorkomen, zoals problemen op financieel, opvoedkundig of sociaal gebied. De samenleving in onze gemeente groeit; uitdagingen komen en gaan. Er wordt steeds meer verwacht van

inwoners: denk aan mantelzorg, vrijwilligerswerk en actieve deelname aan de maatschappij. De welzijnswerkers helpen hierbij. Zij staan dichtbij onze inwoners, van jong tot oud, ondersteunen de zelfredzaamheid, vergroten het netwerk en brengen mensen bij elkaar. Samen met het zorgdomein werken we aan de beweging van zware zorg naar preventie en gezondheid, zoals opgenomen in het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA).

- Door te blijven investeren in de samenwerking vanuit de sociale wijkteams en het 'werken in wijken', voorkomen we zoveel mogelijk dat situaties complex(er) worden.
- We streven naar nog kortere lijnen met onder andere huisartsen, school- en maatschappelijk werk, het Centrum voor Jeugd en Gezin, het onderwijs en informele hulpverleners, zoals mantelzorgers en vrijwilligersorganisaties, bijvoorbeeld Bim Bam, Elkaar Helpen Purmerend en de weggeefwinkel.
- We stimuleren en continueren de samenwerking en verwijzingen tussen het sociaal wijkteam en de huisartsen en bekijken of we deze verder kunnen optimaliseren.
- We hebben een locatieonderzoek uitgevoerd om jongerencentrum Kenjedia een structurele plek te bieden in Wheermolen. In 2027 maken we een keuze voor een locatie en werken we verder aan de realisatie van het jongerencentrum.
- We organiseren de Dag van de Vrijwilliger om vrijwilligers de erkenning en waardering te geven die zij verdienen.
- Samen met de coalitie Welzijn sluiten onze lokale welzijnsorganisaties aan op het AZWA en versterken we de samenwerking tussen het medische en het sociale domein, om de zorg voor iedereen toegankelijk en betaalbaar te houden.
- We voeren samen met de GGZ verkennende gesprekken vanuit het welzijnswerk om de druk op de wachtlijsten tegen te gaan.

Inclusieve samenleving

We streven naar een inclusieve, toegankelijke samenleving waar iedereen op een eigen manier kan meedoen. Samen met inwoners, ondernemers en organisaties zorgen we ervoor dat dit vanzelfsprekend is.

- We stellen een brede inclusieagenda op. Onderdeel van deze brede Inclusieagenda is een geactualiseerde Toegankelijkheidsagenda.
- Met de organisatie Totaal Toegankelijk Purmerend werken we samen aan het toegankelijker maken van de gemeente. Dit doen we onder andere met de app NaviLens en een bewustwordingscampagne in de binnenstad.
- We zijn sinds 2012 een Regenbooggemeente. Ook in 2027 stimuleren we partijen in het veld om activiteiten te ontplooien die kennis, bewustzijn en respect vergroten. We organiseren regelmatig netwerkbijeenkomsten om de samenwerking te versterken en elkaar te ondersteunen.
- We ondersteunen non-binaire en transgenderinwoners door hen tegemoet te komen in de bijkomende kosten voor het wijzigen van de geslachtsregistratie. We evalueren deze regeling in 2027.
- We organiseren samen met de Regenboograad en netwerkpartners de jaarlijkse Purmerend Pride.

Vrijwilligerswerk

Vrijwilligerswerk is onmisbaar in de samenleving. Het brengt inwoners samen, zorgt voor verbinding en is belangrijk voor veel maatschappelijke partners en evenementen. Het vinden en binden van vrijwilligers blijft een grote uitdaging, waarbij we zoveel mogelijk samen optrekken.

We zien een trend van steeds ouder wordende vrijwilligers en een tekort aan nieuwe aanwas van jongere vrijwilligers. Met name bij sport- en culturele verenigingen is de behoefte aan vrijwilligers groot.

- We zetten ons de komende jaren in om nieuw beleid voor vrijwilligerswerk te ontwikkelen. Vanuit het Vrijwilligerspunt wordt actief ingezet op het leggen van verbindingen tussen organisaties en (potentiële) vrijwilligers. We blijven het eerder vernieuwde online platform doorontwikkelen en zorgen ervoor dat het optimaal blijft aansluiten op vraag en aanbod.
- Samen met diverse organisaties voeren we promotionele campagnes, verkennen we nieuwe initiatieven en stellen we een actieplan op voor het vinden en binden van vrijwilligers.
- We gebruiken innovatieve manieren om vrijwilligers te werven en te behouden, zoals digitale tools, promotie op evenementen, de inzet van sociale media, narrowcasting en het betrekken van nieuwe inwoners.
- In samenwerking met partners zetten we in op MDT-programma's (Maatschappelijke Diensttijd) om meer jongeren hun talenten te laten ontdekken en hen tegelijkertijd te stimuleren zich in te zetten voor de samenleving.

Wmo

Vanuit de Wmo ondersteunen we inwoners die onvoldoende zelfredzaam zijn in het zelfstandig wonen, niet op eigen kracht kunnen deelnemen aan de maatschappij en geen beroep kunnen doen op hun eigen netwerk.

Inwoners met fysieke, psychische of psychosociale beperkingen wonen steeds langer zelfstandig thuis. Deels is dat een vrije keuze, deels is dat een gevolg van rijksbeleid gericht op het scheiden van wonen en zorg. Deze groep groeit extra door de sterke vergrijzing in onze gemeente, wat ook leidt tot een stijging van de uitgaven binnen de Wmo. Daarnaast is er een groeiend tekort aan personeel en hebben cao-verhogingen invloed op de tarieven in de zorg. Deze ontwikkelingen zorgen samen voor flinke uitdagingen, die nu en in de toekomst invloed hebben op de beschikbare zorg. We willen dat inwoners die het echt nodig hebben, een beroep kunnen blijven doen op de Wmo.

- We kopen kwalitatief goede ondersteuning in die aansluit bij de behoefte van onze inwoners.
- We werken hierin regionaal samen, zodat we een aantrekkelijke markt blijven voor zorgpartijen.
- Gezien de huidige financiële noodzaak onderzoeken we de mogelijkheden van beleidswijzigingen die leiden tot een beter inhoudelijk en financieel perspectief voor onze gemeente.
- We blijven inzetten op het versterken van de eigen kracht en het sociale netwerk rond ouderen door samenwerking met ketenpartners in de wijk.

Ouderen en mantelzorg

We streven ernaar om ouderen en mantelzorgers de ondersteuning te geven die zij nodig hebben bij het ouder worden en het zorgen voor naasten. Ook informeren we hen over waar zij met hun vragen terecht kunnen. Onze voortdurende aandacht gaat uit naar wonen, preventie en mogelijkheden voor ontmoeting.

- We blijven structureel in overleg met zorgaanbieders over hun activiteiten in de wijk en het behoud van het voorzieningenniveau voor ouderen.
- We bieden een wisselend aanbod van voorliggende voorzieningen, zoals ontmoetingsmogelijkheden op groeps- of individueel niveau, om eenzaamheid tegen te gaan.
- We verkleinen de ongewenste verschillen tussen inwoners op het gebied van rondkomen, gezondheid en de mogelijkheid om zich te ontwikkelen of mee te doen. Dat doen we onder

andere door het opstellen van wijkprofielen, waarmee we inzicht krijgen in waar het grootste verschil gemaakt kan worden.

- We blijven het aanbod van mantelzorgondersteuning en respijtzorg optimaliseren voor de verschillende doelgroepen mantelzorgers, zodat zij de weg naar ondersteuning gemakkelijk kunnen vinden en we maatwerk kunnen bieden.
- We vergroten samen met onze maatschappelijke partners het aanbod voor mensen met een hulpvraag in het voorliggend veld, zoals de locaties Breinfit, de dagarrangementen in Het Buitenhuis, dagbesteding voor jonge mensen met dementie in de regio en dagbesteding voor mensen met een niet-westerse achtergrond.
- We versterken het signaleren van de benodigde ondersteuning van mantelzorgers, onder andere via de groep ambassadeurs met een niet-westerse achtergrond uit Purmerend. Zij worden opgeleid door Alzheimer Nederland om vraagstukken rondom dementie bespreekbaar te maken en zorgvragers en mantelzorgers te begeleiden naar passend aanbod of passende ondersteuning.
- Vanuit de regionale samenwerking is er de mogelijkheid om door middel van een Virtual Reality-beleving te ervaren hoe het is om te leven met dementie. Voor mantelzorgers en mensen die werken met mensen met dementie ontstaat door deze beleving meer begrip voor mensen met dementie.
- Voor jonge mantelzorgers blijft het aantal kinderen dat zich inschrijft groeien. We organiseren activiteiten om te ontspannen en om onderlinge verbinding en herkenning te versterken.
- We leveren een actieve bijdrage aan het project Samen Sterk, waarin we regionaal en domeinoverstijgend werken aan mantelzorgondersteuning voor mensen die zorgen voor iemand met dementie.
- We nemen actief deel aan het programma G'oud in Zaanstreek-Waterland. In G'oud werken zorgaanbieders, zorgkantoor, gemeenten, huisartsen, ziekenhuizen en welzijnsorganisaties aan het realiseren van zorg en ondersteuning op de juiste plek.
- We richten ons op het versterken van het netwerk in de wijken in Purmerend rondom ouderen en bekijken samen met inwoners en maatschappelijke organisaties wat er aanvullend nodig is voor ouderen in deze wijken.
- Met maatschappelijke partners in het voorliggend veld onderzoeken we hoe we de kwaliteit van de dienstverlening voor een steeds groter wordende groep zorgvragers kunnen waarborgen. We bekijken vanuit focus, samenhang en samenwerking wat we wel, niet meer of anders kunnen doen om de benodigde zorg te kunnen blijven bieden aan de groep die deze ondersteuning echt nodig heeft.
- We blijven valpreventie en preventieve beweeginterventies voor ouderen aanbieden en evalueren de effecten voor inwoners.
- We leveren een actieve bijdrage aan de uitvoering van het AZWA. Het AZWA biedt gemeenten een goede basis om de samenwerking lokaal en in de regio's te continueren en zo verder te werken aan de beweging naar preventie en gezondheid. Dit gaat bijvoorbeeld over het versterken van de relatie tussen het sociaal domein en het zorgdomein.

Beschermd wonen en Maatschappelijke opvang

Beschermd wonen en maatschappelijke opvang zijn gericht op het bieden van tijdelijk onderdak (maatschappelijke opvang) en een veilige woonomgeving met passende begeleiding (beschermd wonen) aan inwoners die dit nodig hebben. Daarbij stimuleren we inwoners om zo veel mogelijk zelfstandig thuis te blijven wonen, ondersteund door zorg en begeleiding op maat. We zien dat de doelgroep die een beroep doet op deze voorzieningen groeit en steeds complexer wordt. De

kosten voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang nemen door de groei van de gemeente structureel toe. Tegelijkertijd zorgen bezuinigingen vanuit het Rijk voor een afnemend budget. Deze ontwikkeling dwingt onze gemeente tot het maken van keuzes en een doelmatige inzet van middelen, zodat we de zorg voor inwoners die deze nodig hebben toegankelijk en betaalbaar kunnen houden. Daarnaast zetten we in op het versterken van het netwerk in de wijken om kwetsbaarheden onder inwoners op tijd te signaleren en zo mogelijk te voorkomen dat inwoners dakloos raken.

- Het is noodzakelijk om nadrukkelijker te sturen op toegang en het gebruik van beschermd wonen en maatschappelijke opvang, en kritisch te beoordelen voor wie deze voorzieningen daadwerkelijk passend en noodzakelijk zijn.
- We blijven inzetten op het verstevigen van de samenwerking in de aanpak rond mensen met onbegrepen gedrag en versterken de kennis hierover in de wijk.
- We starten een programma Zorg en veiligheid om onze aanpak te verstevigen. In dat programma richten we ons op de zorg voor kwetsbare personen die mogelijk kunnen afglijden richting criminaliteit, overlast en ontwrichting van de openbare orde.
- We zetten ons onverminderd in voor het organiseren van een fijnmazig netwerk in wijken en buurten waar de verschillende professionals elkaar kunnen ontmoeten en voorzieningen bijdragen aan een inclusieve samenleving.
- We werken verder aan de concretisering en realisatie van de locatie waar mensen met complexe multiproblematiek passende zorg en begeleiding kunnen krijgen. Het college laat omwonenden participeren en volgt daarbij de stappen uit het participatieplan. In 2026/2027 starten zowel de aanbesteding voor de bouw als de aanbesteding voor de zorg.
- We wegen het maatschappelijke belang mee binnen (her)ontwikkeling van wijken en buurten. Hiermee wordt ook de fysieke (buiten)ruimte gebruikt om bovenstaande doelen te bereiken. Deze uitgangspunten zijn opgenomen in verschillende stukken over maatschappelijke voorzieningen, het Integraal Huisvestingsplan (IHP) en de woon(zorg)visie.
- We zoeken actief naar een locatie voor de nieuwbouw van de nachtopvang. Het budget is vastgesteld voor 2.000 m². Wij zijn verantwoordelijk voor de maatschappelijke opvang van dakloze inwoners uit onze gemeente en de gemeenten in de regio Waterland. Het aantal dak- en thuislozen in deze regio neemt toe, waardoor ook de druk op de nachtopvang toeneemt.
- Wij voegen geen extra reguliere intramurale verblijfsplekken voor beschermd wonen (Wmo) toe aan het aanbod. Wel realiseren wij een woonzorgvoorziening voor inwoners met complexe multiproblematiek, voor wie momenteel geen passend aanbod beschikbaar is en waarvoor wij als centrumgemeente verantwoordelijk zijn een passende voorziening te creëren. We breiden de ambulante ondersteuning uit via een GGZ-maatwerkvoorziening of een indicatie voor beschermd thuis.
- We onderzoeken de aangeboden verblijfsprofielen Beschermd Wonen binnen de huidige inkoopafspraken in het kader van voldoende passende zorgmogelijkheden.

Oekraïne en (nood)opvang

We werken samen met diverse maatschappelijke partners om ontheemden in onze gemeente een nette en humane opvang te bieden, passend binnen de richtlijn die het Rijk hiervoor heeft opgesteld.

- Momenteel werkt het Rijk aan langetermijnbeleid voor de opvang van Oekraïners.
- We vragen bij het Rijk geld aan voor zowel de transitie van locaties naar tijdelijke opvang als voor het beheer van deze locaties.

- Vanaf 1 juli 2026 wordt de doelgroepflexibele regeling (DFR) ingevoerd. Het Rijk introduceert een uniform bekostigingsstelsel ter vervanging van afzonderlijke regelingen voor Oekraïense ontheemden, asielzoekers en statushouders. Deze regeling is doelgroepflexibel, biedt meerjarige financiering en flexibele bekostiging. Er geldt een overgangsperiode van 5 maanden.
- We verbeteren bestaande locaties om de leefbaarheid te vergroten en de bezetting te optimaliseren.

Armoede en schulden

Bestaanszekerheid is het fundament van een inclusieve samenleving. Iedereen kan meedoen en zo zelfredzaam mogelijk blijven participeren, zonder problematische schulden. Minder volwassenen en kinderen ervaren financiële belemmeringen om mee te kunnen doen. Inwoners ontvangen zo snel mogelijk de juiste hulp.

- We intensiveren de preventieve aanpak en vroegsignalering door signalen van betalingsachterstanden van vaste lastenpartners op te pakken. We nemen vroegtijdig contact op met inwoners en bieden laagdrempelige ondersteuning, zoals budgetcoaching, de inzet van een schuldhulpmaatje of thuisadministratie.
- We versterken de preventieve aanpak voor jongeren om te voorkomen dat zij in de schulden komen. Dit doen we onder andere met een goed educatieprogramma in het voortgezet onderwijs en mbo. Ook ontvangen jongeren die 18 jaar worden een verjaardagskaart met duidelijke informatie over wat er allemaal geregeld moet worden als je 18 wordt.
- We maken het hebben van schulden meer bespreekbaar, waardoor inwoners zich in een eerder stadium melden bij de gemeente. Dit doen we door inzet van onze socialemediakanalen. Ook zijn we aangesloten bij het animatieplatform dat geldzorgen herkenbaar maakt en de weg naar hulp uitlegt. Inwoners kunnen via de Nederlandse Schuldhulproute (NSR) de Geldfit-test doen en worden vervolgens toegeleid naar passende hulp.
- Door het invoeren van de PurmerendPas vereenvoudigen we de aanvraagprocessen rond de minimaregelingen. Eind 2026 volgt een evaluatie. De inzichten uit deze evaluatie gebruiken we om de nieuwe werkwijze rond de overgang van de minimaregelingen naar de PurmerendPas waar mogelijk verder te verbeteren en aan te scherpen.
- Binnen het Loket Schulddienstverlening bieden we een integraal aanbod en versnellen we het hulpverleningsproces door de mogelijkheden te inventariseren voor aansluiting bij speciaal ontwikkelde landelijke instrumenten, zoals het BKR.

Werk en inkomen

Zoveel mogelijk mensen doen mee. Als gemeente kijken we hoe we verschillende mensen beter en effectiever kunnen ondersteunen. Met ons participatiebeleid zorgen we ervoor dat iedereen de kans krijgt om mee te doen. Daarbij hebben we aandacht voor de samenhang tussen verschillende leefgebieden. Door integraal te werken en verbindingen te leggen, voorkomen we dat problemen zich opstapelen en versterken we de effectiviteit van onze ondersteuning. Zo ondersteunen we inwoners bij het duurzaam meedoen in de samenleving.

- We gaan door met het ontwikkelen van een gerichte en passende aanpak voor verschillende doelgroepen en werken samen met Werkom en andere partners om inwoners passende ondersteuning te bieden. We richten ons daarbij op nieuwkomers, jongeren, inwoners met een fysieke of psychische kwetsbaarheid, inwoners met beperkte basisvaardigheden en langdurig werkzoekenden. Door deze aanpak sluiten we beter aan bij de behoeften van inwoners én de vraag van werkgevers, en vergroten we de kans op duurzame deelname aan de arbeidsmarkt.

- Vanaf 2027 werken we aan de verdere implementatie van de Participatiewet in balans, met meer focus op maatwerk, participatie en een mensgerichte uitvoering. We verbeteren het inzicht in het aanbod en de caseload en ontwikkelen passende routes voor inwoners. Dit doen we door wijkgericht te werken, de samenwerking tussen teams uit verschillende leefgebieden te versterken en de verbinding met partners in de wijken te verdiepen, zodat ondersteuning beter op elkaar aansluit.
- De komende jaren zetten we extra in op het voorkomen van schooluitval en het ondersteunen van jongeren zonder startkwalificatie, zoals de wet Van school naar duurzaam werk voorschrijft. Onderwijs, het Doorstroompunt en samenwerkingsverbanden werken nauwer samen, zodat we jongeren eerder in beeld hebben en passend kunnen begeleiden naar school, werk of een combinatie daarvan. Hiermee versterken we de overgang van school naar duurzaam werk.
- Werkom werkt aan de toekomstbestendigheid en financiële weerbaarheid van het werkontwikkelbedrijf. De vernieuwde koers vormt de basis, met doorontwikkeling richting meer externe leerwerktrajecten, opstapbanen/startbanen, detachering en proactieve werkgeverssamenwerking. Deze doorontwikkeling krijgt invulling in de totstandkoming van de nieuwe strategische agenda 2027-2030 van Werkom. Hier zetten wij ons samen met gemeente Zaanstad en Werkom voor in.
- Voor de hervorming van de arbeidsmarktinfrastructuur en de vernieuwde netwerksamenwerking in de arbeidsmarktregio Zaanstreek-Waterland werken we in 2026-2030 gezamenlijk aan onze ambities. We bevorderen een inclusieve arbeidsmarkt met duidelijke routes naar passend werk, afgestemd op talenten en werkgeversbehoeften, met extra aandacht voor groepen die ondersteuning nodig hebben. Daarbij versterken we de lokale dienstverlening door de netwerksamenwerking met partners optimaal te benutten. Door vraag en aanbod te bundelen, zorgen we ervoor dat meer inwoners kunnen meedoen en zich kunnen ontwikkelen.
- We borgen sociaal rendement structureel binnen de organisatie en dragen dit actief uit, zodat we onze voorbeeldrol als werkgever versterken in het bieden van kansen aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Dit doen we door duidelijke afspraken, eigenaarschap, zichtbare successen en gerichte ondersteuning van leidinggevend en medewerkers.

Inburgering

Inburgeraars worden zo goed mogelijk ondersteund bij hun integratie, zodat zij naar vermogen kunnen meedoen in de samenleving. We gaan uit van de leefwereld van de inburgeraar. Voor iedereen wordt een plan op maat gemaakt, waarbij gekeken wordt naar de context van het gezin en naar taal, participatie, financiële zelfredzaamheid en maatschappelijke ondersteuning.

- We blijven streven naar kwalitatief goede begeleiding en aanbod dat aansluit op de context van de inburgeraars. Om dit te bereiken werken we samen met maatschappelijke partners en taalscholen. Daarnaast evalueren we de uitvoering van de inburgeringstrajecten.
- Er wordt gekeken naar de behoeften van specifieke groepen binnen de inburgering, zoals jongeren en gezinnen. Voor gezinnen sluiten we aan bij het gezinssysteem door te kijken naar een haalbaar weekrooster voor het gezin, in samenhang met schooltijden, werk en mogelijkheden voor kinderopvang.
- We zetten ons op verschillende manieren in om inburgeraars mee te laten doen in de samenleving door bijvoorbeeld fietslessen en vrijwilligerswerk aan te bieden.
- We continueren de maatschappelijke en juridische begeleiding die wordt uitgevoerd door VluchtelingenWerk. We ondersteunen de inburgeraar en het gezin bij huisvesting en een zachte landing in de wijk. Ook worden zij geholpen bij juridische vraagstukken rondom gezinshereniging.

- We zetten ons samen met Werkom in op actieve en passende begeleiding naar duurzaam werk. We versterken hierbij het doorgaande ontwikkelspoor van inburgering en re-integratie. Daarbij leggen we de focus op maatwerk.

Jeugd

Het jeugdstelsel staat onder druk. Steeds meer kinderen, jongeren en ouders vragen ondersteuning, terwijl het aantal beschikbare professionals en de financiële middelen niet onbeperkt zijn. Dat betekent dat we kritisch kijken naar wat we wel en niet doen en soms scherpe keuzes moeten maken.

Opgroeien en opvoeden gaan nu eenmaal gepaard met uitdagingen, onzekerheden en onverwachte situaties. Dat hoort bij het leven. Niet ieder probleem vraagt om professionele hulp. We willen voorkomen dat gewone levensvragen onnodig worden gezien als zorgvragen. Daarom zetten we in op het vroegtijdig herkennen van signalen en kijken we eerst naar wat jongeren, ouders, hun omgeving en algemene voorzieningen zelf kunnen betekenen. Dit vraagt om een andere manier van kijken en samenwerken van professionals, scholen, maatschappelijke organisaties, ouders, jongeren en de gemeente. Gericht op krachten en uitdagingen in plaats van gericht op problemen. Samen voeren we het gesprek over wat kinderen en gezinnen nodig hebben om gezond en veerkrachtig op te groeien en wanneer extra ondersteuning passend is. Zo zorgen we ervoor dat professionele en specialistische hulp beschikbaar blijft voor kinderen, jongeren en gezinnen die deze hulp echt nodig hebben.

- We ondersteunen gezinnen bij het versterken van hun eigen kracht en sociale netwerk. We werken met specifieke partners die trainingen geven op het versterken van de eigen kracht en het sociale netwerk. Deze partners trainen medewerkers uit het voorveld en de gemeente. Hun expertise en blik zijn ook aanwezig bij aanmeldprocedures van Loket Jeugd om direct af te wegen of een familiegroepsplan of het sociale netwerk nog meer betrokken kan worden.
- We investeren in vroegsignalering, preventie en integrale samenwerking om erger te voorkomen. We blijven ons inzetten op een sterke sociale basis door laagdrempelige en vrij toegankelijke voorzieningen in de wijken en dorpen beschikbaar te stellen en de samenwerking onderling te versterken.
- We versterken de keten tussen jeugd en veiligheid met als doel crimineel gedrag te verminderen. Dit doen we zowel op repressief als preventief niveau. Op repressief en casusniveau versterken we de samenwerking tussen partners door middel van vroegsignaleringsoverleggen en de Persoonsgerichte Aanpak (PGA), zodat signalen van zorgelijk gedrag vroegtijdig worden gedeeld en passende interventies kunnen worden ingezet. Daarnaast voeren we regie op complexe casuïstiek waarbij veiligheid en zorg samenkomen. Op preventief niveau investeren we in een sterke samenwerking met onderwijs, jongerenwerk, politie en andere partners. Binnen de aanpak Veiligheid In en Om de School (VIOS) werken we aan het vroeg signaleren van risico's, het vergroten van kennis en het versterken van de samenwerking rondom veiligheidsvraagstukken op scholen.
- We stimuleren themagerichte samenwerking rond actuele onderwerpen die invloed hebben op de ontwikkeling van jongeren, zoals de online leefwereld, digitale veiligheid, online groepsvorming en andere vormen van risicogedrag. Hiermee versterken we de gezamenlijke aanpak om jeugdcriminaliteit te voorkomen en jongeren weerbaar te maken.

- Met het programma Zorg en veiligheid werken we verder aan een domeinoverstijgende aanpak. Daarbij versterken we enerzijds de samenhang tussen preventieve maatregelen en verbeteren en versterken we anderzijds de veiligheidsketen.
- We zeggen vaker 'nee' bij aanvragen voor specialistische jeugdhulp, omdat dit niet altijd de meest passende vorm van ondersteuning is. We kijken dan welke ondersteuning het beste past; dat kan ook andere hulp zijn dan specialistische zorg.
- Binnen de regionale inkoop van specialistische jeugdhulpaanbieders 2027-2034 starten we met een permanent lerend systeem. Samen met regiogemeenten en aanbieders werken we aan ontwikkelopgaven en zetten we in op innovatie om te komen tot een toekomstbestendig jeugdstelsel.
- We passen de verordening aan op basis van de nieuwe inkoop van specialistische jeugdhulp en later om de afbakening van de Jeugdwet te borgen.
- We werken verder aan de doorontwikkeling naar stevige lokale teams, die dicht bij inwoners staan, ondersteuning bieden waar dat kan en specialistische jeugdhulp tijdelijk inschakelen wanneer dat nodig is. Eind 2026 en 2027 werken we toe van de pilotfase naar besluitvorming over de toekomstbestendige inrichting vanaf 2027.
- We hebben jaarlijks aandacht voor de werving van pleeggezinnen.
- We werken aan de afbouw van de gesloten jeugdzorg volgens de bovenregionale aanpak Thuis voor Noordje. Gesloten jeugdhulp wordt omgevormd tot kleinschalige woonvormen. De regio verkent de mogelijkheid om 2 kleinschalige woonlocaties te realiseren, waarvan in ieder geval 1 in Purmerend.
- Samen met de regiogemeenten verminderen we het aantal schakels in de jeugdbeschermingsketen en signaleren we op tijd zorgen en onveiligheid rondom inwoners als gevolg van (vermoedens van) huiselijk geweld.
- We werken met het versnellingssteam aan een versnelde aanpak om uithuisgeplaatste kinderen weer thuis te laten wonen en om nieuwe uithuisplaatsingen te voorkomen.
- We werken waar mogelijk aan doorstroom naar de Wet langdurige zorg
- We werken met een toekomstplan vanaf 16,5 jaar om de overgang van 18- naar 18+ op tijd te borgen.

Onderwijs

Ongeacht de achtergrond en thuissituatie moeten kinderen gelijke kansen krijgen op een kansrijke toekomst. De school is de plek waar kinderen een groot deel van hun leven doorbrengen en hoort een veilige plek te zijn van waaruit kinderen zich kunnen ontwikkelen. Samenwerking met de school is, met name vanuit het perspectief van preventie, heel belangrijk. Daarom werken scholen, ketenpartners en gemeente samen om signalen vroegtijdig op te pakken en te kijken waar structureel iets anders nodig is.

- Samen met alle ketenpartners geven we uitvoering aan de ambities uit de nieuwe Ontwikkelagenda 2026-2030.
- Samen met de schoolbesturen geven we verdere uitvoering aan het Integraal Huisvestingsplan en maken we afspraken over het aannamebeleid van leerlingen. Daarbij wordt in een bredere context gekeken naar de capaciteit van het aanbod en de ruimtevraag die zich in een omgeving voordoet. We sturen hiermee aan op optimaal gebruik van de schoolgebouwen, een betere spreiding en geen individuele uitbreidingsverzoeken voor schoolgebouwen meer. Zodoende kan beter worden gestuurd op de inzet van schoolgebouwen en de personele bezetting.

- We gaan aan de slag met een nieuwe periode van Onderwijsachterstandenbeleid 2027-2030, waarin ook meer aandacht komt voor nieuwkomersonderwijs en peuter-kleutergroepen.
- We richten ons op in- en naschoolse activiteiten om kansengelijkheid te vergroten door onderwijs-, cultuur- en sportactiviteiten aan te bieden op scholen. Dit maakt het mogelijk dat kinderen zich in de volle breedte kunnen ontwikkelen en ontdekken waar hun talenten liggen. Denk aan Watermusic, technieklessen, sportlessen of creatieve lessen.
- We bieden opnieuw alle basisscholen de mogelijkheid om de eindmusical van groep 8 op een professioneel podium in een theater uit te voeren.
- Op het voortgezet onderwijs vinden voorlichtingen plaats in de vorm van interactieve theaterlessen over maatschappelijke thema's, zoals mediawijsheid, alcohol en drugs.
- Samen met scholen, veiligheidspartners en zorgorganisaties versterken we de samenwerking binnen de VIOS-aanpak (Veiligheid In en Om de School), zodat signalen rondom veiligheid vroegtijdig worden herkend, passende ondersteuning snel kan worden ingezet en scholen een veilige leeromgeving blijven bieden.
- Een aantal wettelijke ontwikkelingen vraagt om extra capaciteit van Leerplicht. Zo gaat vanaf 2027 de nieuwe wet Terugdringen schoolverzuim in werking, waarin een preventievere werkwijze van onder andere Leerplicht wordt verwacht in samenwerking met onderwijs en de samenwerkingsverbanden. Dit zorgt voor een taakverzwaring voor Leerplicht in zowel het primair als het voortgezet onderwijs. Daarnaast wordt verwacht dat Leerplicht een actieve rol speelt in de toeleiding van kinderen die jarenlang vrijstelling hebben gehad op basis van artikel 5 onder b van de Leerplichtwet, naar een plek in het onderwijs. De uitspraak van de Hoge Raad in april 2026 maakt dat deze vrijstelling vrijwel niet meer kan worden afgegeven. Deze kinderen moeten dus naar school. Op basis van het advies van de VNG en Ingrado is in Purmerend gekozen voor een overgangsjaar van het schooljaar 2026-2027 voor kinderen die al langere tijd thuiszitten. Het is de bedoeling dat dit overgangsjaar wordt gebruikt om samen met het kind, de ouders en betrokken partijen, waaronder Leerplicht, een passende plek in het onderwijs te vinden. Er lijken hiervoor geen extra middelen beschikbaar te komen, daarom bekijken we eind 2026 wat nodig is aan extra capaciteit en besluitvorming om aan deze wettelijke taak te kunnen voldoen.
- Komende jaren zetten we extra in op vroegtijdig schoolverlaters (VSV'ers) en jongeren zonder startkwalificatie om hen beter toe te leiden naar een passende opleiding of duurzame baan. Hierbij sluiten we aan bij de landelijke ambitie uit de wet Van school naar duurzaam werk en gaan we met betrokken partijen aan de slag met een schoolaanwezigheidspact, waarin gezamenlijke ambities en afspraken staan.
- Met de regio wordt gewerkt aan een betere en eenduidige aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt.

Sport

Sporten en bewegen verbindt, is leuk en gezond! Sport is naast een doel ook een middel bij maatschappelijke vraagstukken. Sportverenigingen en -aanbieders kennen een belangrijke sociale en maatschappelijke functie. We helpen hen die op zoek zijn naar de verbinding, zodat we meer mensen stimuleren om te bewegen en te sporten. Hierbij is ook ruimte voor ongeorganiseerd sporten. Samen zetten we in op een gezonde leefomgeving in de wijken, waarin sport en bewegen een belangrijke rol spelen.

- We werken aan de uitvoering van de Sportvisie, het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA) en de beweegactiviteiten gekoppeld aan Regio Deal Waterland.

- We helpen verenigingen zich verder te ontwikkelen met advies en door in te zetten op multisportoplossingen, open sportparken en een sociaal veilig sportklimaat.
- We versterken de doorverwijzing naar verenigingen en sportaanbieders door actief samen te werken met maatschappelijke instellingen, zoals het onderwijs, de GGD, aanbieders van gezonde leefstijlinterventies, sportverenigingen en -aanbieders, Spurd en de jeugdzorg. Daarbij zorgen we voor verbinding met (kwetsbare) doelgroepen en stimuleren we hen om in beweging te komen.
- Met esports en gaming versterken we de maatschappelijke verbinding met de jeugd en jongvolwassenen en brengen we de digitale en fysieke sportwerelden dichterbij elkaar.
- We voorzien in de toenemende vraag naar binnensportaccommodaties door het realiseren van een nieuwe sporthal De Karekiet, een gymzaal voor het IKC in Middenbeemster en een geïntegreerde gymzaal voor de Alexander Roozendaalschool en Het Plankier.
- We realiseren een hybride zwembad bij het Leeghwaterbad, waarmee we het tekort aan zwemwater voor onder andere zwemlessen oplossen.
- We evalueren het digitale sportplatform Purmerend Actief, waarmee het sport- en beweegaanbod eenvoudig inzichtelijk wordt.
- We ontwikkelen het talent- en topsportplatform verder, waardoor talenten en topsporters gebruik kunnen maken van meer voorzieningen.
- We onderzoeken in hoeverre we bestemmingsplannen kunnen wijzigen, zodat sportaanbieders ook binnen de bestaande plannen ruimte krijgen om hun activiteiten te ontwikkelen.

Kunst en cultuur

Kunst en cultuur dragen in belangrijke mate bij aan een goed leefklimaat. Cultuur prikkelt, inspireert, creëert ruimte voor verbeelding, vormt identiteit en geeft kleur aan het leven. Ook zorgt het voor verbinding en vergroot het de gemeenschapszin. Dit draagt bij aan de leefbaarheid en de identiteit van onze gemeente.

- We blijven werken aan het versterken en zichtbaar maken van het culturele aanbod met activiteiten uit het uitvoeringsprogramma van de Cultuurvisie 2024-2032. Het culturele programma Zaterdagmiddag vanuit het stadje wordt gecontinueerd.
- De gebouwen waarin de NKT Theaterschool (Gedempte Singelgracht 16) en Purmerender Stadstoneel (Violenstraat 6) zijn gehuisvest, worden verduurzaamd. Dit draagt bij aan de toekomstbestendigheid van de culturele partners.
- Er wordt verder ingezet op de realisatie van een culturele ontmoetingsplek in het pand aan de Kalversteeg 1. De verhuizing van Cultuurhuis Wherelant naar de binnenstad krijgt verder vorm.
- We versterken de samenwerking tussen de podia. In de theatergids van De Purmaryn zijn ook voorstellingen van andere podia opgenomen. De mogelijkheden om dit verder uit te breiden, worden onderzocht. Ook onderzoeken de podia de mogelijkheden voor organisatorische samenwerking, bijvoorbeeld op het gebied van marketing, communicatie, techniek, programmering en vrijwilligersbeleid.
- In 2027 treedt de aangepaste bibliotheekwet in werking. Hierin staat de verplichting dat de bij de bibliotheek betrokken gemeenten samen met de bibliotheek een gezamenlijk meerjarenplan moeten opstellen. Hieraan wordt in 2027 gewerkt.
- De opening van het culturele seizoen wordt door culturele partners in samenwerking met ondernemers georganiseerd. De zichtbaarheid van het culturele aanbod in de gemeente staat daarbij centraal. Ook wordt met het culturele aanbod aansluiting gezocht bij de Zondagmarkt in de Beemster.

- Er wordt ingezet op periodieke overleggen tussen culturele organisaties en verenigingen om samenwerking en kennisuitwisseling te stimuleren. Mogelijkheden voor gedeelde opslag en materialen worden verder onderzocht en uitgewerkt.
- Er wordt ingezet op verdere professionalisering en het vergroten van de toekomstbestendigheid van de amateurkunstverenigingen door trainingen over actuele thema's te faciliteren.
- In 2027 vindt een amateurkunstfestival plaats. Verenigingen werken samen in festivalvorm. Daarbij wordt ook ingezet op het vergroten van de zichtbaarheid en bekendheid van het aanbod van culturele verenigingen.
- Er wordt onderzocht welke bestaande en/of nieuwe gebouwen, zoals trafohuisjes, kunnen worden voorzien van street art.
- Er wordt een netwerk gecreëerd voor expositiemogelijkheden in publieke ruimten waarvan (amateur)kunstenaars gebruik kunnen maken.

Gezondheid

We werken aan een leefomgeving die gezonde keuzes ondersteunt. Samen met scholen, verenigingen en andere organisaties, stimuleren we gezonde voeding en voldoende beweging.

- We gaan door met de JOGG-aanpak. Deze aanpak is gericht op het stimuleren van een gezonde leefstijl voor kinderen.
- In 2027 wordt, net als in voorgaande jaren, gericht ingezet op het verhogen van de vaccinatiegraad in wijken waar deze het laagst is. Denk aan vaccinaties tegen mazelen, HPV en meningokokken. Dit wordt onder andere gedaan door wijkpleinen en verschillende activiteiten in de wijk te bezoeken en door goed contact te onderhouden met scholen en artsen, zodat we onderdeel zijn van de communicatie naar ouders en kinderen.
- We voeren het AZWA uit. Samen met andere gemeenten en lokale organisaties werken we aan de implementatie van de verplichte onderdelen, zoals sociaal verwijzen en valpreventie. Daarnaast zetten we in op lokale projecten binnen de thema's mentale gezondheid, vitaal ouder worden, leefstijl en kansrijk opgroeien.

Wijkmanagement

Dorps- en wijkmanagers zijn de ogen en oren van de wijken en dorpen. Als spin in het web zorgen zij voor korte lijnen met inwoners, instellingen en bedrijven. Zij monitoren de leefbaarheid en zijn het eerste aanspreekpunt vanuit de gemeente.

Bij complexe ruimtelijke, sociaal-maatschappelijke en veiligheidsvraagstukken organiseren zij, indien nodig, integrale overleggen en bewonersbijeenkomsten.

Doordat wijkmanagers, accountmanagers en de medewerker Waakvlam dagelijks aanwezig zijn in de wijk, raken bewoners en ondernemers steeds beter bekend met het werk van de dorps- en wijkmanagers. Bewoners weten het wijkmanagement gemakkelijk te vinden voor vragen, signalen en ideeën over hun dorp of wijk. Op deze manier worden bewoners gestimuleerd om zelf initiatief te nemen, elkaar op te zoeken en samen te werken aan een positieve ontwikkeling van de buurt.

- Wijkmanagers leveren een bijdrage aan gebiedsgerichte vraagstukken vanuit onder meer de Omgevingswet en de Huisvestingswet.
- Aandacht voor veiligheid blijft noodzakelijk. Bij incidenten zoals gewelds- en explosiegevalen vervullen wijkmanagers een verbindende en coördinerende rol samen met team Integrale Veiligheid, de politie, woningcorporaties, de GGD en Slachtofferhulp. Het hiervoor ontwikkelde

protocol evalueren we in 2026. Vanaf het najaar 2026 wordt jaarlijks een veiligheidsschouw georganiseerd samen met het Ruimtelijk domein en Bedrijfsvoering. Wijkmanagement regisseert en organiseert deze schouw.

- Door grote ruimtelijke ontwikkelingen worden wijkmanagers vaker en eerder betrokken bij planvorming en participatie. Deze ontwikkelingen vragen steeds meer capaciteit van het team.

Sociale Recherche

- De dienstverleningsovereenkomst (DVO) voor de uitvoering van sociale recherche voor Edam-Volendam is gestart. Momenteel zijn wij bezig met de voorbereidingen voor het opstellen van een DVO met de gemeenten Waterland en Landsmeer. Deze start volgend jaar volgens dezelfde constructie als die voor Edam-Volendam.
- Samen met team Integrale Veiligheid en team Wmo onderzoeken we hoe zorgfraude meer structurele aandacht kan krijgen.

Kinderboerderij

- We onderzoeken wat nodig is om de kwaliteiten van de kinderboerderij te behouden, te verbreden en te versterken.

Wat mag het kosten

Bedragen x € 1.000

PGRo2	Rekening 2025	Primitieve begroting 2026	Begroting 2026 bijgesteld	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Lasten	229.029	205.469	242.113	217.056	224.385	224.630	232.708
Baten	-74.530	-44.461	-80.681	-46.417	-47.598	-45.883	-46.027
Saldo	154.499	161.008	161.432	170.639	176.787	178.746	186.681

BVo21 Kunst en cultuur	Rekening 2025	Primitieve begroting 2026	Begroting 2026 bijgesteld	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Lasten	10.184	9.877	10.582	10.927	11.199	11.391	11.665
Baten	-1.832	-1.394	-1.826	-1.862	-1.905	-1.950	-1.995
Saldo	8.352	8.483	8.756	9.065	9.294	9.442	9.670

BVo22 Sport en recreatie	Rekening 2025	Primitieve begroting 2026	Begroting 2026 bijgesteld	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Lasten	11.689	12.498	11.856	12.531	13.746	14.968	15.607
Baten	-2.627	-2.138	-2.368	-2.323	-2.463	-2.505	-2.548
Saldo	9.062	10.361	9.488	10.208	11.283	12.463	13.059

BVo23 Wijkmanagement	Rekening 2025	Primitieve begroting 2026	Begroting 2026 bijgesteld	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Lasten	2.743	2.470	2.470	2.540	2.614	2.696	2.765
Saldo	2.743	2.470	2.470	2.540	2.614	2.696	2.765

BVo24 Jeugd	Rekening 2025	Primitieve begroting 2026	Begroting 2026 bijgesteld	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Lasten	56.625	55.114	56.906	59.997	63.388	67.286	71.625
Baten	-224	-22	-22	-23	-24	-24	-25
Saldo	56.401	55.091	56.884	59.974	63.364	67.262	71.600

BVo25 Onderwijs	Rekening 2025	Primitieve begroting 2026	Begroting 2026 bijgesteld	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Lasten	14.134	14.524	15.567	16.959	18.021	18.069	19.197
Baten	-4.351	-3.352	-4.521	-4.315	-4.419	-4.422	-4.426
Saldo	9.783	11.173	11.046	12.644	13.603	13.647	14.771

BVo26 Maatschappelijke ondersteuning	Rekening 2025	Primitieve begroting 2026	Begroting 2026 bijgesteld	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Lasten	75.218	60.565	86.767	61.094	62.439	57.497	59.242
Baten	-26.866	-7.306	-34.259	-5.499	-6.392	-4.587	-4.638
Saldo	48.352	53.259	52.508	55.594	56.047	52.910	54.604

BVo27 Werk en inkomen	Rekening 2025	Primitieve begroting 2026	Begroting 2026 bijgesteld	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Lasten	58.436	50.420	57.964	53.008	52.978	52.722	52.606
Baten	-38.630	-30.249	-37.684	-32.395	-32.395	-32.395	-32.395
Saldo	19.806	20.171	20.280	20.613	20.583	20.328	20.212

In dit programma zijn de lasten in de begroting 2027 € 25.057.000 lager en baten € 34.264.000 lager dan in de bijgestelde begroting 2026. Per saldo verslechtert het resultaat hierdoor met € 9.207.000. Hieronder wordt dit verder toegelicht.

Ontwikkeling exploitatie 2026-2027

Vanwege de omvang van het programma wordt dit programma op beleidsveld niveau toegelicht conform de afspraak met de gemeenteraad. De belangrijkste elementen in de ontwikkeling op beleidsveldniveau ten opzichte van de bijgestelde begroting 2026 zijn:

BVo21 Kunst en Cultuur	Lasten	Baten
Cultuur visie		
Volgens onze begrotingsuitgangspunten gaan wij uit van een jaarlijkse indexatie van de subsidies die wij aan instellingen verstrekken van 2,5%. Naar aanleiding van de Voorjaarsnota 2025 is het indexatiepercentage voor deze subsidies opnieuw berekend volgens de gebruikelijke methode. Uit deze herberekening blijkt dat voor 2027 rekening moet worden gehouden met een indexatie van 3,6%. Hierdoor vallen de subsidie lasten in 2027 hoger uit dan eerder was voorzien.	135	
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000	210	-35
Totaal	345	-35

BVo22 Sport en recreatie	Lasten	Baten
Kapitaallasten		
In 2027 worden ten opzichte van 2026 hogere afschrijvings- en rentelasten geraamd op speelvoorzieningen, binnen- en buitensportaccommodaties. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door de vervangingsinvesteringen die door Spurd worden uitgevoerd in 2026 en waar we in 2027 op gaan afschrijven.	804	
Huuropbrengsten		
De huuropbrengsten van de binnen- en buitensportaccommodaties zijn geactualiseerd. Hierdoor worden voor 2027 € 138.000 hogere opbrengsten geraamd.		-138
Spurd		
In 2026 is via een projectsubsidie extra budget beschikbaar gesteld aan Spurd voor de opstartfase en de voorbereidingen van het nieuwe zwembad. Voor 2027 is hiervoor geen aanvullend budget meer opgenomen. Hierdoor dalen de lasten ten opzichte van 2026 met € 175.000..	-175	
Specifieke Uitkering Stimulering Sport		
De gemeente ontvangt via de Specifieke Uitkering Stimulering Sport (SPUK Sport) een vergoeding voor de btw-kosten van sportaccommodaties. In de bijgestelde begroting 2026 is hiervoor een bedrag van € 932.790 opgenomen op basis van een voorlopige beschikking. Voor 2027 wordt uitgegaan van een voorlopige vergoeding van € 750.000. Hierdoor dalen de opbrengsten met € 182.790. De bijbehorende kosten zijn verwerkt in de subsidie aan Spurd, omdat Spurd deze werkzaamheden namens de gemeente uitvoert.		183
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000.	46	0
Totaal	675	45

BVo23 Wijkmanagement	Lasten	Baten
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000	70	0
Totaal	70	0

BVo24 Jeugd	Lasten	Baten
GGD		
De raming van de GGD is gebaseerd op de meerjarenbegroting die jaarlijks aan de gemeenteraad wordt aangeboden. Tussen 2026 en 2027 stijgt het budget voor de jeugdtaken met € 270.000. Deze stijging wordt voornamelijk veroorzaakt door loon- en prijsindexatie. Dit leidt tot hogere lasten van € 270.000.	270	
Uitvoering Jeugdwet (prijs en volume)		
In de meerjarenbegroting van het beleidsveld Jeugd (uitvoering Jeugdwet) is conform de begrotingsuitgangspunten jaarlijks 4% prijsindexatie opgenomen. Hierdoor stijgt het budget in 2027 met circa € 1,3 miljoen ten opzichte van 2026. Daarnaast is in de Programmabegroting 2026 besloten om de raming jaarlijks aan te passen voor volumegroei (onderdeel C7 Programmabegroting 2026). Dit leidt tot een extra verhoging van afgerond € 2,0 miljoen in 2027 ten opzichte van 2026. Tot slot is in de Voortgangsrapportage 2026 het jaarrekeningeffect 2025 verwerkt. De bijraming voor 2027 is daardoor € 0,15 miljoen lager dan de bijraming voor 2026. Per saldo leidt dit tot hogere lasten van € 3,1 miljoen in 2027 ten opzichte van 2026.	3.057	
Taakstelling		
In het raadsvoorstel Formatie urgente opgaven jeugdzorg (1606328) zijn vanaf 2026 oplopende besparingen opgenomen. De geraamde besparing in 2027 is € 296.000 hoger dan de geraamde besparing in 2026. Dit leidt tot lagere lasten van € 296.000.	-296	
Regionale kosten		
In 2026 wordt de regionale aanbesteding voor specialistische jeugdhulp uitgevoerd. Hiervoor is tijdelijk extra capaciteit nodig. Omdat deze inzet in 2027 niet meer noodzakelijk is, leidt dit tot lagere lasten van € 202.000.	-202	
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000.	262	-1
Totaal	3.091	-1

BVo25 Onderwijs	Lasten	Baten
Achterstandenbeleid		
Voor het schooljaar 2025-2026 heeft het Rijk tijdelijk extra geld beschikbaar gesteld voor Doorstroompunt (DSP) en Voortijdig Schoolverlaten (VSV). Hierdoor zijn zowel de inkomsten als de uitgaven in 2026 eenmalig hoger. In de begroting van 2027 zijn de inkomsten en uitgaven daarom € 185.000 lager dan in 2026.	-185	185
Tegelijkertijd wordt verwacht dat er voor de periode 2026-2029 meerjarige rijksmiddelen beschikbaar komen voor DSP en VSV. Met deze middelen kan de formatie structureel worden uitgebreid. Hierdoor zal het budget vanaf 2027 naar verwachting blijvend toenemen. De financiële gevolgen worden verwerkt zodra de definitieve toekenningen van het Rijk bekend zijn.		
Resultaatbestemming vergroening schoolpleinen 2025		
De subsidie voor het vergroenen van schoolpleinen werd verstrekt voor het schooljaar 2025-2026. De nog niet uitgekeerde subsidies zijn via de resultaatbestemming doorgeschoven naar 2026. Hierdoor is het beschikbare budget in 2027 lager dan in 2026.	-100	
Sloopbudget Antoni Gaudi		
In 2026 staat er incidenteel budget geraamd voor het slopen van het Antoni Gaudi. Dit zorgt in 2027 voor lagere lasten.	-200	
Kapitaallasten		
In 2027 worden ten opzichte van 2026 hogere afschrijvings- en rentelasten geraamd op onderwijshuisvesting. Dit effect wordt grotendeels veroorzaakt door de oplevering van het Innovium College eind 2026. In 2027 zullen we beginnen met afschrijven, dit heeft hogere kapitaallasten als effect.	1.571	
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000	306	21
Totaal	1392	206

BVo26 Maatschappelijke ondersteuning	Lasten	Baten
Toegankelijkheid		
In de Programmabegroting 2023 is voor 3 jaar geld beschikbaar gesteld voor een driejarige campagne zoals beschreven in de toegankelijkheidsagenda. De resterende middelen uit 2025 (€ 110.000) zijn via de Najaarsnota 2025 overgeheveld naar 2026. Vanaf 2027 is hiervoor geen budget meer beschikbaar. Dit leidt tot lagere lasten van € 110.000 in 2027 ten opzichte van 2026.	-110	
GGD		
De raming van de GGD is gebaseerd op de meerjarenbegroting die jaarlijks aan de gemeenteraad wordt aangeboden. Tussen 2026 en 2027 stijgt het budget voor volksgezondheid met € 156.000. Deze stijging wordt voornamelijk veroorzaakt door loon- en prijsindexatie. Dit leidt tot hogere lasten van € 156.000.	156	
GALA (Gezond en Actief Leven Akkoord) en IZA (Integraal Zorgakkoord)		
De specifieke uitkeringen voor GALA (Brede SPUK) en het grootste deel van de IZA-regelingen lopen tot en met 2026. Vanaf 2027 worden de activiteiten voortgezet binnen het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA), dat voortbouwt op beide akkoorden. De financiële uitwerking van AZWA voor gemeenten is op dit moment nog niet vastgesteld. Daarom zijn hiervoor in deze begroting nog geen middelen opgenomen.	-3.641	3.721

BVo26 Maatschappelijke ondersteuning	Lasten	Baten
Voor de SPUK IZA Transformatiemiddelen Mentale Gezondheidsnetwerken (MGN) is een bedrag van € 568.000 in 2026 en € 482.000 in 2027 beschikbaar gesteld. De middelen voor 2026 worden verwerkt in de Najaarsnota 2026. De middelen voor 2027 zijn verwerkt in deze begroting. Door het aflopen van de overige specifieke uitkeringen zijn de lasten in 2027 € 3,6 miljoen lager en de baten € 3,7 miljoen lager dan in 2026.		
De specifieke uitkeringen zijn budgetneutraal verwerkt in de begroting. Het verschil van € 80.000 tussen de baten en lasten wordt veroorzaakt door overheadkosten die via deze SiSa-regelingen worden gedeclareerd. Volgens de verantwoordingsvoorschriften moeten deze kosten echter worden verantwoord op het overzicht Overhead. Hierdoor ontstaat binnen dit programma een verschil tussen de baten en lasten.		
OVA indexeringen WMO		
Binnen de Wmo en maatschappelijke ondersteuning zijn afspraken gemaakt met gecontracteerde aanbieders over indexering op basis van de Overheidsbijdrage in de Arbeidskostenontwikkeling (OVA). Volgens de begrotingsuitgangspunten wordt uitgegaan van een jaarlijkse indexatie van 4,0%. Het definitieve OVA-percentage voor 2025 is inmiddels bekend. Daarom is het indexatiepercentage voor 2026 aangepast naar 5,2%. Dit percentage is gebaseerd op een correctie van de OVA 2025 en de voorlopige OVA 2026. Hierdoor stijgen de lasten in 2026 ten opzichte van de oorspronkelijke raming. Voor de jaren 2027 tot en met 2029 wordt nog steeds uitgegaan van een jaarlijkse indexatie van 4,0%.	1.216	
Indexatie van reguliere subsidies		
Volgens de begrotingsuitgangspunten wordt voor subsidies uitgegaan van een jaarlijkse indexatie van 2,5%. Na de Voorjaarsnota 2025 is de indexatie opnieuw berekend op basis van de gebruikelijke systematiek. Hierdoor komt het indexatiepercentage voor 2027 uit op 3,6%. Als gevolg hiervan stijgen de subsidie lasten in 2027 ten opzichte van de eerdere raming.	475	
Beschermd wonen		
Op basis van de Meicirculaire 2026 is voor beschermd wonen € 231.000 extra budget beschikbaar gesteld voor 2027. Hierdoor stijgen de lasten voor beschermd wonen met € 231.000.	231	
Kapitaallasten		
In 2027 zijn de geraamde afschrijvings- en rentelasten voor de tijdelijke woningen hoger dan in 2026. Dit komt vooral door de oplevering van de tijdelijke woningen aan de N244. Naar verwachting start de afschrijving in 2027, waardoor de kapitaallasten toenemen.	862	
Tijdelijke woningen N244		
Voor 2027 zijn de lasten voor de tijdelijke woningen aan de N244 opgenomen conform raadsbesluit 827702. Deze lasten bestaan onder meer uit beheerkosten en belastingen. De kosten worden gedekt vanuit de reserve Oekraïne.	188	
Loonkosten		
De loonkosten zijn opnieuw verdeeld over de beleidsvelden. Hierbij is rekening gehouden met de daadwerkelijke inzet van medewerkers, wijzigingen binnen de formatie en de meest recente cao-afspraken.	171	
Oekraïne		
Voor de opvang van ontheemden uit Oekraïne ontvangt de gemeente een specifieke uitkering (SPUK). In de Voortgangsrapportage 2026 zijn de lasten en baten voor 2026 opgenomen. In de primitieve begroting 2027 zijn hiervoor nog geen middelen geraamd, omdat er nog onvoldoende duidelijkheid is over de uitvoering in 2027. Hierdoor dalen zowel de lasten als de baten in 2027 ten opzichte van 2026, De specifieke uitkering is	-25.262	25.218

BVo26 Maatschappelijke ondersteuning	Lasten	Baten
budgetneutraal verwerkt. Het verschil tussen de baten en lasten heeft betrekking op de dekking van de overheadkosten.		
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000	41	-179
Totaal	-25.673	28.760

BVo27 Werk en inkomen	Lasten	Baten
Toeslagenaffaire		
Voor de begeleiding van gedupeerden van de Toeslagenaffaire ontvangt de gemeente drie specifieke uitkeringen (SPUK's). Eén uitkering is bedoeld voor dienstverlening aan gedupeerden en twee uitkeringen zijn beschikbaar voor het kwijtschelden van gemeentelijke schulden. Deze uitkeringen vergoeden de kosten die gemeenten hiervoor maken. Daarnaast mogen kosten voor ondersteuning op de leefgebieden financiën, wonen, zorg, gezin en werk worden meegenomen in de verantwoording van de Toeslagenaanpak.	-3.495	3.810
In de Voortgangsrapportage 2026 zijn de verwachte lasten en baten voor 2026 verwerkt. In de primitieve begroting 2027 zijn nog geen middelen voor de Toeslagenaffaire opgenomen, omdat er nog onvoldoende zicht is op de uitvoering in 2027. Dit leidt in 2027 tot lagere lasten van € 3,50 miljoen en lagere baten van € 3,81 miljoen. Het verschil van € 315.000 tussen de lasten en baten wordt veroorzaakt door overheadkosten die via deze SiSa-regeling worden gedeclareerd. Deze kosten moeten volgens de verantwoordingsregels worden verantwoord op het overzicht Overhead en niet binnen dit programma. Hierdoor zijn de baten binnen dit programma € 315.000 hoger dan de lasten.		
Inburgering		
De gemeente ontvangt een specifieke uitkering (SPUK) voor het aanbieden van voorzieningen aan inwoners die moeten inburgeren. Deze voorzieningen helpen hen om aan hun inburgersplicht te voldoen. In de Voortgangsrapportage 2026 zijn de verwachte lasten en baten voor 2026 opgenomen. In de primitieve begroting 2027 zijn hiervoor nog geen middelen geraamd, omdat nog niet duidelijk is hoe de uitvoering er in 2027 uit zal zien. Omdat de ontvangen bijdrage de kosten volledig dekt, dalen zowel de lasten als de baten in 2027 ten opzichte van 2026.	-1.479	1.479
Loonkosten		
De loonkosten zijn opnieuw verdeeld over de verschillende programma's. Hierdoor sluiten de personeelskosten per beleidsveld beter aan op de daadwerkelijke inzet van medewerkers.	182	
Sociaal Rendement		
In 2025 is het beschikbare budget voor het traject Sociaal Rendement 2.0 niet volledig benut. Dit traject richt zich op een organisatiebrede, vernieuwde aanpak met als doel meer plaatsingen te realiseren, de begeleiding en inwerkprocessen te verbeteren en de bewustwording binnen de organisatie te vergroten. In 2025 zijn de voorbereidingen gestart, terwijl de uitvoering van het traject plaatsvindt in 2026. Daarom is het niet bestede budget van € 107.000 doorgeschoven naar 2026. Dit leidt tot een incidentele ophoging van het budget in 2026. Omdat deze budgetverhoging eenmalig is, zijn de lasten in de begroting 2027 € 107.000 lager dan in 2026.	-107	
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000	-57	0
Totaal	-4.956	5.289

Reserves

Reserve Opvang Ontheemden Oekraïne

In de begroting 2027 is een onttrekking aan de reserve opgenomen van afgerond € 1.955.000. Hiervan heeft € 1.944.000 betrekking op de locatie voor de tijdelijke woningen aan de N244. Deze onttrekking zal in de Voorjaarsnota 2027 worden verwerkt in de exploitatie als een

bate in de vorm van een normkostenvergoeding opvang Oekraïne. Door een wijziging in de planning van oplevering en een wijziging in de systematiek van de normkostenvergoeding is het bedrag aangepast ten opzichte van het raadsvoorstel 827702. De geraamde onttrekking bedroeg oorspronkelijk €2.270.242.

Voorzieningen

Dit programma heeft geen voorzieningen.

Investeringsen

De jaarschijf 2027 van programma 2 heeft een totaalbedrag van € 27,2 miljoen aan investeringen, waarvan € 5,0 miljoen betrekking heeft op voorgenomen investeringen: voor de Nachtopvang Waterlandkwartier en de Woonzorgvoorziening aan de Jaagweg. Afspraak voor voorgenomen investeringen is dat hiervoor een apart raadsvoorstel wordt opgesteld om tot uitgave te mogen overgaan. Het grootste deel van de investeringen 2027 betreft sport (€ 10,1 miljoen): de nieuwbouw van sporthal De Karekiet, de uitvoering van het vervangingsbeleid voor speelvoorzieningen en de realisatie van het hybridebad bij het Leeghwaterbad. Daarnaast wordt € 9,2 miljoen geïnvesteerd in onderwijshuisvesting. Het gaat hierbij om investeringen in De Klim-op Karekietpark, IKC Middenbeemster, De Waterlandschool, Montessorischool, OBS De Delta, De Wilgenhoek en de buitenruimte van het Innovium College. Verder is € 2,1 miljoen opgenomen voor de aankoop van De Purmerenderweg 232, € 0,7 miljoen voor Wmo-hulpmiddelen en € 0,2 miljoen voor de verduurzaming van de toneelverlichting in de kleine zaal door de toepassing van LED-verlichting. Voor de specificatie van de investeringen wordt verwezen naar de bijlage Meerjareninvesteringsplanning.

Programma 3

Wonen

Visie

We vinden het van groot belang dat onze huidige en toekomstige inwoners prettig en leefbaar kunnen wonen in de wijken en dorpen, in passende en betaalbare woningen. Dat is vastgelegd in de Woon(zorg)visie gemeente Purmerend 2025. We blijven daarom bouwen aan een divers aanbod aan woningen, waaronder ook nieuwe geclusterde woonvormen, al dan niet met zorg. We streven ernaar om onze wijken en dorpen klimaatadaptief in te richten. We stimuleren en investeren in het omkijken naar elkaar. De woonomgeving en de maatschappelijke voorzieningen zijn hierop ingericht. Voor inwoners die ondersteuning nodig hebben, meer dan hun eigen sociale netwerk kan bieden, zijn er voldoende welzijns- en zorgvoorzieningen in de buurt.

Doelen en activiteiten

Samen met onze partners werken wij aan deze visie door te sturen op onderstaande punten.

1. Voldoende, passende en betaalbare woningen voor onze inwoners.

Om tegemoet te komen aan de vraag van inwoners en woningzoekenden, blijven we ook de

komende jaren volop inzetten op de bouw van een divers woningaanbod, zowel qua type als prijs. We willen dat onze woningvoorraad zo goed mogelijk aansluit bij de wensen en persoonlijke situatie van onze huidige en toekomstige inwoners.

2. Zelfstandig wonen met ondersteuning indien nodig.

We bevorderen het zelfstandig wonen van onze inwoners. Voor wie dat nodig heeft, is er passende ondersteuning en zorg in de buurt. We stimuleren zelfredzaamheid, zodat ook tijdens de piek van de vergrijzing voldoende ondersteuning en zorg beschikbaar is voor iedere oudere die dat nodig heeft.

3. Leefbare wijken en dorpen, met een eigen karakter.

De wijken en dorpen hebben elk hun eigen karakter en bieden voor ieder wat wils. Onze inwoners hechten veel waarde aan gemeenschapszin, maar ervaren ook dat de sociale cohesie op sommige plekken onder druk staat. We stimuleren de eigen inzet van inwoners en versterken waar mogelijk de gemeenschapszin.

Wat gaan we doen en wat willen we hiermee bereiken?

- We blijven bouwen. In 2027 leveren we naar verwachting 311 nieuwbouwwoningen op, waarvan 184 sociale huurwoningen en 49 woningen in het middensegment.
- Om gemengde wijken te behouden of te creëren, passen we binnen ons betaalbaarheidsbeleid (de 30-40-30 norm) meer maatwerk toe. Met het meer in balans brengen van onze woningvoorraad beogen we de leefbaarheid te versterken en de doorstroming binnen de wijk te vergroten.
- De in maart 2025 vastgestelde Woon(zorg)visie vormt het kader voor de uitvoering van de hierin opgenomen opgaven. In 2027 werken we aan diverse opgaven, binnen de mogelijkheden van de financiële kaders. We doen dit onder andere door:
 - Samen met woningcorporaties en zorgpartijen passen we nieuwe en bestaande wooncomplexen aan, zodat inwoners langer zelfstandig kunnen wonen.
 - We onderzoeken welke vorm van beter benutten van de bestaande voorraad (bijvoorbeeld woningdelen/hospitaverhuur/friendscontracten) we kunnen versterken en/of ontwikkelen. Daarnaast benutten we de kansen die er zijn binnen de bestaande woningvoorraad om woningen toe te voegen. Op basis van de uitkomst van de quickscan (2026) over de kansen van optoppen, werken we samen met de corporaties de kansrijke mogelijkheden verder uit.
 - We realiseren toegankelijke maatschappelijke ruimten die flexibel kunnen worden ingevuld door zorg- en welzijnsaanbieders, passend bij de behoefte van de wijk. Daarbij stimuleren we het gezamenlijk gebruik van de ruimten.
 - Zowel in de bestaande wijken als in de nieuwbouw, onderzoeken we samen met andere partijen, de mogelijkheid om nieuwe, geclusterde woonconcepten toe te voegen. Het gaat hierbij om vormen van wonen met zorg en zelfstandig wonen.
 - We werken aan een zorgvuldige woningtoewijzing voor mensen met onbegrepen gedrag. Daarvoor maken we werkafspraken met corporaties en zorgaanbieders over de inzet van begeleiding.
 - We vergroten de bekendheid van onze laagdrempelige steunpunten, zoals het lokale meldpunt Advies en Bijzondere Zorg, de wijkteams en het landelijke meldpunt Zorgwekkend Gedrag. Het doel is om inwoners die zorg of ondersteuning nodig hebben eerder te kunnen begeleiden naar de juiste zorg.

- We voeren de prestatieafspraken uit met de corporaties, huurdersverenigingen en de belangrijkste zorgpartijen waarmee we samenwerken.
- We geven uitvoering aan de Woondeal MRA en het Woonakkoord. In 2027 wordt de Woondeal MRA geactualiseerd.
- We stellen een volkshuisvestingsprogramma op. De nieuwe Wet versterking regie volkshuisvesting wordt naar verwachting in het najaar van 2026 behandeld door de Eerste Kamer en treedt in 2027 in werking. Dit wetsvoorstel geeft gemeenten, provincies en het Rijk meer regie op de volkshuisvesting, zodat zij kunnen sturen op hoeveel, waar en voor wie er wordt gebouwd.
- We continueren de regionale samenwerking voor de huisvesting van aandachtsgroepen, zodat we beschikken over voldoende betaalbare woningen voor deze groepen en hen met de juiste zorg en ondersteuning, evenwichtig kunnen verdelen over de gemeenten in de regio.

Wat mag het kosten

Bedragen x € 1.000

PGR03	Rekening 2025	Primitieve begroting 2026	Begroting 2026 bijgesteld	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Lasten	1.846	2.382	1.988	2.091	2.264	2.296	2.122
Baten	-58	-130	-130	-130	-130	-130	-129
Saldo	1.789	2.252	1.858	1.962	2.135	2.166	1.993

In dit programma zijn de lasten in de begroting 2027 € 104.000 hoger dan in de bijgestelde begroting 2026. Baten gelijk gebleven. Per saldo verslechtert het resultaat hier door met € 104.000. Hieronder wordt dit verder toegelicht.

Ontwikkeling exploitatie 2026-2027

BV031 Wonen	Lasten	Baten
Versterking regie volkshuisvesting		
Het budget in 2027 is lager dan in 2026. Dit komt doordat de tijdelijke middelen die via de Decembercirculaire 2025 beschikbaar waren gesteld voor de invoering van het wetsvoorstel <i>Versterking regie volkshuisvesting</i> zijn vervallen. Inmiddels is het onderzoek naar de financiële gevolgen van dit wetsvoorstel afgerond. De structurele middelen die nodig zijn voor de uitvoering van de wet zijn opgenomen in de begroting 2027.	-178	
Loonkosten		
In de Voorjaarsnota 2025 is budget beschikbaar gesteld voor de functie van Adviseur Zorg en Veiligheid. Dit budget was tijdelijk opgenomen binnen programma 8. Inmiddels is de functie ingevuld en zijn de werkzaamheden ondergebracht bij programma 3 Wonen. Daarom is het bijbehorende budget budgettair neutraal overgeheveld van programma 8 naar programma 3. Hierdoor nemen de lasten binnen programma 3 vanaf 2027 toe.	133	
Startersleningen		
In 2026 is het krediet voor startersleningen uitgebreid om meer inwoners te ondersteunen bij de aankoop van een woning. De financiering van deze uitbreiding leidt vanaf 2027 tot structureel hogere rentelasten.	108	
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000	41	
Totaal	104	

Reserves

Reserve wonen

Voor de reserve wonen staat in 2027 een onttrekking begroot van € 450.850 voor het saldo van de tijdelijke woningen. Daarnaast is vanuit de exploitatie van de nieuwe locatie tijdelijke woningen aan de N244 een dotatie van € 900.240 opgenomen in 2027. In verband met een wijziging in de planning van oplevering en een wijziging in de systematiek van de normkostenvergoeding is het bedrag aangepast ten opzichte van het raadsvoorstel 827702, de dotatie was oorspronkelijk nog € 1.236.746.

Voorzieningen

Dit programma heeft geen voorzieningen.

Investeringsen

Dit programma heeft geen investeringen.

Programma 4

Milieu

Visie

We werken aan een gezonde leefomgeving, een betrouwbare en duurzame energievoorziening en het circulair gebruik van grondstoffen. Daarbij zetten we ons in om de doelen van het Nederlandse Klimaatakkoord haalbaar en betaalbaar te maken. We werken hiervoor samen met woningcorporaties, inwoners, bedrijven, ketenpartners en netwerkpartijen aan een toekomstbestendige gemeente.

We blijven de komende jaren inzetten op de energietransitie. Dit doen we door inwoners te ondersteunen bij energiebesparing en het verduurzamen van hun woning. Daarnaast verduurzamen we ons gezamenlijke energienet. Ook blijven we werken aan het beperken van netcongestie. Zonder voldoende capaciteit op het elektriciteitsnet komen woningbouw en economische ontwikkeling onder druk te staan. We zetten ons daarom samen met onder andere de netbeheerders in om voldoende transportcapaciteit van energie in de gemeente te realiseren.

Voor het afval- en grondstoffenbeheer van de toekomst zetten we in op preventie, om de totale hoeveelheid afval en grondstoffen per inwoner te verminderen. Dit ondersteunen we met een inzamelsysteem waarmee schone en goed herbruikbare grondstoffen gescheiden worden ingezameld voor maximaal hergebruik. Hierbij wordt de balans gezocht tussen het gemak voor onze inwoners en het realiseren van de milieudoelstellingen, tegen maatschappelijk verantwoorde kosten. De realisatie van de nieuwe milieustraat in 2028 zal een positieve bijdrage leveren aan het gemak voor onze inwoners om afval en grondstoffen weg te brengen.

De komende jaren worden we geconfronteerd met de effecten van wetgeving rondom CO₂-heffing op de verwerking van afval en grondstoffen en de vrachtwagenheffing. Dit heeft invloed op de totale kosten van ons afvalbeheer en op de hoogte van de afvalstoffenheffing.

Bewustwording is een belangrijke voorwaarde voor een klimaatbestendige samenleving en een toekomstbestendige energievoorziening. Met isolatie, energiebesparende maatregelen en bewust energiegebruik helpen we inwoners hun energieverbruik en energiekosten te verlagen. Daarmee dragen we bij aan de doelen van het Klimaatakkoord én aan betaalbare woonlasten.

De gemeente heeft hierbij een actieve, stimulerende en faciliterende rol. Samen met inwoners, bedrijven, woningcorporaties en maatschappelijke organisaties werken we aan een toekomstbestendige gemeente. Daarbij ondersteunen we waar mogelijk initiatieven die bijdragen aan de energie- en warmtetransitie, klimaatadaptatie en een gezonde leefomgeving. We voeren deze opgaven uit met behoud van keuzevrijheid voor inwoners en tegen maatschappelijk verantwoorde kosten.

We volgen de provinciale Energievisie en werken aan de uitvoering van het Warmteprogramma. Beschikbare middelen zetten we vooral in voor 2 thema's: energietransitie en klimaat.

Het milieutoezicht wordt uitgevoerd door Omgevingsdienst IJmond. Door gerichte controles zorgen we ervoor dat bedrijven voldoen aan de geldende wet- en regelgeving op het gebied van milieu. In het uitvoeringsprogramma van Omgevingsdienst IJmond worden alle acties opgenomen en in het evaluatieverslag wordt de inzet verantwoord.

Wat gaan we doen en wat willen we hiermee bereiken?

Binnen dit programma ligt de focus op de energie- en warmtetransitie, het voorkomen van afval, de water- en klimaatopgave en de circulaire economie. Ook het milieutoezicht door de Omgevingsdienst valt binnen dit programma.

Inzameling afval en grondstoffen

Afvalpreventie en schone grondstoffen zijn 2 belangrijke pijlers in de route naar een circulaire economie. Door te focussen op preventie werken we samen met onze inwoners aan het verminderen van de totale hoeveelheid afval door het promoten en stimuleren van slim inkopen en consumeren. Preventie betekent ook het repareren van wat kapot is, het minimaliseren van verpakkingen en het inzetten van herbruikbare materialen. Het inzamelen van schone grondstoffen ligt meer op het bord van onze inwoners en zorgt voor een zo hoog mogelijk niveau van hergebruik van grondstoffen. Door papier, glas, plastic verpakkingen, metalen verpakkingen en drankkartons

(PMD), textiel en bioafval te scheiden, ontstaan schone grondstofstromen die in hoge mate hergebruikt kunnen worden. De focus ligt de komende tijd vooral bij het goed scheiden van het bio-afval omdat ons restafval nog steeds 35 tot 40% bio-afval bevat. Wanneer afval en grondstoffen goed en vooral juist worden gescheiden, neemt het hergebruik van grondstoffen toe en blijven de kosten voor afvalbeheer beheersbaar. Zo werken we toe naar een steeds meer circulaire economie.

De energietransitie

We zetten in op energiebesparing, meer en schonere vormen van energieopwekking, energieopslag en slim energiegebruik. Nieuwe woningen worden zo energiezuinig en energiebewust mogelijk gebouwd. In de bestaande wijken ligt een grote opgave om woningen te isoleren en energieverlies te beperken. We ondersteunen en stimuleren inwoners om energiebesparende en andere verduurzamingsmaatregelen te nemen.

De warmtetransitie

We werken verder aan de doelstelling om in 2050 aardgasvrij te zijn. Nieuwbouwwoningen worden al zonder aardgasaansluiting gebouwd. Voor de bestaande gebouwde omgeving ligt een grote opgave. We ondersteunen inwoners bij het verduurzamen van hun woning. Daarbij zetten we beschikbare middelen in voor kansrijke gebiedsgerichte aanpakken die bijdragen aan de uitvoering van de warmtetransitie.

In 2027 werken we aan het Warmteprogramma. Het Warmteprogramma is de opvolger van de Transitievisie Warmte. Hierin beschrijven we hoe buurten en wijken richting 2050 stap voor stap aardgasvrij kunnen worden. Daarbij verkennen we met Stadsverwarming Purmerend hoe het warmteaanbod van het bestaande warmtenet toekomstgericht kan worden aangepast aan woningen met een afnemende warmtevraag en een groeiende koudevraag.

De raad wordt betrokken bij de uitgangspunten en de verdere uitwerking van het Warmteprogramma.

Om het bestaande warmtenet van Stadsverwarming Purmerend verder te verduurzamen en betaalbaar te houden, zijn meerdere warmtebronnen nodig. Daarom brengen we innovatieve alternatieven, zoals geothermie, in beeld.

Daarnaast zetten we in op nieuwe vormen van duurzame energieopwekking. Naast zonne-energie onderzoeken we de mogelijkheden van alternatieve warmtebronnen voor woningen en bedrijven.

In 2023 is het Nationaal Isolatieprogramma (NIP) gestart. Het Rijk heeft hiervoor financiële middelen aan Purmerend beschikbaar gesteld tot en met 2030. Met dit geld ondersteunen we eigenaren van slecht geïsoleerde woningen onder de grens van de Nationale Hypotheek Garantie. We ontzorgen inwoners waar nodig zoveel mogelijk bij het isoleren van hun woning en nemen drempels voor deelname weg. De gemeente organiseert de uitvoering en ziet erop toe dat werkzaamheden plaatsvinden volgens het geldende soortenmanagementplan, dat als doel heeft om beschermde diersoorten niet onnodig te verstoren of te doden. De gemeente draagt de kosten van de maatregelen die nodig zijn voor diervriendelijk isoleren. De belangstelling voor isolatiemaatregelen blijft groeien.

Netcongestie en stroomvoorziening

De capaciteit van het elektriciteitsnet is nagenoeg bereikt. Hierdoor is op veel locaties slechts beperkt ruimte beschikbaar voor het transport van elektriciteit. Dit heeft gevolgen voor woningbouw, maatschappelijke voorzieningen en economische ontwikkelingen. Om de beschikbare capaciteit te verdelen, hanteren netbeheerders regels voor maatschappelijke prioritering die zijn vastgesteld door de Autoriteit Consument & Markt (ACM). Bij vrijkomende capaciteit krijgen vitale maatschappelijke functies, zoals ziekenhuizen, veiligheidsorganisaties en waterschappen, voorrang. Voor woningbouw, scholen en vergelijkbare ontwikkelingen is daardoor vaak beperkt capaciteit beschikbaar.

- We zetten ons actief in om de gevolgen van netcongestie voor onze gemeente te beperken. Dit doen we samen met netbeheerders en andere partners.
- We onderzoeken lokale oplossingen waarbij energie zoveel mogelijk lokaal wordt opgewekt, gebruikt en opgeslagen.
- We investeren in energieopslag en slimme energiesturing om de beschikbare capaciteit beter te benutten.
- We verkennen de mogelijkheden van energiehub, omdat de energiec capaciteit schaars is. Een energiehub maakt het mogelijk dat meerdere partijen gezamenlijk energie opwekken, opslaan, uitwisselen en hun energieverbruik op elkaar afstemmen.
- We stimuleren netbewust bouwen en renoveren. Door bij nieuwbouw en renovatie rekening te houden met energiegebruik en het beperken van piekbelasting, kan de beschikbare netcapaciteit beter worden benut.
- Samen met andere gemeenten, de provincie en netbeheerders werken we aan het optimaal benutten van de beschikbare stroomcapaciteit. Daarbij brengen we de actuele stroomvraag in beeld en voeren we regie op ontwikkelingen die afhankelijk zijn van elektriciteit.
- Baanste Noord is geselecteerd voor de vervolgfase van een energiehub. Hierdoor ontvangen we aanvullende middelen om de samenwerking verder uit te werken en ervaring op te doen met het uitwisselen, opslaan en afstemmen van energie tussen deelnemende partijen.

Water- en klimaatopgave

We werken aan een klimaatbestendige en waterrobuuste leefomgeving. We willen onze gemeente ook in de toekomst leefbaar en veilig houden. Daarom bereiden we ons voor op de gevolgen van klimaatverandering. Door rekening te houden met het water- en bodemsysteem bij ruimtelijke ontwikkelingen beperken we de gevolgen van hevige neerslag, droogte en hitte. Door klimaatadaptatie vroeg mee te nemen in de planvorming en het ontwerp kunnen maatregelen doelmatig worden uitgevoerd en beperken we schade en overlast door extreem weer.

- Om wateroverlast en droogte te beperken, verbeteren we het watersysteem door de aanleg van extra oppervlaktewater, natuurvriendelijke oevers, bredere duikers, waterbergingen en wadi's.
- Daarnaast zetten we in op het vasthouden, bergen en infiltreren van regenwater. Dit doen we onder meer met waterbergende voorzieningen in de openbare ruimte, een waterberging onder het Stadhuisplein, een waterbergende weg in Wheermolen-Oost, een sedumdak op het stadhuis en het verbeteren van boomgroeiplaatsen.
- We werken aan een gezonde en groene leefomgeving door de openbare ruimte te vergroenen, verharding te verminderen, geveltuinen aan te leggen en boomgroeiplaatsen te verbeteren. Hiermee beperken we hittestress, vergroten we de biodiversiteit en versterken we de kwaliteit van de leefomgeving. De vergroening van het Tilburyplein en de Overlanderstraat zijn hiervan een recent voorbeeld.

- Ook stimuleren we inwoners om hun tuin te vergroenen en te ontharden. Met de tegeltaxi halen we tegels op die plaatsmaken voor groen. Hiermee dragen inwoners bij aan een klimaatbestendige en aantrekkelijke leefomgeving.

Inzameling afval en grondstoffen

We verbeteren het hergebruik van onze ingezamelde grondstoffen door inwoners op een creatieve manier bewust te maken van het nut en de noodzaak van afvalscheiding. Daarnaast bieden we hen de mogelijkheid om afval en grondstoffen beter te scheiden. We brengen hiervoor de basis op orde door de volgende punten aan te pakken:

- De hoogbouw beschikt nog niet over faciliteiten voor het gescheiden weggooien van bioafval. We starten met het traject om alle hoogbouw te voorzien van verzamelcontainers voor bioafval, zodat ook deze bewoners hun bioafval apart kunnen weggooien.
- In de Beemster wordt het afval nog opgehaald met achterladende vuilniswagens. Dit zorgt voor een flinke arbeidsbelasting voor onze medewerkers. Daarom beginnen we in 2027 met het aanbodlocatieplan voor de rolcontainers in de Beemster, zodat ook hier met zijladers kan worden ingezameld.
- In onze communicatie benadrukken we het belang van goede scheiding van afval en grondstoffen en de noodzaak van schone grondstofstromen. Daarnaast informeren we inwoners over de kosten die ontstaan door het onnodig verbranden van grondstoffen.

Toezicht bij Energiebesparingsplicht bij bedrijven en instellingen

Omgevingsdienst IJmond voert voor de gemeente het milieutoezicht bij bedrijven en instellingen uit. Onder het milieutoezicht valt onder andere toezicht op energiebesparende maatregelen. Bedrijven en instellingen zijn verplicht om vanaf een bepaald verbruik energiebesparende maatregelen te nemen (energiebesparingsplicht).

Om het toezicht op en de handhaving van de energiebesparingsplicht bij bedrijven en instellingen te stimuleren, heeft de provincie Noord-Holland het Energiebesparingsakkoord Noord-Hollandse bedrijven 2022-2025 (hierna: Akkoord) geïnitieerd. De provincie heeft hiervoor subsidie beschikbaar gesteld, onder de voorwaarde dat deelnemers cofinancieren. De gemeente heeft zich aangesloten.

In 2024 vond een tussentijdse evaluatie plaats. Hieruit is gebleken dat het Akkoord bijstelling nodig heeft om de gestelde doelen te behalen. Inmiddels is het Akkoord bijgesteld en is de looptijd verlengd tot en met eind 2026. In de tussentijd is de provincie met de deelnemers in gesprek gegaan over een nieuw Akkoord met een nieuwe looptijd. Ook hiervoor stelt de provincie subsidie beschikbaar. De gemeente is voornemens zich hierbij aan te sluiten.

Wat mag het kosten

Bedragen x € 1.000

PGRo4	Rekening 2025	Primitieve begroting 2026	Begroting 2026 bijgesteld	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Lasten	18.014	18.021	18.179	19.006	19.631	18.497	18.869
Baten	-20.543	-19.319	-19.395	-18.598	-19.287	-19.930	-20.287
Saldo	-2.529	-1.298	-1.216	407	344	-1.433	-1.418

BVo41 Milieu	Rekening 2025	Primitieve begroting 2026	Begroting 2026 bijgesteld	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Lasten	14.819	15.242	15.229	16.264	16.825	17.392	17.713
Baten	-17.124	-17.754	-17.763	-18.598	-19.287	-19.930	-20.287
Saldo	-2.305	-2.511	-2.534	-2.334	-2.461	-2.538	-2.574

BVo42 Duurzaamheid	Rekening 2025	Primitieve begroting 2026	Begroting 2026 bijgesteld	Som van Begroting 2027	Som van Begroting 2028	Som van Begroting 2029	Som van Begroting 2030
Lasten	3.195	2.779	2.949	2.741	2.806	1.106	1.156
Baten	-3.419	-1.566	-1.631				
Saldo	-224	1.213	1.318	2.741	2.806	1.106	1.156

In dit programma zijn de lasten in de begroting 2027 € 827.000 hoger en de baten € 796.000 lager dan in de bijgestelde begroting 2026. Per saldo verslechtert het resultaat hierdoor met € 1.623.000. Hieronder wordt dit verder toegelicht.

Ontwikkeling exploitatie 2026-2027

Beleidsveld Milieu

BVo41 Milieu	Lasten	Baten
Omgevingsdienst IJmond		
Verhoging van de bijdrage aan Omgevingsdienst IJmond vanwege de herijking van de financieringsstructuur, zodat de uitvoering van de wettelijke VTH-taken en de taken uit de Omgevingswet toekomstbestendig kan plaatsvinden met een passende capaciteit en middelen (Raadsbesluit 905459).	398	
Door inflatie correctie hogere baten afvalsoffenheffing en hogere uitgaven kapitaallasten en afvalverwerking	753	-952
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000	-117	117
Totaal	1.035	-835

Beleidsveld Duurzaamheid

BVo42 Duurzaamheid	Lasten	Baten
Netcongestie		
In de Voorjaarsnota 2025 en de duurzaamheidsagenda Werk aan de Toekomst (raadbesluit 16o8oo4) is budget beschikbaar gesteld voor het versterken van de regie op de boven- en ondergrondse openbare ruimte in relatie tot netcongestie. In de Voortgangsrapportage 2026 is een deel van dit budget ingezet. Vanaf 2027 is minder budget benodigd, omdat de onderzoeken naar verwachting zijn afgerond.	-115	
Gelden CDOKE		
De gemeente ontving de CDOKE-middelen voor klimaat- en energiebeleid tot nu toe via een Specifieke Uitkering (SpUk). Deze middelen zijn inmiddels omgezet naar een Decentralisatie-uitkering (DU). Hierdoor worden de inkomsten niet langer verantwoord binnen het programma Milieu, maar opgenomen bij de algemene dekkingsmiddelen.	-185	1.566
Werk aan de Toekomst		
De middelen uit Werk aan de Toekomst worden ingezet voor verschillende activiteiten. Er is voor gekozen een deel van deze middelen toe te rekenen aan programma 4 Milieu. Dit leidt binnen dit programma tot hogere lasten. Tegelijkertijd dalen de lasten binnen programma 2 en programma 6.	100	
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.00	-8	65
Totaal	-208	1.631

Reserves

Reserve duurzaamheid

In 2027 is per saldo een dotatie van € 4.230.000,- begroot. Dit bedrag bestaat uit een onttrekking van € 908.000 ter dekking van de verbrede duurzaamheidsagenda Werk aan de Toekomst en een dotatie van € 5.138.000,- Deze dotatie betreft de CDOKE-middelen welke via de Decentralisatie-uitkering worden ontvangen.

Voorzieningen

Voorziening afvalstoffenheffing

De voorziening heeft tot doel om te komen tot een meerjarige egalisatie van het tarief van de afvalstoffenheffing. In 2027 is er een onttrekking aan de voorziening afvalstoffenheffing begroot van € 645.000. Hierdoor kan het tarief lager worden vastgesteld.

Investerings

De jaarschijf 2027 van programma 4 heeft een totaalbedrag van € 3,4 miljoen aan investeringen. Het grootste deel hiervan, € 2,6 miljoen, is bestemd voor de realisatie van de nieuwe milieustraat aan de Visserijweg 3. Daarnaast wordt € 0,5 miljoen geïnvesteerd in de vervanging van ledverlichting (armaturen). De overige investeringen bedragen € 0,3 miljoen en hebben betrekking op de aanschaf van een Liebherr A316 Litronic sorteerknijper en drie statische perscontainers. Voor de specificatie van de investeringen wordt verwezen naar de bijlage Meerjareninvesteringsplanning.

Programma 5

Bereikbaarheid

Visie

Purmerend groeit. De komende jaren worden er binnenstedelijk veel woningen toegevoegd en vinden ook diverse gebiedsontwikkelingen plaats. Nieuwe én bestaande inwoners moeten zich op een veilige en comfortabele manier kunnen verplaatsen. Hierbij wordt rekening gehouden met alle verschillende verkeersdeelnemers. De binnenstedelijke verdichting, de gebiedsontwikkelingen en de beperkte ruimte vragen om nieuwe oplossingen. We stimuleren wandelen, fietsen en het gebruik van openbaar vervoer, zodat de stad ook in de toekomst bereikbaar blijft. We werken hierbij volgens het STOMP-principe (Stappen, Trappen, OV, Mobility as a service, Privéauto). Voor veel Purmerenders blijft de auto een belangrijk vervoersmiddel.

Doelen en activiteiten

Het Mobiliteitsplan Purmerend verbindt de ontwikkelambities op het gebied van woningbouw, werkgelegenheid en verblijfskwaliteit aan de ambities op het gebied van mobiliteit. De woningbouwopgave heeft gevolgen voor de bereikbaarheid en leefbaarheid van de stad. We hebben daarom 7 beleidsuitgangspunten voor de toekomstige mobiliteit geformuleerd:

1. Purmerend wordt een 10-minutenstad: basisvoorzieningen zijn lopend of fietsend binnen 10 minuten te bereiken.
2. Een leefbaar en goed bereikbaar centrumgebied, gericht op kwaliteit voor voetgangers, fietsers en de openbare ruimte.

3. Een toekomstbestendig OV-netwerk voor de stad en de regio.
4. De verkeersafwikkeling van autoverkeer richt zich op ontsluiting vanuit woonwijken naar de uitvalswegen.
5. Toegankelijke en betaalbare mobiliteit.
6. Een veilige stad voor elke verplaatsing.
7. Duurzame mobiliteit.

Wat gaan we doen en wat willen we hiermee bereiken?

- We geven uitvoering aan de uitvoeringsprogramma's van het Parkeerbeleidsplan en het Verkeersveiligheidsplan.
- We stellen een Wegencategoriseringsplan op. Het plan legt onder andere vast welke functie wegen hebben, hoe deze wegen ingericht moeten worden en wat de maximumsnelheid moet zijn. Hierbij beoordelen we bijvoorbeeld of de maximumsnelheid van 50 kilometer per uur (gebiedsontsluitingswegen) nog passend is of dat een aantal van deze wegen, vanwege de verkeersveiligheid, ingericht moet worden als weg met een maximale snelheid van 30 kilometer per uur.
- Komend jaar worden diverse maatregelen uit het uitvoeringsprogramma Mobiliteit voorbereid of uitgevoerd, waaronder:
 - de tweede tranche toegankelijkheid met ongeveer 10 bushaltes;
 - het vervangen van de reisinformatiepanelen bij bushaltes; en
 - de herinrichting van meerdere straten en kruispunten. Daaronder vallen bijvoorbeeld de Rijperweg-West, de van Osweg-Grotenhuysweg, de aanpak van de hoogwaardig OV, (HOV)-knelpunten aan de Gorslaan en N235 – Verzetslaan en de Purmerenderweg in Zuidoostbeemster.
- Het aantal elektrische voertuigen neemt toe en daarmee ook de vraag naar oplaadmogelijkheden. Daarom gaan we een laadvisie opstellen. Een integrale laadvisie is essentieel voor de ontwikkeling van een dekkend, toegankelijk, betaalbaar, betrouwbaar, toekomstbestendig en veilig netwerk van laadinfrastructuur in de gemeente en voor het gecoördineerd en efficiënt beheren van dat netwerk. We maken hierbij gebruik van de kennis van Laadwerk, waar we bij zijn aangesloten.
- We geven uitvoering aan het beleidskader voor deelmobiliteit en werken met de Vervoerregio Amsterdam aan deelfietsen en deelscooters. Dit moet een regionaal dekkend netwerk worden.
- De fiets krijgt een steeds belangrijkere rol in de wijze waarop wij ons verplaatsen. Daarom stellen we een beleidsplan fiets op. We willen het fietsen in Purmerend de komende jaren comfortabeler, veiliger en vanzelfsprekender maken. Daarom stellen we de langetermijnvisie en ambities op het gebied van fietsen vast, formuleren we concrete doelen en nemen we maatregelen om de fietsinfrastructuur te verbeteren. Tegelijkertijd hebben we aandacht voor het fietsparkeren, fietsveiligheid en stimuleringsmaatregelen.
- In 2025 is een verkeersstudie uitgevoerd die het beleid uit het Mobiliteitsplan verbindt aan de manier waarop inwoners zich verplaatsen: het Multimodaal Netwerkkader. Deze studie geeft inzicht in (toekomstige) knelpunten in de verschillende netwerken en de wijze waarop ambities, zoals een autoluw centrum, gerealiseerd kunnen worden. In december 2025 heeft de gemeenteraad hierover een besluit genomen. Aan de uitwerking van dat besluit wordt gewerkt.
- De gemeente Purmerend is voorzitter van de adviescommissie openbaar vervoer voor de concessie Zaanstreek-Waterland. In de concessie en in Purmerend wordt ingezet op een toename

van het aantal zero-emissiebusen en R-netlijnen. Ook zetten we ons in voor verbetering van de lijnvoering, het verhogen van de frequentie en het verminderen van de rituitval.

- We blijven inzetten op een vaste intercity stop op station Purmerend.
- Het centrumgebied van Purmerend wordt dichter bebouwd met meer woningen en voorzieningen en het aantal bezoekers neemt toe. Daarom onderzoeken we hoe we de bereikbaarheid van het centrum voor de verschillende vervoersmiddelen het beste kunnen inrichten. Dit onderzoek maakt deel uit van het Multimodaal Netwerkkader in combinatie met de planstudie voor de herinrichting Waterlandlaan, Purmersteenweg, Gedempte Where (stadsboulevard).
- Om de verkeersveiligheid te verbeteren, wordt blijvend ingezet op verkeersveiligheids campagnes. Ook wordt het programma Veilige Fietspaden, waarbij de verkeersveiligheid wordt verbeterd bij beheer en onderhoud van wegen, gecontinueerd.
- Om het mobiliteitsbeleid te ondersteunen en een goed beeld te hebben van hoe het verkeer zich in de toekomst ontwikkelt, actualiseren we het gemeentelijke verkeersmodel. Daarnaast werken we aan een verkeersmanagementplan. Dit is een strategisch plan waarin wordt uitgewerkt hoe verkeersstromen goed, snel en veilig over de beschikbare wegen geleid kunnen worden.
- Mobiliteit stopt niet aan de randen van de stad. Daarom blijven we samenwerken met partners als de buurgemeenten, de provincie Noord-Holland, het Rijk en de VRA. Binnen de samenwerkingen richten we ons op financiering, de mobiliteitstransitie, het openbaar vervoer en de regionale bereikbaarheid.
- We pakken meldingen van inwoners op. Met behulp van een fonds voor het oplossen van kleinschalige verkeersknelpunten kunnen wij relatief kleine ingrepen uitvoeren in de openbare ruimte. Hiermee spelen we sneller in op actuele vraagstukken en kleine knelpunten.
- Ook in 2027 is de verwachting dat er op veel plekken in de gemeente gewerkt wordt aan en rondom wegen. Dit zet de bereikbaarheid in de dagelijkse situatie onder druk. We stemmen de werkzaamheden zo goed mogelijk af met belanghebbenden, waaronder het openbaar vervoer en nood- en hulpdiensten. Daarnaast hebben we veel aandacht voor de gevolgen voor fietsers en voetgangers, zodat zij zich veilig kunnen blijven verplaatsen.

Wat mag het kosten

Bedragen x € 1.000

PGR05	Rekening 2025	Primitieve begroting 2026	Begroting 2026 bijgesteld	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Lasten	8.613	7.123	7.204	6.895	7.210	8.293	8.411
Baten	-7.510	-5.552	-6.245	-6.481	-5.785	-5.400	-5.102
Saldo	1.103	1.571	959	414	1.425	2.893	3.309

In dit programma zijn de lasten in de begroting 2027 € 309.000 lager en de baten € 236.000 hoger dan in de bijgestelde begroting 2026. Per saldo verbetert het resultaat hierdoor met € 545.000. Hieronder wordt dit verder toegelicht.

Ontwikkeling exploitatie 2026-2027

BVo51 Bereikbaarheid	Lasten	Baten
Parkeren		
Sinds de Voorjaarsnota 2023 is betaald parkeren een gesloten systeem, waarbij alle kosten en opbrengsten via de reserve parkeren worden verrekend. In de Programmabegroting 2027 zijn de parkeerexploitatie, inclusief de parkeeropbrengsten, geactualiseerd op basis van de realisatiecijfers 2026. Daarnaast zijn de geactualiseerde kapitaallasten en de kosten van de softwareonderhoudscontracten verwerkt. De financiële effecten hiervan worden verrekend met de reserve parkeren.	212	-534
Uitvoeringsagenda Verkeersveiligheid		
In de Najaarsnota 2025 is het incidentele restantbudget voor het Verkeersveiligheidsplan doorgeschoven naar 2026. Vanaf 2027 is geen structureel of incidenteel budget meer beschikbaar voor de uitvoering van het Verkeersveiligheidsplan. Ter uitwerking van het door de raad in december 2025 vastgestelde Verkeersveiligheidsplan Purmerend 2025 is de Uitvoeringsagenda Verkeersveiligheidsplan 2026-2030 opgesteld en vastgesteld (raadsbesluit 859672). De integrale afweging en besluitvorming over de financiële consequenties van de uitvoeringsagenda vinden plaats bij de behandeling van de Programmabegroting 2027.	-160	
Mobiliteitsplan		
In de Voortgangsrapportage 2026 is besloten het resultaat uit 2025 te bestemmen voor het uitvoeringsprogramma Mobiliteitsplan Purmerend. Deze middelen zijn ingezet voor de afronding van lopende studies en de opstart van vervolgonderzoeken binnen het mobiliteitsplan. De helft van de middelen wordt gefinancierd door de Vervoerregio Amsterdam. In 2027 is minder budget beschikbaar voor onderzoeken binnen het Mobiliteitsplan.	-550	275
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000	189	23
Totaal	-309	-236

Reserves

Reserve parkeren

Bij de Voorjaarsnota 2023 heeft de raad besloten om de jaarlijkse resultaten van het totaal van straatparkeren en garageparkeren te egaliseren met de reserve parkeren. Dit is besloten met het oog op de te bouwen parkeergarages in het Waterlandkwartier en de Binnenstad. Door de parkeeropbrengsten vrij te maken en in te zetten voor parkeeroplossingen is parkeren een gesloten systeem geworden waarbij het aanwijzen van gebieden betaald parkeren, de kosten, de tarieven van straatparkeren en van garageparkeren, het aantal plekken en de bezetting gemonitord en gestuurd kunnen worden met de reserve parkeren als (egalisatie)buffer. Voor jaarschijf 2027 staat er per saldo een dotatie aan de reserve begroot van € 2.207.428.

Voorzieningen

Voorziening Purmerenderweg ZOB

De voorziening Purmerenderweg ZOB is bedoeld om financiële gevolgen op te vangen van de herinrichting van de Purmerenderweg en de verkeersmaatregelen rond de nieuwe schoollocatie

in het ZOB-gebied. De totale investering wordt voorlopig geraamd op € 4 miljoen, gedekt door bijdragen van o.a. De Beemster Compagnie, de VRA en een gemeentelijk krediet. In 2027 is geen toevoeging of onttrekking aan de voorziening begroot.

Investeringsen

De jaarschijf 2027 van programma 5 heeft een totaalbedrag van € 9,9 miljoen aan investeringen, waarvan € 6,2 miljoen betrekking heeft op voorgenomen investeringen voor de bouw van de parkeergarage Schapenmarkt en de mobiliteitshub Beatrixplein. Afspraak voor voorgenomen investeringen is dat hiervoor een apart raadsvoorstel wordt opgesteld om tot uitgave te mogen overgaan. De overige investeringen betreffen de realisatie van HOV (R-net)-maatregelen voor € 2,2 miljoen, de herprofilering van de Purmerenderweg voor € 1,0 miljoen en de vervanging van diverse verkeersregelinstallaties voor € 0,5 miljoen. Voor de specificatie van de investeringen wordt verwezen naar de bijlage Meerjareninvesteringsplanning.

Programma 6

Beheer openbare ruimte

Visie

De openbare ruimte is van ons allemaal. Het is de plek waar mensen verblijven, met vrienden afspreken, sporten, spelen en naar een evenement gaan. Purmerend groeit. Meer inwoners en woningen betekenen meer druk op de openbare ruimte. De wens voor meer betaalbare woningen in de stad maakt het belang van onze parken steeds groter. Zowel boven- als ondergronds wordt het steeds voller. Tegelijkertijd verandert het klimaat meer en sneller dan verwacht, aldus het Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut (KNMI). Al deze ontwikkelingen hebben invloed op de hoeveelheid te beheren openbare ruimte en op de wijze waarop deze beheerd moet worden.

De openbare ruimte moet een plek zijn waar je op een aantrekkelijke en comfortabele manier kunt verblijven en mensen kunt ontmoeten, met ruimte voor water en groen, natuur, sport en spel. Ook moeten we rekening houden met klimaatadaptieve maatregelen, de energietransitie, mobiliteit, een nieuwe circulaire economie en een gezonde en meer natuurinclusieve gemeente. Dit alles heeft invloed op het gebruik, de inrichting en het beheer van onze leefomgeving.

Doelen en activiteiten

De openbare ruimte wordt gebruikt door alle inwoners, ondernemers en bezoekers van de gemeente. Deze ruimte is schoon, heel, veilig en groen en richten we zo in dat we voorbereid zijn op klimaatverandering. We werken integraal door opgaven waar mogelijk aan elkaar te koppelen en werken toe naar minimaal kwaliteitsniveau B voor alle beheerdisciplines. Daarmee streven we naar een toekomstbestendige en fijne leefomgeving voor en van iedereen. Daarbij werken we samen met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties.

Het beheren van de openbare ruimte betekent het in stand houden van de bestaande situatie, maar door veranderende behoeften ook steeds meer het inrichten, optimaliseren en toekomstbestendig maken van de openbare ruimte. Door de onderhoudsplanning van de verschillende vakdisciplines zo goed mogelijk op elkaar af te stemmen, zorgen we ervoor dat we zowel boven- als ondergronds zo efficiënt mogelijk werken.

Wat gaan we doen en wat willen we hiermee bereiken?

Integraal beheer en onderhoud

Voor het beheer en onderhoud van de openbare ruimte richten we ons op een functionele, veilige, toekomstbestendige en aantrekkelijke leefomgeving.

- We hebben in 2026 het Integraal beheerplan 2027-2036 geactualiseerd voor het planmatig cyclisch onderhoud, zodat we de komende jaren de kwaliteit naar niveau B kunnen verbeteren. We hebben dit gedaan op basis van 3 speerpunten: klimaatadaptief beheren, assetmanagement (risico, normkosten en kwaliteit) en datagestueerd werken.
- In lijn met het Parkenplan worden de 8 parken stuk voor stuk opgeknapt. In 2026 is gestart met de realisatie van het Leeghwaterpark en in 2027 is dat klaar. We hebben in 2026 het ontwerp voor park De Dwarsgouw naar een definitief ontwerp gebracht en verwachten begin 2027 het ontwerp technisch verder uit te werken.
- De uitgangspunten voor het beheer van de openbare ruimte zijn een veilige, intacte en schone buitenruimte. We onderhouden de openbare ruimte zoals bestuurlijk afgesproken op basis van beeldkwaliteitsniveau B van kennisinstituut CROW. Alleen de volgende gebieden onderhouden we op niveau A:
 - Het Kooimanpark en Park De Noord.
 - De nog te renoveren parken Leeghwaterpark en Park de Dwarsgouw.
 - Begraafplaatsen.
 - Beschermde stads- en dorpskernen van Purmerend en de Beemster.
- In het najaar 2026 wordt het Parkenplan geëvalueerd en op basis van de ervaringen en cijfers van de eerste 4 parken de businesscase voor de laatste 4 parken (Gorsebos, Park De Uitvlugt, Park De Driegang en Groengebied Purmerland) herzien. Vanaf 2027 gaan we op basis van de herziene businesscase aan de slag met de laatste 4 parken, 1 park per jaar.
- We richten de openbare ruimte evenwichtig, klimaatadaptief en duurzaam in en beheren deze ook zo. In elk vakgebied zoeken we naar mogelijkheden om te verduurzamen en te innoveren, zowel wat betreft materialen als werkwijzen.
- Met NEN-inspecties brengen we de technische staat van het groen in beeld. De kwaliteit van het dagelijks onderhoud meten we maandelijks via beeldkwaliteitsmetingen. Deze informatie

gebruiken we om de komende jaren te bepalen welke locaties we omvormen en welke we voorlopig ongewijzigd laten, omdat daar binnen 2 jaar een project wordt uitgevoerd.

- We volgen de kwaliteitsvoortgang door periodieke inspecties en garanderen de veiligheid met technische controles, zoals vastgelegd in het Integraal Beheerplan Openbare Ruimte.
- In 2027 staan ongeveer 20 speellocaties gepland die toe zijn aan vervanging.
- Jaarlijks voeren we op een derde van ons bomenbestand boomveiligheidskeuringen uit. We keuren de bomen wanneer we ze snoeien. Bomen die een risico vormen controleren we jaarlijks om te beoordelen of ze veilig zijn. Zo houden we onze bomen goed en veilig.
- De technische staat van het groen brengen we in beeld met NEN[1]-inspecties en de kwaliteit van het dagelijks onderhoud meten we via maandelijkse beeldkwaliteitsmetingen. Deze inspecties helpen ons de komende jaren om te bepalen welke locaties we omvormen en welke we voorlopig ongewijzigd laten, omdat daar binnen 2 jaar een project wordt uitgevoerd.
- We blijven het ingezette cyclische onderhoud in het groen uitvoeren en verbeteren de biodiversiteit, natuurinclusiviteit en groei- en leefomstandigheden voor de bomen.
- In 2026 zijn we gestart met het maaien in Purmer-Noord in eigen beheer. De ervaringen geven aanleiding om dit nog een jaar uitsluitend in deze wijk voort te zetten. Daarnaast speelt mee dat er op de huidige arbeidsmarkt nauwelijks ervaren maaimachinisten beschikbaar zijn.
- We maaien het gras intensief waar dat nodig is en extensief waar dat kan. Op plekken waar gras voornamelijk wordt gebruikt om te spelen en te recreëren, maaien we vaker. Op plekken waar we de biodiversiteit willen stimuleren maaien we het gras hoogstens 2 keer per jaar. Langs wegen en op plekken waar goed zicht belangrijk is voor de verkeersveiligheid houden we het gras kort. Voor het actualiseren van de maaikaarten participeren we op wijkniveau om deze afwegingen af te stemmen met de bewoners.
- We zijn transparant over het inrichten van de openbare ruimte voor goed beheer. Daarom actualiseren we jaarlijks het Handboek Inrichting Openbare Ruimte (HIOR), waarin de laatste wet- en regelgeving en het beleid zijn opgenomen. Dit is bedoeld voor externe partijen die werken aan de ontwikkeling of (her)inrichting van de openbare ruimte.

Wegenoverdracht Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier

Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) is volop bezig met het overdragen van wegen en het wegbeheer aan gemeenten, zodat het zich kan richten op de eigen watertaak. Samen met HHNK maken we concreet welke activa wordt overgedragen, waarbij de gezamenlijk opgestelde uitgangsnoot als basis dient. Om een goede businesscase op te stellen en de kwaliteit goed in beeld te brengen, zijn en worden in samenwerking met HHNK aanvullende metingen en onderzoeken uitgevoerd. De resultaten daarvan gebruiken we om te bepalen of, wanneer en op welke manier de geplande overdracht plaatsvindt.

Verbrede duurzaamheidsagenda 'Werk aan de toekomst'

De gemeenteraad heeft in 2025 de verbrede duurzaamheidsagenda Werk aan de toekomst vastgesteld. We werken aan de toekomst van de gemeente via verschillende transitiepaden. Via de sporen 'We gaan anders om met water en houden het hoofd koel' en 'We vinden een balans tussen mens, natuur en bebouwing' hebben de onderwerpen klimaatadaptatie en ecologie hierin een plek.

Klimaatadaptatie

Het klimaat verandert en weersextremen nemen toe. Om hierop te anticiperen is in februari 2025 de Klimaatadaptatiestrategie gemeente Purmerend 2025-2030 vastgesteld. Met de Klimaatadaptatiestrategie gemeente Purmerend 2025-2030 werken we, in lijn met het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie (DPRA), toe naar een klimaatbestendige en waterrobuuste gemeente in 2050. Onze uitgangspunten hiervoor zijn:

1. Rekening houden met water en bodem.
2. Anders omgaan met (regen)water.
3. Een gezonde leefomgeving.
4. Gevolgbeperking overstromingen.

Bij grootschalige herstructurering, zoals bij weg-, rioolvervanging, worden klimaatadaptieve maatregelen meegenomen om de kwetsbaarheid te verminderen. Binnen ruimtelijke ontwikkelingen hanteren we de Basisveiligheidsniveaus Klimaatbestendige Nieuwbouw als eis, in lijn met de Omgevingsverordening van de provincie Noord-Holland. Denk hierbij aan maatregelen zoals waterpasserende verharding, waterbergende wegen, meer groen en ontharding, het verbeteren van boomgroeiplaatsen, wadi's, waterbergende wegen en parkeerplaatsen, meer oppervlaktewater en het verbreden van duikers.

Ecologie

We blijven de komende jaren op veel plekken bouwen, wat grote invloed heeft op de lokale natuur. Het doel van de Nota Ecologie gemeente Purmerend 2025-2030 is het behouden en verbeteren van de natuur. Belangrijk hierbij is het verbeteren van het leefgebied van beschermde soorten. In de nota is het puntensysteem Natuurinclusief bouwen Purmerend 2.0 opgenomen, waarin uitgangspunten zijn vastgelegd voor bouwprojecten en ontwikkelingen die bijdragen aan het stedelijke klimaat en de biodiversiteit. Om ook in de toekomst leefbaar te blijven, moeten inwoners, organisaties en bedrijven de kracht van de natuur benutten. Daarom zetten we in op meer stedelijk groen en gevelgroen, extra leefruimte voor flora en fauna, meer groen op boerenerven in de Beemster en sterkere natuur- en waterverbindingen. In 2027 voeren we naar verwachting onderstaande ecologische projecten uit:

- In 2026 en doorlopend in 2027 voeren we nieuwbouwprojecten natuurinclusief uit, waarbij we nestkasten realiseren voor vleermuizen en vogels.
- Samen met Klimaatadaptatie starten we een projectaanvraag voor het vergroenen van versteende straten in Purmerend.
- In samenwerking met gemeente Purmerland onderzoeken we hoe de oevers van groengebied Purmerland natuurlijker kunnen worden ingericht met een hogere ecologische waarde.
- We benaderen woningcorporaties en Verenigingen van Eigenaren voor het plaatsen van verblijfsplaatsen in bebouwing.
- We werken samen bij de vervanging van beschoeiingen om natuurvriendelijke oevers te realiseren.
- In ecologische verbindingzones worden plaatselijk intensief beheerde grasvelden, zoals gazons, omgevormd tot kruidenrijk grasland en ingezaaid met bloemenmengsels.
- Bij het onderhoud van de natuurzone Baanstee Noord vervult de gemeente de rol van regisseur en werken we samen met bedrijven in Baanstee Noord. De werkzaamheden zijn gericht op het behouden en versterken van de soortenrijkdom in de natuurzone.

- Gemeente Purmerend maakt deel uit van de koplopersgroep voor het ontwikkelen van een biodiversiteitsmaatlat. Dit doen we samen met 8 andere gemeenten, 2 adviesbureaus en het CROW. De biodiversiteitsmaatlat brengt in beeld hoe het gesteld is met de (voorwaarden voor) biodiversiteit, omdat de CROW beeldkwaliteitssystematiek daarvoor niet geschikt is.

Spelen

In 2026 zijn we gestart met het opstellen van een integrale Speelvisie, waarin spelen, bewegen en ontmoeten centraal staan. Deze visie richt zich nadrukkelijk op het versterken van de sociale samenhang en het stimuleren van ontmoeting in de openbare ruimte. Waar mogelijk realiseren we grotere, centraal gelegen speellocaties, waarmee we aantrekkelijke verblijfsplekken creëren waar verschillende doelgroepen samenkomen.

Wij zetten hierbij in op een inclusieve inrichting van de openbare ruimte, waarbij niet alleen kinderen, maar ook jongeren, volwassenen en ouderen worden gefaciliteerd. Dit doen we onder andere door het aanleggen van jeu-de-boulesbanen, het plaatsen van fitness- en beweegtoestellen en het realiseren van schaaktafels op strategische locaties, zoals in vernieuwde en opgewaardeerde parken.

De Speelvisie vormt tevens de basis voor een toekomstbestendige inrichting en het beheer van speel- en beweegvoorzieningen. Hierbij sluiten wij aan bij bredere gemeentelijke opgaven, zoals gezondheid, participatie, vergroening en klimaatadaptatie. Bij de totstandkoming van de visie betrekken we bewoners en gebruikers actief, zodat de voorzieningen aansluiten op de behoeften in de wijk.

Riolering

Het primaire doel van riolering is het beschermen van de volksgezondheid en het voorkomen van wateroverlast door het inzamelen en afvoeren van afval- en regenwater. In het gemeentelijk Water- en Rioleringsprogramma 2025-2030 (WRP) benoemen we de activiteiten die nodig zijn om aan de gestelde doelen te voldoen en geven we inzicht in de directe en indirecte riolerings- en waterkosten. Tariefaanpassingen worden doorgevoerd op basis van actuele lasten en te verwachten kosten en opbrengsten. Het WRP laat de langetermijntrend van de rioolheffing zien.

Bij groot onderhoud, nieuwbouw en herontwikkeling houden we rekening met toekomstige ontwikkelingen, zoals extreme buien en langdurige droogte. Dit leidt tot veranderingen in de inrichting van de openbare ruimte, met meer ruimte of dubbel ruimtegebruik voor de opvang van water. We streven ernaar projecten te combineren en zoeken continu naar de optimale balans tussen kosten, risico's en prestaties.

We werken samen met andere gemeenten in de regio Zaanstreek-Waterland. De intensieve samenwerking van de afgelopen jaren en de behaalde resultaten vormen de basis om deze samenwerking voort te zetten en gezamenlijk in te spelen op nieuwe ontwikkelingen. Voor de regio Noorderkwartier zijn de afspraken tussen gemeenten, het waterschap en het drinkwaterbedrijf vastgelegd in de Samenwerkingsovereenkomst 2021–2030.

Straatreiniging

Voor het bestrijden van onkruid op verhardingen wordt heet water gebruikt. Dit wordt uitgevoerd door reinigingsdienst HVC op beeldkwaliteitsniveau B. Gedurende het hele jaar wordt beoordeeld of het gewenste niveau wordt behaald.

Gladheidbestrijding

Als wegbeheerder is de gemeente verantwoordelijk voor gladheidbestrijding. Hiervoor wordt jaarlijks een gladheidbestrijdingsplan opgesteld en worden van november tot en met maart 4 gladheidbestrijdingsploegen ingezet.

Beheer hondenvoorzieningen

Het beheer van hondenvoorzieningen omvat onder andere het onderhouden van hondenpalen, hondenpoepbakken, losloopgebieden, uitloopstroken, uitrenvelden en verbodsborden voor honden bij specifieke locaties. Daarnaast coördineert de gemeente de inzet van de 'Profhopper' om uitlaatstroken, waar geen opruimplicht geldt, hondenpoepvrij te houden.

Graffiti

Graffiti wordt wekelijks verwijderd op basis van een objectenlijst, periodieke inspecties en meldingen van inwoners. Graffiti met racistische of discriminerende uitingen worden zo snel mogelijk verwijderd.

Vrijwilligers

Naast de inzet van de gemeente worden er ook activiteiten georganiseerd door circa 600 vrijwilligers die zich inzetten voor een schone buitenruimte. Dit gebeurt zowel individueel als collectief in georganiseerde zwerfafvalopruimacties. De gemeente coördineert en ondersteunt deze vrijwilligers door hulpmiddelen beschikbaar te stellen. Er zijn ook vrijwilligers die een prullenbak adopteren en de omgeving daarvan schoonhouden.

Belangrijk om te weten

Oppervlaktewater

De watertaken binnen het beheer van de openbare ruimte worden steeds belangrijker door klimaatverandering en de toename van extreme weersomstandigheden, zoals zware regenval en droogte. Hierdoor komt het watersysteem steeds meer onder druk te staan. Het beheer van stedelijk water wordt uitgevoerd volgens wet- en regelgeving, zoals de Waterschapsverordening, Leggeer Waterschap en de Kaderrichtlijn Water (KRW). Door optimaal beheer en samenwerking met het waterschap streven we naar een robuust en klimaatbestendig watersysteem.

Risico bedrijfsvoering

De komende jaren ligt het risico voor de bedrijfsvoering van Beheer & Onderhoud vooral bij stijgende materiaalkosten, beperkte capaciteit zowel intern als extern, en de kosten voor energie, brandstof en loon. Hierdoor is minder budget beschikbaar om achterstanden in te halen, waardoor het langer duurt om het beheerniveau B te bereiken. Daarnaast vraagt het grote aantal projecten voortdurend aandacht voor het waarborgen van de bereikbaarheid en leefbaarheid in buurten en wijken.

Netverzwaring en regie in de openbare ruimte

In mei 2024 heeft netbeheerder Liander het programma voor de netverzwaring in Purmerend met ons gedeeld. Hierin staat dat het aantal transformatorhuisjes bijna verdubbeld moet worden, te beginnen in de Beemster. In 2025 zijn we samen met Liander gestart met de BuurtRealisatiePlannen (BRP) om per buurt de locaties van nieuwe transformatorhuisjes te bepalen en neer te zetten. Deze opgave komt bovenop het reguliere beheer in de ondergrond. Hiervoor is een projectteam samengesteld dat de opgave rondom transformatorhuisjes en de diverse werkzaamheden in de openbare ruimte coördineert. Dit loopt in 2027 en nog meerdere jaren door, afhankelijk van het tempo van de uitvoering. Daarnaast werkt Liander aan de verzwaring van het middenspanningsnet (programma Helix) en wordt het OnderStation Baanstee Noord aangesloten.

Actualisatie Algemene Verordening Ondergrondse Infrastructuur (AVOI)

De geactualiseerde AVOI is in 2026 ter besluitvorming voorgelegd aan de raad. De AVOI is geactualiseerd en aangepast aan de huidige regelgeving en normen, inclusief de leges. We zijn daarmee voorbereid op de overgang van de regelgeving rondom kabels en leidingen van nutsbedrijven naar het Omgevingsplan. De regels in de AVOI over de aanleg van kabels en leidingen, behalve telecommunicatiekabels, worden uiterlijk 1 januari 2032 opgenomen in het nieuwe deel van het Omgevingsplan.

Wat mag het kosten

Bedragen x € 1.000

PGRo6	Rekening 2025	Primitieve begroting 2026	Begroting 2026 bijgesteld	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Lasten	42.175	43.412	43.229	46.524	51.604	53.359	56.311
Baten	-13.944	-15.463	-16.257	-17.062	-19.301	-20.664	-22.085
Saldo	28.230	27.949	26.971	29.462	32.303	32.695	34.226

In dit programma zijn de lasten in de begroting 2027 € 3.295.000 hoger en de baten € 805.000 hoger dan in de bijgestelde begroting 2026. Per saldo verslechtert het resultaat hierdoor met € 2.490.000. Hieronder wordt dit verder toegelicht.

Ontwikkeling exploitatie 2026-2027

BVo61 Beheer openbare ruimte	Lasten	Baten
Inflatie correctie		
Voor diverse onderdelen bij de producten wegen en groen hebben in 2027 een prijscorrectie plaatsgevonden overeenkomstig de uitgangspunten van de begroting 2027.	420	
Begraafplaatsen		
In 2026 is de aula van de begraafplaats verkocht. Hierdoor zijn in 2026 hogere kosten (afboeking van boekwaarden) en hogere inkomsten geweest.	-867	867
Mutatie voorziening watertaken (rioolheffing) en spaarvoorziening rioolheffing		
Er wordt met ingang van 2026 jaarlijks € 500.000 gedoteerd (voor 10 jaar) aan de nieuwe spaarvoorziening rioolheffing. Dit betreft een tussenvariant waarbij in 10 jaar tijd wordt toegewerkt naar 50% sparen en 50% activeren van de rioleringsinvesteringen. Ten opzichten van 2026 stijgen de lasten hierdoor met € 1.678.000.	1.678	
Hogere baten rioolheffing		
De baten van de rioolheffing stijgen met € 1.676.000 door de verhoging van het tarief. Dit is nodig voor de dekking van met name hogere kapitaallasten van de grote investeringen zoals Wheermolen Oost en Overwhere en voor de invoering van de nieuwe systematiek van het gedeeltelijk sparen en activeren met ingang van 2026.		-1.676
Kapitaalslasten		
In vergelijking met 2026 hogere kapitaalslasten door gereedkomen van de projecten van voornamelijk wegen en bruggen.	2.348	
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000	-284	4
Totaal	3.295	-805

Reserves

Reserve instandhouding openbare ruimte

De reserve heeft tot doel om instandhoudingsbudgetten flexibel en opgavegericht te kunnen inzetten, zodat de niet benutte middelen in de toekomst kunnen worden ingezet en op basis van opgave ook budgetten kunnen worden geëgaliseerd (binnen de ruimte die de reserve geeft). Hiermee wordt een toekomstig beroep op de algemene middelen voorkomen. Voor de reserve instandhouding openbare ruimte is in 2027 per saldo een onttrekking begroot van € 1.234.000.

Voorzieningen

Voorziening gemeentelijke watertaken

De voorziening heeft tot doel om te komen tot een meerjarige egalisatie van het tarief van de rioolheffing. In 2027 is per saldo een onttrekking aan de voorziening gemeentelijke watertaken begroot van € 458.727. Hierdoor komt het tarief uit op de voorgestelde tariefstijging.

Spaarvoorziening rioolheffing

De voorziening heeft tot doel om met ingang van 2026 binnen 10 jaar naar 50% sparen en 50% activeren van onze water- en rioleringsinvesteringen toe te werken. De jaarlijkse dotatie aan

de spaarvoorziening van € 500.000 loopt binnen 10 jaar op tot € 5.000.000 in 2035. Doordat rioleringskrediet mag worden afgeboekt op de spaarvoorziening, wordt de boekwaarde van de investeringen verlaagd en wordt er bespaard op rentelasten.

Voorziening onderhoud begraafrechten

De voorziening heeft tot doel om de inkomsten uit meerjarig afgekochte grafrechten te egaliseren door jaarlijks een bedrag te laten vrijvallen. In 2027 is een vrijval van € 280.000 begroot en een storting van afkooprechten van € 175.000. Per saldo een onttrekking van € 105.000.

Investeringsen

De jaarschijf 2027 van programma 6 heeft een totaalbedrag van € 44,8 miljoen aan investeringen, waarvan € 2,3 miljoen betrekking heeft op voorgenomen investeringen: Herinrichting Purmerenderweg en de fietssnelroute Purmerend-Zaanstad-Hoorn. Afspraak voor voorgenomen investeringen is dat hiervoor een apart raadsvoorstel wordt opgesteld om tot uitgave te mogen overgaan. Van de overige investeringen heeft € 19,3 miljoen betrekking op de uitvoering van het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP), met name in Overwhere en Wheermolen Oost. Daarnaast wordt € 10,5 miljoen geïnvesteerd in wegen en € 4,4 miljoen in bruggen. Verder is € 2,0 miljoen opgenomen voor de inrichting van de openbare ruimte van de Schapenmarkt, € 1,5 miljoen voor waterkundige werkzaamheden, kunstwerken en verhardingen in het Leeghwaterpark en € 1,1 miljoen voor investeringen in het Dwarsgouwpark. De overige investeringen bedragen € 3,7 miljoen en hebben onder meer betrekking op keermuren, beschoeiingen, openbare verlichting, kunstwerken, klimaatadaptieve maatregelen en een KCA-container voor de nieuwe milieustraat. Voor de specificatie van de investeringen wordt verwezen naar de bijlage Meerjareninvesteringsplanning.

Programma 7

Ruimtelijke ordening

Visie

Een kwalitatief hoogwaardige leefomgeving voor iedereen staat centraal. We streven naar een goede balans tussen wonen, werken, recreëren en verblijven. En we stimuleren ontwikkelingen die bijdragen aan deze balans, zowel zelfstandig als samen met initiatiefnemers. De gemeentelijke inzet en de mate van zekerheid die we inwoners en bedrijven kunnen bieden, worden per situatie bepaald. Daarbij doen we nadrukkelijk een beroep op de eigen kracht van de gemeenschap.

Het toekomstgerichte programma Purmerend 2040 blijft de komende jaren een essentieel onderdeel van onze inzet. We vertalen dit programma naar een Omgevingsvisie 2050, die momenteel wordt voorbereid, en bouwen verder aan onze positie en bijdrage in de regio. Samen met onze partners werken we, onder andere vanuit de verstedelijkingsstrategie, verder aan de ruimtelijke ontwikkeling van de Metropoolregio Amsterdam en de rest van de regio.

Doelen en activiteiten

We bouwen verder aan een complete en compacte gemeente, gebaseerd op toekomstgerichte doelstellingen en ambities, die worden bepaald vanuit de paraplu van Purmerend 2040. We doen dat in de geest van de Omgevingswet en werken toe naar een Omgevingsvisie voor

onze gemeente, waarin de gebieds- en themagerichte opgaven samenkomen. We benaderen inwoners en ondernemers met een welwillende en constructieve houding en faciliteren waar mogelijk ontwikkelingen.

De uitdagingen waar we mee te maken hebben, liggen onder andere op het gebied van wonen, werken, klimaat, mobiliteit en energie. Maar ook maatschappelijke vraagstukken, zoals eenzaamheid, vergrijzing en gezondheidsbevordering, worden vanuit een ruimtelijke invalshoek meegenomen. We brengen deze opgaven met elkaar in verbinding, zoeken daarin de juiste balans en vertalen deze naar gebieds- en locatieontwikkelingen.

We onderscheiden 3 grote clusters:

1. het sleutelgebied en de bestaande stad, waaronder de Binnenstad;
2. de Oostflank;
3. de Westflank, de Beemster en Neckerhout.

Binnen elk van deze clusters vinden verschillende ontwikkelingen plaats. Hier worden nieuwe woningen, werkplekken, wegen en voorzieningen gerealiseerd die bijdragen aan de ambities en doelen uit de Omgevingsvisie 1.0. Deze visie bestaat uit bouwstenen, zoals de Woon(zorg)visie, het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs en andere thematische en gebiedsgerichte visies. Samen dragen deze clusters bij aan een completere gemeente.

Wat gaan we doen en wat willen we hiermee bereiken?

Purmerend 2040

We willen de positie van Purmerend als aantrekkelijke gemeente om te wonen, werken en verblijven versterken. We zien Purmerend als centrumgemeente en als een volwaardig onderdeel van en deelnemer aan de Metropoolregio Amsterdam.

We geven duidelijkheid over het verhaal van Purmerend en de Beemster en over de geplande ontwikkelingen. We hebben een integraal beeld van en visie op de fysieke leefomgeving van de gemeente, die richting geven aan de verdere uitwerking in programma's, regelgeving en vergunningen.

- We blijven het programma Purmerend 2040 gebruiken als paraplu voor de ontwikkeling van onze gemeente. Sinds de start in 2017 beschouwen we het programma als een agenda.
- We vullen deze agenda aan en passen deze waar nodig aan. We maken onze ambities en agenda voor de gemeente richting 2040 bespreekbaar en zichtbaar en vertalen deze naar concrete doelen en maatregelen. Dit doen we in samenspraak met inwoners, ondernemers, buurgemeenten en andere partners.
- We vertalen maatschappelijke en economische ambities en doelen naar concrete, uitvoeringsgerichte beleidskaders en geven hiermee sturing aan gebieds- en locatieontwikkelingen.

Omgevingsvisie 2.0 Purmerend

- We voeren het plan van aanpak Omgevingsvisie 2.0 Purmerend uit. Als vervolg op de opgavennotitie en de perspectievennotitie is als tussenstap de Koersnotitie Omgevingsvisie Purmerend opgesteld. Na besluitvorming hierover werken we aan een voorontwerp van de

Omgevingsvisie. Dit gebeurt in samenhang met onderzoek naar milieueffecten. Voor de nieuwe Omgevingsvisie hanteren we het jaar 2050 als stip op de horizon. Het is de bedoeling dat de raad de nieuwe Omgevingsvisie in 2027 vaststelt.

- Parallel hieraan willen we ook meer zicht en grip krijgen op de totale beleidscyclus, zoals beoogd in de Omgevingswet. Naast de Omgevingsvisie en het Omgevingsplan, die worden vastgesteld door de raad, willen we ook meer invulling geven aan het (kern)instrument Omgevingsprogramma. Deze programma's kunnen een brugfunctie vervullen tussen visie, beleid en uitvoering, en worden voor sommige thema's zelfs wettelijk verplicht.

Cluster sleutelgebied - bestaande stad

We staan voor de opgave om veel woningen toe te voegen. Een deel van deze opgave concentreert zich in de bestaande stad. Dat stelt ons in staat om nieuwe woon- en werkmilieus toe te voegen, voorzieningen te behouden en de levendigheid te bevorderen, het buitengebied te ontzien en gebieden een kwaliteitsimpuls te geven. Waar mogelijk richten we de openbare ruimte klimaatbestendig in.

- Vanuit de gedachte van een compacte en complete gemeente, richten we ons bij lopende locatie- en gebiedsontwikkelingen primair op het intensiveren van het bestaande stedelijke gebied. Waar mogelijk doen we dat door intensief en efficiënt ruimtegebruik en functiemenging. We zijn terughoudend met nieuwe initiatieven die leiden tot verdere verdichting van Purmerend en zetten ook in op woningbouwlocaties aan de randen, zoals de Oostflank. We werken verder aan de producten en richten processen in om de ontwikkelingen uit te kunnen voeren.
- We gaan voor één groot centrumgebied, waarbij elk deelgebied zijn authenticiteit behoudt. We transformeren het Waterlandkwartier en het Wagenweggebied tot hoogstedelijke gemengde stadswijken vlak bij OV-stations en voegen woningen, voorzieningen en werkplekken toe. We versterken de levendigheid, vitaliteit en aantrekkelijkheid van de historische binnenstad als onze huiskamer. We zorgen ervoor dat de gebieden elkaar aanvullen en goed met elkaar verbonden zijn, zowel qua functies en programma's als fysiek. Dit vraagt onder andere om het omvormen van straatparkeren rond de binnenstad naar gebouwde, openbare parkeervoorzieningen met voldoende capaciteit. Daarnaast is het nodig om het (doorgaand) gemotoriseerd verkeer, met name op de oost-westverbinding door de binnenstad (zoals de Gedempte Where – Purmersteenweg – Waterlandlaan), te verminderen. Tegelijkertijd moet de binnenstad goed bereikbaar blijven voor auto, openbaar vervoer, fietsers en voetgangers. We geven meer ruimte aan fietsers, voetgangers en het openbaar vervoer en we geven een kwaliteitsimpuls aan de openbare ruimte en de parken, waarbij een klimaatadaptieve inrichting vooropstaat.
- We vinden het belangrijk dat de binnenstad van Purmerend voor iedereen een fijne plek is waar mensen elkaar kunnen ontmoeten en dat dit ook in de toekomst zo blijft. Om dat te bereiken voeren we het programma Binnenstad uit.
- Samen met de corporatie vernieuwen en versterken we de woonwijk Wheermolen-Oost. Dit doen we door woningen te renoveren, te slopen en nieuw te bouwen. We zorgen voor een passend woon- en voorzieningenprogramma en verbeteren de openbare ruimte en het park.
- We voeren de Ontwikkelstrategie De Koog uit om een aantrekkelijk, vitaal en veilig gemengd gebied te creëren waar wonen en werken en onderwijs samenkomen. We streven hierbij naar de ontwikkeling van de E|SPORTS TECH CAMPUS, waar bestaande bedrijven hun activiteiten kunnen voortzetten.
- Er zijn diverse kleinere gebieds- en locatieontwikkelingen in voorbereiding en uitvoering, waaronder het Karekietpark/Leeuwerikplein, Kwadijkerpark en enkele binnenwijkse

ontwikkellocaties (BOL), waaronder (nu) ook de Van Balenstraat. De stand van zaken wordt jaarlijks gerapporteerd in het Meerjarenprogramma Grondexploitatie (MPG).

Cluster Westflank- Werelderfgoed de Beemster en Neckerhout

We behouden en versterken het karakter van het Werelderfgoed de Beemster waar agrarische ondernemingen deel van uit maken als een van de Outstanding Universal Values (OUV). We staan doelmatige ontwikkelingen toe die zorgen voor nieuwe en meer gevarieerde woningen en woonmilieus, passend bij het binnenstedelijke programma en de Oostflank. Door het behouden en toevoegen van voorzieningen en werkgelegenheid blijven de dorpen vitaal en gezond en worden toerisme en economische activiteiten versterkt.

- We respecteren het Werelderfgoed de Beemster en versterken het waar dat kan. Dat doen we door doelmatig te ontwikkelen: het juiste gebruik op de juiste plek. Ook zorgen we voor goed beheer en zorgvuldig gebruik van het gebied, vanuit de kernwaarden van het werelderfgoed.
- We voegen woningen en voorzieningen toe aan de dorpen en geven een kwaliteitsimpuls aan de openbare ruimte. Voor de ontwikkeling van De Keyser is het samenwerkingsverband v.o.f. De Beemster Compagnie actief. Met Wooncompagnie werken we aan ontwikkeling van het seniorenhof Rijpzicht en aan de herontwikkeling van het Tobias de Coeneplein.
- We staan open voor initiatieven in het landelijk gebied die respect hebben voor en bijdragen aan het behoud van het werelderfgoed. De accountmanagers agrarische zaken en (Wereld)erfgoed denken vroegtijdig mee en ondersteunen waar mogelijk.
- Voor het gebied Neckerhout richten we ons, in goed overleg met de provincie, op de bouw van een hotel in combinatie met een recreatiebos.

Cluster Oostflank- droogmakerij De Purmer

We behouden het Purmerbos en richten ons nadrukkelijk op een gevarieerder aanbod van woningen en woonmilieus. Daarmee vullen we het binnenstedelijke programma en de Westflank aan. Door voorzieningen en werkgelegenheid te behouden én toe te voegen, waarborgen we de leefbaarheid en versterken we het toerisme en economische activiteiten. We experimenteren met nieuwe duurzame woonconcepten en houtbouw. Dat zorgt voor een onderscheidend karakter dat aansluit bij de vraag, het landschap en goed is voor het milieu.

- We werken aan de ontwikkeling en versterking van droogmakerij De Purmer. Dit doen we door doelmatig te ontwikkelen: het juiste gebruik op de juiste plek, goed beheer en verantwoord gebruik. We voegen een divers, bijzonder en onderscheidend programma toe, met aandacht voor leefbaarheid, bereikbaarheid en het versterken van landschap en natuur. Hiervoor stellen we een omgevingsprogramma op en bereiden we een wijziging van het omgevingsplan voor.
- De integrale visie op droogmakerij De Purmer is samen met de gemeenten Edam-Volendam en Waterland vastgesteld en onderling afgestemd. Samen met onze buurgemeenten werken we aan de uitvoering daarvan.
- We werken samen met de gemeente Edam-Volendam voor bedrijvenpark Baanstee Noord-Oost en zorgen voor een integrale verbinding.
- We gaan verder met de planning en uitvoering van de vastgestelde visie Oostflank Purmerend: het Purmerendse deel van de Purmer. Het uitgangspunt is dat deze ontwikkeling bijdraagt aan het samengaan van diverse beleidsdoelen, zoals wonen, klimaat, duurzame mobiliteit, recreatie en natuurontwikkeling. Binnen de mogelijkheden zetten we de ontwikkeling van nieuwbouw op bedrijvenpark Baanstee Noord zoveel mogelijk door. Voor het bestaande bedrijventerrein werken we mee aan initiatieven die gericht zijn op het efficiënt gebruik van de grond.

- Voor het gebied Vurige Staart werken we aan planontwikkeling van het gebied tussen de N235 en de Purmerringvaart met woonprogramma in groen-blauwe setting.

Grondbeleid

Het grondbeleid is bedoeld om de genoemde doelen te ondersteunen. Daarbij is grondeigendom van essentieel belang, omdat dit bepaalt hoe gronden doelmatig beheerd, gebruikt en ontwikkeld kunnen worden. We letten er voortdurend op dat de schaarse ruimte binnen de bestaande eigendomsverhoudingen zo goed mogelijk wordt benut. We werken met een helder afwegingskader dat transparant, uitlegbaar en navolgbaar is. Daarmee bepalen we de strategische inzet en prioritering van projecten en initiatieven. Ook biedt het inzicht in de voortgang, de financiële stand van zaken en procesafspraken. We verhalen kosten met het oog op een evenwichtige bijdrage aan de gemeentelijke financiën. Als de gemeente geen eigenaar van de grond is, regisseren en faciliteren we de gewenste particuliere ontwikkelingen. Met het zogenaamde faciliterend grondbeleid zorgen we ervoor dat private en particuliere grondexploitanten meebetalen aan noodzakelijke gemeentelijke investeringen in openbare infrastructuur, voorzieningen en betaalbare woningen.

- In het jaarlijks op te stellen Meerjarenprogramma Grondexploitaties (MPG) rapporteren we, in samenhang met de opmaak van de jaarrekening over het afgelopen jaar, over de grondexploitaties, de samenwerkingsverbanden, strategische grondposities en het faciliterend grondbeleid.
- Voor gebieds- en locatieontwikkelingen brengen we zowel de gebiedseigen als de gebiedsoverstijgende kosten in beeld. Deze kosten worden verhaald op de initiatiefnemer(s). We onderzoeken voortdurend de haalbaarheid van planontwikkelingen. Daarbij hanteren we de aanvullingsbesluiten per ontwikkelgebied en het recent opgestelde Omgevingsprogramma Kostenverhaal en Financiële Bijdragen.

Vastgoed

Gemeente Purmerend is eigenaar en beheerder van een groot aantal vastgoedobjecten in de gemeente. Het vastgoed is ondersteunend aan de maatschappelijke of ruimtelijke opgaven, want het hebben van vastgoed is geen doel op zichzelf. We streven naar toekomstbestendig vastgoed dat kwalitatief goed, deugdelijk onderhouden, duurzaam en flexibel inzetbaar is. Door ontwikkelingen als de energietransitie, schaarste van ruimte, geopolitieke spanningen en scherper zicht op de toekomstige opgaven is het nodig om strategischer om te gaan met de portefeuille en de risico's te beheersen. Bij bouwprojecten en bij aankoop van panden is het daarom zaak om na te denken over het beheer na oplevering en om duidelijk te formuleren wat het doel van de bouw of verwerving is.

- Na de verduurzaming van de vastgoedportefeuille enkele jaren projectmatig te hebben aangepakt, is verduurzaming van het vastgoed onderdeel geworden van de reguliere onderhoudstaak en maakt dit onderdeel uit van de meerjarenonderhoudsprognose. Dit betekent dat een en ander wordt toegepast bij de uitvoering van regulier onderhoud. Uitzonderingen hierop zijn het plaatsen van zonnepanelen en projecten op het gebied van netcongestie.
- Alle objecten worden eens per 4 jaar beoordeeld op de staat van onderhoud. De kosten van het dagelijks als planmatig onderhoud worden opgenomen in een meerjarenonderhoudsplan (MJOP). Het doel van het onderhoud is om de objecten minimaal op het niveau 'voldoende' te houden. We wegen investeringen niet alleen op technische noodzaak, maar ook op financieel en maatschappelijk rendement. Hierdoor sturen we nadrukkelijk op duurzame en toekomstbestendige keuzes.

- In 2025 heeft de raad het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP) vastgesteld. Het IHP geeft weer wat er nodig is om toekomstbestendige onderwijshuisvesting te realiseren met het oog op de ontwikkeling van onze gemeente. We zorgen voor goede schoolgebouwen, zodat er ook in de toekomst genoeg ruimte is voor (bewegings-)onderwijs en kinderopvang. Aanvullend geven we samen met schoolbesturen verder uitvoering aan het IHP en maken we afspraken over het toelatingsbeleid van leerlingen. Daarbij wordt in bredere context gekeken naar de capaciteit van het aanbod en de ruimtevraag die zich in een omgeving voordoet. We sturen hiermee aan op optimaal gebruik van schoolgebouwen, een betere spreiding en het voorkomen van individuele uitbreidingsverzoeken voor schoolgebouwen. Zo kunnen we beter sturen op de inzet van schoolgebouwen en de personele bezetting.
- Omdat de onderwijshuisvesting juridisch geen eigendom is van de gemeente, zijn schoolbesturen verantwoordelijk voor beheer en onderhoud. Enkele scholen heeft de gemeente wél in eigen beheer, bijvoorbeeld vanwege een multifunctionele invulling. Het IHP bevat de ambitie om in nieuwe schoolgebouwen verschillende gebruiksfuncties te combineren. In 2027 realiseren we deze ambitie met de oplevering van verschillende locaties. Dit zijn het schoolgebouw aan de Mercuriusweg, Innovium, Klim-Op en IKC de Keyser in Middenbeemster.
- Het Leeghwaterbad wordt uitgebreid met een hybride bad. Dit wordt opgeleverd in de zomer van 2027. Het hybride bad kan het hele jaar worden gebruikt voor zwemlessen, groepslessen en de verhuur aan verschillende verenigingen.
- De nieuwe milieustraat en werf aan de Visserijweg zijn in voorbereiding. De werkplaatsen en werkplekken die nu door verschillende teams op verschillende locaties worden gebruikt, verhuizen naar de Visserijweg. Het vastgoed dat hierdoor vrijkomt, biedt kansen voor herontwikkeling, een nieuwe invulling of het afstoten van objecten.
- De groei van de gemeentelijke organisatie en veranderende werkprocessen leidt tot een toenemende behoefte aan huisvesting op diverse locaties. Naast nieuwe locaties, zoals de milieustraat, neemt de druk op de beschikbare werkplekken toe. We werken in 2027 verschillende scenario's uit om het ruimtegebruik te optimaliseren.
- De exploitatie, inclusief het dagelijks onderhoud van de sportaccommodaties (zwembad, sporthallen, gymzalen en buitensportlocaties) is ondergebracht bij Stichting Spurd. In overleg met Spurd vernieuwen we de onderhoudsplannen, waarbij we de resultaten jaarlijks evalueren. In overleg bekijken we of de relatie tussen de gemeente en Spurd nog passend is bij de wijze waarop Spurd invulling geeft aan haar taken.

Belangrijk om te weten

Omgevingsplan

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet beschikt de gemeente van rechtswege over een tijdelijk omgevingsplan. Tot 2032 wordt dit Omgevingsplan stapsgewijs opgebouwd. Eerst wordt de omgevingsplanwijziging voor de binnenstad afgerond. Daarna worden het programma Oostflank en de gebiedsvisie De Koog uitgewerkt in omgevingsplanwijzigingen. Indien nodig en mogelijk faciliteren we ook andere ontwikkelingen of thematische wijzigingen van het Omgevingsplan.

Operationele Techniek (OT)

Door de snel veranderende wereld van operationele technologie worden fysieke systemen, zoals toegangscontrole, gebouwautomatisering en installaties, steeds kritieker. Waar de verantwoordelijkheid voor bescherming voorheen vooral bij team IT lag, neemt team Vastgoed nu ook verantwoordelijkheid voor het betrouwbaar beheer en, indien nodig, vervanging van

deze hardware. De eisen aan beveiliging zijn duidelijk aangescherpt, zowel op het gebied van betrouwbaarheid als in het kader van nieuwe regelgeving, zoals de Cyberbeveiligingswet en NIS2. Hierdoor is de noodzaak om te investeren in robuuste, modulaire en toekomstbestendige technische systemen toegenomen. Deze ontwikkeling heeft impact op het beheer en de investeringsplanning, maar biedt tegelijkertijd kansen om onze vastgoedportefeuille beter te beveiligen, efficiënter te beheren, de belangen van stakeholders te dienen en te voldoen aan de geldende wet- en regelgeving en beveiligingseisen.

Netcongestie

Ook gemeente Purmerend heeft te maken met het landelijke stroomvraagstuk. Netcongestie vormt een risico voor alle renovatie- en nieuwbouwprojecten binnen de vastgoedportefeuille, maar speelt ook bij gebiedsontwikkelingen zoals de Baanstee. Elektriciteitsaansluitingen kunnen langer op zich laten wachten, wat kan leiden tot vertraging bij bouw- en verduurzamingsopgaven. Doordat bouwkundige aanpassingen nodig kunnen zijn, kan dit leiden tot onverwachte kosten of beperkingen in de investeringsmogelijkheden.

Aanvullend hierop wordt in het kader van deze ontwikkeling gezocht naar ruimte voor 251 transformatorhuisjes, in alle wijken en op bedrijventerreinen. Gezien de al schaarse beschikbare ruimte vraagt dit om scherpe keuzes die, zowel binnenstedelijk als daarbuiten, niet altijd zonder pijn kunnen worden gemaakt. Eerder is al besloten spaarzaam om te gaan met de gronden die de gemeente in eigendom heeft.

Netcongestie biedt ook kansen om onze strategische rol als gemeente te versterken. Door te investeren in slimme oplossingen kunnen we risico's beperken en nieuwe duurzaamheidsinitiatieven mogelijk maken. Voorbeelden hiervan zijn lokale energieopwekking en -opslag, vraagsturing, innovatieve contractvormen en samenwerking met netbeheerders.

Capaciteitsvraagstuk maatschappelijk Vastgoed

De groei van het aantal inwoners vergroot de vraag naar vastgoed. Daardoor neemt de druk op de capaciteit van de bestaande accommodaties en voorzieningen toe. In nieuwe wijken realiseren we ook nieuwe voorzieningen. We denken mee over hoe we de toenemende vraag binnen bestaande objecten kunnen opvangen en hoe we de groeiende vraag naar vastgoed op nieuwe locaties kunnen invullen. Om flexibel in te spelen op deze ontwikkeling, zowel in bestaande wijken en dorpen als in nieuwbouwwijken, is het van belang strategische grondposities te verwerven. Alleen zo blijven we in staat om flexibel in te spelen op de vraag naar vastgoedlocaties.

Kostprijsdekkende huur

Wanneer een gemeente economische activiteiten verricht, moet zij zich houden aan de gedragsregels uit de Wet Markt en Overheid (Wet M&O), die zijn opgenomen in de Mededingingswet. Het onder de kostprijs aanbieden van economische activiteiten is vanwege concurrentievervalsing niet toegestaan. Bij nieuwe overeenkomsten maken we een afweging of gebruikers een kostprijsdekkende huur of een marktconforme huur in rekening krijgen.

Wat mag het kosten

Bedragen x € 1.000

PGR07	Som van Rekening 2025	Primitieve begroting 2026	Begroting 2026 bijgesteld	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Lasten	28.907	39.681	51.828	81.554	68.581	53.003	30.056
Baten	-22.886	-34.222	-48.875	-78.377	-62.351	-47.226	-24.197
Saldo	6.021	5.459	2.953	3.177	6.230	5.777	5.858

In dit programma hebben we voor de begroting 2027 € 29.722.000 hogere lasten en € 29.502.000 hogere baten ten opzichte van de bijgestelde begroting 2026. . Per saldo verslechtert het resultaat hierdoor met € 220.000. Hieronder wordt dit verder toegelicht.

Ontwikkeling exploitatie 2026-2027

BV071 Ruimtelijke ordening	Lasten	Baten
Frictiebudget P3		
In 2027 staan lagere lasten geraamd voor de P3. In verband met de verbouwing stond er een frictiebudget geraamd in 2026, dit budget was incidenteel.	-263	
Kapitaallasten		
In 2027 worden ten opzichte van 2026 hogere afschrijvings- en rentelasten geraamd op diverse panden.	242	
Actualisatie huuropbrengsten		
In 2027 zullen er verschillende maatschappelijke ruimtes worden opgeleverd, waardoor er nieuwe huuropbrengsten worden ontvangen. Dit zorgt voor hogere baten in 2027 ten opzichte van 2026.		-215
Realisatiestimulans		
De SpUk Realisatie Stimulans is een specifieke uitkering van het Rijk voor het uitvoeren van afgesproken verbetermaatregelen. Deze maatregelen zijn onder meer gericht op het mogelijk maken en versnellen van woningbouw door investeringen en ondersteunende activiteiten. Voor 2026 heeft de gemeente een inschatting gemaakt van het aantal betaalbare woningen dat voor declaratie in aanmerking komt. De raming voor 2027 wordt opgesteld nadat de definitieve aantallen over 2026 zijn vastgesteld.		2.500
Karekietpark		
In 2026 is een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld voor onderzoek naar bereikbaarheid en parkeren. Dit betrof een eenmalig budget. Omdat deze middelen incidenteel waren, zijn ze niet opgenomen in de begroting 2027.	-150	
Heroverweging vastgoed		
Vanuit de toekomstscenario's was er incidenteel €102.000 budget geraamd voor 'heroverweging vastgoed' in 2026. Dit zorgt voor lagere lasten in 2027.	-102	
Verkoop restgroen		
In 2025 is de klimaatadaptatiestrategie aangenomen. Door de klimaat adaptieve maatregelen en de behoefte aan meer ruimte voor nutsvoorzieningen is er meer eigen grond nodig voor de gemeente. Hierdoor zijn de opbrengsten voor de verkoop van restgroen naar beneden bijgesteld.		125
Faciliterend grondbeleid		

BVo71 Ruimtelijke ordening	Lasten	Baten
De baten en lasten met betrekking tot het faciliterende grondbeleid behoren in evenwicht te zijn, omdat de kosten uit het verhaal gedekt worden. In de begroting zijn de baten en lasten geactualiseerd, wat resulteert in lagere baten en lasten.	-12.058	12.058
Van der Valk Neckerhout		
De gemeente verkoopt een perceel grond aan Van der Valk. De opbrengst van deze verkoop is geraamd in 2027. Dit is in overeenstemming met de besluitvorming in de raadsvergadering van november 2025 (raadsbesluit 881396).		-3.450
Kapitaallasten gebiedsontwikkeling Oostflank		
De raad heeft voor de gebiedsontwikkeling Oostflank een krediet beschikbaar gesteld (raadsbesluit 1595439). Dit krediet is opgenomen in de Programmabegroting 2025-2028. Als gevolg van deze investering stijgen de kapitaallasten vanaf 2027.	1.357	
Grondexploitaties		
De baten en lasten van grondexploitaties zijn aangepast op basis van het vastgestelde meerjarenprogramma grondexploitaties (MPG) 2026, welke is vastgesteld door de Raad op 23 juni 2026 (raadsbesluit: 921970). In 2027 leidt dit tot een verhoging van de baten en lasten.	40.500	-40.497
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000	196	-24
Totaal	29.722	-29.502

Reserves

Reserve gronden

In 2027 wordt een bedrag van € 917.000 onttrokken aan de reserve gronden. De onttrekking heeft met name betrekking op het vervolg van de gebiedsvisie De Koog (€ 694.000), uitvoering van het programma 2040 (€ 150.000) en diverse andere gebiedsontwikkelingen (€ 73.000).

Reserve omgevingsplan

Bij de Jaarrekening 2023 heeft de raad besloten om de bestemmingsreserve omgevingsplan in te stellen. Dit zorgt ervoor dat de incidentele Rijksbijdragen voor de implementatie van de Omgevingswet beschikbaar blijven om de doelen van de wet te bereiken. In de decembercirculaire 2023 is er circa € 1 miljoen beschikbaar gesteld voor Purmerend voor de jaren 2023-2025. Dit bedrag wordt tot 2029 ingezet om de externe advies- en onderzoekskosten te bekostigen om tot een definitief omgevingsplan te komen. Een bedrag van € 200.000 wordt in 2027 onttrokken voor externe advies- en onderzoekskosten.

Voorzieningen

Voorziening groot onderhoud gebouwen

De meerjarenraming groot onderhoud is geactualiseerd. In 2027 is per saldo een onttrekking aan de voorziening begroot van €126.127.

Voorziening bijdragen nota Prof

In 2027 is geen toevoeging of onttrekking aan de voorziening begroot.

Voorziening gebiedseigenkosten Middenbeemster/ De Koog/**Waterlandkwartier/ Zuidoostbeemster**

In 2027 is geen toevoeging of onttrekking aan deze voorzieningen van gebiedseigenkosten begroot.

Voorziening kostenverhaal Mobiliteitsoplossingen centrumgebied/ Mobiliteitsoplossingen**Waterlandkwartier/ Sociale woningbouw/ Groen en mobiliteit/ Infrastructuur Wagenweggebied**

In 2027 is geen toevoeging of onttrekking aan deze voorzieningen van de nota Gebiedsoverstijgende Kosten Purmerend begroot.

Investeringsen

De jaarschijf 2027 van programma 7 heeft een totaalbedrag van € 5,8 miljoen aan investeringen. Hiervan is € 2,2 miljoen opgenomen voor maatschappelijke ruimtes en kinderopvangvoorzieningen bij scholen in het kader van het Integraal Huisvestingsplan (IHP). Daarnaast heeft € 2,0 miljoen betrekking op de verduurzaming van gemeentelijke panden. Verder wordt € 1,6 miljoen geïnvesteerd in de verbouwing van Kalversteeg 1. Voor de specificatie van de investeringen wordt verwezen naar de bijlage Meerjareninvesteringsplanning.

Programma 8

Veiligheid

Visie

We zien graag dat inwoners van de gemeente Purmerend zich veilig en prettig voelen. De gemeente is verantwoordelijk voor de openbare orde en veiligheid en werkt daarbij samen met politie, brandweer, maatschappelijke partners, inwoners en ondernemers. Bij de inrichting van de openbare ruimte houden we rekening met veiligheidsaspecten. Dat gaat verder dan algemene maatregelen om onveilige situaties te voorkomen. Het gaat ook om naar elkaar omzien, een snelle reactie op meldingen en bijdragen aan een veilige en leefbare wijk, buurt of dorp. Iedereen levert hierin een belangrijke bijdrage.

Doelen en activiteiten

De gemeente zet in op een veilige leefomgeving waarin inwoners zich beschermd voelen en jeugd veilig kan opgroeien. Tegelijkertijd versterken we de weerbaarheid van inwoners en partners tegen ondermijning, digitale dreigingen en maatschappelijke spanningen.

Wat gaan we doen en wat willen we hiermee bereiken?

Jeugd en Veiligheid

We werken met een integrale aanpak waarin onderwijs, zorg en veiligheid samenwerken. Daarbij zetten we onder andere de groepsaankpak, Persoonsgerichte Aankpak (PGA) en samenwerkingsconvenanten in, zoals Veilige School en vroegsignalering. Er gaat ook extra aandacht uit naar preventieve maatregelen, zoals een digitaal jongerenwerk en de inzet van sleutelfiguren in de wijk, zoals buurtmoeders. Tegelijkertijd blijven repressieve instrumenten beschikbaar voor situaties waarin ingrijpen noodzakelijk is. Voor het behouden en verder ontwikkelen van deze aanpak is structurele borging van succesvolle initiatieven noodzakelijk. Voor VIOS (Veiligheid in en om Scholen) ontbreekt op dit moment nog structurele financiering.

Zorg en Veiligheid

Het aantal inwoners met complexe problematiek, zoals psychische kwetsbaarheid of onbegrepen gedrag, neemt toe. We versterken de samenwerking tussen zorg en veiligheid en zetten hier gericht op in. Deze ontwikkeling vraagt om voldoende capaciteit bij politie en ketenpartners, passende voorzieningen voor inwoners met complexe problematiek en een verdere versterking van de bestuurlijke samenwerking binnen de regio. Sinds 2026 heeft de nieuwe programmamanager de regie op Zorg en Veiligheid en de domeinoverstijgende aanpak hierin.

Ondermijnende criminaliteit

Ondermijning blijft een belangrijk aandachtspunt. De verwevenheid tussen onder- en bovenwereld neemt toe, met risico's op bedrijventerreinen, in vastgoed en in het buitengebied.

We zetten in op:

- Het intensiveren van controles en toezicht.
- Het versterken van de bestuurlijke aanpak, waaronder de inzet van Bibob.
- Het beschermen van jongeren tegen ronseling.

We willen aan de aanpak van zorgfraude gaan intensiveren en dit vraagt om samenwerking binnen de domeinen van Jeugd, sociale recherche, WMO en Veiligheid. De toenemende inzet op toezicht, handhaving en bestuurlijke maatregelen vraagt daarbij om voldoende capaciteit voor vergunningtoetsing en handhaving.

Maatschappelijke onrust en polarisatie

We zien toenemende spanningen in de samenleving en een snelle verspreiding van desinformatie via sociale media.

We investeren in:

- Sterke lokale netwerken en samenwerking in wijken.
- Het vroegtijdig signaleren van spanningen.
- Direct contact met inwoners.

Om effectief in te spelen op maatschappelijke ontwikkelingen zijn structurele opvolging en langdurige betrokkenheid noodzakelijk.

Crisisbeheersing en weerbare samenleving

We versterken de voorbereiding op crisissituaties, zoals de uitval van vitale voorzieningen. Maar ook de inzet en samenwerking bij excessief geweld zoals explosies in wijken en buurten.

We zetten in op:

- Scenario-ontwikkeling en oefeningen.
- Het vergroten van de zelfredzaamheid en het stimuleren van buurtinitiatieven.
- Samenwerking met de veiligheidsregio en netwerkpartners

Het op peil houden van de crisisorganisatie vraagt om structurele aandacht voor capaciteit, opleiding en oefening.

Digitale veiligheid

Digitale dreigingen nemen toe. We werken samen met partners aan het vergroten van de cyberweerbaarheid van inwoners, organisaties en ondernemers.

We zetten in op:

- Het uitvoeren van bewustwordingscampagnes tegen digitale fraude.
- Educatie via projecten zoals HackShield.
- Het versterken van de digitale weerbaarheid in het onderwijs en de zorg

De groeiende opgave op het gebied van digitale veiligheid vraagt om blijvende investeringen in kennis, middelen en capaciteit.

Belangrijk om te weten

De veiligheidsopgaven worden steeds complexer en vragen om intensieve samenwerking tussen de gemeente, politie, zorgpartners, het onderwijs en andere maatschappelijke organisaties. Tegelijkertijd staat de uitvoering onder druk door beperkte capaciteit bij zowel de gemeente als ketenpartners. Ook vraagt het borgen van succesvolle interventies en samenwerkingsvormen om structurele financiering. Daarnaast neemt de vraag naar toezicht, handhaving, crisisvoorbereiding en digitale weerbaarheid toe. Dit betekent dat prioritering, samenwerking en het maken van duidelijke keuzes noodzakelijk blijven om de gestelde doelen te bereiken.

Samenvattend

De komende periode staat in het teken van het versterken van integraliteit, het borgen van bestaande initiatieven en het maken van duidelijke keuzes binnen beperkte middelen. De belangrijkste uitdaging daarbij is het beschikbaar houden van voldoende capaciteit en structurele financiële middelen om de toenemende veiligheidsopgaven uit te voeren. Dit vraagt om scherpe prioritering, intensieve samenwerking met partners en een duurzame inzet op preventie, toezicht en crisisbeheersing. We willen meer aansluiten bij landelijke programma's en initiatieven. Het nieuwe Integraal Veiligheidsplan (IVP) 2027-2030 geeft richting en prioritering aan deze opgaven.

Leefbaarheid

De leefbaarheid van een buurt of wijk is een integraal vraagstuk waar het veiligheidsdomein een bijdrage aan levert. Leefbaarheid gaat over de fysieke omgeving, voorzieningen, sociale

samenhang, overlast en (on)veiligheid. Leefbaarheidsthema's zijn dus niet per definitie veiligheidsthema's. Team Veiligheid en team Toezicht en Handhaving werken nauw samen, en ook met andere partijen om de leefbaarheid te bevorderen en te behouden

De volgende onderwerpen zijn hierbij belangrijk:

- Voortzetting van de samenwerking tussen de handhavers, jeugdboa's, politie en andere partners, zoals Spurd, Clup, wijkmanagers en team Veiligheid.
- We werken met wijkmanagers die de leefbaarheid in Purmerend monitoren en korte lijnen hebben met inwoners. Zij organiseren regelmatig overleggen met diverse partners, zoals de woningcorporatie, de waakvlamfunctionaris van de gemeente, de wijkagent, de wijkmanager, wijkhandhaving en medewerkers groen en spelen. Tijdens deze overleggen bespreken ze diverse zaken in de wijk, zoals rommel, woonoverlast en onveilige verkeerssituaties, en zorgen ze voor een integrale afstemming van de aanpak.
- Toezicht houden op afgegeven vergunningen op het gebied van bouwen, de APV en bijzondere wetten en controle uitvoeren op bestaande gebouwen en bedrijven.
- Er is beleidsmatig extra aandacht voor veiligheid van vrouwen in de openbare ruimte.
- Ook is er een regionaal plan en samenwerking voor aanpak femicide en intiem terreur.

Wat mag het kosten

Bedragen x € 1.000

PGRo8	Som van Rekening 2025	Primitieve begroting 2026	Begroting 2026 bijgesteld	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Lasten	13.685	14.335	14.677	14.942	14.734	14.788	14.852
Baten	-48	-19	-19	-11	-11	-11	-11
Saldo	13.636	14.315	14.658	14.932	14.723	14.778	14.841

In dit programma zijn de lasten in de begroting 2027 € 265.000 hoger en de baten € 9.000 lager dan in de bijgestelde begroting 2026. Per saldo verslechtert het resultaat hierdoor met € 274.000. Hieronder wordt dit verder toegelicht.

Ontwikkeling exploitatie 2026-2027

BVo81 Veiligheid	Lasten	Baten
Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland 2027		
Een stijging van de lasten door hogere bijdrage aan Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland.	357	
Overstijgend adviseur zorg en veiligheid		
In de Voorjaarsnota 2025 is formatie beschikbaar gesteld voor een adviseur Zorg en Veiligheid. Het bijbehorende budget is destijds tijdelijk ondergebracht binnen programma 8. Inmiddels is de functie ingevuld en zijn de bijbehorende middelen overgeheveld naar het maatschappelijk domein, waar de werkzaamheden worden uitgevoerd. Deze budgettaire neutrale verschuiving leidt vanaf 2027 tot lagere lasten binnen programma 8.	-132	
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000	40	9
Totaal	265	9

Reserves

Dit programma heeft geen reserves.

Voorzieningen

Dit programma heeft geen voorzieningen.

Investerings

Dit programma heeft geen investeringen.

Programma 9

Economie

Visie

Samen met onze regionale partners bouwen we gericht aan een toekomstbestendige economie. We kiezen daarbij nadrukkelijk voor het versterken van werkgelegenheid en voorzieningen in de stad. Daarmee werken we aan een complete stad en een betere woon-werkbalans, waarin steeds meer inwoners vaker in hun eigen regio of gemeente kunnen werken en voorzieningen op peil blijven.

De gemeente staat voor ingrijpende transitieopgaven die bepalend zijn voor onze economische koers, zoals de energietransitie, digitalisering en de circulaire economie. Deze raken alle sectoren. Externe ontwikkelingen, zoals inflatie en schaarste, beïnvloeden onze economie sterk. Daarom richten we ons op het versterken van de randvoorwaarden en het ondersteunen van ondernemers. De krapte op de arbeidsmarkt vraagt om actie. We zetten daarom stevig in op een betere aansluiting tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt, zodat talent behouden blijft voor de regio.

Doelen en aanpak

We voeren deze koers uit samen met ondernemers en partners. Jaarlijks werken we de visie uit in een uitvoeringsprogramma langs 4 lijnen:

1. Innovatieve voedselkamer, werelderfgoed en toerisme

2. Arbeidsmarkt, onderwijs en campusontwikkeling
3. Centrumontwikkeling en voorzieningen
4. Bedrijventerreinen en circulaire economie

Wat gaan we doen en wat willen we hiermee bereiken?

1. Innovatieve voedselkamer en werelderfgoed en toerisme

De agrarische sector staat voor grote opgaven rond verduurzaming, biodiversiteit en stikstof, terwijl het verdienvermogen onder druk staat. We ondersteunen ondernemers bij deze transitie en werken aan een toekomstbestendig perspectief, onder meer via verduurzaming, innovatie en versterking van korte ketens.

Tegelijkertijd versterken we de positionering van UNESCO Werelderfgoed De Beemster en vergroten we de toeristische aantrekkelijkheid van Purmerend en de regio. We zetten in op gerichte promotie, betere samenwerking en meer inzicht in bezoekers. De in 2024 vastgestelde visie op recreatie en toerisme geeft richting aan de uitvoering, met de thema's overnachten, agrotourisme, water en cultuur.

Concrete activiteiten zijn onder meer:

- Het ondersteunen van agrarische ondernemers bij verduurzaming.
- De doorontwikkeling van streekproducten en het bevorderen van korte ketens.
- Het versterken van de toeristische profilering en marketing van de Beemster en Purmerend met diverse campagnes in regionaal verband.
- De uitwerking en uitvoering van de visie recreatie en toerisme in een uitvoeringsprogramma.
- Het stimuleren van verblijfsaccommodaties in de gemeente met een toetsingskader.
- Het ontwikkelen van een toekomstbestendige regionale toeristische marketing- en promotieorganisatie

2. Arbeidsmarkt, onderwijs en campusontwikkeling

We verkleinen de kloof tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt en behouden talent voor de regio. Dit doen we door de samenwerking tussen onderwijs, bedrijfsleven en overheid te versterken en door te investeren in sectoren met grote personeelstekorten, zoals techniek, zorg en onderwijs.

De ontwikkeling van de E|SPORTS TECH CAMPUS is een belangrijke motor voor innovatie en talentontwikkeling. Hier worden onderwijs, ondernemers en overheid samengebracht om via technologie en digitalisering te werken aan maatschappelijke en economische vraagstukken.

Concrete activiteiten zijn onder meer:

- Het ondersteunen van ondernemers en starters via het accountmanagement en het Startersloket.
- De ontwikkeling van de E|SPORTS TECH CAMPUS en het structureel organiseren van de campusorganisatie.
- Het stimuleren van innovatie en start-ups.
- Het versterken van samenwerking via sectortafels en regionale netwerken.
- Het stimuleren van doorlopende leerlijnen en digitalisering in het bedrijfsleven.
- Het bijdragen aan de uitvoering van regionale programma's zoals de Regio Deal en het Werkcentrum.

- Het faciliteren van activiteiten zoals Waterland Werkt om instroom in sectoren te bevorderen.

3. Centrumontwikkeling en voorzieningen

De groei van Purmerend vraagt om een aantrekkelijk en toekomstbestendig voorzieningenaanbod. We versterken de binnenstad en andere wijkwinkelcentra, zodat inwoners en bezoekers hier kunnen winkelen, verblijven en elkaar ontmoeten. Ook ontwikkelen we, in samenhang, een economisch programma voor het Waterlandkwartier waarbij werkgelegenheid voorop staat. Hiermee dragen we bij aan een levendige stad en een goed voorzieningenniveau.

De toekomst ligt in een binnenstad die niet alleen functioneert, maar ook verleidt en verbindt: een plek waar je graag bent en anderen ontmoet. Een plek waar we de samenwerking tussen ondernemers, pandeigenaren, maatschappelijke en culturele instellingen versterken. Samen vertellen we het verhaal van de binnenstad, zodat zowel inwoners, bezoekers en toeristen zich ermee verbonden voelen.

Dit draagt bij aan een sterke, herkenbare en economisch vitale binnenstad.

Concrete activiteiten zijn onder meer:

- De verdere uitvoering van het Programma Binnenstad en het 'Verhaal van de Binnenstad'.
- Het onderzoek naar en het ontwerp van de opwaardering van de stadsboulevard.
- Het opstellen van een visie en een definitief ontwerp voor het Singelpark.
- Het verbeteren van de openbare ruimte door aankleding, vergroening en inrichting van de binnenstad.
- Het stimuleren van ontmoeting en beweging via sport-, speel- en verblijfsvoorzieningen.
- Het versterken van een gevarieerd aanbod in retail, horeca en maatschappelijke en culturele functies.

4. Bedrijventerreinen en circulaire economie

We versnellen de verduurzaming van bedrijven en bedrijventerreinen, met aandacht voor energievoorziening, klimaatadaptatie en netcongestie. We stimuleren samenwerking tussen bedrijven en werken aan collectieve oplossingen, zoals energiehubs. Voor gebiedsontwikkeling De Koog ontwikkelen we een economisch programma dat bijdraagt aan een gemengd woon-werkgebied.

We versterken de circulaire economie en bevorderen de samenwerking op bedrijventerreinen. Dit draagt bij aan innovatie, efficiënt grondstoffengebruik en een toekomstbestendig vestigingsklimaat. De vorig jaar opgerichte stichting Parkmanagement Baanstee Noord is hiervan een voorbeeld.

Concrete activiteiten zijn onder meer:

- Het ondersteunen van kennis bij ondernemers en het organiseren van kennisbijeenkomsten.
- Het stimuleren van een efficiënt gebruik van netcapaciteit en alternatieve energieoplossingen.
- Het stimuleren van collectieve energievoorzieningen.
- Het toepassen van circulaire inkoop en het uitvoeren van grondstoffenscans.
- Het versterken van de samenwerking tussen ondernemers in vormen als parkmanagement, verenigingen en coöperaties.

- De ontwikkeling van een Circulair Ambachtscentrum op de nieuwe milieustraat in Baanste Noord.
- Het ondersteunen van initiatieven zoals houtbouw en circulaire projecten.

Wat mag het kosten

Bedragen x € 1.000

PGRo9	Som van Rekening 2025	Primitieve begroting 2026	Begroting 2026 bijgesteld	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Lasten	3.630	3.343	5.893	7.219	6.491	4.901	2.478
Baten	-1.134	-1.175	-3.286	-5.300	-5.270	-3.744	-1.278
Saldo	2.497	2.168	2.607	1.919	1.222	1.158	1.199

In dit programma zijn de lasten in de begroting 2027 € 1.326.000 hoger en de baten € 2.014.000 hoger dan in de bijgestelde begroting 2026. Per saldo verbetert het resultaat hierdoor met € 688.000. Hieronder wordt dit verder toegelicht.

Ontwikkeling exploitatie 2026-2027

BVog1 Economie	Lasten	Baten
Regio Deal Waterland		
De Regio Deal Waterland is een samenwerking tussen het Rijk, gemeenten, bedrijfsleven en onderwijs om de brede welvaart in de regio Waterland te versterken. Samen met de onderwijsinstellingen Talland College, Purmerendse Scholen Groep (PSG) en de Vereniging Ondernemend Waterland (VOWA) wordt door de gemeenten van Regio Waterland ingezet op Beter Wonen, Beter Leren en Beter Werken. De Rijksbijdrage bedraagt 13 miljoen euro. Voor de jaarschijf 2026 is een eerste tranche geraamd van € 2,0 miljoen. Voor 2027 is twee keer zoveel geraamd. Daarnaast zit er nog een klein verschil op de uitvoeringskosten.	2.002	-2.002
Uitvoeringsprogr. Recreatie en Toerisme		
In december 2024 is de Visie op Recreatie en Toerisme 2040 vastgesteld. Om de doelen uit de visie te behalen is het Uitvoeringsprogramma Recreatie en Toerisme 2026 opgesteld. Voor de visie en het uitvoeringsprogramma heeft de raad tot en met 2026 budget beschikbaar gesteld. Vanaf 2027 is er geen budget meer aanwezig voor de uitvoering van de visie op Recreatie en Toerisme. Er wordt gewerkt aan een nieuw, meerjarig uitvoeringsprogramma Recreatie en Toerisme waarin een budgetaanvraag voor de aankomende jaren geborgd kan worden zodat we krachtig aan projectrealisatie blijven werken.	-230	
Programma Binnenstad		
In december 2022 heeft de gemeenteraad de visie Programma Binnenstad en het Uitvoeringsprogramma Binnenstad vastgesteld (raadsbesluit 1576060). Om een vervolg te geven aan het programma na 2025 heeft de raad in de Voorjaarsnota 2025 extra budget beschikbaar gesteld voor onder andere het stimuleren van ontmoetingen en de aankleding van de openbare ruimte. In 2027 is er minder budget beschikbaar dan in 2026 voor het programma.	-175	
Economische uitvoeringsagenda		
Om de beleidscontinuïteit te waarborgen heeft de raad, in de Voorjaarsnota 2025, extra budget beschikbaar gesteld voor uitvoeringsmiddelen voor de Economische Visie 2026 en 2027. In 2027 is er minder budget beschikbaar dan in 2026 voor de uitvoering.	-318	
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000	47	-12
Totaal	1.326	-2.014

Reserves

Dit programma heeft geen reserves.

Voorzieningen

Dit programma heeft geen voorzieningen.

Investerings

Dit programma heeft geen investeringen.

Programma 10

Bestuur en concern

Visie

Het ondersteunen van de lokale democratie, de veiligheidsregio en het bestuur staan in dit programma centraal. Purmerend is een dynamische gemeente die vanaf 2029 meer dan 100.000 inwoners telt. De behoeften van onze inwoners staan voorop. Bestuur en organisatie delen de overtuiging dat een persoonlijke benadering, maatwerk en flexibiliteit meerwaarde bieden. De kosten van de raad, de griffie, het college, regionale samenwerking en zaken als bezwaarschriftenprocedures, verkiezingen en het Waterlands Archief zijn binnen dit programma geraamd.

Doelen en activiteiten

Organisatie

De samenleving ontwikkelt zich snel. We hebben te maken met een veranderende opdracht als gemeente. Het Rijk heeft steeds meer taken en verantwoordelijkheden overgeheveld naar gemeenten. Dit heeft gevolgen voor onze organisatie. De gemeentelijke organisatie groeit mee met de stad en de dorpen om aan de gestelde ambities te kunnen voldoen en de extra taken vanuit het Rijk op te pakken. Een gemeente die werkt voor haar inwoners en ondernemers vraagt ook om goede en professionele advisering en ondersteuning van het bestuur, de ambtelijke organisatie en regionale samenwerkingsverbanden. Nieuwe wetgeving die op ons afkomt, moet goed en integraal in de organisatie worden opgenomen.

Financieel

Om inwoners betrouwbaar te kunnen bedienen, is langdurige stabiliteit in de gemeentefinanciën noodzakelijk. Om maatschappelijke opgaven met de juiste democratische afweging op te pakken, is financiële armslag noodzakelijk. Dat vraagt om een sluitende begroting met een meerjarenraming die in evenwicht is. De effecten van kabinetsplannen leiden regelmatig tot bezuinigingen. De korte zittingsduur van achtereenvolgende kabinetten zorgt ervoor dat er weinig stabiliteit is in de gemeentefinanciën. Ook de jaarrekening moet in evenwicht te zijn. Daarbij voldoen we aan de richtlijnen van de begrotingscirculaire van de provincie Noord-Holland. Compensatie voor gestegen

kosten, zoals bij de jeugdzorg en Wmo, vindt slechts in beperkte mate plaats. Ook het 'ravijn' in het gemeentefonds wordt nauwelijks gedempt. Vanaf 2028 worden tekorten voorzien, waardoor gemeenten niet aan bezuinigingen ontkomen.

Wat gaan we doen en wat willen we hiermee bereiken?

Samenwerking

De gemeente Purmerend is een betrouwbare partner in de regio, die staat voor haar inwoners, ondernemers en de belangen van Purmerend en de Beemster. Een veilige regio die goed met elkaar samenwerkt:

- We blijven samenwerken met de andere regiogemeenten op onder andere maatschappelijk en economisch gebied, met oog voor onze groeiende rol als centrumgemeente en als prominente deelnemer aan de MRA.
- We geven verder vorm aan de betekenis van de groei van de gemeente voor het gemeentebestuur.
- We blijven inzetten op een goede samenwerking binnen de veiligheidsregio. Dat vraagt om ambtelijke inzet binnen de Veiligheidsregio Zaanstreek Waterland (VRZW).
- Binnen de regio zijn ontwikkelingen gaande op het gebied van herindelingen. Purmerend en de Beemster hebben positieve ervaringen opgedaan met de fusie tot de nieuwe gemeente Purmerend. We werken graag mee aan het mogelijk maken van een robuuste regio. Gesprekken met de gemeenten Landsmeer, Oostzaan en Wormerland over eventuele fusiemogelijkheden maken daar onderdeel van uit.

Regiodeal

De Regio Deal Waterland is toegekend door het Rijk. Dit betekent een investering van 26 miljoen euro om de brede welvaart in onze regio te versterken. Met deze deal zetten we samen stappen op het gebied van beter wonen, beter leren en beter werken. Zo creëren we een nog sterkere toekomstbestendige regio.

De daadwerkelijke uitvoering is eind 2025 gestart. Gedurende een periode van 5 jaar (2025-2030) versterken we bestaande projecten en lanceren we nieuwe initiatieven met ondersteuning vanuit de Regio Deal-financiering. Gemeente Purmerend is namens de regio penvoerder en vervult de kassiersrol, mede namens de gemeenten Edam-Volendam, Waterland en Landsmeer.

New Towns

De leefbaarheid en sociale samenhang in voormalige groeikernen (New Towns), zoals Purmerend, verslechteren in een snel tempo als we niet snel ingrijpen. Dit blijkt uit het onderzoeksrapport Zorgen voor New Towns; van groeikern tot aandachtsgebied. Dit vraagt om directe actie en ondersteuning van het Rijk om deze gebieden toekomstbestendig te maken. Dit rapport maakt de noodzaak van vernieuwing in onze oudere wijken duidelijk en wijst op het tekort aan voorzieningen, met name sociaal-culturele plekken en ontmoetingsruimten die bijdragen aan de leefbaarheid en sociale cohesie.

Daarom heeft Purmerend zich, samen met 6 andere New Towns - Almere, Capelle aan den IJssel, Helmond, Nieuwegein, Nissewaard en Zoetermeer - gecommitteerd aan een gezamenlijke lobby richting het Rijk. Het doel van deze lobby is het verkrijgen van financiële steun voor broodnodige

ingrepen in onze stad, waaronder verbeteringen in voorzieningen en de openbare ruimte. Daarnaast vragen we om meer passende hulp voor kwetsbare groepen in onze lokale gemeenschap.

Als onderdeel van de New Town Alliantie vragen we het Rijk om investeringen en opname in landelijke beleidsinstrumenten, zoals de Nota Ruimte en het Volkshuisvestingsfonds. De Alliantie schat de investeringsbehoefte op 3 miljard euro, aangevuld met expertise en regelgevingsruimte, om niet alleen nieuwe woningen te realiseren, maar ook het sociale weefsel in deze wijken te versterken.

Solide en gezond financieel beleid

We sluiten zoveel mogelijk aan bij het advies van de VNG aan gemeenten. Dat is om tekorten bewust zichtbaar te maken en keuzes voor te leggen aan de raad die het mogelijk maken de tekorten te dekken. Door de gevolgen van de keuzes van het kabinet inzichtelijk te maken, geven we een helder signaal af aan het kabinet en de Tweede Kamer dat de gemeentelijke financiën momenteel onvoldoende zijn om het huidige takenpakket uit te voeren. Helaas ontkomen we vanaf 2028 niet aan bezuinigingen. We hebben meer geld nodig om alle opgaven en ambities waar te kunnen maken en noodzakelijke uitgaven te kunnen doen. Daar waar het moet, stellen we bij.

- Het tijdig opstellen van planning- en controlproducten die goed inzicht geven in de realisatie van doelen en de stand van de middelen. Deze producten zijn overzichtelijk, betrouwbaar en kwalitatief op niveau.
- Het voorleggen van meerdere bezuinigingsopties aan de raad, zodat de raad kan kiezen.
- Het versterken van het eigen vermogen om de toenemende schulden te kunnen dragen.
- Daarnaast zetten we samen met de VNG en regiogemeenten in op een actieve lobby richting het kabinet.

Oekraïne en (nood)opvang

Nog steeds vluchten Oekraïense ontheemden voor het aanhoudende geweld en zoeken zij opvang, onder andere in Nederland. We hebben in de regio te maken met meer opvang en tijdelijke huisvesting van verschillende doelgroepen. Binnen de regio Zaanstreek-Waterland werken we hierin samen. Zaanstad organiseert de asielopvang, Purmerend verzorgt het resterende deel van de opvangopgave voor Oekraïense ontheemden en de 5 andere gemeenten verzorgen de opvang van Alleenstaande Minderjarige Vreemdelingen (AMV'ers).

- We werken samen met diverse maatschappelijke partners om Oekraïense ontheemden in onze gemeente een nette en humane opvang te bieden, passend bij de richtlijn die het Rijk hiervoor heeft opgesteld.
- We vragen bij het Rijk geld aan voor zowel de transitie van locaties naar tijdelijke opvang als het beheer van deze locaties.
- We verbeteren bestaande locaties om de leefbaarheid te vergroten en de bezetting te optimaliseren.

Wat mag het kosten

Bedragen x € 1.000

PGR10	Rekening 2025	Primitieve begroting 2026	Begroting 2026 bijgesteld	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Lasten	7.246	6.604	6.707	6.820	6.877	7.018	7.172
Baten	-90	-45	-45	-45	-49	-49	-49
Saldo	7.156	6.559	6.661	6.775	6.828	6.969	7.123

In dit programma zijn de lasten in de begroting 2027 € 114.000 hoger dan in de bijgestelde begroting 2026. Per saldo verslechtert het resultaat hierdoor met € 114.000. Hieronder wordt dit verder toegelicht.

Ontwikkeling exploitatie 2026-2027

BV101 Bestuur & concern	Lasten	Baten
Loonkosten		
De actualisatie van de loonkosten en het uitbreiden van vijf naar zes wethouders zorgen voor hogere lasten in 2027. De impact van deze uitbreiding voor het jaar 2026 zal worden meegenomen in de Najaarsnota 2026.	145	-
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000	-31	0
Totaal	114	0

Reserves

Dit programma heeft geen reserves.

Voorzieningen

Voorziening pensioenen ex-bestuurders

In 2027 staan er een dotatie van €100.000 begroot aan de voorziening.

Voorziening wachtgeldverplichtingen bestuurders

In 2027 staan er geen dotaties of onttrekking begroot aan de voorziening.

Investeringsen

Dit programma heeft geen investeringen.

Financiële overzichten

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Algemeen

De algemene dekkingsmiddelen zijn de baten en lasten die niet specifiek tot een programma behoren. De algemene dekkingsmiddelen betreffen vooral de OZB en de uitkeringen uit het gemeentefonds. Deze middelen kennen wettelijk geen vooraf bepaald bestedingsdoel en zijn daarmee vrij aanwendbaar. In de praktijk worden de middelen die voor een bepaald doel aan het gemeentefonds worden toegevoegd of onttrokken wel gekoppeld aan de betreffende programma's.

De niet vrij aanwendbare heffingen, zoals het rioolrecht, de afvalstoffenheffing en de ontvangsten van specifieke uitkeringen, zijn als baten opgenomen in de betreffende programma's.

In dit onderdeel wordt het volgende onderscheid gehanteerd:

- Lokale belastingen
- Stelposten en onvoorziene uitgaven
- De uitkering uit het gemeentefonds
- Renteopbrengsten
- De baten en lasten die verbonden zijn aan financiële deelnemingen
- Stelpost voor incidentele baten en lasten

Ontwikkeling gemeentefonds

Ontwikkelingen Jeugdzorg

Om de jeugdzorg toekomstbestendig en financieel beheersbaar te maken, zetten het Rijk en gemeenten de uitvoering van de Hervormingsagenda Jeugd voort. Voor de periode 2025-2027 zijn aanvullende financiële afspraken gemaakt, waarbij het Rijk extra middelen beschikbaar stelt voor de jeugdzorg en gemeenten. Voor de periode vanaf 2028 rekent het kabinet echter op aanzienlijke besparingen door maatregelen uit de Hervormingsagenda en aanvullende beheersmaatregelen, zoals het invoeren van een eigen bijdrage, het sturen op de duur van zorgtrajecten en andere stelselwijzigingen. Het kabinet heeft de verwachte financiële effecten hiervan reeds verwerkt in de meerjarige rijksbegroting.

Over de haalbaarheid van deze besparingen bestaat nog altijd onzekerheid. Daarom is afgesproken dat de Deskundigencommissie Hervormingsagenda Jeugd onder voorzitterschap van Tamara van Ark begin 2027 een zwaarwegend en maatgevend advies uitbrengt over de uitvoerbaarheid van de maatregelen en de verhouding tussen de kosten van de jeugdzorg en de hiervoor beschikbare middelen.

De VNG wijst erop dat gemeenten nog steeds te maken hebben met aanzienlijke financiële onzekerheden als gevolg van de vanaf 2028 ingeboekte besparingen op de jeugdzorg. In het begrotingsadvies 2027-2030 adviseert de VNG gemeenten daarom om voor de jaren vanaf 2028 uit te gaan van realistische kostenramingen en de financiële effecten van de voorgenomen rijksmaatregelen budgettair neutraal te verwerken via stelposten. Hiermee wordt voorkomen dat gemeenten vooruitlopend op de uitkomsten van de deskundigencommissie en de verdere uitwerking van de maatregelen al structurele bezuinigingen moeten doorvoeren op andere beleidsterreinen.

In lijn met dit advies is het financiële arrangement voor de jeugdzorg vanaf 2028 budgettair neutraal verwerkt in de begroting door middel van een drietal stelposten (Voor Purmerend circa € 4,1 miljoen, zie raadsbrief 1615501). Aangezien de uitwerking van de maatregelen, inclusief de benodigde wet- en regelgeving, grotendeels onder verantwoordelijkheid van het Rijk valt en de uiteindelijke financiële effecten nog onzeker zijn, worden de geraamde voordelen vooralsnog volledig gecompenseerd via deze stelposten. De uitkomsten van de deskundigencommissie Van Ark en eventuele nadere afspraken tussen Rijk en gemeenten zullen worden betrokken bij toekomstige begrotingsactualisaties.

Houdbaarheid Wmo-uitgaven

Voor de Wmo zijn in de rijksbegroting vanaf 2028 en 2029 verschillende maatregelen opgenomen die moeten leiden tot lagere gemeentelijke uitgaven. Een belangrijke maatregel betreft de invoering van een inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage (IVB) ter vervanging van het huidige abonnementstarief. Het kabinet verwacht dat hierdoor de vraag naar Wmo-voorzieningen afneemt en dat gemeenten een hogere eigen bijdrage van gebruikers ontvangen. De invoering van deze maatregel is inmiddels uitgesteld en staat momenteel gepland voor 1 januari 2028.

Daarnaast heeft het kabinet het voornemen uitgesproken om de huishoudelijke hulp deels uit de Wmo te halen en hiervoor een afzonderlijk vangnet in te richten. Vooruitlopend op de nadere uitwerking van deze maatregel is vanaf 2029 reeds een structurele korting van circa € 1 miljard op het gemeentefonds verwerkt. Over de precieze vormgeving van deze maatregel, de doelgroep die aanspraak kan blijven maken op ondersteuning en de financiële consequenties voor gemeenten bestaat nog aanzienlijke onzekerheid. De VNG heeft daarom aangegeven deze uitname voorbarig te vinden en vraagtekens geplaatst bij de hoogte van de ingeboekte besparing.

De VNG adviseert gemeenten in het begrotingsadvies 2027-2030 om de financiële effecten van zowel de inkomensafhankelijke eigen bijdrage als de voorgenomen hervorming van de huishoudelijke hulp vanaf respectievelijk 2028 en 2029 budgettair neutraal te verwerken via een stelpost (voor Purmerend € 5,3 miljoen, zie raadsbrief 948188). Hiermee wordt voorkomen dat gemeenten vooruitlopend op nog uit te werken wetgeving en onzekere besparingen reeds structurele bezuinigingen moeten doorvoeren. De verdere uitwerking van deze maatregelen en eventuele aanvullende afspraken tussen Rijk en gemeenten worden betrokken bij toekomstige begrotingsactualisaties.

Onderzoeksagenda

Sinds de invoering van het nieuwe verdeelmodel van het gemeentefonds per 1 januari 2023 groeien gemeenten via een ingroeipad stapsgewijs toe naar de beoogde verdeling van de middelen. In de

afgelopen jaren is onderzocht op welke onderdelen het verdeelmodel verder kan worden verbeterd, onder meer voor de clusters Jeugd en Wmo. Zowel de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) als de VNG hebben echter geconcludeerd dat de voorgestelde wijzigingen op dit moment onvoldoende zijn onderbouwd en dat de effecten voor gemeenten nog te onzeker zijn.

Het kabinet heeft daarom besloten het huidige ingroeipad voor de jaren 2027 en 2028 te bevroren. Een eventuele volgende stap in de herverdeling van het gemeentefonds wordt pas voorzien per 1 januari 2029. In de tussenliggende periode vindt nader onderzoek plaats naar de verdeelsystematiek en de wijze waarop deze beter kan aansluiten bij de feitelijke kostenstructuur van gemeenten. Ook wordt gekeken naar de gevolgen van ontwikkelingen binnen onder meer de Jeugdwet en de Wmo voor de toekomstige verdeling van het gemeentefonds.

Op dit moment bestaat daardoor nog onvoldoende duidelijkheid over de financiële gevolgen van een eventuele herijking voor individuele gemeenten. De VNG heeft het kabinet daarom opgeroepen eerst duidelijkheid te geven over de verdere aanpak, de inhoudelijke uitgangspunten en het vervolgproces voordat nieuwe stappen in de herverdeling worden gezet. Gezien deze onzekerheid is in de meerjarenraming vanaf 2029 rekening gehouden met aanvullende effecten van de voorgenomen herijking van het gemeentefonds door het opnemen van een stelpost van € 1,3 miljoen. Eventuele financiële gevolgen worden verwerkt zodra meer duidelijkheid bestaat over de wijze waarop het kabinet de verdere herziening van de verdeling vormgeeft en welke effecten dit heeft voor individuele gemeenten.

Terugdringen specifieke uitkeringen

Het kabinet zet de ingezette lijn voort om het aantal specifieke uitkeringen (SPUK's) terug te dringen en de beleids- en bestedingsvrijheid van gemeenten te vergroten. Nieuwe specifieke uitkeringen kunnen uitsluitend na een kabinetsbesluit worden ingesteld en worden getoetst aan een landelijk afwegingskader. Tegelijkertijd blijkt dat veel bestaande SPUK's vanwege beleidsmatige en juridische redenen niet eenvoudig kunnen worden omgezet naar algemene middelen. Hierdoor verloopt de vermindering van het aantal SPUK's langzamer dan aanvankelijk beoogd.

Met het wetsvoorstel Herziening Uitkeringsstelsel Financiële Verhoudingen is een nieuwe uitkeringsvorm voorgesteld: de Bijzondere Fondsuitkering (BFU). Deze uitkering maakt onderdeel uit van het gemeentefonds en moet op termijn een alternatief bieden voor specifieke uitkeringen. Hiermee wordt beoogd de administratieve lasten te verminderen en tegelijkertijd voldoende mogelijkheden te behouden om de voortgang op maatschappelijke opgaven te monitoren. De financiële en organisatorische gevolgen voor individuele gemeenten zijn op dit moment nog beperkt inzichtelijk. Daarom is in deze begroting nog geen rekening gehouden met eventuele toekomstige effecten van de verdere afbouw van specifieke uitkeringen of de invoering van de Bijzondere Fondsuitkering. Deze worden verwerkt zodra hierover meer duidelijkheid bestaat.

Deelneming Stadsverwarming (SVP)

SVP heeft momenteel ruim 29.765 aansluitingen en groeit jaarlijks als gevolg van zowel de nieuwbouw-activiteiten in Purmerend en omstreken als van het gasvrij maken van bestaande woningen. Om in de warmtevraag op een duurzame en stabiele wijze te blijven voorzien, werkt SVP verder aan haar bronnenstrategie. Daarbij wordt onder andere door SVP samengewerkt met andere

partijen ten einde de komende jaren toe te werken naar ontwikkeling, realisatie en ingebruikname van een aardwarmte (geothermie) bron. De stabilisatie en optimalisatie van de huidige productie assets alsook de doorontwikkeling van nieuwe duurzame bronnen is van groot belang om daarmee de afhankelijkheid van aardgas af te bouwen. Dit is zowel belangrijk vanuit het oogpunt van verduurzaming als ter beperking van de invloed van de volatiliteit van de gasmarkt op het bedrijf. Door verdere brondiversificatie neemt het risicoprofiel van SVP af en kan gestaag gewerkt worden aan de doelstelling van een CO₂ neutrale warmtelevering in 2050.

Er wordt vastgehouden aan de strategie om SVP te ontwikkelen tot een modern duurzaam warmtebedrijf en motor van de Purmerendse energietransitie. Daarnaast willen we kansen benutten door innovatie en uitbreiding om het financieel resultaat van SVP de komende jaren te verbeteren met het oog op de grote opgaven van de toekomst.

Als gevolg van het begrote resultaat 2025 en de meerjarenverwachting begin 2025 (raadsmemo: 1607653) is er bij de besluitvorming over de Voorjaarsnota 2025 afgezien van een dividenduitkering ten aanzien van de jaren 2026 tot en met 2028 (resultaten SVP over 2025 tot en met 2027). Het wederom uitstellen van kostengeoriënteerde tarieven betekent dat er bij SVP (vooralsnog) ook voor 2028 en 2029 geen winsten worden verwacht (raadsmemo: 894984). Gezien de uiteenlopende ontwikkelingen in de warmtesector en het nog vast te stellen dividendbeleid wordt voorgesteld om bij de behandeling van de Voorjaarsnota 2028, op basis van het Operationeel Plan 2027 en de meerjarenprognose 2026-2036, met de nieuwe gemeenteraad in gesprek te gaan over de wijze waarop wordt omgegaan met het begrote dividend voor de jaren 2029 en 2030.

Binnen het met de raad afgesproken leningplafond (besluit 1587205) van € 65 miljoen voor de jaren 2023-2026 is tot op heden € 50 miljoen aan garantstellingen verstrekt. Hierdoor resteert nog een leningplafond van € 15 miljoen. In de meerjarenraming van SVP is de verwachting opgenomen dat SVP in 2026 geen aanvullende nieuwe leningen zal moeten aantrekken. In totaal is daarmee € 50 miljoen aan bancaire leningen onder het leningplafond 2023 tot aan medio 2026 aangetrokken. Het door de gemeenteraad afgegeven maximale borgstellingsplafond ten aanzien van de langlopende geldleningen bedraagt maximaal € 123 miljoen. De gemeente staat daarnaast borg voor het rekening-courant krediet van SVP dat € 15 miljoen bedraagt. Daarmee komt de totale borgstelling op maximaal € 138 miljoen uit.

Financiële toelichting

Bedragen x € 1.000

PGR11	Rekening 2025	Primitieve begroting 2026	Begroting 2026 bijgesteld	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Lasten	-688	-2.032	10.061	3.418	4.095	6.253	8.779
Baten	-259.608	-254.004	-263.746	-279.852	-279.243	-280.259	-289.712
Saldo	-260.296	-256.036	-253.685	-276.434	-275.149	-274.006	-280.933

	Som van Rekening 2025	Som van Primitieve begroting 2026	Som van Begroting 2026 bijgesteld	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Som van Begroting 2030
1 Lokale heffingen							
Lasten	68	64	64	64	65	65	65
Baten	-22.184	-23.064	-25.625	-29.664	-30.396	-31.136	-31.867
Saldo	-22.116	-23.000	-25.561	-29.600	-30.331	-31.072	-31.802
	Som van Rekening 2025	Som van Primitieve begroting 2026	Som van Begroting 2026 bijgesteld	Som van Begroting 2027	Som van Begroting 2028	Som van Begroting 2029	Som van Begroting 2030
2 Nog te bestemmen middelen							
Lasten		-3.335	7.646	2.318	3.075	4.303	5.244
Saldo		-3.335	7.646	2.318	3.075	4.303	5.244
	Som van Rekening 2025	Som van Primitieve begroting 2026	Som van Begroting 2026 bijgesteld	Som van Begroting 2027	Som van Begroting 2028	Som van Begroting 2029	Som van Begroting 2030
3 Gemeentefonds							
Baten	-232.931	-227.828	-236.030	-246.525	-246.781	-247.134	-255.932
Saldo	-232.931	-227.828	-236.030	-246.525	-246.781	-247.134	-255.932
	Som van Rekening 2025	Som van Primitieve begroting 2026	Som van Begroting 2026 bijgesteld	Som van Begroting 2027	Som van Begroting 2028	Som van Begroting 2029	Som van Begroting 2030
4 Eigen financieringsmiddelen							
Lasten	-1.399	500	1.613	-53	645	1.186	2.771
Baten	-660	-477	-477	-480	-590	-589	-588
Saldo	-2.059	23	1.136	-532	54	597	2.183
	Som van Rekening 2025	Som van Primitieve begroting 2026	Som van Begroting 2026 bijgesteld	Som van Begroting 2027	Som van Begroting 2028	Som van Begroting 2029	Som van Begroting 2030
5 Deelnemingen							
Lasten	563	728	728	699	699	699	699
Baten	-3.834	-2.585	-1.565	-3.183	-1.476	-1.400	-1.325
Saldo	-3.271	-1.856	-836	-2.484	-777	-700	-625
	Som van Rekening 2025	Som van Primitieve begroting 2026	Som van Begroting 2026 bijgesteld	Som van Begroting 2027	Som van Begroting 2028	Som van Begroting 2029	Som van Begroting 2030
6 Incidentele baten en lasten							
Lasten	81	10	10	389	-389		
Baten		-50	-50				
Saldo	81	-40	-40	389	-389		

In dit programma zijn de lasten in de begroting 2027 € 6.643.000 lager en de baten € 16.106.000 hoger dan in de bijgestelde begroting 2026. Per saldo verbetert het resultaat hierdoor met € 22.749.000. Hieronder wordt dit verder toegelicht

1. Lokale heffingen

Onder dit product vallen de onroerende zaak- en roerende ruimtebelastingen, de hondenbelasting, de precariobelasting en de toeristenbelasting. De ontwikkeling in de baten wordt veroorzaakt door de jaarlijkse aanpassing van de tarieven en de toename van areaal dat in de heffing wordt betrokken. Dit resulteert in een stijging van de baten ten opzichte van 2026 van € 4 miljoen. Voor 2027 geldt dat de indexering 2,4% bedraagt (CBS/CPI januari 2026) voor de (on-)roerendezaakbelastingen (OZB/RZB). In de meerjarenraming wordt voor de jaren na 2026 uitgegaan van 1,50%. Op basis van de bouwmonitor wordt er rekening gehouden met een toename van het aantal woningen van 1,04%. Aan de inkomstenkant is rekening gehouden met de besluitvorming uit de begroting 2026 (raadsbesluit 852392: onderdelen toekomstscenario en dekkingsplan) om de OZB woningen en niet-woningen te verhogen in 2027. De honden-, toeristen, reclame- en precariobelasting zijn voor 2027 verhoogd met 2,4% als autonome ontwikkeling. Deze indexering is de reguliere indexering om de inflatie te corrigeren. De stijging aan de lastenkant wordt veroorzaakt door een verhoging op de voorziening belastingdebiteuren in verband met oninbaarheid.

2. Nog te bestemmen middelen

In de begroting zijn centrale stelposten opgenomen om rekening te houden met financiële ontwikkelingen waarvan de omvang of uitwerking nog onzeker is. Deze stelposten dienen als financiële buffer en bieden ruimte om in te spelen op toekomstige risico's, beleidsmatige keuzes en externe ontwikkelingen. Op deze wijze wordt flexibiliteit gecreëerd binnen de begroting, terwijl tegelijkertijd een realistisch financieel beeld behouden blijft. Hieronder worden de verschillende stelposten nader toegelicht.

Prijs- en volumestijgingen

In de Meicirculaire 2026 is de raming van het prijsdeel van het bruto binnenlands product (bbp) vanaf 2026 naar boven bijgesteld als gevolg van hogere inflatieverwachtingen. Conform de gebruikelijke systematiek heeft het Rijk bij de actualisatie van het accres in de Voorjaarsnota 2025 de meest recente economische inzichten uit het Centraal Economisch Plan (CEP) verwerkt. De daaruit voortvloeiende mutaties in het prijsdeel zijn vanaf 2026 opgenomen in de stelpost voor loon- en prijsontwikkelingen (LPO), zodat de effecten van toenemende prijsdruk binnen de begroting kunnen worden opgevangen. Voor de materiële uitgaven wordt aangesloten bij de prijsontwikkeling van de materiële overheidsconsumptie (IMOC), waarvoor de bestaande LPO-stelpost overeenkomstig is geactualiseerd. Daarnaast is voor 2027 een budgettaire reservering van € 2,3 miljoen opgenomen ter dekking van prijsstijgingen, volumegroei binnen de Wmo en de verwachte stijging van cao-lonen.

Kapitaallasten vertraagde investeringen en claims gemeentefonds

In de begroting is vanaf 2028 een stelpost van € 0,4 miljoen opgenomen voor verwachte lagere kapitaallasten. Deze lagere lasten zijn het gevolg van vertragingen in de uitvoering van investeringsprojecten, waardoor de ingebruikname van investeringen later plaatsvindt dan oorspronkelijk voorzien. Als gevolg hiervan starten de bijbehorende afschrijvings- en rentelasten op een later moment, wat leidt tot een tijdelijke verlaging van de kapitaallasten.

Investeringsagenda en ambtelijke organisatie

Sinds de begroting 2023 is jaarlijks een budget van € 925.000 opgenomen voor de algemene uitkering Investeringsagenda. Met deze structurele reservering kan jaarlijks circa € 20 miljoen aan krediet beschikbaar worden gesteld voor uitbreidingsinvesteringen die voortvloeien uit de groei

van de gemeente. Om deze investeringsruimte ook in de komende jaren te waarborgen, is voor 2030 opnieuw € 925.000 aan de begroting toegevoegd. Hiermee bedraagt de beschikbare ruimte voor de Investeringsagenda € 0,9 miljoen in 2028, € 1,5 miljoen in 2029 en € 2,5 miljoen in 2030. De uitwerking van de investeringsagenda is niet opgenomen in de primitieve begroting en maakt onderdeel uit van de 1e begrotingswijziging 2027.

3. Gemeentefonds

De uitkering uit het gemeentefonds is gebaseerd op de meicirculaire 2026. De opbrengst uit het gemeentefonds stijgt met circa € 10,5 miljoen naar ruim € 246,5 miljoen. De uitkering uit het gemeentefonds valt uiteen in 3 onderdelen:

a. De algemene uitkering

De algemene uitkering stijgt met € 10,3 miljoen tot € 223,1 miljoen. Deze toename wordt veroorzaakt door wijzigingen in de uitkeringsfactor, taakmutaties en ontwikkelingen binnen de uitkeringsbasis. De hogere uitkeringsfactor hangt voornamelijk samen met de ontwikkeling van het accres. Binnen de taakmutaties zijn zeven wijzigingen verwerkt, waarvan het uitstel van de vervanging van het abonnementstarief in de Wmo financieel het meest relevant is. Daarnaast is de uitkeringsbasis geactualiseerd op basis van de meest recente ontwikkelingen in diverse verdeelmaatstaven, waaronder het aantal inwoners, lage inkomens, bijstandsontvangers, WOZ-waarden (inclusief rekentarieven) en woonruimten.

Om de jeugdzorg toekomstbestendig en financieel beheersbaar te houden, wordt een nieuw financieel arrangement ingevoerd. Dit arrangement omvat onder meer de invoering van een eigen bijdrage, afspraken met de sector over een betere sturing op de duur van zorgtrajecten en de indexatie van de geraamde opbrengsten uit de Hervormingsagenda Jeugd. Aangezien de nadere uitwerking en de benodigde wetgeving naar verwachting voor rekening en risico van het Rijk komen, is dit arrangement budgettair neutraal verwerkt. Hiervoor zijn vanaf 2028 drie stelposten opgenomen met een gezamenlijke omvang van € 4,1 miljoen.

Daarnaast is binnen het gemeentefonds een stelpost verwerkt voor de toekomstige onderhoudsagenda van het verdeelstelsel. Dit leidt vanaf 2029 tot een lagere bijdrage van € 1,3 miljoen. Ook staat er een structurele stelpost voor de ontwikkeling van het BCF-plafond, die resulteert in een hogere bijdrage van € 1,0 miljoen.

b. Integratie uitkeringen binnen het sociaal domein

De middelen voor deze integratie-uitkeringen stijgen met bijna € 0,3 miljoen naar bijna € 14,2 miljoen. Dit betreft de volgende onderdelen:

- Beschermd wonen, structureel bijna € 7 miljoen;
- Participatie onderdelen (Wsw budget oude stijl inclusief beschut werk), structureel € 7,2 miljoen in 2027 en aflopend naar € 6,5 miljoen in 2030.

Het nieuwe verdeelmodel voor beschermd wonen en het bijbehorende woonplaatsbeginsel worden niet in 2027 ingevoerd.

c. Overige integratie- en decentralisatie uitkeringen

De overige integratie- en decentralisatie-uitkeringen nemen af met € 0,1 miljoen tot ruim € 9,2 miljoen. Binnen deze uitkeringen zijn onder meer middelen opgenomen voor de capaciteit van decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE), de aanpak van kinderarmoede en re-integratiedienstverlening gericht op jongeren.

Vanaf 2028 is in de begroting rekening gehouden met een verwachte rijksbijdrage voor de voortzetting van de CDOKE-middelen. Deze raming is gebaseerd op de basisfinanciering voor 2026, conform het begrotingsadvies van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). De wijze waarop deze middelen vanaf 2028 beschikbaar worden gesteld, is echter nog niet bekend.

Voor een verdere toelichting op de meicirculaire 2026 verwijzen wij u naar de raadsbrief van 16 juni 2026 (948188).

4. Eigen financieringsmiddelen

Voor de verwerking van de rentelasten en -baten zijn de bepalingen en richtlijnen van de notitie rente van de commissie BBV van toepassing. Alle rentelasten en -baten worden in eerste instantie verantwoord op het product eigen financieringsmiddelen (taakveld treasury). Het resultaat op het taakveld treasury betreft het verschil tussen de aan de taakvelden toegerekende rente en de werkelijk betaalde (en ontvangen) rente. In de gemeentebegroting wordt gewerkt met een vast omslagpercentage voor de toerekening van rente aan de kapitaallasten. Voor 2027 bedraagt het renteomslagpercentage, net als in 2026, 1,75%. Dit betekent dat de eerder verwachte stijging van het renteomslagpercentage zich in deze begroting niet voordoet. Hoewel de marktrente oploopt, leidt dit in 2027 nog niet tot een aanpassing van het omslagpercentage. Dit hangt samen met de fasering van investeringen en grondexploitaties. Een deel van de geplande investeringen is in de tijd naar achter geschoven, waardoor de bijbehorende financieringsbehoefte en rentelasten later tot uitdrukking komen. Hierdoor blijft de verhouding tussen de boekwaarde van de activa en de (tegen hogere rente) aan te trekken financiering in 2027 nog stabiel. Voor de jaren daarna wordt wel een stijging van het renteomslagpercentage verwacht, zodra deze investeringen daadwerkelijk tot uitvoering komen en de financieringsbehoefte toeneemt. Voor de komende jaren blijft de ontwikkeling van het renteomslagpercentage afhankelijk van de renteontwikkeling op de kapitaalmarkt en de omvang en timing van investeringen en grondexploitaties. Bij een verdere toename van de externe financiering of stijgende rente kan het omslagpercentage in de toekomst alsnog worden bijgesteld.

5. Deelnemingen

De stijging van de baten met bijna € 1,6 miljoen in 2027 wordt voornamelijk veroorzaakt door een hogere geraamde winstuitkering van De Beemster Compagnie.

6. Incidentele baten en lasten

Het MJOP 2026 is geactualiseerd op basis van de meest recente inzichten in het planmatig onderhoud. Hieruit blijkt dat in 2027 een tekort ontstaat binnen de onderhoudsvoorziening. Conform de BBV-uitgangspunten wordt in 2027 een aanvullende dotatie van circa € 0,39 miljoen aan de voorziening gedaan, zijnde het jaar waarin het tekort ontstaat. Hiermee blijft de voorziening in overeenstemming met het geactualiseerde MJOP en wordt niet meer gereserveerd dan noodzakelijk.

De aanvullende dotatie leidt in 2027 tot een eenmalige last ten laste van de exploitatie en heeft daarmee een negatief effect op het begrotingssaldo. In 2028 vindt een onttrekking aan de voorziening plaats voor de uitvoering van het onderhoud. Deze onttrekking wordt als bate verantwoord en heeft daarmee een positief effect op het begrotingssaldo. Hierdoor sluit de voorziening gedurende de gehele planperiode aan bij de verwachte onderhoudsuitgaven en komt deze aan het einde van de planperiode weer uit op nihil.

Overzicht overhead

Bedragen x € 1.000

PGR12	Rekening 2025	Primitieve begroting 2026	Begroting 2026 bijgesteld	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Lasten	38.303	37.296	39.014	37.556	38.199	38.309	39.119
Baten	-390	-340	-324	-296	-262	-254	-256
Saldo	37.913	36.956	38.690	37.260	37.937	38.055	38.863

In dit programma zijn de lasten in de begroting 2027 € 1.458.000 lager en de baten € 28.000 lager dan in de bijgestelde begroting 2026. Per saldo verbetert het resultaat hierdoor met € 1.430.000. Hieronder wordt dit verder toegelicht.

Ontwikkeling exploitatie 2026-2027

BV121 Overhead	Lasten	Baten
Intensiveringen overhead		
Eind 2024 heeft het bestuur de IV-strategie vastgesteld als richtinggevend kader voor de verdere ontwikkeling van de informatievoorziening. Omdat nog niet alle projecten en activiteiten voor de komende jaren volledig waren uitgewerkt, is ervoor gekozen om het resterende budget uit 2025 door te schuiven naar 2026. Hierdoor is in 2026 sprake van een tijdelijk hogere budget. Aangezien deze middelen eenmalig beschikbaar zijn en niet structureel worden toegevoegd, vallen de lasten in 2027 lager uit.	-626	-
Loonkosten overhead		
In de begroting 2026 is een besparing op de formatie verwerkt voor de aankomende jaren op basis van de verwachte efficiëntiewinst door de inzet van AI. Ondanks de indexatie van de loonkosten en de uitbreiding van de formatie met 1 fte ter versterking van de verzuimbegeleiding en re-integratie, leidt dit in 2027 per saldo tot lagere lasten.	-524	-
Implementatie HR21		
In 2026 staat er een incidenteel bedrag begroot voor de implementatie van HR21. In 2027 komt dit bedrag te vervallen wat leidt tot lagere lasten.	-200	-
Overhead SPUK's		
Er zijn in 2026 hogere overheadlasten geraamd voor werkzaamheden die gedekt worden uit specifieke uitkeringen (SPUK). Hier tegenover staat een hogere baat op programma 2 omdat op dat programma de bijbehorende SPUK-baten worden verantwoord. Per saldo is dit budgettair neutraal. Omdat dit incidentele opbrengsten zijn zorgt dit in programma 12 voor lagere lasten in 2027.	-395	-
Uitfaseren eDOCS en Decos		
In 2025 is prioriteit gegeven aan het veiligstellen van eDOCS, omdat deze applicatie eind 2025 niet langer operationeel zou zijn. In 2027 komt dit budget te vervallen en leidt dit tot lagere lasten in 2027.	-200	-
Kapitaallasten		
In 2027 worden ten opzichte van 2026 hogere afschrijvings- en rentelasten geraamd op het programma overhead.	313	-
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000	174	28
Totaal	-1.458	28

Voorzieningen

Voorziening spaarverlof medewerkers

In 2027 staat een dotatie van € 39.733 aan de voorziening spaarverlof begroot.

Voorziening RVU

In 2027 staat een onttrekking van € 49.882 aan de voorziening RVU begroot.

Investeringsen

Overhead (specifiek)

De jaarschijf 2027 van het overzicht Overhead heeft een totaalbedrag van € 1,8 miljoen aan investeringen. Het grootste deel hiervan, € 1 miljoen, heeft betrekking op de vervanging van ICT-hardware. De overige investeringen bedragen € 0,7 miljoen hebben onder meer betrekking op vervangingsinvesteringen inventaris van het stadhuis, de apparatuur in de raadzaal en elektrische fietsen. Voor de specificatie van de investeringen wordt verwezen naar de bijlage Meerjareninvesteringsplanning.

Kostenverdeling (ruimtelijk)

De jaarschijf 2027 voor de kostenverdeling ruimtelijk heeft een totaalbedrag van € 17,8 miljoen aan investeringen. Om een juiste en transparante toerekening van de kosten te waarborgen, worden de totale jaarlijkse lasten van de tractiemiddelen en de Milieustraat Baansteer verzameld op een kostenplaats en vervolgens doorverdeeld naar de programma's Milieu en Openbare Ruimte. De verdeling vindt plaats op basis van een vooraf vastgestelde verdeelsleutel die aansluit bij het feitelijke gebruik en de mate waarin beide programma's van deze voorzieningen gebruikmaken.

Toelichting overhead

De indirecte kosten (overhead) worden begroot en verantwoord in het overzicht overhead. Onder overhead verstaan wij het geheel van taken en activiteiten gericht op de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Globaal betreft het de kosten van bedrijfsvoering (huisvesting, facilitair, ICT, overig) en directie, maar ook de kosten van het management en het opleidingsbudget. Specifieke kosten binnen bedrijfsvoering die direct toe te rekenen zijn aan een product/programma vallen niet onder de overheadkosten en worden rechtstreeks toegerekend aan het desbetreffende product of de gebruiker. Het is toegestaan om overheadkosten toe te rekenen aan grondexploitaties, investeringen en projecten (particuliere initiatieven/anterieuere overeenkomsten). Deze kosten worden in mindering gebracht op de overheadbegroting.

De overheadkosten zijn als volgt te specificeren:

- Management: betreft de kosten van alle hiërarchische leidinggevend (directie, teammanagers) en de managementondersteuning (stafbureaus, secretariaten).
- Informatievoorziening: betreft onder andere de kosten van informatisering, automatisering, systeem- en netwerkbeheer, beveiliging en ICT-ontwikkelingen. Uitzondering hierop zijn de direct toerekenbare kosten van applicaties en software voor een specifieke taak. Deze worden begroot en verantwoord op het betreffende taakveld/programma.
- Huisvesting en facilitair: betreft de kosten van het gemeentehuis.
- Overige ondersteuning: betreft onder andere de kosten van de teams op het gebied van bestuursondersteuning, communicatie, juridische ondersteuning, financiën en personeelszaken voor zover ze niet direct aan een specifieke taak kunnen worden toegerekend. Tevens alle vormings- en opleidingskosten.
- Verrekeningen: een gedeelte van de overheadkosten wordt doorbelast aan grondexploitaties, investeringen en projecten (dit is een minpost).

Percentage opslag overheadkosten 2027

Om de overheadopslag te bepalen voor de doorbelasting aan investeringen en grondexploitaties en aan de tariefberekening van het rioolrecht, de afvalstoffenheffing, de begraafrechten en de leges Omgevingswet wordt onderscheid gemaakt tussen de organisatieonderdelen gehuisvest in het gemeentehuis ('binnendienst') en onderdelen die gehuisvest zijn in De Koog ('buitendienst'). Voor de onderdelen in het gemeentehuis geldt dat deze duurdere huisvesting hebben inclusief vergader- en ICT-faciliteiten. De medewerkers op De Koog maken hier minder gebruik van en dat komt tot uitdrukking in de doorberekende overhead. Als uitgangspunt bij de berekening van het percentage worden de totale overheadkosten voor de buitendienst verminderd met 60% van de kosten huisvesting gemeentehuis en met 60% van de ICT-kosten. De uitkomst van dit saldo wordt uitgedrukt in een percentage van de loonsom van de primaire (lijn-)afdelingen. Voor de begroting 2027 komt dit percentage uit op 65% voor de binnendienst (2026: 64%) en 53% voor de buitendienst (2026: 53%). De stijging van deze opslagpercentages ten opzichte van 2026 wordt veroorzaakt doordat de overheadkosten in 2027 naar verhouding sterker toenemen dan de loonkosten van de primaire afdelingen. De toename van de overheadkosten hangt voornamelijk samen met de indexatie van materiële budgetten, de ophoging van kredieten en de verschuiving van kredieten van 2026 naar 2027.

Het is toegestaan om overheadkosten toe te rekenen aan investeringen, grondexploitaties en projecten (particuliere initiatieven). Voor de toerekening van overheadkosten ten laste van investeringen, grondexploitaties en projecten wordt het percentage van 65% bovenop de interne loonkosten gehanteerd. De overheadopslag voor kosten inhuur externen is bepaald op de helft van dit percentage, 32,5%. Voor de toerekening van overhead aan de kostendeckende tarieven voor riool en afval is het percentage 53%.

Berekening percentage (bedragen x € 1.000)			
Buitendienst		Binnendienst	
Totale lasten overhead	-41.432	Totale lasten overhead	-41.432
Minus 60% kosten huisvesting gemeentehuis	1.279	Minus 60% kosten huisvesting gemeentehuis	0
Minus 60% kosten ICT	6.359	Minus 60% kosten ICT	0
Overheadkosten	-33.794	Overheadkosten	-41.432
Loonkosten primaire (lijn-) afdelingen	-63.605	Loonkosten primaire (lijn-) afdelingen	-63.605
Overhead in % van de loonkosten	53%	Overhead in % van de loonkosten	65%

Heffing vennootschapsbelasting en onvoorzien

Vennootschapsbelasting

PGR13	Rekening 2025	Primitieve begroting 2026	Begroting 2026 bijgesteld	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Lasten	-216						
Saldo	-216						

Door een wetswijziging zijn vanaf 2016 bepaalde activiteiten van de gemeente belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting (Vpb). In 2022 is tussen de gemeente en de Belastingdienst overeenstemming bereikt over de zogenaamde openingsbalans voor de vennootschapsbelasting. Dat is de basis voor de berekening van de fiscale winst waarover jaarlijks belasting moet worden betaald. Op dit moment gaat het om 3 activiteiten die belastingplichtig zijn.

1. Grondexploitaties

De gemeente heeft met de grondexploitaties een activiteit die in ieder geval kwalificeert als onderneming voor de Vpb. Met de Belastingdienst is overeengekomen dat dit voor de Purmerendse grondexploitaties vanaf 1 januari 2017 het geval is. Dit is vastgelegd in een principeovereenkomst eind 2021. Vanaf 2017 is sprake van een structureel te verwachten winst. In februari 2022 is tussen de gemeente en de Belastingdienst een zogenaamde fiscale beginbalans per 1 januari 2017 afgesproken. Over de waarde van die beginbalans hoeft de gemeente geen belasting te betalen. In de meerjarenbegroting ramen we geen winsten. Dit is de reden dat er geen Vpb last wordt geraamd.

2. Reclameopbrengsten

Voor de Belastingdienst vallen reclameopbrengsten onder de belastingplichtige activiteiten in het kader van de vennootschapsbelasting (Vpb). De gemeente en haar fiscale adviseurs zijn echter van mening dat deze opbrengsten voortkomen uit regulier vermogensbeheer en daarmee buiten de reikwijdte van de Vpb vallen. Deze visie wordt breed gedeeld door andere gemeenten en hun adviseurs. Om duidelijkheid te verkrijgen over de fiscale kwalificatie van reclameopbrengsten is een gezamenlijk "proefproces" gestart. Ondanks dit lopende traject heeft de Belastingdienst reeds voorlopige aanslagen opgelegd, waartegen de gemeente bezwaar heeft gemaakt. Het gaat om circa € 40.000 per jaar. Voorzichtigheidshalve is in de aangiften over de jaren 2016 tot en met 2025 een bedrag van ongeveer € 400.000 aan Vpb-last voor dit onderdeel opgenomen. Indien de Belastingdienst geheel of gedeeltelijk in het ongelijk wordt gesteld, kan deze voorziening geheel

of gedeeltelijk vrijvallen ten gunste van het resultaat.

3. Verkoop reststromen afvalinzameling

Ten aanzien van de afvalinzameling is de verkoop van reststromen aangemerkt als een belaste activiteit. Met betrekking tot de belastbaarheid van de verkoop van reststromen zijn op landelijk niveau met de Belastingdienst en de NVRD (Koninklijke Vereniging voor Afval- en Reinigingsmanagement) generieke afspraken gemaakt. Eén van deze afspraken houdt in dat de fiscale winst wordt bepaald op 1% van de omzet uit reststromen, waarbij geen rekening hoeft te worden gehouden met de omzet behaald uit de bijdragen van Nedvang/Stichting Afvalfonds. De inkomsten uit reststromen worden jaarlijks door de gemeente in kaart gebracht. Hierbij wordt rekening gehouden met het deel dat wordt doorbelast aan andere gemeenten in verband met het gebruik van de milieustraat, evenals de inkomsten afkomstig van Nedvang en de Stichting Afvalfonds. Na aftrek van deze componenten resteert de belastbare omzet uit reststromen over het betreffende jaar.

In de begroting is geen raming opgenomen voor de vpb last omdat de winsten van de grondexploitaties ook niet worden geraamd. Deze resultaten van de grondexploitaties en de Vpb last worden verwerkt in de jaarstukken en toegevoegd aan de algemene reserve en de reserve gronden (50/50 conform de financiële verordening) zodat deze geen invloed op het begrotingssaldo hebben. In de Najaarsnota wordt vanaf 2026 de Vpb last opgenomen conform de concept aangifte Vpb.

Onvoorzien

PGR14	Rekening 2025	Primitieve begroting 2026	Begroting 2026 bijgesteld	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Lasten	35	50	50	50	50	50	50
Saldo	35	50	50	50	50	50	50

In de begroting is een vast bedrag voor onvoorziene lasten opgenomen van jaarlijks € 50.000. Een raming voor onvoorziene uitgaven is verplicht. Gelet op het bedrag is duidelijk dat dit vooral is opgenomen om te voldoen aan de regelgeving. De integrale afweging van de raad over de begrotingsruimte vervult feitelijk dezelfde rol.

Financieel resultaat

Algemeen

De indeling van de begroting kent verplicht een programmaplan en dit programmaplan kent weer een aantal verplichte onderdelen (artikel 8 Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)):

- De te realiseren programma's.
- Een overzicht van de algemene dekkingsmiddelen.
- Een overzicht van de kosten van overhead.
- Het bedrag voor de heffing van de vennootschapsbelasting
- Het bedrag voor onvoorzien.

Het aantal 'te realiseren programma's' en de indeling daarvan is vrij; dit mag op gemeentelijk niveau bepaald worden. De onderdelen van het programmaplan zijn voorgeschreven. Daarnaast is er een apart overzicht van de kosten van overhead in het programmaplan. De programma's zelf bevatten geen overhead, alleen de kosten van het primaire proces. Tenslotte geldt als indelingsvoorschrift voor de begroting dat alle mutaties op reserves onderdeel uitmaken van het resultaat van de begroting. Voor de mutaties op deze reserves gelden de volgende richtlijnen:

Algemene reserve

Aan de algemene reserve wordt het voordelige resultaat van de totale begroting toegevoegd of het nadelige resultaat van de totale begroting onttrokken. Voor deze reserve is geen specifieke bestemming. Een deel van de algemene reserve wordt aangemerkt als weerstandsvermogen en dient in stand te blijven om risico's te kunnen opvangen. Groei van de algemene reserve is nodig om de investeringsuitgaven de komende jaren voor een deel met eigen vermogen te betalen en zo de financiële positie van de gemeente in balans te houden en waar mogelijk te verbeteren. Het door de raad vastgestelde gewenst niveau van solvabiliteit is 20%. Dit is in de Jaarrekening 2022 voor het eerst bereikt, maar wel in het vooruitzicht van nog te plegen grote investeringen.

Bestemmingsreserves

Voor bestemmingsreserves geldt dat deze worden ingesteld voor 1 specifiek doel binnen een vastgestelde termijn. Aanwending in de begroting mag enkel binnen de door de raad vastgestelde kaders voor de betreffende reserve.

In het vervolg van dit onderdeel van de begroting wordt ingegaan op:

- De samenstelling van het resultaat 2027.
- Het meerjarig overzicht 2027-2030 van de saldi per programma.
- De reeds in de programmabegroting verwerkte inzet van reserves (conform eerdere besluitvorming) en de voorgestelde keuzes.

Het totaal van de afzonderlijke programma's en het resultaat 2027

Programma (Bedragen x € 1.000)	Lasten	Baten	Saldo
1. Publieksdiensten	10.907	-7.679	3.228
2. Samenleving	217.056	-46.417	170.639
3. Wonen	2.091	-130	1.962
4. Milieu	19.006	-18.598	407
5. Bereikbaarheid	6.895	-6.481	414
6. Beheer openbare ruimte	46.524	-17.062	29.462
7. Ruimtelijke ordening	81.554	-78.377	3.177
8. Veiligheid	14.942	-11	14.932
9. Economie	7.219	-5.300	1.919
10. Bestuur & concern	6.820	-45	6.775
Totaal programma	413.014	-180.100	232.914
Algemene dekkingsmiddelen	3.418	-279.852	-276.434
Overhead	37.556	-296	37.260
Heffing VPB			
Onvoorzien	50		50
Resultaat voor bestemming	454.038	-460.248	-6.210
Resultaat bepaling via bestemmingsreserves	8.239	-5.665	2.573
Resultaat bepaling via algemene reserve	3.300	-196	3.104
Resultaat na bestemming	465.577	-466.109	-532

In het totaal van de afzonderlijke programma's (inclusief resultaatbestemmingen) hebben we hogere baten dan lasten. Wat resulteert in een positief resultaat van bijna € 0,5 miljoen in 2027.

Ontwikkeling van het meerjarig resultaat 2027-2030

Programma (Bedragen x € 1.000)	2027	2028	2029	2030
1. Publieksdiensten	3.228	2.882	3.452	3.518
2. Samenleving	170.639	176.787	178.746	186.681
3. Wonen	1.962	2.135	2.166	1.993
4. Milieu	407	344	-1.433	-1.418
5. Bereikbaarheid	414	1.425	2.893	3.309
6. Beheer openbare ruimte	29.462	32.303	32.695	34.226
7. Ruimtelijke ordening	3.177	6.230	5.777	5.858
8. Veiligheid	14.932	14.723	14.778	14.841
9. Economie	1.919	1.222	1.158	1.199
10. Bestuur & concern	6.775	6.828	6.969	7.123
Totaal programma	232.914	244.879	247.202	257.331
Algemene dekkingsmiddelen	-276.434	-275.149	-274.006	-280.933
Overhead	37.260	37.937	38.055	38.863
Heffing VPB				
Onvoorzien	50	50	50	50
Resultaat voor bestemming	-6.210	7.717	11.301	15.310
Resultaat bepaling via bestemmingsreserves	2.573	-1.446	226	354
Resultaat bepaling via algemene reserve	3.104	-60	-60	
Resultaat na bestemming	-532	6.211	11.467	15.665

Voor 2027 is sprake van een structureel sluitende begroting. Voor de jaren daarna resteert een structureel tekort. De nieuwe bestuursperiode biedt college en raad de mogelijkheid om gezamenlijk de noodzakelijke afwegingen te maken en richting te geven aan een financieel duurzaam meerjarenperspectief..

Samenstelling van het resultaat naar afzonderlijke reserves

In onderstaand overzicht wordt het resultaat inclusief de mutaties op de reserves weergegeven. Het doel, de voeding en de mutaties op de afzonderlijke reserves zijn toegelicht in het onderdeel overige financiële overzichten en in de financiële toelichting per programma.

(bedragen x € 1.000)	Programma	2027	2028	2029	2030
Resultaat programma's (saldo baten/lasten)	1 t/m 10	232.914	244.879	247.202	257.331
Algemene dekkingsmiddelen (saldo baten/lasten)		-276.434	-275.149	-274.006	-280.933
Overhead (saldo baten/lasten)		37.260	37.937	38.055	38.863
Heffing VPB (saldo baten/lasten)		-	-	-	-
Onvoorzien (saldo baten/lasten)		50	50	50	50
Resultaat voor bestemming		-6.210	7.717	11.301	15.310
Resultaatbepaling via bestemmingsreserves:					
Onttrekking aan de reserve Oekraïne	2	-1.955	-2.043	-2.037	-603
Onttrekking/toevoeging aan de reserve Woonvisie	3	442	557	568	-805
Toevoeging aan de reserve Duurzaamheid	4	4.230	559	2.569	2.569
Onttrekking/toevoeging aan de reserve Parkeren	5	2.207	1.418	-112	-460
Onttrekking reserve instandhouding openbare ruimte	6	-1.234	-1.099	-503	-89
Onttrekking aan de reserve Omgevingsplan	7	-200	-200	-	-
Onttrekking aan de reserve Gronden	7	-917	-637	-257	-257
Mutaties bestemmingsreserves		2.573	-1.446	226	354
Resultaatbepaling via algemene reserve:					
Onttrekking De Koog en Trimpad (besluit 1596700 VJN24)	AD	-136	-	-	-
Onttrekking Invoering Stadspas (besluit 1604335 en 1611633 JS2024)	AD	-60	-60	-60	-
Toevoeging grondopbrengst Neckerhout (besluit 881396)	AD	3.300	-	-	-
Mutaties algemene reserve		3.104	-60	-60	-
Resultaat na bestemming		-532	6.211	11.467	15.665
		Voordelig	Nadelig	Nadelig	Nadelig

In het hoofdstuk *Programma's*, onder het onderdeel *Wat heeft het gekost*, worden de mutaties op de bestemmingsreserves toegelicht. Hieronder volgt een nadere toelichting op de ontwikkeling van de algemene reserve en de bijbehorende mutaties. Voor elke mutatie op de algemene reserve ligt een specifiek raadsbesluit ten grondslag.

Ontwikkeling algemene reserve

Het saldo van de algemene reserve ontwikkelt zich eind 2030 in een saldo van bijna € 34,4 miljoen. In het verloop van de algemene reserve wordt er vanuit gegaan dat de tekorten vanaf 2028 niet worden opgelost. De mutaties op de algemene reserve zijn als volgt opgebouwd:

<i>(bedragen in euro's maal € 1.000)</i>	2027	2028	2029	2030
Saldo 1 januari (stand tem Voortgangsrapportage 2026)	63.649	67.286	61.015	49.487
Grondopbrengst Neckerhout (besluit 881396)	3.300	-	-	-
Invoering Stadspas (besluit 1604335 en 1611633 JS2024)	-60	-60	-60	-
De Koog en Trimpad (besluit 1596700 VJN24)	-136	-	-	-
Totaal incidentele toevoegingen/onttrekkingen algemene reserve	3.104	-60	-60	-
Financieel/rekeningresultaat 2027-2030	532	-6.211	-11.467	-15.665
Saldo 31 december	67.286	61.015	49.487	33.823

Het positieve resultaat van 2027 van bijna € 0,5 miljoen wordt toegevoegd aan de algemene reserve.

Ontwikkeling en toelichting verloop vrije ruimte 2027-2030 (financieel beeld)

Nr.	Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Krediet	Programma	2027	2028	2029	2030	I/S
A.	Stand Primitieve begroting 2026 na 1e wijziging (raadsbesluit 852392)			0	-12.932	-17.242	-16.661	
B.	Voortgangsrapportage 2026 (raadsbesluit 936086)	-		1.619	2.253	2.239	1.296	
	Vertretpunt begroting 2027			1.619	-10.679	-15.003	-15.365	
C.	Vervangingsinvesteringen	Krediet	Programma					
1	Verbouwing Bloeiende perelaar (schoolgebouw)	500	02.Samenleving	-	-	-	-19	S
2	Led-verlichting (armaturen) 2027/2028	750	04. Milieu	-	-29	-57	-56	S
3	Vervangingsinvesteringen nieuwe werf	1.210	04. Milieu/Overhead	-	-	-93	-91	S
4	Vervangingsinvesteringen wegen en asfalt	1.615	06. Beheer openbare ruimte	-	-	-	-85	S
5	Vervanging elektrische fietsen	90	Overzicht Overhead	-	-20	-19	-19	S
6	Vervanging kantoorinventaris stadhuis 2027/2028/2029	645	Overzicht Overhead	-	-29	-50	-75	S
7	Krediet apparatuur raadzaal	170	Overzicht Overhead		-36	-36	-35	S
		4.980	Subtotaal C.	-	-114	-255	-380	
D.	Onvermijdelijke ontwikkelingen	Krediet	Programma					
1	Bijstellen verkoopopbrengsten gronden restgroen	-	07. Ruimtelijke ordening	-129	-136	-136	-136	S
2	Actualisatie contributies VNG, GGU en A&O	-	10. Bestuur en concern	69	81	57	31	S
3a	Uitbreiding van het college met een 1 extra wethouder	-	10. Bestuur en concern	-144	-146	-149	-151	S
3b	Uitbreiding secretaresse (0,5 fte)	-	Overzicht Overhead	-42	-43	-45	-46	S
4	Versterking verzuimbegeleiding en re-integratie		Overzicht Overhead	-103	-106	-109	-169	S
5	Ontwikkelingen gemeentefonds	-	Overzicht algemene dekkingsmiddelen	885	1.025	-737	-746	S
6	Actualisatie deelnemingen (HVC en SVP)	-	Overzicht algemene dekkingsmiddelen	49	86	-595	-670	I/S
7	Actualisatie renteomslag (financiering) en meerjareninvesteringsplan (MIP)	-	Diverse programma's	3.353	3.915	5.048	1.648	S
8	Terugdraaien VNG advies Jeugd 2027 en dekkingsplan (2-jaars sluitend) begroting 2026 (besluit 852392)	-	Resultaatbestemming	-4.920	-	-	-	I/S
		-	Subtotaal D.	-983	4.675	3.334	-238	
E.	Uitgangspunten en indexering	Krediet	Programma					
1	<i>Indexatie investeringen:</i>							
a	Indexatie kredieten IHP en bewegingsonderwijs (prijspeil 2027: 5,2%)	6.873	02.Samenleving	-24	-100	-103	-237	S
b	Indexatie krediet nieuwe Milieustraat (Visserijweg 3, werfgebouwen prijspeil 2027 5,2%)	1.800	04. Milieu/Overhead	-	-	-42	-41	S
c	Indexatie wegen en kunstwerken, scholen en gymzalen en overig maatschappelijk vastgoed (raadsmemo 944983)	3.434	Diverse programma's	-	-32	-145	-148	S

Nr.	Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Krediet	Programma	2027	2028	2029	2030	I/S
2	<i>Indexatie exploitatie:</i>							
a	Actualisatie materiële uitgaven (bedrijfsvoering, maatschappelijk en ruimtelijk)	-	02.Samenleving	-876	-1.053	-1.048	-993	S
b	Indexatie budgetten WMO en Jeugd	-	02.Samenleving	-266	-532	-831	-864	S
c	Actualisatie OZB inflatie en areaal	-	Overzicht algemene dekkingsmiddelen	686	760	835	867	S
3	Dekking stelpost loon- en prijsstijgingen (LPO)	-	Overzicht algemene dekkingsmiddelen	1.166	1.717	2.168	2.284	S
		12.107	Subtotaal E.	686	760	835	867	
F.	Gemeenschappelijke regelingen	Krediet	Programma					
1	Begroting 2027 GGD Zaanstreek - Waterland (raadsbesluit 941676)	-	02.Samenleving	-2	57	296	64	S
2	Zienswijze Werkom (raadsbesluit 939683)	-	02.Samenleving	77	-67	218	372	S
3	Kadernota 2027 Omgevingsdienst IJmond (raadsbesluit 939753)	-	08. Veiligheid	-398	-440	-488	-539	S
4	Veiligheidsregio Zaanstreek - Waterland (936124)	-	08. Veiligheid	-357	-357	-357	-357	S
5	Zienswijze recreatieschap Twiske-Waterland (raadsbesluit 943034)	-	10. Bestuur en concern	-9	-15	-22	-28	S
6	Zienwsijze Waterlandsarchief (raadsbesluit 936663)	-	10. Bestuur en concern	-101	-31	-27	-61	S
		-	Subtotaal F.	-789	-852	-379	-548	
G.	Investeringsagenda	Krediet	Programma					
1	Sporthal Karekietpark	11.695	02.Samenleving	-	-97	-293	-290	S
2	Grotere mobiliteitshub Beatrixplein	10.261	05. Bereikbaarheid	-	-	-	-	S
3	Fietsnetwerk 2027	500	06. Beheer openbare ruimte	-	-18	-18	-18	S
4a	<i>Resterend voor volgende jaren</i>	-	Overzicht algemene dekkingsmiddelen	-	-809	-614	-617	S
4b	<i>Beschikbaar in jaarschijf 2027</i>	-	Overzicht algemene dekkingsmiddelen	-	925	925	925	S
		22.456	Subtotaal G.	-	-	-	-	
	Stand Programmabegroting 2027-2030			532	-6.211	-11.467	-15.665	

Toelichting

Het vertrekpunt voor de programmabegroting 2027 is de stand van de Voortgangsrapportage 2026 (onderdeel B). Hierover is besloten op 23 juni 2026 (raadsbesluit 936086). Vervolgens presenteren wij u een bijgesteld beeld en lichten wij de posten toe die de stand van de begroting wijzigen (onderdelen C tot en met F). Het begrotingsadvies van de VNG wordt verder toegelicht in de aanbiedingsbrief.

C. Investerings

Bij de actualisatie van het Meerjareninvesteringsplan (MIP) worden de fasering en de jaarschijf voor 2030 geactualiseerd. Uit deze actualisatie is gebleken dat er tevens nieuwe kredieten zijn opgenomen en dat er voorstellen zijn gedaan voor ophogingen van bestaande kredieten.

Conform de Financiële Verordening 2026 dienen deze kredieten ter besluitvorming aan de raad te worden voorgelegd. In het raadsbesluit zijn de betreffende kredieten opgenomen, die hieronder nader worden toegelicht.

1. Verbouwing Bloeiende Perelaar (krediet € 500.000)

Voor de *verbouwing Bloeiende Perelaar* is een nieuw krediet benodigd in 2029 van € 500.000 met een afschrijvingstermijn van 50 jaar. Het nieuwe krediet voor de verbouwing van Bloeiende Perelaar is noodzakelijk om het gebouw aan te passen aan de huidige functionele eisen, waaronder het verbeteren van de indeling, het verhogen van de gebruikskwaliteit en het voldoen aan actuele normen op het gebied van duurzaamheid, veiligheid en toegankelijkheid. Hiermee wordt het pand toekomstbestendig gemaakt en beter geschikt voor het beoogde gebruik. De hieruit voortvloeiende kapitaallasten, vanaf 2030 € 19.000, zijn verwerkt in de begroting 2027.

2. Led-verlichting (armaturen) 2027 en 2028 (krediet € 750.000)

Om de herkenning en zichtbaarheid te vergroten, is het noodzakelijk om versneld 1.125 oranje natriumlampen te vervangen door wit licht. Hiervoor wordt een krediet aangevraagd van € 500.000 in 2027 (waarvan reeds € 250.000 beschikbaar is gesteld) en € 500.000 in 2028, met een afschrijvingstermijn van 25 jaar.

De hieruit voortvloeiende kapitaallasten, vanaf 2028 € 29.000 oplopend naar € 56.000 in 2030, zijn verwerkt in de begroting 2027. Met deze investering wordt uitvoering gegeven aan raadsbesluit 913395 en wordt de motie 'Aandacht voor veiligheid in de openbare ruimte' afgedaan.

3. Complex milieustraat Baanste Noord (krediet € 1.210.000)

Voor de nieuwe Werf en milieustraat wordt een aantal kredieten aangevraagd voor de vervanging van diverse onderdelen op de nieuwe locatie (wasstraat, container shields, natzoutinstallatie, bruggen etc). Het betreft dus investeringen in roerende delen en inrichting van de Werf en de milieustraat, die ook op de huidige locatie vervangen zouden moeten worden maar door de nieuwbouw daar niet meer worden uitgevoerd. Dit betreft:

Locatie Visserijweg 3 (bedragen x € 1.000)	2028
Container shields reiniging	100
Natzoutinstallatie	100
Kraanbaan	80
Wasstraat	125
Bruggen	130
Noodstroomaggregaat	300
Vaste inrichting	375
Totaal	1.210

De hieruit voortvloeiende kapitaallasten, vanaf 2029 € 93.000 zijn verwerkt in de begroting 2027.

4. Kredieten wegen en asfalt (krediet € 1.615.000)

Voor een aantal kredieten binnen asfalt en wegen is sprake van noodzakelijke vervangingsinvesteringen in 2029. Deze vervangingen zijn nodig vanwege het bereiken van het einde van de technische levensduur van de huidige verhardingen en om de kwaliteit, veiligheid en bereikbaarheid van de openbare ruimte op peil te houden. Dit betreft de volgende kredieten:

Wegen en asfalt (bedragen x € 1.000)	2029
Vervanging bestrating speelwagenstraat (elementen)	510
Beheerplan reconstructie Burgemeester Kooimanweg fase 2 (asfalt)	395
Vervanging bestrating J.Pallachstraat (elementen)	130
Vervanging bestrating Roedestraat (elementen)	305
Vervanging bestrating Gaffelstraat (elementen)	220
Vervanging bestrating W.Hofsteestraat (elementen)	55
Totaal	1.615

De hieruit voortvloeiende kapitaallasten, vanaf 2030 € 85.000 zijn verwerkt in de begroting 2027. In het investeringsoverzicht 'lopende investeringen' vindt u de detaillering terug.

5/6. *Vervanging kantoorinventaris stadhuis (krediet € 645.000) en elektrische fietsen (krediet € 90.000)* De huidige inventaris van met name het stadhuis is in 2016 opgeleverd. Inventaris kent een afschrijvingstermijn van 10 jaar. Indertijd is abusievelijk vergeten de vervangingskosten in het Meerjaren Investeringsprogramma (MIP) op te nemen. Slijtage door intensief gebruik komt steeds vaker voor. Het operationeel budget voor inventaris is bij lange na niet toereikend. Het aangevraagde vervangingskrediet is noodzakelijk om deugdelijke, arbotechnisch verantwoorde inventaris te kunnen blijven garanderen. Daarvoor is soms grootschalige vervanging noodzakelijk. Voor de periode 2027 (€ 250.000), 2028 (€ 180.000) en 2029 (€ 215.000) wordt een krediet van € 645.000 aangevraagd.

Daarnaast wordt een krediet van € 90.000 aangevraagd voor de vervanging en uitbreiding van elektrische fietsen. In 2021 hebben wij van een krediet gebruik gemaakt om de organisatie te voorzien van (elektrische) fietsen. Hiermee voorzagen wij in een grote behoefte om binnen de gemeente snel en wendbaar te kunnen reizen. Dit gebeurt vanaf meerdere locaties. Hiermee zijn enorm veel autokilometers binnen de gemeente voorkomen, en hebben medewerkers (onbewust) gezonder gereisd. Daarnaast is de druk op managers en salarisadministratie afgenomen doordat er veel minder autokilometers gedeclareerd worden. De afschrijvingstermijn voor deze fietsen is 5 jaar. Er wordt intensief gebruik gemaakt van de fietsen, de onderhoudskosten nemen fors toe. Vervanging is dan ook noodzakelijk.

De hieruit voortvloeiende kapitaallasten, vanaf 2028 € 49.000 oplopend naar € 94.000 in 2030, zijn verwerkt in de begroting 2027.

7. Apparatuur raadzaal (krediet € 170.000)

De huidige hardware in de raadzaal nadert het einde van de technische levensduur en dient te

worden vervangen om de continuïteit en betrouwbaarheid van het vergadersysteem te waarborgen. In overleg met de leverancier is vastgesteld dat vervanging noodzakelijk is om een stabiele en ongestoorde werking van het systeem te kunnen blijven garanderen. Uitstel van de vervanging vergroot het risico op storingen en uitval. Voorgesteld wordt om voor de vervanging in 2027 een krediet van € 170.000 beschikbaar te stellen. Het is echter mogelijk dat de vervanging eerder moet plaatsvinden dan nu voorzien. Indien hiervan sprake is, wordt uw raad hierover geïnformeerd via een tussentijdse rapportage. De hieruit voortvloeiende kapitaallasten van € 36.000 per jaar vanaf 2028 zijn verwerkt in de begroting 2027.

D. Onvermijdelijke ontwikkelingen

1. *Restgroen*

Als gevolg van gewijzigd beleid wordt een groter deel van de restgroenpercelen in eigen beheer gehouden. Hierdoor worden minder gronden verkocht dan eerder voorzien, wat leidt tot een neerwaartse bijstelling van de geraamde verkoopopbrengsten van structureel € 136.000.

2. *Actualisatie contributies VNG, GGU en A&O*

Door groei van inwoners en door indexatie stijgen de bijdragen aan de Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering (GGU), het A+O fonds aan de VNG en de jaarlijkse contributie aan de VNG. Op dit moment zijn de bijdragen voor 2026 bekend: GGU bijdrage (€ 445.415), A+O fonds (€ 43.881) en de VNG-contributie (€ 164.828). Deze bijdragen zijn 8,49 % lager dan begroot. Een deel van deze correctie wordt ingezet om een tekort binnen het budget voor de bijdragen aan de samenwerkingsagenda ZaWA op te vangen. Het resterende bedrag wordt toegevoegd aan het begrotingssaldo.

3a. *Uitbreiding van het college met één extra wethouder*

Met de start van deze nieuwe collegeperiode is het college uitgebreid met één extra wethouder. Deze uitbreiding sluit aan bij de toenemende complexiteit van gemeentelijke opgaven en de groeiende verantwoordelijkheden waarmee de gemeente wordt geconfronteerd. De komende jaren vragen belangrijke thema's zoals woningbouw, duurzaamheid, zorg, mobiliteit, economische ontwikkeling en participatie om extra aandacht en bestuurlijke capaciteit. Door een extra wethouder aan het college toe te voegen, kunnen de portefeuilles evenwichtiger worden verdeeld en kan meer focus worden aangebracht op de uitvoering van beleidsdoelstellingen. Daarnaast draagt een uitbreiding van het college bij aan een betere bestuurlijke slagkracht. Het stelt het college in staat om sneller in te spelen op maatschappelijke ontwikkelingen, intensiever samen te werken met inwoners en partners en de kwaliteit van de dienstverlening verder te versterken.

3b. *Uitbreiding secretaresse (0,5 fte)*

Met de uitbreiding van het college van burgemeester en wethouders met een extra wethouder neemt de bestuurlijke capaciteit en daarmee ook de ondersteuningsbehoefte toe. Elke wethouder brengt een eigen portefeuille, bestuurlijke agenda en netwerk van interne en externe contacten met zich mee. Dit leidt tot een grotere werklast op het gebied van agendabeheer, correspondentie, vergaderondersteuning, afhandeling van bestuurlijke stukken en coördinatie van afspraken. Daarom wordt de formatie van het secretariaat uitgebreid met 0,5 fte.

4. Versterking verzuimbegeleiding en re-integratie

Het verzuim binnen onze organisatie laat al meerdere jaren een stijgende trend zien en bedroeg in 2025 7,6%. Deze ontwikkeling sluit aan bij het landelijke beeld binnen de gemeentelijke sector. Uit de Personeelsmonitor 2025 van het A&O Fonds Gemeenten blijkt dat het gemiddelde verzuimpercentage bij gemeenten is gestegen naar 7,1% (2024: 6,7%), het hoogste niveau in de afgelopen twintig jaar. De aanhoudende stijging van het verzuim vraagt om blijvende aandacht voor adequate verzuimbegeleiding en re-integratie. In 2023 is geconstateerd dat versterking van de uitvoering van de Wet verbetering poortwachter noodzakelijk was. Uit evaluaties bleek dat medewerkers niet altijd tijdig werden begeleid in hun verzuim- en re-integratietraject, waardoor risico's ontstonden voor zowel herstel als duurzame terugkeer naar werk. Om deze reden is bij de Voorjaarsnota 2024 formatie aangevraagd voor een verzuimcoördinator. Sinds september 2025 beschikt de organisatie over een verzuimspecialist, gecombineerd met de functie van arbocoördinator.

De inzet van deze specialist heeft geleid tot verbeteringen in de verzuimprocessen en een betere ondersteuning van leidinggevend. Tegelijkertijd is gebleken dat de omvang en complexiteit van de verzuimproblematiek groter zijn dan vooraf werd voorzien. Hierdoor blijft de organisatie kwetsbaar op het gebied van de naleving van wettelijke re-integratieverplichtingen. Op basis van de huidige dossiers bestaat het risico dat het UWV in 2026 tot zes loonsancties oplegt. De financiële consequenties hiervan worden geraamd op € 300.000 tot € 400.000. Een loonsanctie wordt opgelegd wanneer het UWV oordeelt dat een werkgever onvoldoende invulling heeft gegeven aan de wettelijke re-integratieverplichtingen. In dat geval wordt de verplichting tot loondoorbetaling met maximaal één jaar verlengd en dienen aanvullende re-integratie-inspanningen te worden verricht. Naast de hogere uitvoeringskosten voor begeleiding door bedrijfsarts, leidinggevend en HR-professionals, leidt dit tot aanzienlijke extra loonkosten voor de organisatie.

De afgelopen periode is de beschikbare capaciteit van de verzuimspecialist in belangrijke mate ingezet voor het herstellen van bestaande dossiers, het ondersteunen van leidinggevend en het beperken van de risico's op loonsancties. Hierdoor komen andere taken op het gebied van arbeidsomstandigheden, preventie en duurzame inzetbaarheid onder druk te staan. Daarnaast wordt een beroep gedaan op collega's om werkzaamheden over te nemen, hetgeen de organisatiebrede werkdruk verder vergroot. Gelet op de structureel hoge verzuimcijfers, de toenemende complexiteit van verzuimdossiers, de financiële risico's van loonsancties en het belang van duurzame inzetbaarheid wordt voorgesteld om vanaf 2027 structureel budget beschikbaar te stellen voor de versterking van de specialistische capaciteit op het gebied van verzuim en arbeidsomstandigheden. Hiermee wordt de continuïteit van de verzuimbegeleiding geborgd, worden financiële risico's beperkt en kan meer nadruk worden gelegd op preventie en duurzame inzetbaarheid van medewerkers.

5. Ontwikkelingen gemeentefonds

In de begroting 2027 zijn de ontwikkelingen van de meicirculaire 2026 verwerkt. Het totale effect is als volgt opgebouwd:

Bedragen x € 1.000	2027	2028	2029	2030
1a. opnemen accressen (voor prijs en volume)	2.019	2.503	1.333	2.456
1b. opnemen reservering voor loon- en prijsbijstellingen	-1.863	-2.199	-1.482	-2.606
2. verlagen stelpost BCF plafond	-572	-579	-587	-596
3. onderzoek herijking gemeentefonds	1.300	1.300	-	-
4a. huishoudelijke hulp uit de Wmo	-	-	-5.328	-5.318
4b. stelpost opnemen huishoudelijke hulp Wmo	-	-	5.328	5.318
Totaal financieel effect begroting 2027	884	1.025	-737	-746

In de raadsbrief (registratienummer 948188) bent u geïnformeerd over de ontwikkelingen rond de meicirculaire van het gemeentefonds. Het algemene beeld voor het begrotingssaldo is positief voor de jaren 2027 en 2028, waarna dit vanaf 2029 omslaat naar een negatief saldo.

Daarnaast is voorzien dat huishoudelijke hulp binnen de Wmo niet langer als maatwerkvoorziening wordt aangeboden. Omdat hierover nog aanzienlijke onzekerheid bestaat, is dit voorlopig als stelpost in de begroting opgenomen. Tevens is rekening gehouden met een extra vergoeding voor loon- en prijsontwikkelingen (regel 1a/b), waarbij zichtbaar is dat de groei in prijs en volume vanaf 2029 afvlakt.

Verder constateren wij dat de voorgenomen herziening van het gemeentefonds (herverdeling) met twee jaar wordt uitgesteld tot 2029. Hierdoor kan de gereserveerde stelpost in deze jaren (€ 1,3 miljoen) vrijvallen. Conform de provinciale richtlijn—die stelt dat in de begroting 2026 een structurele stelpost mag worden opgenomen ter hoogte van de ruimte onder het BCF-plafond in het meest recent gerealiseerde jaar (2025)—is deze post neerwaarts bijgesteld.

6. Actualisatie deelnemingen

De deelnemingen Stadsverwarming (SVP) en de Huisvuilcentrale Alkmaar (HVC) zijn geactualiseerd. Bij Stadsverwarming is de risicoprovisie aangepast als gevolg van het aantrekken van een nieuwe lening in 2026 door SVP. Voor HVC geldt dat, gezien de omvang van de leningenportefeuille, de garantstellingsprovisie is bijgesteld. Verder vindt er een aframing van het dividend van de SVP plaats. Op 22 december 2025 heeft SVP de aandeelhouder geïnformeerd over het bijgestelde verwachte resultaat voor 2026 en de meerjarenprognose 2025-2035 (zie raadsmemo 894984). Voor de jaren 2028 en 2029 was rekening gehouden met een dividend vanuit SVP van € 700.000. Gezien de huidige winstverwachtingen bij SVP over 2028 en 2029 is het onwaarschijnlijk dat er dividend beschikbaar is. Daarom zijn ook de dividendinkomsten voor de jaren 2029 en 2030 naar beneden bijgesteld. De aframing van het dividend heeft invloed op de gemeentelijke begroting van 2029 en 2030, aangezien dividenden doorgaans in het jaar na exploitatie worden uitgekeerd.

7. Actualisatie Meerjareninvesteringsplan (MIP) en de renteomslag (financiering)

Bedragen x € 1.000	2027	2028	2029	2030
a. actualisatie investeringsplan (kapitaallasten)	1.028	918	1.275	127
b. actualisatie renteomslag (financiering)	2.325	2.997	3.773	1.521
Totaal	3.353	3.915	5.048	1.648

In deze begroting is het meerjareninvesteringsplan (MIP) geactualiseerd. Er zijn nieuwe investeringen toegevoegd, met name in het laatste jaar van de planperiode. Daarnaast zijn de fasering van projecten en het benodigde investeringsbudget herzien. Binnen de fasering is zichtbaar dat kredieten naar latere jaren worden doorgeschoven (met name uit 2026 en 2029). Als gevolg hiervan ontstaat in alle jaren tijdelijke budgettaire ruimte door vrijval van kapitaallasten. Bij de aanpassing van het benodigde investeringsbudget is sprake van zowel nieuwe kredietaanvragen als indexeringen van bestaande budgetten. Verder zijn de in de toekomstscenario's van de begroting 2026 opgenomen stelposten voor het verlengen van de afschrijvingstermijnen van wegen, riolering en de investeringen binnen het Integraal Huisvestingsplan (IHP) zijn weggehaald. De financiële effecten hiervan zijn vervolgens doorgerekend en verwerkt in de meerjarige ramingen. Daarmee sluiten de kapitaallasten aan op de actuele uitgangspunten en is geen afzonderlijke stelpost meer noodzakelijk.

Onder de programma's is een toelichting opgenomen op de nieuwe en aangepaste investeringen. Het MIP bevat de geplande investeringen voor de komende vier jaar en wordt jaarlijks herzien. De wijzigingen in fasering hebben directe gevolgen voor de raming van kapitaallasten in de meerjarenbegroting. Deze lasten zijn aangepast op basis van:

- geactualiseerde ramingen per jaarschijf (cashflows),
- kredieten uit de Voortgangsrapportage 2026,
- onvermijdelijke vervangingsinvesteringen nieuwe Milieustraat, elektrische fietsen, kantoorinventaris stadhuis, apparatuur raadszaal, IHP en wegen en asfalt,
- indexering van onderwijshuisvesting en bewegingsonderwijs (prijspeil 2027),
- indexatie nieuwe Milieustraat (prijspeil 2027),
- indexatie wegen en kunstwerken, scholen en gymzalen en overig maatschappelijk vastgoed (raadsmemo 944983).

In de huidige situatie staan veel investeringen gepland, waarvan een deel over meerdere jaren wordt 'meegenomen'. Dit voortduwen van investeringen zit nu met name bij beheerplannen en onderhoudsprojecten. Er zijn diverse grote projecten die meerdere jaren duren. In deze begroting is getracht de capaciteit en de uitvoering van de kredieten voor de komende periode goed in beeld te brengen om de afgesproken investeringen te realiseren. Hierdoor zijn de uitgaven realistischer begroot over de jaren 2026-2030. In het raadsbesluit wordt voorgesteld om de bijbehorende kredieten vast te stellen. Daarnaast is er een investeringsagenda opgesteld op basis van de groei van de gemeente. De uitwerking hiervan maakt geen onderdeel uit van deze actualisatie.

De fasering van investeringen heeft ook invloed op de ontwikkeling van de financieringsbehoefte en daarmee op de rentelasten. Doordat investeringen naar latere jaren worden doorgeschoven, hoeft de bijbehorende externe financiering later te worden aangetrokken. Hierdoor werkt de stijging van de rente op de kapitaalmarkt in 2027 nog slechts beperkt door in de rentelasten en het renteomslagpercentage. Daarnaast wordt de financieringsbehoefte beïnvloed door de actualisatie

van de grondexploitaties, reserves en voorzieningen en de stand van de overlopende activa en passiva. Per saldo is de financieringsbehoefte ten opzichte van de vorige begroting afgenomen. Hierdoor hoeft minder en korter te worden gefinancierd, wat leidt tot een financieel voordeel.

8. Terugdraaien VNG advies Jeugd 2027 en dekkingsplan (2-jaars sluitend) begroting 2026 (besluit 852392)

In de Programmabegroting 2026 is, in lijn met het VNG-advies van 20 mei 2025, een voordeel van € 3,5 miljoen geraamd voor de verwachte compensatie van jeugdkosten over 2023 en 2024. Op basis van de actualisatie van het financiële meerjarenbeeld en de verbeterde begrotingspositie voor jaarschijf 2027 is deze stelpost in de Programmabegroting 2027 niet langer noodzakelijk voor het sluitend maken van de begroting. Daarom is deze post vervallen ten lasten van het begrotingssaldo en toegevoegd aan de algemene reserve. Ook de in de Programmabegroting 2026 opgenomen eenmalige onttrekking van € 1,4 miljoen aan de algemene reserve voor 2027 is komen te vervallen. Het begrotingsresultaat blijft voor 2027 ook zonder deze maatregelen positief.

E. Uitgangspunten en indexering

Conform de eisen van de toezichthouder zijn in de begroting 2027 de prijs- en subsidie-indexaties gebaseerd op de meest recente macro-economische indicatoren van het Centraal Planbureau (CPB). Dit betreft onder andere de loon- en prijsontwikkeling zoals opgenomen in het Centraal Economisch Plan (CEP) in het voorjaar van het Rijk. De indexatie is toegepast op:

- Materiële uitgaven van goederen en diensten;
- Subsidiebudgetten voor externe partijen;
- Volume en prijsindex jeugd/Wmo.

1a. Indexatie kredieten Integraal HuisvestingsPlan (IHP) en bewegingsonderwijs (krediet € 6.873.038)

Voor de begroting 2027 is voor de indexering van het IHP en de investeringen bewegingsonderwijs (gymzalen en sporthal De Karekiet) het bedrag over de periode januari 2026 – januari 2027 (1 jaar) het prognose indexcijfer van ICS adviseurs gehanteerd. Hierbij zijn de kredieten IHP verhoogd met 5,2% naar het prijspeil 2027. De totale bijraming van het krediet bedraagt € 6.873.038, hierdoor stijgen de kapitaallasten met € 25.507 vanaf 2027 naar € 238.651 in 2030.

1b. Indexatie krediet nieuwe Milieustraat, Visserijweg 3, werfgebouwen (krediet € 1.800.000)

In het voorjaar is de opdracht voor de realisatie van de nieuwe Werf en Milieustraat aan de Visserijweg gegund. In deze begroting zijn tevens de vervangingsinvesteringen van de roerende zaken meegenomen (wasstraat, container shields, natzoutinstallatie, bruggen etc). De definitieve planning kent een uitloop naar 2028 vanwege het nader uitwerken van de duurzaamheidsambities en de voorbelasting van de grond. Het is daarom nodig dat er nog een indexatie over het krediet moet plaatsvinden. Het totaal krediet inclusief datacentrum bedraagt momenteel € 29,7 miljoen inclusief grond. Het voorstel is het krediet met € 1,8 miljoen te indexeren. Dit bestaat uit de indexering van 5,2% wegens bouwkosten zoals ook gehanteerd is bij het IHP plus een extra bedrag van € 250.000 voor langere projectbegeleiding. De indexering leidt tot extra kapitaallasten van circa € 70.000. Hiervan komt circa 35% ten laste van rioolrecht en afvalstoffenheffing en 65% ten laste van de stelpost loon- en prijsontwikkeling.

1c. Indexatie riolering, wegen en kunstwerken en overig maatschappelijk vastgoed (krediet € 3.434.228) Conform de raadsmemo 944983 zijn de kapitaalkredieten op vier grote categorieën geïndexeerd:

- Riolering;
- Wegen en kunstwerken;
- Scholen en gymzalen;
- Overige maatschappelijk vastgoed (zoals woonzorgvoorziening en werf en milieustraat).

Voor de scholen, gymzalen, de werf en de milieustraat en overig maatschappelijk vastgoed geldt een afzonderlijke indexeringsystematiek. Voor de investeringen in riolering, wegen en kunstwerken is uitgegaan van de GWW-index (Grond-, Weg- en Waterbouw) van 0,9% (prijsspeil januari 2026). Voorgesteld wordt om een investeringsvolume van € 5,2 miljoen te indexeren. De indexering leidt tot hogere kapitaallasten van € 32.000 naar € circa € 150.000 in 2030. Voor het onderdeel riolering worden deze extra lasten volledig gedekt via de rioolheffing.

2a. Actualisatie materiële uitgaven (bedrijfsvoering, maatschappelijk en ruimtelijk)

In de begroting 2027 zijn de volgende exploitatiebudgetten geïndexeerd: bedrijfsvoeringsbudgetten, subsidies maatschappelijke instellingen, onderwijs, beheer openbare ruimte, economie en verkeer. Ook zijn loonkosten conform de CAO geactualiseerd en de procentuele verdeling hierop verwerkt voor de schijven 2027 tot en met 2030. In deze begroting is voor materiële uitgaven een indexatie van 2,1% aangehouden (2027) en de jaren daarna 2,5%. Voor de gesubsidieerde instellingen 3,6% (2027) en de jaren daarna 2,5%. Dekking is voorzien uit de stelpost loon- en prijsstijgingen (LPO).

2b. Actualisatie budgetten Wmo en Jeugd

Voor Wmo en Jeugd is de prijsindexatie voor het lopende jaar gebaseerd op de contractuele afspraken, waarbij de OVA-index als uitgangspunt dient binnen de huidige contractperiode. Voor de meerjarenramingen wordt aangesloten bij het percentage uit de begrotingsuitgangspunten (4%).

Daarnaast wordt voor Jeugd rekening gehouden met volumeontwikkelingen. Deze volume-indexatie is gebaseerd op de horizontale groei van de totale netto zorguitgaven, zoals opgenomen in de Rijksbegroting (bron: CPB MEV). Voor het lopende jaar wordt het actuele percentage uit de Rijksbegroting gehanteerd; voor de meerjarenramingen wordt uitgegaan van het gemiddelde over de betreffende jaren (3,2%). Deze werkwijze sluit aan bij het VNG-advies om realistisch te ramen.

De doorrekening van het prijs- en volumedeel is verwerkt in de begroting 2027 en laat voor de periode 2027–2030 een licht oplopend nadeel zien. Dekking is voorzien uit de stelpost loon- en prijsstijgingen (LPO).

2c. Actualisatie onroerendezaakbelasting voor inflatie en areaal

De opbrengsten uit de onroerendezaakbelasting (OZB) voor zowel woningen als niet-woningen worden verhoogd met 2,4%, conform de consumentenprijsindex (CPI) van het CBS. Daarnaast is het areaal naar boven bijgesteld. Deze hogere areaalontwikkeling dan eerder in de begroting was voorzien leidt tot een bijraming van circa € 0,4 miljoen in 2027, oplopend tot circa € 0,9 miljoen in 2030.

2d. Dekking uit de stelpost loon- en prijsontwikkeling (LPO)

Voorgaande onderdelen kunnen worden gedekt uit de beschikbare ruimte op de stelpost LPO, waardoor de begrotingsruimte niet wordt aangesproken. Richting de begroting 2027 zal er nog een actualisatie plaatsvinden op deze stelpost, zodat de stelpost weer op niveau kan worden gebracht voor toekomstige ontwikkelingen.

F. Gemeenschappelijke regelingen

Na de aanbidding van de Voortgangsrapportage 2026 zijn er van diverse gemeenschappelijke regelingen begrotingen voor zienswijze voorgelegd aan de gemeenteraad. In de begroting 2027 is de stijging door de indexaties structureel verwerkt ten laste van de begrotingsruimte. De uitwerking van de bezuinigingen op de gemeenschappelijke regelingen maakt onderdeel uit van de toekomstscenario's.

G. Investeringsagenda

In de Investeringsagenda worden uitbreidingsinvesteringen in beeld gebracht die nodig zijn voor de groei van de gemeente. In de begroting is een stelpost opgenomen om jaarlijks een voorstel aan de raad te doen voor groei-gerelateerde investeringen. Vanwege de verkiezingen is dit jaar in de Voorjaarsnota geen voorstel aan de gemeenteraad gedaan. Daarom is dit in deze begroting opgenomen. In deze begroting zitten concrete voorstellen voor de Investeringsagenda jaarschijf 2027 (qua cashflow verdeeld over 2027 en 2028). De onderdelen 1 en 3 zijn voorgenomen investeringen. Voor deze investeringen geldt dat ze na uitwerking met een afzonderlijke kredietaanvraag aan de raad worden aangeboden. Pas nadat de raad een investeringskrediet heeft geautoriseerd kunnen verplichtingen worden aangegaan.

In de onderste tabel is het voorstel voor u weergegeven:

G. Investeringsagenda	Krediet	Programma	2027	2028	2029	2030
1. Sporthal Karekietpark	11.695.000	2. Samenleving	-	-97.230	-293.172	-290.340
2. Grotere mobiliteitshub Beatrixplein	10.261.000	5. Mobiliteit	-	-	-	-
3. Fietsnetwerk 2027	500.000	6. Beheer openbare ruimte	-	-18.429	-18.229	-18.029
Resterend voor volgende jaren			-	-809.431	-613.599	-616.631
Beschikbaar in jaarschijf 2027			-	+925.000	+925.000	+925.000
22.456.000 Subtotaal G			-	-	-	-

De voorstellen betreffen enkel voorstellen waarover uw raad al eerder besluiten heeft genomen. Ook voor de Investeringsagenda geldt dat er geen nieuwe uitgaven worden voorgesteld voordat er een structureel sluitende begroting is. Om die reden wordt de stelpost maar beperkt ingezet. Op de stelpost blijft ruim middelen beschikbaar voor de komende jaren

1. Sporthal Karekietpark

De bestaande Karekiet is technisch en economisch afgeschreven en na jaren van extensief onderhoud (omdat nieuwbouw gepland stond) rijp voor de sloop. Daarnaast heeft het onderwijs behoefte aan uitbreiding van de capaciteit. A.d.h.v. uitvoerige participatie (uitgevoerd in 2025/2026) is door een extern bureau een uitgebreid programma van eisen (PVE) met massastudie opgemaakt en vertaald naar een ruimtestaat en een financieel overzicht. Nieuwbouw is gepland op de huidige locatie van basisschool De KlimOp. De raad heeft op 19 december 2024 voor deze locatie gekozen (1603568). Gewenst resultaat is een sporthal met afmetingen van 50 x 32 meter en een obstakelvrije hoogte van ten minste 7 meter; een moderne beweegbox met naast alle reguliere functies voor bewegingsonderwijs, extra functies voor bewegingsonderwijs en tal van activiteiten gericht op, spel, sport en bewegen. Ook in een horecavoorziening en parkeervoorziening zal worden voorzien. De realisatie van de extra plintfunctie wordt voorgesteld vanuit de ruimtebehoefte van ondernemende sportaanbieders, zo een plek te kunnen bieden aan in het gebied gelegen gevestigde partijen en te voldoen aan een 'vriendelijk' gebouw dat opgaat in de omgeving. Een parkeervoorziening onder het gebouw is nodig om in de parkeerbehoefte van het gebouw en omgeving invulling te kunnen geven.

De locatie is klaar voor aanbesteding van het ontwerp. Op basis van de studie op de aangewezen locatie zijn de volgende wijzigingen van het bestaande krediet nodig:

1. Minder grondkosten dan eerder geraamd (-€ 0,6 miljoen);
2. Door meer m2 en prijsstijging is een hoger krediet voor de hal zelf nodig (€ 3,8 miljoen);
3. Door de hal 'op te tillen' kan er een parkeervoorziening op de locatie komen die ten dienste is van het hele programma in het park. Hierdoor verbetert het financieel perspectief van de te openen grondexploitatie. De benodigde € 4,3 miljoen voor de parkeervoorziening wordt in 40 jaar afgeschreven en zorgt ervoor dat we t.z.t. een positieve grondexploitatie Karekietpark kunnen aanbieden waar voorheen nog met een tekort werd gerekend.
4. Voor de nevenruimten is een krediet van € 4,2 miljoen nodig. Hier zou een sportschool en een andere maatschappelijke functie gerealiseerd kunnen worden. De kapitaallasten van deze investering moeten worden terugverdiend met huuropbrengsten.

In de raming is rekening gehouden met 50% kostprijsverhogende BTW omdat de hal overdag door het onderwijs wordt gebruikt.

2. Grotere mobiliteitshub Beatrixplein

In 2023 is de grondexploitatie Waterlandkwartier gebaseerd op de structuurvisie en het masterplan, waarbij onder meer werd uitgegaan van de verplaatsing van het station en een parkeerprogramma dat was gebaseerd op een stedenbouwkundige analyse. In de daaropvolgende jaren is het mobiliteitsplan verder uitgewerkt en is op basis van het programma en de geldende parkeernormen een integrale parkeerbalans voor het Waterlandkwartier opgesteld.

Uit deze nadere uitwerking blijkt dat op locatie A1 circa 400 parkeerplaatsen nodig zijn i.p.v. de 233 uit de grondexploitatie van 2023 om een deel van de parkeeropgave van het Waterlandkwartier op te vangen. Daarbij wordt tevens rekening gehouden met de parkeervraag van de NS/P+R-voorziening. De uitbreiding is daarmee onderdeel van de integrale parkeeroplossing voor het Waterlandkwartier.

De ligging van locatie A1 nabij het station maakt het goed bereikbaar en biedt mogelijkheden om verschillende parkeervragen efficiënt te combineren. Door dubbelgebruik van parkeerplaatsen kunnen plaatsen gedurende verschillende momenten door verschillende gebruikers worden benut.

Daarnaast biedt het realiseren van parkeercapaciteit in een gebouw de mogelijkheid om op termijn parkeren van het maaiveld naar een gebouwde voorziening te verplaatsen. Dit is van belang voor de verdere transformatie van het Waterlandkwartier. Binnen A1 moeten in de huidige situatie immers al circa 150 parkeerplaatsen op maaiveldniveau worden verwijderd om de voorgenomen gebiedsontwikkeling mogelijk te maken. De gebouwde parkeervoorziening maakt het mogelijk deze parkeerfunctie op een efficiëntere wijze te organiseren en tegelijkertijd ruimte vrij te spelen voor woningbouw, groen, openbare ruimte en een kwalitatief hoogwaardige inrichting van het gebied.

De bijraming van € 10,3 miljoen wordt veroorzaakt door een stijging van het aantal parkeerplaatsen van 233 (2023) naar 400 (2026) en een stijging van de bouwkosten in die periode met 33%. Ondanks de aanzienlijke kredietverhoging stijgen de kapitaallasten in de begroting relatief beperkt omdat het reeds bestaande krediet abusievelijk geraamd was met een afschrijvingstermijn van 25 jaar i.p.v. 50 jaar.

3. Fietsnetwerk 2027

In 2023 is in lijn met de uitgangspunten uit het Mobiliteitsplan een plan opgesteld om de kwaliteit en het comfort van fietspaden in Purmerend te verbeteren, door tegelverhardingen te vervangen door asfaltverhardingen. Asfalt is veiliger dan de huidige tegels die er liggen. Ook is het comfortabeler. Het wordt daarmee veiliger en aantrekkelijker om te fietsen. Gezien de beschikbare uitvoeringscapaciteit zijn de projecten verdeeld over een realisatietermijn van vier jaar, 2024-2028. Onder deze projecten vallen onder andere fietspaden rond de Churchillaan, Persijnlaan, Koogsingel en Linneauslaan. Inmiddels zijn enkele tranches hiervan uitgevoerd. Concreet is voor 2027 beoogd de Flevostraat te verbeteren op het gebied van verkeersveiligheid. Het gaat om de Flevostraat tussen Nieuwe Gouw en Koogsingel. Dit is een langgerekt fietspad waar (vooral) veel studenten fietsen en inwoners naar hun werk gaan. Tevens wordt een gedeelte verbeterd met een voetpad, omdat studenten op het fietspad moeten lopen tussen de bushalte en de school. Met dit project verbeteren we dus de verkeersveiligheid en dragen we verder bij aan een veiligere schoolfietsroute. Er wordt net als vorig jaar een krediet van € 500.000 gevraagd. Bij investeringen in fietspaden kent de VRA doorgaans hoge subsidies toe. Gerekend wordt met een VRA bijdrage (Vervoer Regio Amsterdam) van € 100.000. Doorgaans valt die bijdrage hoger uit.

Overzicht baten en lasten per programma en beleidsveld

Beleidsveld	Lasten 2027	Baten 2027	Lasten 2028	Baten 2028	Lasten 2029	Baten 2029	Lasten 2030	Baten 2030
BVo11 Publieksdienstverlening	10.907	-7.679	10.535	-7.654	10.377	-6.924	10.587	-7.069
1. Publieksdiensten	10.907	-7.679	10.535	-7.654	10.377	-6.924	10.587	-7.069
BVo21 Kunst en cultuur	10.927	-1.862	11.199	-1.905	11.391	-1.950	11.665	-1.995
BVo22 Sport en recreatie	12.531	-2.323	13.746	-2.463	14.968	-2.505	15.607	-2.548
BVo23 Wijkmanagement	2.540		2.614		2.696		2.765	
BVo24 Jeugd	59.997	-23	63.388	-24	67.286	-24	71.625	-25
BVo25 Onderwijs	16.959	-4.315	18.021	-4.419	18.069	-4.422	19.197	-4.426
BVo26 Maatschappelijke ondersteuning	61.094	-5.499	62.439	-6.392	57.497	-4.587	59.242	-4.638
BVo27 Werk en inkomen	53.008	-32.395	52.978	-32.395	52.722	-32.395	52.606	-32.395
2. Samenleving	217.056	-46.417	224.385	-47.598	224.630	-45.883	232.708	-46.027
BVo31 Wonen	2.091	-130	2.264	-130	2.296	-130	2.122	-129
3. Wonen	2.091	-130	2.264	-130	2.296	-130	2.122	-129
BVo41 Milieu	16.264	-18.598	16.825	-19.287	17.392	-19.930	17.713	-20.287
BVo42 Duurzaamheid	2.741		2.806		1.106		1.156	
4. Milieu	19.006	-18.598	19.631	-19.287	18.497	-19.930	18.869	-20.287
BVo51 Bereikbaarheid	6.895	-6.481	7.210	-5.785	8.293	-5.400	8.411	-5.102
5. Bereikbaarheid	6.895	-6.481	7.210	-5.785	8.293	-5.400	8.411	-5.102
BVo61 Beheer openbare ruimte	46.524	-17.062	51.604	-19.301	53.359	-20.664	56.311	-22.085
6. Beheer openbare ruimte	46.524	-17.062	51.604	-19.301	53.359	-20.664	56.311	-22.085
BVo71 Ruimtelijke ordening	81.554	-78.377	68.581	-62.351	53.003	-47.226	30.056	-24.197
7. Ruimtelijke ordening	81.554	-78.377	68.581	-62.351	53.003	-47.226	30.056	-24.197
BVo81 Veiligheid	14.942	-11	14.734	-11	14.788	-11	14.852	-11
8. Veiligheid	14.942	-11	14.734	-11	14.788	-11	14.852	-11
BVo91 Economie	7.219	-5.300	6.491	-5.270	4.901	-3.744	2.478	-1.278
9. Economie	7.219	-5.300	6.491	-5.270	4.901	-3.744	2.478	-1.278
BV101 Bestuur & concern	6.820	-45	6.877	-49	7.018	-49	7.172	-49
10. Bestuur & concern	6.820	-45	6.877	-49	7.018	-49	7.172	-49
1 Lokale heffingen	64	-29.664	65	-30.396	65	-31.136	65	-31.867

Beleidsveld	Lasten 2027	Baten 2027	Lasten 2028	Baten 2028	Lasten 2029	Baten 2029	Lasten 2030	Baten 2030
BVo11 Publieksdienstverlening	10.907	-7.679	10.535	-7.654	10.377	-6.924	10.587	-7.069
2 Nog te bestemmen middelen	2.318		3.075		4.303		5.244	
3 Gemeentefonds		-246.525		-246.781		-247.134		-255.932
4 Eigen financieringsmiddelen	-53	-480	645	-590	1.186	-589	2.771	-588
5 Deelnemingen	699	-3.183	699	-1.476	699	-1.400	699	-1.325
6 Incidentele baten en lasten	389		-389					
11. Algemene dekkingsmiddelen	3.418	-279.852	4.095	-279.243	6.253	-280.259	8.779	-289.712
BV121 Overhead	37.556	-296	38.199	-262	38.309	-254	39.119	-256
12. Overhead	37.556	-296	38.199	-262	38.309	-254	39.119	-256
BV131 Vennootschapsbelasting								
13. Vennootschapsbelasting								
BV141 Onvoorzien	50		50		50		50	
14. Onvoorzien	50		50		50		50	
BV151 Reserves	12.071	-5.861	3.859	-11.576	3.888	-15.189	2.864	-18.174
15. Resultaat bestemming	12.071	-5.861	3.859	-11.576	3.888	-15.189	2.864	-18.174
Totalen	466.109	-466.109	458.515	-458.515	445.662	-445.662	434.377	-434.377

Overzicht incidentele baten en lasten

De gemeente moet volgens de Gemeentewet een overzicht van structureel en reëel evenwicht opnemen in de jaarrekening. In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) zijn hier verdere regels over vastgelegd.

Zowel het BBV zelf, als in de notitie incidentele baten en lasten van de commissie BBV wordt duidelijk aangegeven dat in de begroting een limitatief overzicht van incidentele baten en lasten opgenomen moet zijn. Incidentele baten en lasten betreffen die posten die het begrotingssaldo incidenteel beïnvloeden. Het gaat om eenmalige zaken en om (meerjarige) projecten of subsidies als deze eveneens het karakter van tijdelijkheid of eindigheid tot doel hebben.

Hieronder treft u een overzicht aan van de incidentele baten en lasten vanuit de programma's en vanuit de reserves. Hierbij zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Purmerend voert structurele taken uit en raamt daarvoor structurele baten en lasten in de begroting. Omdat Purmerend structurele taken uitvoert, zijn structurele baten en lasten de regel. Incidentele baten en lasten zijn de uitzondering.
- In principe zijn alle stortingen in en onttrekkingen aan reserves incidenteel van aard.
- Het bestempelen van incidentele baten en lasten gebeurt door middel van een consequente gedragslijn.
- Baten en lasten zijn structureel als deze voor onbepaalde tijd geraamd worden, er is geen einddatum bekend. Baten en lasten komen in aanmerking om als incidenteel aangemerkt te worden als deze voor bepaalde tijd geraamd worden, er is een onvoorwaardelijke einddatum bekend.
- Na eliminatie van de incidentele baten en lasten ontstaat het structureel begrotingssaldo.
- In de financiële verordening is voor incidentele baten en lasten een grensbedrag van € 100.000 opgenomen.

Overzicht incidentele baten en lasten programma's en reserves

Omschrijving	2027		2028		2029		2030	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Programma 2 Samenleving								
<u>Incidentele reservemutaties (verrekening):</u>								
Locatie tijdelijke woningen Nz44: bestemmingsreserve Oekraïne	-	1.955	-	2.043	-	2.038	-	603
Totaal	-	1.955	-	2.043	-	2.038	-	603
Programma 3 Wonen								
<u>Incidentele Lasten en baten:</u>								
Tijdelijke woningen	1.513	-	2.473	-	2.636	-	1.408	-

Omschrijving	2027		2028		2029		2030	
	1.513	-	2.473	-	2.636	-	1.408	-
<u>Incidentele reservemutaties (verrekening):</u>								
Tijdelijke woningen	893	451	-	430	-	601	-	805
	893	451	-	430	-	601	-	805
Programma 4 Milieu								
<u>Incidentele Lasten en baten:</u>								
Werk aan de toekomst	759	-	746	-	-	221	-	-
Totaal	759	-	746	-	-	221	-	-
<u>Incidentele reservemutaties (verrekening):</u>								
Werk aan de toekomst: bestemmingsreserve duurzaamheid	-	759	-	746	221	-	-	-
Inzet reserve duurzaamheid toekomstscenario's	-	150	-	150	-	150	-	150
Totaal	-	909	-	896	221	150	-	150
Programma 5 Bereikbaarheid								
<u>Incidentele Lasten en baten:</u>								
Resultaat straatparkeren en garageparkeren	2.207	-	1.418	-	-	-112	-	-423
Totaal	-	2.207	-	1.418	-	-112	-	-423
<u>Incidentele reservemutaties (verrekening):</u>								
Resultaat straatparkeren en garageparkeren: bestemmingsreserve parkeren	2.207	-	1.418	-	-112	-	-423	-
Totaal	2.207	-	1.418	-	-112	-	-423	-
Programma 6 Beheer openbare ruimte								
<u>Incidentele Lasten en baten:</u>								
Instandhoudingsbudgetten openbare ruimte	219	15	570	30	209	45	375	-616
Wettelijk ecologisch onderzoek op het gebied van flora en fauna tlv Brgronden	-	-	380	-	-	-	-	-
Ophoging budget verhuizing nieuwe milieustraat 2027 en 2028	124	-	124	-	-	-	-	-
Totaal	343	15	1.074	30	209	45	375	-616
<u>Incidentele reservemutaties (verrekening):</u>								
Instandhoudingsbudgetten openbare ruimte: bestemmingsreserve IOR	15	219	30	570	45	209	-616	375
Ecologisch onderzoek flora en fauna: bestemmingsreserve gronden	-	-	-	380	-	-	-	-
Kasschuif i.c.m. temporisering IBOR: bestemmingsreserve IOR	-	875	-	375	-	250	-	250
Ophoging budget verhuizing nieuwe milieustraat 2027 en 2028: bestemmingsreserve IOR	-	124	-	124	-	-	-	-
Totaal	15	1.218	30	1.449	45	459	-616	625
Programma 7 Ruimtelijke ordening								
<u>Incidentele Lasten en baten:</u>								
Voorzetting programma 2040 (Placemaking/branding)	150	-	150	-	150	-	-	-
Grondexploitaties	71.090	71.090	58.440	58.440	43.129	43.129	20.042	20.042
Vorbereidingskrediet gebiedsontwikkeling de Koog	694	-	-	-	-	-	-	-
Advies- en onderzoekskosten omgevingsplan	200	-	200	-	-	-	-	-
Vastgoed MJOP incidentele dotatie	389	-	-389	-	-	-	-	-
Actualisatie budgetten vastgoed	122	-	50	-	-	-	-	-

Omschrijving	2027		2028		2029		2030	
Grondopbrengst Neckerhout	-	3.300	-	-	-	-	-	-
Bijstelling Winstneming De Beemster Compagnie	-	630	-	-	-	-	-	-
Totaal	72.645	75.020	58.451	58.440	43.279	43.129	20.042	20.042
<u>Incidentele reservemutaties (verrekening):</u>								
Voorzetting programma 2040 (Placemaking/branding): bestemmingsreserve gronden (onttrekking)	-	150	-	150	-	150	-	-
Vorbereidingskrediet gebiedsontwikkeling de Koog	-	694	-	-	-	-	-	-
Advies- en onderzoekskosten voor een definitief omgevingsplan: bestemmingsreserve omgevingsplan	-	200	-	200	-	-	-	-
Totaal	-	1.044	-	350	-	150	-	-
Programma 9 Economie								
<u>Incidentele Lasten en baten:</u>								
Continuering uitvoering Economische Visie en gebiedsontwikkelingen	110	-	-	-	-	-	-	-
Totaal	110	-	-	-	-	-	-	-
Overzichten: Overhead en Algemene dekkingsmiddelen								
<u>Incidentele Lasten en baten:</u>								
Aframen dividend Stadsverwarming 2026 tot en met 2028 (over SVP resultaat 2025 tm 2027)	-	-700	-	-700	-	-700	-	-700
Opnemen jaarschijf 2030 investeringsagenda	-	-	-	-	-	-	925	-
Moderne werkplek	1.002	-	1.022	-	620	-	-	-
Totaal	1.002	-700	1.022	-700	620	-700	925	-700
Resultaatbepaling								
<u>Incidentele mutaties algemene reserve (geen verrekening):</u>								
<u>Toevoegingen:</u>								
Grondopbrengst Neckerhout	3.300	-	-	-	-	-	-	-
<u>Onttrekkingen:</u>								
De Koog	-	136	-	-	-	-	-	-
Totaal	3.300	136	-	-	-	-	-	-
Saldo incidentele baten en lasten van alle programma's	76.372	76.542	63.766	59.188	46.744	42.583	22.750	18.303
Saldo incidentele baten en lasten vanuit de reserves	6.415	5.713	1.448	5.168	154	3.398	-1.039	2.183
Totaal incidentele baten en lasten	82.787	82.255	65.214	64.356	46.898	45.981	21.711	20.486

Hieronder worden de incidentele baten en lasten per programma nader toegelicht.

Samenleving

De onderstaande activiteit heeft een incidenteel effect op het programma Samenleving:

- De reserve Opvang Ontheemden Oekraïne wordt voor de jaren 2027-2029 ingezet ter dekking van eventuele exploitatietekorten van de tijdelijke opvanglocatie N244. De lasten en baten van deze opvanglocatie worden gedurende de exploitatie geëgaliseerd via de reserve Wonen.

Wonen

De onderstaande activiteit heeft een incidenteel effect op het programma Wonen:

- De reserve Wonen wordt ingezet voor de egalisatie van de resultaten van locaties met tijdelijke huisvesting. De baten en lasten van deze locaties worden verrekend via de reserve Wonen. Eventuele exploitatietekorten van de opvanglocatie N244 worden gedekt uit de reserve Opvang Ontheemden Oekraïne voor de periode 2027-2029.

Milieu

De onderstaande activiteiten hebben een incidenteel effect op het programma Milieu:

- Op grond van de duurzaamheidsagenda Werk aan de Toekomst (raadbesluit 1608004) is incidenteel budget beschikbaar voor verschillende activiteiten in de periode 2027-2029.
- Eén van de toekomstscenario's (raadbesluit 1609539) betreft inzet van de reserve Duurzaamheid. Deze incidentele bate wordt toegevoegd aan de algemene reserve (begrotingssaldo) voor de periode 2027-2030.

Bereikbaarheid

De onderstaande activiteit heeft een incidenteel effect op het programma Bereikbaarheid.

- De schommelingen in inkomsten en uitgaven binnen de parkeerexploitatie, waaronder parkeeropbrengsten, kapitaallasten en softwareonderhoudskosten, worden opgevangen binnen het parkeersysteem waarbij de reserve Parkeren als buffer fungeert. Tot en met 2028 is sprake van een positief saldo. Vanaf 2029 worden de beschikbare middelen ingezet voor de realisatie en verbetering van (nieuwe) parkeervoorzieningen.

Beheer openbare ruimte

De onderstaande activiteiten hebben een incidenteel effect op het programma Beheer openbare ruimte.

- De incidentele lasten voor het instandhouden van de openbare ruimte worden gedekt uit de reserve Instandhouding Openbare Ruimte (IOR). Verschillen tussen de beschikbare budgetten en de daadwerkelijk benodigde uitgaven worden via deze reserve geëgaliseerd.
- De incidentele last in 2028 betreft ecologische onderzoeken, waaronder het driejaarlijkse flora- en faunaonderzoek. Hoewel deze onderzoeken periodiek terugkeren, wordt de last als incidenteel aangemerkt omdat deze wordt gedekt uit de bestemmingsreserve gronden, welke een specifiek en eindig bestedingsdoel kent.
- Voor de verhuizing van de milieustraat zijn incidentele lasten opgenomen in de periode 2027 en 2028.
- Door een kasschuif en de temporisering van de inhaalslag binnen het IBOR-programma verschuiven middelen incidenteel in de jaren 2027 en 2028. Deze incidentele bate wordt toegevoegd aan de algemene reserve (begrotingssaldo).

Ruimtelijke ordening

De onderstaande activiteiten hebben een incidenteel effect op het programma Ruimtelijke ordening.

- In de periode 2027-2029 zijn er incidentele lasten opgenomen voor de uitvoering van Placemaking vanuit het programma Purmerend 2040.
- De mutaties binnen de grondexploitaties zijn incidenteel van aard vanwege het eindige karakter van deze gebiedsontwikkelingen. De verwachte einddata zijn Baansteer Noord (2032), BOL (2029),

Schapenmarkt (2030), Seniorenhof (2029), Tobias de Coeneplein (2028), Van Balenstraat (2029), Waterlandkwartier (2033) en Wheermolen Oost (2032).

- Voor de verdere uitwerking van de gebiedsvisie De Koog (raadsbesluit 1603184) is in 2027 budget opgenomen voor planvorming en voorbereiding van de gebiedsontwikkeling. Deze uitgaven hebben een incidenteel karakter, omdat zij zijn gekoppeld aan een afgebakende ontwikkelfase.
- In de periode 2027 en 2028 zijn er incidentele lasten opgenomen die verband houden met de totstandkoming van het definitieve omgevingsplan en betreffen met name externe advies- en onderzoekskosten.
- Door actualisatie van het MJOP is in 2027 een incidentele dotatie aan de onderhoudsvoorziening nodig, gevolgd door een incidentele onttrekking in 2028. Hiermee blijft de voorziening in lijn met de onderhoudsopgave. Deze actualisatie loopt via de algemene reserve (begrotingssaldo).
- De incidentele mutaties op de vastgoedbudgetten in 2027 en 2028 hangen samen met wijzigingen in de vastgoedportefeuille, waaronder huurverhogingen, sloop en aangepaste exploitatiekosten. Deze incidentele kosten worden gedekt uit de algemene reserve (begrotingssaldo).
- Conform raadsbesluit 881396 is de verwachting dat in 2027 een perceel grond wordt verkocht aan Van der Valk. Deze grondverkoop vloeit voort uit de gemaakte afspraken en leidt tot een incidentele opbrengst in 2027.
- De Beemster Compagnie keert in 2027 naar verwachting een hogere winst uit vanuit grondexploitatie De Keyser. Hierdoor ontstaat een incidentele bate van € 630.000 ten opzichte van de oorspronkelijke raming. Deze incidentele bate wordt toegevoegd aan de algemene reserve (begrotingssaldo).

Economie

De onderstaande activiteit heeft een incidenteel effect op het programma Economie.

- Om de uitvoering van de Economische Visie en de daarbij behorende beleidscontinuïteit te borgen, zijn incidentele middelen beschikbaar gesteld in 2027. Deze incidentele last wordt gedekt uit de algemene reserve (begrotingssaldo).

Overzicht algemene dekkingsmiddelen en overhead

De onderstaande activiteit heeft een incidenteel effect op het overzicht Algemene dekkingsmiddelen en overhead:

- Op basis van het begrote resultaat en de meerjarenverwachting wordt voor de jaren 2027 tot en met 2029 geen dividenduitkering van Stadsverwarming Purmerend verwacht. Deze incidentele lagere bate worden gedekt uit de algemene reserve (begrotingssaldo).
- Jaarlijks wordt budget beschikbaar gesteld voor de investeringsagenda om toekomstige investeringen mogelijk te maken. Dit budget heeft een incidenteel karakter, omdat de raad per jaar een afzonderlijke afweging maakt over de beschikbaarstelling van middelen en er geen sprake is van een structurele verplichting.
- De incidentele lasten in de periode 2027-2029 houden verband met de uitvoering van de IV-strategie 2025-2028, gericht op de versterking van de informatievoorziening, informatiehuishouding, ICT-capaciteit en digitale dienstverlening. Deze incidentele kosten worden gedekt uit de algemene reserve (begrotingssaldo).

Resultaatbepaling via de algemene reserve (incidenteel)

- De incidentele bate heeft betrekking op de in 2027 geraamde opbrengst uit de verkoop van een perceel grond aan Van der Valk (raadsbesluit 881396).

- De incidentele lasten hebben betrekking op de huur en het onderhoud van tijdelijke huisvesting in De Koog als gevolg van ruimtegebrek en de vertraging van de nieuwbouw van de gemeentewerf en milieustraat op Baansteer-Noord.

Structureel resultaat/evenwicht

Als in het betreffende begrotingsjaar structurele lasten gedekt zijn door structurele baten is er sprake van structureel evenwicht. Incidentele lasten mogen gedekt worden door zowel structurele als door incidentele baten. Reëel evenwicht houdt in dat de ramingen volledig, realistisch en haalbaar moeten zijn

De mutaties in 2027 zijn beoordeeld op bovenstaande uitgangspunten. Voor 2027 is het structureel resultaat € 1,1 miljoen positief aangezien de structurele lasten (€ 382,8 miljoen) worden gedekt door (hogere) structurele baten (€ 383,9 miljoen).

	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
a. Saldo baten en lasten:				
Geraamde baten (inclusief onttrekking reserves)	466.109	452.304	434.195	418.712
Geraamde lasten (inclusief toevoeging reserves)	465.577	458.515	445.662	434.377
Financieel resultaat, inclusief incidentele baten en lasten (a)	532	-6.211	-11.467	-15.665
b. Incidentele baten en lasten:				
Totaal incidentele lasten	76.372	63.766	46.744	22.750
Totaal incidentele baten	76.542	59.188	42.583	18.303
Incidenteel saldo lasten en baten van alle programma's en overzichten (b)	170	-4.578	-4.161	-4.447
c. Incidentele baten en en lasten reserves:				
Totaal incidentele toevoegingen	6.415	1.448	154	-1.039
Totaal incidentele onttrekkingen	5.713	5.168	3.398	2.183
Incidentele saldo toevoegingen en onttrekkingen reserves (c)	-702	3.720	3.244	3.222
d. Structureel begrotingssaldo/resultaat:				
Financieel resultaat inclusief incidentele baten en lasten (a)	532	-6.211	-11.467	-15.665
Incidenteel resultaat (d = saldo c + b)	-532	-858	-917	-1.225
Structureel resultaat (begrotingssaldo), exclusief incidentele baten en lasten (d)	1.064	-5.353	-10.550	-14.440

Meerjareninvesteringsplanning (MIP)

Dit overzicht bevat per programma de lopende, vervangings en voorgenomen investeringen.

De geactualiseerde investeringen en uitgaven zijn opgenomen in 2 overzichten:

A. Lopende - en vervangingsinvesteringen

De lopende investeringskredieten zijn al door de gemeenteraad goedgekeurd (gevoteerd), maar nog niet afgesloten. Voor de jaren 2026-2030 zijn de investeringsramingen weergegeven. Dit is het verwachte verloop van de uitgaven.

Vervangingsinvesteringen zijn onderhevig aan economische veroudering en slijtage aan bestaande objecten moeten tijdig worden aangepakt. Vervangingsinvesteringen houden de bestaande kwaliteit en functionaliteit van de kapitaalgoederen op peil. Hierbij valt te denken aan renovatie en restauratie, herbouw en levensduur verlengend groot onderhoud. Met de vaststelling van deze programmabegroting autoriseert u per programma het totaal van de middelen voor de vervangingsinvesteringen.

B. Voorgenomen investeringen

Voorgenomen investeringen zijn opgenomen in het investeringsplan, als onderdeel van de meerjarenprogrammabegroting. Door het vaststellen van de meerjarenprogrammabegroting geeft de raad toestemming tot verdere uitwerking van de investering, waarvoor nog een aparte raadsvoordracht wordt voorgelegd, voor er uitgaven gedaan mogen worden.

A. Lopende- en vervangingsinvesteringen

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Gereed	Start afschrijving	Uitgaven tem 2026	Investering 2027	Investering 2028	Investering 2029	Investering 2030	Totale investeringen
Lopende- en vervangingsinvesteringen			219.428	97.186	82.987	58.517	56.191	514.308
2. Samenleving			106.614	22.153	38.227	28.211	30.415	225.621
BVo21 Kunst en cultuur			570	150	-	-	-	720
LED verlichting	2026	2027	300	-	-	-	-	300
Trekkenwand Rollend, rollenzolder	2026	2027	150	-	-	-	-	150
Verduurz. Toneelverl. kleine zaal LED	2027	2028	-	150	-	-	-	150
Vervangen luidsprekers en versterkers	2026	2027	120	-	-	-	-	120
BVo22 Sport en recreatie			23.109	10.067	19.120	7.463	9.602	69.361
Bouw dubbele gymzaal, Zuivelpad 1	2029	2030	-	-	-	4.805	-	4.805
Dakbedekking bitumen Karekietpark 2-4	2028	2029	-	-	164	-	-	164
De Vaart buitenkozijnen	2027	2028	-	204	-	-	-	204
Grasveld, HSV Waterlandschutters	2030	2031	-	-	-	-	36	36
Grondkosten dubbele gymzaal, Zuivelpad 1	2028	2029	-	-	237	-	-	237
Grondkosten sporthal Karekietpark	2026	2027	1.373	-	-	-	-	1.373
Hybride bad Leeghwaterbad	2027	2028	9.125	850	-	-	-	9.975
IJsdijsstraat renovatie veld 3 topg	2028	2029	-	-	61	-	-	61
IJsdijsstraat renovatie veld 4 topg	2028	2029	-	-	82	-	-	82
IKC Middenbeemster, UnescoIn, bouw gymzaal	2027	2028	1.785	479	-	-	-	2.264
J. Naberstraat bouw dubbele gymzaal	2030	2031	-	-	-	-	4.529	4.529
Jeugdveld, SV Beemster	2030	2031	-	-	-	-	50	50
Kunstgras waterveld 2 Flevostraat 251	2028	2029	-	-	438	-	-	438
Leeghwaterpark sport, spelen en inr	2027	2028	1.198	341	-	-	-	1.539
LWB Bassin afdekking	2026	2027	250	-	-	-	-	250
LWB herstel + vervangen vloerafwerking	2026	2027	125	-	-	-	-	125
LWB systeemplafonds	2028	2029	-	-	75	-	-	75
LWB verv. brandmeld + ontruimingsinstall	2026	2027	83	-	-	-	-	83
LWB verv. camera- en beveiligingsinstall	2030	2031	-	-	-	-	74	74
LWB verv. vlinderkleppen	2030	2031	-	-	-	-	136	136
LWB verv. voorraadkasten en dosseerinstall	2030	2031	-	-	-	-	106	106

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Gereed	Start afschrijving	Uitgaven tem 2026	Investering 2027	Investering 2028	Investering 2029	Investering 2030	Totale investeringen
LWB verv.geïsoleerd leidingwerk KW en WW	2030	2031	-	-	-	-	167	167
LWB vervangen camera- en inbraakinstall.	2026	2027	73	-	-	-	-	73
LWB vervangen geluidsinstallatie	2026	2027	70	-	-	-	-	70
LWB vervangen LBK en regeling	2026	2027	1.046	-	-	-	-	1.046
LWB vervangen lockers	2027	2028	-	119	-	-	-	119
LWB vervangen plafond	2027	2028	-	158	-	-	-	158
LWB vervangen regelkast zwemwaterbeheer	2026	2027	115	-	-	-	-	115
LWB vervangen roosters dakoverstek	2026	2027	50	-	-	-	-	50
LWB vervangen roosters dakoverstek	2030	2031	-	-	-	-	119	119
LWB vervangen schroeventochtsluis	2026	2027	64	-	-	-	-	64
LWB vervangen speeltoestellen	2027	2028	-	112	-	-	-	112
LWB vervangen verlichting	2026	2027	171	-	-	-	-	171
LWB vervangen voegen	2027	2028	-	61	-	-	-	61
LWB vervangen wisselcabines	2027	2028	-	169	-	-	-	169
LWB Warmteterugwininstallatie	2026	2027	75	-	-	-	-	75
LWB Zoutelektro- en doseersysteem	2026	2027	250	-	-	-	-	250
M.L. Kingschool Bouw gymzaal	2030	2031	-	-	-	-	2.264	2.264
Maaimachine buitensport	2026	2027	126	-	-	-	-	126
Mercuriusweg 2, Bouw gymzaal	2026	2027	1.243	-	-	-	-	1.243
MFSA de Beuk, diverse installaties	2026	2027	64	-	-	-	-	64
Nieuwbouw sporthal Karekiet	2029	2030	17	4.914	9.256	468	-	14.655
Outdoor sport en recreatie jeugd 2026	2026	2027	307	-	-	-	-	307
Outdoor sport en recreatie jeugd 2027	2027	2028	-	105	-	-	-	105
Outdoor sport en recreatie jeugd 2028	2028	2029	-	-	106	-	-	106
Outdoor sport en recreatie jeugd 2029	2029	2030	-	-	-	107	-	107
Outdoor sport en recreatie jeugd 2030	2030	2031	-	-	-	-	109	109
park de Noord Sport,Spelen en inrichting	2026	2027	598	-	-	-	-	598
Pumptrack Leeghwaterpark 2025	2026	2027	100	-	-	-	-	100
SC de Dop/ Fl.Petrels honkbalveld	2026	2027	159	-	-	-	-	159
SC IJsendstr/ Purmerst verl.veld 3 en 4	2028	2029	-	-	80	-	-	80
SC Purmersteijn Toplaag kunstgrasveld 1	2028	2029	-	-	563	-	-	563
SC Wherevogels Toplaag kunstgrasveld A	2028	2029	-	-	567	-	-	567

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Gereed	Start afschrijving	Uitgaven tem 2026	Investering 2027	Investering 2028	Investering 2029	Investering 2030	Totale investeringen
Scheidingsw. De Beuk, V.IJsendijkstr.365	2029	2030	-	-	-	93	-	93
Scheidingswand De Gors, Zwanebloem 12	2029	2030	-	-	-	54	-	54
Scheidingswand De Kraal, Zambezilaan 278	2029	2030	-	-	-	102	-	102
Skills Garden (Rugby)	2026	2027	239	-	-	-	-	239
SP ZOB Kunstgrastoplaag veld A	2028	2029	-	-	496	-	-	496
Sportc. De Munnink Toplae hv semi-water	2027	2028	-	448	-	-	-	448
Sportc.IJsendijk onderl.kunstg.v.2e V.	2026	2027	245	-	-	-	-	245
Sportc.Savanne onderl.kunstg. Veld A	2028	2029	-	-	245	-	-	245
Sportcompl Savanne Topl. kunstg.Veld A	2028	2029	-	-	563	-	-	563
Sportcompl.IJsendijk.Toplaag kunstg.v. 2	2027	2028	296	267	-	-	-	563
Sportcompl.Trimpad onderlaag skeelerbaan	2026	2027	1.321	-	-	-	-	1.321
Sportcompl.Trimpad toplg skeelerp.en bn	2026	2027	789	-	-	-	-	789
Sportcomplex De Dop onderlg handbalv.	2028	2029	-	-	182	-	-	182
Sportcomplex De Dop toplg handbalvelden	2028	2029	-	-	163	-	-	163
Tpl kunstg. rugby V. IJsendijkstraat 367	2028	2029	-	-	666	-	-	666
Tpl Kunstgras veld 1, Insulindeweg 11B	2028	2029	-	-	572	-	-	572
Tpl Kunstgras veld 2, Purmerenderweg 55	2028	2029	-	-	573	-	-	573
Tpl kunstgrasveld D Westerweg 41	2028	2029	-	-	568	-	-	568
Tpl kunstgrasveld E Savannestraat 51-53	2028	2029	-	-	594	-	-	594
Tpl PU & sportvl. V. IJsendijkstraat 365	2027	2028	-	98	-	-	-	98
Training/ jeugdveld, SC Purmersteijn	2030	2031	-	-	-	-	175	175
Verv. beschoeiing damwand Wheredijk 90	2027	2028	-	218	-	-	-	218
Verv. Jeugdhockeyveld, Flevostraat 251	2027	2028	-	238	-	-	-	238
Verv.AED's Spurd, binnen, buiten en LWB	2030	2031	-	-	-	-	65	65
Verv.beleid speelvoorzieningen 2026	2026	2027	1.316	-	-	-	-	1.316
Verv.beleid speelvoorzieningen 2027	2027	2028	-	1.286	-	-	-	1.286
Verv.beleid speelvoorzieningen 2028	2028	2029	-	-	1.104	-	-	1.104
Verv.beleid speelvoorzieningen 2029	2029	2030	-	-	-	1.028	-	1.028

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Gereed	Start afschrijving	Uitgaven tem 2026	Investering 2027	Investering 2028	Investering 2029	Investering 2030	Totale investeringen
Verv.beleid speelvoorzieningen 2030	2030	2031	-	-	-		1.695	1.695
Verv.Sportvloer De Vaart, Koggenland 88	2029	2030	-	-	-	50		50
Vervangen betonvloer, de Beuk	2030	2031	-	-	-	-	76	76
Vervanging CV leidingen Zwanebloem 12	2028	2029	-	-	257	-	-	257
Vervanging luchtbehandeling De Vaart	2026	2027	188	-	-	-	-	188
Voorber.krediet sporthal de Karekiet	2026	2027	250	-	-	-	-	250
Wilgenhoek, bouw gymzaal	2029	2030	-	-	1.510	755	-	2.264
BVo25 Onderwijs			69.425	9.184	18.408	20.048	20.114	137.178
1e inr.OLP Nieuwe school CPOW vanaf 2026	2026	2027	63	-	-	-	-	63
Buitenruimte Innovium College	2027	2028	1.600	83	-	-	-	1.683
Grondkosten Klimop, Karekietpark	2027	2028	216	10	-	-	-	226
Grondkosten nieuwbouw J. Naberstraat	2030	2031	-	-	-	-	1.351	1.351
Grondkosten nieuwbouw Montessorischool	2029	2030	-	-	-	1.336	-	1.336
Grondkosten nieuwbouw Waterlandschool	2027	2028	-	1.305	-	-	-	1.305
Grondkosten verbouwing M.L. Kingschool	2030	2031	-	-	-	-	167	167
Grondkosten Wilgenhoek	2026	2027	1.336	-	-	-	-	1.336
Grondkst.nieuwbwOBS De Delta(Delfland2)	2026	2027	512	-	-	-	-	512
Krediet schoolplein Willem Eggert	2026	2027	117	-	-	-	-	117
Mercuriusweg 2, Het Plankier/A. Rozendaalschool	2026	2027	11.418	-	-	-	-	11.418
Nieuwb.Basisschool Klim- op, Karekietpark	2027	2028	8.895	4.472	-	-	-	13.366
Nieuwbouw Caroussel J. Naberstraat	2030	2031	-	-	-	-	7.181	7.181
Nieuwbouw IKC Middenbeemster, Unescolaan	2027	2028	5.944	1.510	-	-	-	7.453
Nieuwbouw Innovium College	2026	2027	38.713	-	-	-	-	38.713
Nieuwbouw Montessorischool, Salland 38	2029	2030	39	526	2.630	3.977	-	7.172
Nieuwbouw OBS De Delta (Delfland 2)	2029	2030	19	526	5.199	1.436	-	7.180
Nieuwbouw Tangram J. Naberstraat	2030	2031	-	-	-	-	8.240	8.240
Nieuwbouw Trifolium (Pinksterbloem 67)	2029	2030	-	-	-	9.148	-	9.148
Nieuwbouw Waterlandschool Reigersbek 2	2029	2030	343	210	4.390	1.238	-	6.182
Nieuwbouw Wilgenhoek	2029	2030	210	210	4.305	2.387	-	7.113
Uitbreiding M. L. Kingschool	2030	2031	-	-	-	-	3.175	3.175

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Gereed	Start afschrijving	Uitgaven tem 2026	Investering 2027	Investering 2028	Investering 2029	Investering 2030	Totale investeringen
Verbouwing Blauwe Morgenster	2028	2029	-	-	1.884	-	-	1.884
Verbouwing Bloeiende Perelaar, school	2029	2030	-	-	-	526	-	526
Verbouwing piekgebouw Weidevogels	2027	2028	-	331	-	-	-	331
BVo26 Maatschappelijke ondersteuning			13.510	2.752	700	700	700	18.362
Aankoop Purmerenderweg 232	2027	2028	20	2.052	-	-	-	2.072
Jaagweg 15, Woning	2026	2027	1.015	-	-	-	-	1.015
Krediet opvanglocatie N244	2026	2027	11.775	-	-	-	-	11.775
WMO hulpmiddelen 2026	2026	2027	700	-	-	-	-	700
WMO hulpmiddelen 2027	2027	2028	-	700	-	-	-	700
WMO hulpmiddelen 2028	2028	2029	-	-	700	-	-	700
WMO hulpmiddelen 2029	2029	2030	-	-	-	700	-	700
WMO hulpmiddelen 2030	2030	2031	-	-	-	-	700	700
4. Milieu			3.263	3.365	3.491	507	200	10.825
BVo41 Milieu			2.911	2.865	2.991	307	-	9.074
110 Containers bioafval bovengronds 2024	2026	2027	413	-	-	-	-	413
110 Containers bioafval bovengronds 2025	2026	2027	413	-	-	-	-	413
Aanschaf haakarmvoertuig 2026	2026	2027	390	-	-	-	-	390
Container met hydr. deksel, inhoud 34 m3	2026	2027	53	-	-	-	-	53
Daf CF340 FAN	2028	2029	-	-	264	-	-	264
Daf CF340 FAN	2028	2029	-	-	264	-	-	264
Daf CF340 FAN	2028	2029	-	-	264	-	-	264
Daf CF340 FAN	2028	2029	-	-	264	-	-	264
Daf CF340 FAN	2028	2029	-	-	264	-	-	264
Daf CF340 FAN	2028	2029	-	-	264	-	-	264
Doosan B35X-5	2026	2027	36	-	-	-	-	36
JCB 536-60 AGRI SUPER	2028	2029	-	-	102	-	-	102
Liebherr AA316 Litronic sorteerknijper	2027	2028	-	247	-	-	-	247
Mercedes Econic euro 6	2028	2029	-	-	250	-	-	250
Opzetcont.2ehands Schenk persunit plast.	2026	2027	36	-	-	-	-	36
Statische perscontainers 3x	2027	2028	-	68	-	-	-	68
Terberg OmniMAX	2026	2027	242	-	-	-	-	242
Terberg OmniMAX	2026	2027	242	-	-	-	-	242
Verv. toegangssyst ondergr.restafvalcont	2026	2027	372	-	-	-	-	372
Visserijweg 3, container shields reinig.	2028	2029	-	-	100	-	-	100
Visserijweg 3, milieustraat	2028	2029	717	2.550	358	-	-	3.625
Volvo FM 420pk 8x4 euro6	2028	2029	-	-	297	-	-	297
Volvo FM 420pk 8x4 euro6	2028	2029	-	-	297	-	-	297

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Gereed	Start afschrijving	Uitgaven tem 2026	Investing 2027	Investing 2028	Investing 2029	Investing 2030	Totale investerings
Volvo FM 420pk 8x4 euro6	2029	2030	-	-	-	307	-	307
BVo42 Duurzaamheid			352	500	500	200	200	1.752
Led-verlichting (armaturen) 2026	2026	2027	352	-	-	-	-	352
Led-verlichting (armaturen) 2027	2027	2028	-	500	-	-	-	500
Led-verlichting (armaturen) 2028	2028	2029	-	-	500	-	-	500
Led-verlichting (armaturen) 2029	2029	2030	-	-	-	200	-	200
Led-verlichting (armaturen) 2030	2030	2031	-	-	-	-	200	200
5. Bereikbaarheid			6.630	3.678	477	593	-	11.377
BVo51 Bereikbaarheid			6.630	3.678	477	593	-	11.377
Aansluiting openbaar gebied Post NL	2026	2027	100	-	-	-	-	100
Brug tot brug aansluiting Parkeergarage	2026	2027	250	-	-	-	-	250
Brug tot brug herinrichting Post NL	2026	2027	30	-	-	-	-	30
Herinrichting naar stadsboulevard	2026	2027	1.947	-	-	-	-	1.947
Herprofilering Purmerenderwg ZOB (voorb)	2027	2028	500	1.014	-	-	-	1.513
NBd-bewegwijzering Purmerend 2025	2026	2027	84	-	-	-	-	84
Parkeerautomaten	2026	2027	865	-	-	-	-	865
Parkeergar. Schapenmarkt (Aankoop grond)	2026	2027	1.735	-	-	-	-	1.735
Realisatie HOV (R- net) maatregelen	2027	2028	474	2.163	-	-	-	2.637
Vervangen DRIS-displays 2026	2026	2027	56	-	-	-	-	56
VRI Churchillaan-Wheredijk	2026	2027	67	-	-	-	-	67
VRI Ged.Where- Gedempte Singelgracht	2027	2028	-	139	-	-	-	139
VRI Ged.Where-Hoornselaan	2027	2028	-	139	-	-	-	139
VRI GorsIn/ Veenweidestr/Weteringstr	2027	2028	21	86	-	-	-	107
VRI IJsselmeerIn/Van Osweg	2028	2029	-	-	102	-	-	102
VRI IJsselmeerIn-VerzetsIn- Grotenuysweg	2028	2029	-	-	139	-	-	139
VRI Looiersplein	2026	2027	139	-	-	-	-	139
VRI Middenweg-Rijperweg	2028	2029	-	-	236	-	-	236
VRI Verzetslaan - Jaagweg	2029	2030	-	-	-	150	-	150
VRI Verzetslaan - Meerland	2029	2030	-	-	-	148	-	148
VRI Waterlandlaan - Basisveenstraat	2029	2030	-	-	-	148	-	148
VRI Waterlandlaan - Landstrekenweg	2029	2030	-	-	-	148	-	148
VRI WaterlandIn-Slenkstraat	2026	2027	112	-	-	-	-	112
VRI WaterlandIn-Wielingenstr	2026	2027	112	-	-	-	-	112
VRI Westerstraat-Neckerdijk	2027	2028	-	139	-	-	-	139
VRI Zuiddijk	2026	2027	139	-	-	-	-	139
6. Beheer openbare ruimte			77.976	42.573	33.302	23.191	21.918	198.960

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Gereed	Start afschrijving	Uitgaven tem 2026	Investing 2027	Investing 2028	Investing 2029	Investing 2030	Totale investerings
BVo61 Beheer openbare ruimte			77.976	42.573	33.302	23.191	21.918	198.960
2 rotondes Churchillaan (Asfalt)	2026	2027	250	-	-	-	-	250
3x maaimachine	2026	2027	310	-	-	-	-	310
Aanhangstrooier Nido	2026	2027	41	-	-	-	-	41
Aansluiten woonarken Oostdijk 2026	2026	2027	153	-	-	-	-	153
Ac leiding Kooimanweg 2025	2026	2027	296	-	-	-	-	296
Apkenstraat / Doncanstraat (Elementen)	2026	2027	665	-	-	-	-	665
Asfalteren fietsnetwerk 2026	2026	2027	496	-	-	-	-	496
Bep.rec. Burg.Kooimanweg F2 (Asfalt)	2029	2030	-	-	-	395	-	395
Bep.rec. Noorderpad (Westzijde) (Asfalt)	2028	2029	-	-	125	-	-	125
Bep.Rec. Purmerland (Asfalt)	2027	2028	-	150	-	-	-	150
Bep.rec. Volgerweg (Oostzijde) (Asfalt)	2028	2029	-	-	85	-	-	85
Bep.rec. Volgerweg (Westzijde) (Asfalt)	2028	2029	-	-	235	-	-	235
Bep.rec. Zuiderweg FP (Asfalt)	2030	2031	-	-	-	-	225	225
Beperkte rec.Rijperweg Oostzijde(Asfalt)	2026	2027	510	-	-	-	-	510
Beschoeiingen 2025	2026	2027	971	-	-	-	-	971
Beschoeiingen 2026	2026	2027	800	-	-	-	-	800
Beschoeiingen 2027	2027	2028	-	900	-	-	-	900
Beschoeiingen 2028	2028	2029	-	-	1.000	-	-	1.000
Bucher-Guyer City Cat 5000 euro 5	2026	2027	165	-	-	-	-	165
Burg.Kooimanwg(Asfalt)	2026	2027	250	-	-	-	-	250
DAF FA 45 LF euro 3	2026	2027	151	-	-	-	-	151
Dijckscampenlaan (Elementen)	2027	2028	140	210	-	-	-	350
Div. relinings projecten 2023	2026	2027	121	-	-	-	-	121
Divers reliningswerk 2029	2029	2030	-	-	-	250	-	250
Divers reliningswerk 2030	2030	2031	-	-	-	-	250	250
Duikers 2028	2028	2029	-	-	72	-	-	72
Dwarsgouwpark	2027	2028	1.100	1.100	-	-	-	2.200
Extra evenementen voorz. Leeghwaterpark	2026	2027	250	-	-	-	-	250
Extra verlichting Leeghwaterpark	2026	2027	165	-	-	-	-	165
Fietspad IJsselmeerlaan (Asfalt)	2026	2027	130	-	-	-	-	130
Fietsparkeernietjes Binnenstad	2026	2027	80	-	-	-	-	80
Gebr. Conijnstraat (Elementen)	2027	2028	-	170	-	-	-	170
Gemalen bouwkundige renovatie 2025	2026	2027	100	-	-	-	-	100
Gemalen bouwkundige renovatie 2026	2026	2027	100	-	-	-	-	100
Gemalen bouwkundige renovatie 2027	2027	2028	-	100	-	-	-	100

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Gereed	Start afschrijving	Uitgaven tem 2026	Investering 2027	Investering 2028	Investering 2029	Investering 2030	Totale investeringen
Gemalen bouwkundige renovatie 2028	2028	2029	-	-	100	-	-	100
Gemalen bouwkundige renovatie 2029	2029	2030	-	-	-	100	-	100
Gemalen bouwkundige renovatie 2030	2030	2031	-	-	-	-	100	100
Gorslaan (Asfalt)	2027	2028	133	398	-	-	-	530
Grevelingenmeer (asfalt)	2026	2027	120	-	-	-	-	120
Grotenhuysweg (asfalt)	2026	2027	1.968	-	-	-	-	1.968
Grotenhuysweg F2 (Asfalt)	2026	2027	330	-	-	-	-	330
GRP-Gem.Boumanln. Aanp.besturingskast	2026	2027	75	-	-	-	-	75
GRP- Hfdrioolgem,riool-,tunnel-,druk 2024	2026	2027	96	-	-	-	-	96
GRP-Ijsendijkstraat A4/A7 2020	2026	2027	400	-	-	-	-	400
GRP-Ijsendijkstraat Industrie 2021	2026	2027	998	-	-	-	-	998
GRP-Klimaatadaptieve maatregelen 25	2026	2027	300	-	-	-	-	300
GRP-rioolerv. De Geusstr/Ninaberstr	2026	2027	761	-	-	-	-	761
GRP-rioolerv. H.de Grootstr	2026	2027	266	-	-	-	-	266
GRP-Verv.persleidingen AC 2025	2026	2027	204	-	-	-	-	204
GRP-Wheerm.Oost 2029(Fase 2 buiten GREX)	2028	2029	-	-	2.523	-	-	2.523
GRP-Wheermolen Oost 2025(F2 buiten GREX)	2026	2027	2.000	-	-	-	-	2.000
GRP-Wheermolen Oost 2028(F2 buiten GREX)	2028	2029	-	2.849	683	-	-	3.532
GRP-Wheermolen Oost Fase 2 voorber. 2025	2026	2027	500	-	-	-	-	500
GRP-Wheermolen Oost Fase 2 voorber. 2026	2027	2028	428	73	-	-	-	500
GRP-Wheermolen Oost Fase 2 voorber. 2027	2028	2029	-	424	77	-	-	500
GRP-Wheermolen Oost Fase 2 voorber. 2028	2028	2029	-	300	50	-	-	350
GRP-Wheermolen Oost Fase 2 voorber. 2029	2028	2029	-	-	500	-	-	500
H.M. van Randwijklaan (Elementen)	2026	2027	340	-	-	-	-	340
Hekwerk uitrenvelden HOP	2026	2027	122	-	-	-	-	122
Herind+verv.bestr.bin.terr.Portelstr(EI)	2026	2027	115	-	-	-	-	115
Ijsselmeerlaan (Asfalt)	2027	2028	50	560	-	-	-	610
Installaties Beemsterbrug	2026	2027	1.796	-	-	-	-	1.796
Installaties Jan Blankenbrug	2027	2028	375	387	-	-	-	762
Installaties Kooimanbrug	2029	2030	-	-	248	200	-	448
Installaties Wheermolenbrug	2026	2027	1.675	-	-	-	-	1.675
Int. rioolprojecten (BMS)	2029	2030	-	200	500	200	-	900
Int. rioolprojecten (BMS) 2027	2027	2028	-	300	-	-	-	300

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Gereed	Start afschrijving	Uitgaven tem 2026	Investering 2027	Investering 2028	Investering 2029	Investering 2030	Totale investeringen
Int. rioolprojecten (BMS) 2029	2029	2030	-	-	-	300	-	300
Jaagweg-Rozenstraat (Asfalt)	2026	2027	150	-	-	-	-	150
Jan Bijhouwerstraat (Elementen)	2026	2027	240	-	-	-	-	240
John Deere Gator HPX	2029	2030	-	-	-	29	-	29
John Deere Gator HPX (2x)	2026	2027	28	-	-	-	-	28
John Deere Gator HPX (2x)	2026	2027	28	-	-	-	-	28
Kademuren Purmer Zuid	2026	2027	1.375	-	-	-	-	1.375
KB22-Hoornse Buurt (OVL)	2027	2028	37	38	-	-	-	75
KCA container nieuwe milieustraat	2027	2028	-	240	-	-	-	240
Kerkhoflaan BMS (Asfalt)	2026	2027	125	-	-	-	-	125
Klimaatadaptieve maatregelen 2028	2028	2029	-	-	237	-	-	237
Klimaatadaptieve maatregelen 2029	2029	2030	-	-	-	239	-	239
Klimaatadaptieve maatregelen 26	2026	2027	232	-	-	-	-	232
Klimaatadaptieve maatregelen 27	2027	2028	-	234	-	-	-	234
Klimaatadaptieve maatregelen 30	2030	2031	-	-	-	-	241	241
Koen Rozendaalstraat (Elementen)	2027	2028	163	163	-	-	-	325
Kruising Burg. D. Kooimanweg - Flevostra	2026	2027	120	-	-	-	-	120
Leeghwaterpark Verharding en kunstwerken	2027	2028	1.640	921	-	-	-	2.561
Leeghwaterpark waterkundig	2027	2028	1.965	544	-	-	-	2.509
Mercedes Atego 1218 L euro 4	2026	2027	305	-	-	-	-	305
Noorderpad (Oostzijde)(Asfalt)	2026	2027	337	-	-	-	-	337
Ombouw Telemetrie RTC 2023	2026	2027	150	-	-	-	-	150
Onderhoud Wouter Sluislaan riolering	2026	2027	657	-	-	-	-	657
Onderhoud Wouter Sluislaan wegen	2026	2027	85	-	-	-	-	85
Onderkomen begraafplaats	2026	2027	50	-	-	-	-	50
Oostdijk (Asfalt)	2026	2027	525	-	-	-	-	525
Openb.ruimte Schapenm. (Dakplein en Bolw)	2028	2029	500	2.000	2.353	-	-	4.853
Opzetstrooier groot Nido +nav	2026	2027	59	-	-	-	-	59
Opzetstrooier klein Nido+nav	2028	2029	-	-	34	-	-	34
Opzetstrooier klein Nido+nav	2028	2029	-	-	34	-	-	34
Opzetstrooier middel Nido+nav	2028	2029	-	-	36	-	-	36
Overwhere-Noord Fase 1A (elem.)	2026	2027	1.050	-	-	-	-	1.050
Overwhere-Noord Fase 1B (Elem.)	2027	2028	-	1.382	-	-	-	1.382
Overwhere-Noord Fase 2A (elem.)	2028	2029	-	-	1.160	-	-	1.160

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Gereed	Start afschrijving	Uitgaven tem 2026	Investering 2027	Investering 2028	Investering 2029	Investering 2030	Totale investeringen
Overwhere-Noord Fase 2B (Elem.)	2028	2029	-	-	1.655	-	-	1.655
Overwhere-Noord Fase 3A 2030 (elem.)	2030	2031	-	-	-	-	1.362	1.362
Overwhere-Noord Fase 3B 2030 (elem.)	2030	2031	-	-	-	-	520	520
Overwhere-Zuid krediet OVL 2025	2026	2027	234	-	-	-	-	234
Overwhere-Zuid openbare verlichting 2026	2026	2027	197	-	-	-	-	197
Overwhere-Zuid openbare verlichting 2027	2027	2028	-	197	-	-	-	197
Overwhere-Zuid openbare verlichting 2028	2028	2029	-	-	197	-	-	197
Overwhere-Zuid riolering 2026	2026	2027	2.429	-	-	-	-	2.429
Overwhere-Zuid riolering 2027	2027	2028	-	2.451	-	-	-	2.451
Overwhere-Zuid riolering 2028	2028	2029	-	-	2.451	-	-	2.451
Overwhere-Zuid straatmeubilair 2026	2026	2027	99	-	-	-	-	99
Overwhere-Zuid straatmeubilair 2027	2027	2028	-	69	-	-	-	69
Overwhere-Zuid straatmeubilair 2028	2028	2029	-	-	69	-	-	69
Overwhere-Zuid wegen 2026	2026	2027	811	-	-	-	-	811
Overwhere-Zuid wegen 2027	2027	2028	-	638	-	-	-	638
Overwhere-Zuid wegen 2028	2028	2029	-	-	638	-	-	638
OVL Overwhere Noord 2025	2027	2028	10	295	-	-	-	305
OVL Overwhere Noord 2026	2027	2028	-	440	-	-	-	440
OVL Overwhere Noord 2027	2028	2029	-	-	235	-	-	235
OVL Overwhere Noord 2028	2029	2030	-	-	-	368	-	368
OVL Overwhere Noord 2029	2029	2030	-	-	-	428	-	428
OVL van Osweg en de Grotenhuijsweg 2025	2026	2027	125	-	-	-	-	125
park de Noord Verharding en kunstwerken	2026	2027	1.521	-	-	-	-	1.521
park de Noord Waterkundig	2026	2027	1.760	-	-	-	-	1.760
Purmerenderweg F1+F2 (Asfalt)	2028	2029	75	115	430	-	-	620
Rec. Jisperweg Nrd (Asfalt)	2029	2030	-	-	100	800	-	900
Rec. Korenstraat (Elementen)	2026	2027	500	-	-	-	-	500
Rec. Salvador Allendelaan (Asfalt)	2028	2029	-	100	580	-	-	680
Rec. Verzetslaan Vurige staart (Asfalt)	2028	2029	-	-	485	-	-	485
Rec.Den Uyllaan (Asfalt)	2027	2028	200	1.142	-	-	-	1.342
Relining div projecten (BMS)	2026	2027	300	-	-	-	-	300
RenGemalen (incl.telem/ verv.afslui) 2028	2028	2029	-	-	250	-	-	250
RenGemalen (incl.telem/ verv.afslui) 2029	2029	2030	-	-	-	250	-	250

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Gereed	Start afschrijving	Uitgaven tem 2026	Investering 2027	Investering 2028	Investering 2029	Investering 2030	Totale investeringsen
RenGemalen (incl.telem/ verv.afslui) 2030	2030	2031	-	-	-	-	250	250
RenGemalen(incl.telem/ verv.afslui)25	2026	2027	136	-	-	-	-	136
RenGemalen(incl.telem/ verv.afslui)26	2026	2027	250	-	-	-	-	250
RenGemalen(incl.telem/ verv.afslui)27	2027	2028	-	250	-	-	-	250
Ren. kunstwerken 2021 (bruggen etc.)	2026	2027	100	-	-	-	-	100
Revitalisering Overwhere Zuid:Riool 2025	2026	2027	7.945	-	-	-	-	7.945
Revitalisering Overwhere Zuid:Riool 2027	2027	2028	-	94	-	-	-	94
Rijperweg Oostzijde FP (Asfalt)	2027	2028	-	90	-	-	-	90
Riolering De Koog 2028	2028	2029	-	-	250	-	-	250
Riolering De Koog 2029	2029	2030	-	-	-	2.018	-	2.018
Riolering De Koog 2030	2030	2031	-	-	-	-	2.018	2.018
Riolering Divers reliningswerk 2025	2026	2027	800	-	-	-	-	800
Riolering Divers reliningswerk 2027	2027	2028	-	300	-	-	-	300
Riolering Divers reliningswerk 2028	2028	2029	-	-	250	-	-	250
Riolering Koen Rozendaalstraat 2025	2026	2027	616	-	-	-	-	616
Riolering Overwhere Noord 2026	2027	2028	3.662	961	-	-	-	4.623
Riolering Overwhere Noord 2027	2027	2028	-	7.800	-	-	-	7.800
Riolering Overwhere Noord 2028	2028	2029	-	-	8.728	-	-	8.728
Riolering Overwhere Noord 2029	2029	2030	-	-	-	9.939	-	9.939
Riolering Overwhere Noord 2030	2030	2031	-	-	-	-	9.939	9.939
Riolering Vervangen duikers 2025	2026	2027	100	-	-	-	-	100
Riolering Vervangen duikers 2026	2026	2027	100	-	-	-	-	100
Riolering Vervangen duikers 2028	2028	2029	-	-	100	-	-	100
Riolering Wagenweggebied 2026	2026	2027	850	-	-	-	-	850
Riolering Westerhem	2026	2027	70	-	-	-	-	70
Riolering Wheermolen Oost 2 2026	2026	2027	3.500	-	-	-	-	3.500
Riolering Wheermolen Oost 2 2027	2027	2028	675	2.857	-	-	-	3.532
Riolering woonboten Oostdijk	2026	2027	450	-	-	-	-	450
Riolvervanging De Gors 2030	2030	2031	-	-	-	-	2.018	2.018
Rotonde Rijperweg / Bamestraweg	2028	2029	229	456	265	-	-	950
Sneekermeer/ Lauwersmeer (Elementen)	2026	2027	95	-	-	-	-	95
Sneeuwploeg groot Nido	2028	2029	-	-	23	-	-	23
Steigers 2027	2027	2028	-	63	-	-	-	63
Steigers 2028	2028	2029	-	-	647	-	-	647

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Gereed	Start afschrijving	Uitgaven tem 2026	Investering 2027	Investering 2028	Investering 2029	Investering 2030	Totale investeringen
Thorbeckekade verv. riolering	2026	2027	600	-	-	-	-	600
Uitv.progr. Asfalt Wagenweggebied	2027	2028	571	1.132	-	-	-	1.703
Uitv.progr. Elementen Wagenweggebied	2027	2028	571	1.132	-	-	-	1.703
Uitvoeringsprogramma asfalt 2026	2026	2027	279	-	-	-	-	279
Uitvoeringsprogramma asfalt 2027	2027	2028	-	141	-	-	-	141
Uitvoeringsprogramma asfalt 2028	2028	2029	-	-	7	-	-	7
Uitvoeringsprogramma Asfalt 2029	2029	2030	-	-	-	1.092	-	1.092
Uitvoeringsprogramma asfalt 2030	2030	2031	-	-	-	-	1.975	1.975
Uitvoeringsprogramma elementen 2026	2026	2027	242	-	-	-	-	242
Uitvoeringsprogramma elementen 2028	2028	2029	-	-	92	-	-	92
Uitvoeringsprogramma elementen 2029	2029	2030	-	-	-	1.719	-	1.719
Uitvoeringsprogramma elementen 2030	2030	2031	-	-	-	-	1.101	1.101
Van Osweg (asfalt)	2026	2027	869	-	-	-	-	869
Verbeteren fietsnetwerk 2024	2026	2027	638	-	-	-	-	638
Verkeersmaatr.Grotenhuysweg Purmer Noord	2026	2027	1.000	-	-	-	-	1.000
Verkeersmaatr.Van Osweg Purmer Noord	2026	2027	1.500	-	-	-	-	1.500
Verv. Afsluiters/ontluchters 2023	2026	2027	100	-	-	-	-	100
Verv. asfalt Netwerk 2.0 (Asfalt)	2026	2027	515	-	-	-	-	515
Verv. asfalt V. Garderenstr (Asfalt)	2027	2028	50	250	-	-	-	300
Verv. asfalt Weidelandpad (Asfalt)	2026	2027	200	-	-	-	-	200
Verv. Duikers (riool) 2023	2026	2027	100	-	-	-	-	100
Verv. Duikers (riool) 2027	2027	2028	-	104	-	-	-	104
Verv. Duikers ivm verb.doorstrom 2026	2026	2027	200	-	-	-	-	200
Verv. Houten bruggen 2025	2026	2027	4.337	-	-	-	-	4.337
Verv. houten bruggen 2027	2027	2028	-	3.367	-	-	-	3.367
Verv. houten bruggen 2028	2028	2029	-	-	1.574	-	-	1.574
Verv. Kademuren Overwhere 2025	2026	2027	142	-	-	-	-	142
Verv. Remmingswerken 2024	2026	2027	384	-	-	-	-	384
Verv. Remmingswerken 2025	2026	2027	143	-	-	-	-	143
Verv. Remmingswerken 2026	2026	2027	143	-	-	-	-	143
Verv. Remmingswerken 2027	2027	2028	-	376	-	-	-	376
Verv. Remmingswerken 2030	2030	2031	-	-	-	-	287	287
Verv. rioolgem.(Walakker- Nieuwstr-Uylin)	2026	2027	1.280	-	-	-	-	1.280

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Gereed	Start afschrijving	Uitgaven tem 2026	Investering 2027	Investering 2028	Investering 2029	Investering 2030	Totale investeringen
Verv. Stuwen 2027	2027	2028	-	89	-	-	-	89
Verv. vaste bruggen 2025	2026	2027	113	-	-	-	-	113
Verv. vaste bruggen 2026	2027	2028	-	107	-	-	-	107
Verv.asf voor BestrB.Hollandrstr(EI)2030	2030	2031	-	-	-	-	25	25
Verv.bestr. A. Sacharovstr (Elementen)	2030	2031	-	-	-	-	85	85
Verv.bestr. Belvliet (Elem)	2026	2027	75	-	-	-	-	75
Verv.bestr. Boekweitstr (Elementen)	2028	2029	-	-	375	-	-	375
Verv.bestr. Den Uyllaan (Elementen)	2027	2028	-	20	-	-	-	20
Verv.bestr. Gaffelstraat (Elementen)	2029	2030	-	-	-	220	-	220
Verv.bestr. Ged.Nieuwe Sloot (Elem)	2026	2027	75	-	-	-	-	75
Verv.bestr. Graanstraat (Elementen)	2029	2030	-	-	-	400	-	400
Verv.bestr. J.Pallachstr (Elementen)	2029	2030	-	-	-	130	-	130
Verv.bestr. Kanaalkade (Elem)	2028	2029	25	25	250	-	-	300
Verv.bestr. Laagveenstraat (Elementen)	2026	2027	300	-	-	-	-	300
Verv.bestr. Overlanderstr F1 (Elementen)	2028	2029	-	-	250	-	-	250
Verv.bestr. P.Kramerstraat (Elementen)	2026	2027	14	-	-	-	-	14
Verv.bestr. Puntmosstraat (Elementen)	2027	2028	-	36	-	-	-	36
Verv.bestr. Roedestraat (Elementen)	2029	2030	-	-	-	305	-	305
Verv.bestr. Salvador Allendelaan (Elem.)	2028	2029	-	-	20	-	-	20
Verv.bestr. Speelwagenstr (Elem)	2029	2030	-	-	-	510	-	510
Verv.bestr. Thorbeckekade (Elementen)	2026	2027	270	-	-	-	-	270
Verv.bestr. W.Hofsteestr (Elementen)	2029	2030	-	-	-	55	-	55
Verv.bestr. Zeisstraat (Elementen)	2028	2029	-	-	250	-	-	250
Verv.bestr.+ herind.park.vak.Maanz(Elem)	2026	2027	75	-	-	-	-	75
Verv.bestr.Banning Cocqgracht (Elem.)	2026	2027	140	-	-	-	-	140
Verv.bestr.Bladmoshof- Veenmossingel (EI)	2027	2028	-	60	-	-	-	60
Verv.bestr.Bovenlandsestraat (Elementen)	2027	2028	-	110	-	-	-	110
Verv.bestr.Burg.Koopmansingel (Elem)	2026	2027	120	-	-	-	-	120
Verv.bestr.Dovenetelstr- Lisdoddestr	2028	2029	100	1.700	41	-	-	1.841

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Gereed	Start afschrijving	Uitgaven tem 2026	Investering 2027	Investering 2028	Investering 2029	Investering 2030	Totale investeringen
Verv.bestr.Drietandstraat (Elementen)	2026	2027	165	-	-	-	-	165
Verv.bestr.Goudmosstr-Puntmosstr (Elem.)	2026	2027	400	-	-	-	-	400
Verv.bestr.Huifkarstr/Sjeesstr (Elemente	2030	2031	-	-	-	75	525	600
Verv.bestr.Lange Vooruitstr. (Elementen)	2026	2027	225	-	-	-	-	225
Verv.bestr.Sterremosstraat (Elementen)	2026	2027	105	-	-	-	-	105
Verv.bestr+Herind.park.vak.Maishof(Elem)	2026	2027	250	-	-	-	-	250
Verv.deklg-tuslg Flevostr+kruis.Nwe Gouw	2026	2027	225	-	-	-	-	225
Vervangen duikers 2029	2029	2030	-	-	-	100		100
Vervangen duikers 2030	2030	2031	-	-	-		100	100
Vervanging beschoeiingen 2029	2029	2030	-	-	-	1.110		1.110
Vervanging bestrating B. Zweersstraat	2026	2027	205	-	-			205
Vervanging houten bruggen 2029	2029	2030	-	-	-	1.574		1.574
Vervanging houten bruggen 2030	2030	2031	-	-	-	-	307	307
Vervanging kade- en keermuren 2029	2028	2029	100	800	451	-	-	1.351
Vervanging Keermuren 2026	2026	2027	52			-	-	52
Vervanging riolering Wagenweggebied	2028	2029	426	250	864	-	-	1.540
Vervanging vaste bruggen 2027	2027	2028	-	550		-	-	550
Vervanging vaste bruggen 2028	2028	2029	-	-	1.344	-	-	1.344
Vervanging vaste bruggen 2030	2030	2031	-	-	-	-	198	198
Volgerweg aanleg minigemalen 2025	2026	2027	350	-	-	-	-	350
Wegen- Bomenbeleid (wortelopdruk) 2026	2026	2027	955	-	-	-	-	955
Wegen- Bomenbeleid (wortelopdruk) 2027	2027	2028	-	366	-	-	-	366
Wegen- Bomenbeleid (wortelopdruk) 2028	2028	2029	-	-	381	-	-	381
Wegen- Bomenbeleid (wortelopdruk) 2029	2029	2030	-	-	-	386	-	386
Wegen- Bomenbeleid (wortelopdruk) 2030	2030	2031	-	-	-	-	392	392
Wegen2023Burg.de Geusstr/Ninaberst(elem)	2026	2027	237	-	-	-	-	237
Westerhem (Elementen)	2026	2027	530	-	-	-	-	530
Wouter Sluislaan F2 (Elementen)	2026	2027	185	-	-	-	-	185
Zuiddijk (Asfalt)	2026	2027	185	-	-	-	-	185
Zuiderpad fase 1 en 2 (asfalt)	2026	2027	135	-	-	-	-	135
Zuiderpad trottoirs (Elementen)	2026	2027	125	-	-	-	-	125
7. Ruimtelijke ordening			15.677	5.826	2.775	4.427	1.580	30.284
BVo71 Ruimtelijke ordening			15.677	5.826	2.775	4.427	1.580	30.284
Aankoop J.M. den Uyllaan 14	2026	2027	1.000	-	-	-	-	1.000

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Gereed	Start afschrijving	Uitgaven tem 2026	Investering 2027	Investering 2028	Investering 2029	Investering 2030	Totale investeringen
Herinrichting P3 2026 restant	2026	2027	662	-	-	-	-	662
Herinrichting slotplein	2026	2027	596	-	-	-	-	596
Kinderopvang Carroussel J. Naberstraat	2030	2031	-	-	-	-	1.580	1.580
Kinderopvang Delta, Delfland 2	2029	2030	-	-	784	196	-	980
Kinderopvang IKC Middenbeemster, UnescoIn	2027	2028	1.435	359	-	-	-	1.794
Kinderopvang Klim- op Karekietpark	2027	2028	1.378	689	-	-	-	2.067
Kinderopvang Montessorischool Salland	2029	2030	-	-	-	1.580	-	1.580
Kinderopvang Trifolium, Pinksterbloem 67	2029	2030	-	-	-	1.909	-	1.909
Kinderopvang Waterlandschool Reigersbek	2029	2030	-	-	1.007	250	-	1.258
Kinderopvang Wilgenhoek	2029	2030	-	-	983	492	-	1.475
Maatsch.ruimt.IKC Middenbeemster, UnescoIn	2027	2028	1.943	571	-	-	-	2.515
Maatschappelijke ruimte Riekstraat	2027	2028	-	575	-	-	-	575
Purmer-Zuid Zuid	2026	2027	1.300	-	-	-	-	1.300
Purmer-Zuid Zuid (pacht)	2026	2027	5.000	-	-	-	-	5.000
Sloopkosten Wherekant 27-35	2026	2027	186	-	-	-	-	186
Toegangssysteem gemeentelijke panden	2026	2027	117	-	-	-	-	117
Van IJsendijkstraat 144S, garagebox	2026	2027	163	-	-	-	-	163
Verb.Kalverstg 1 - deel levensd.verleng	2027	2028	-	965	-	-	-	965
Verbouwing Kalversteeg 1	2027	2028	-	630	-	-	-	630
Verduurzamen Gedempte singelgracht 16	2027	2028	66	498	-	-	-	565
Verduurzamen Kaasmarkt 20	2027	2028	278	65	-	-	-	343
Verduurzamen Kanaaldijk 10	2027	2028	-	102	-	-	-	102
Verduurzamen Middenweg 150	2027	2028	184	32	-	-	-	215
Verduurzamen Violenstraat 6/6a	2027	2028	67	595	-	-	-	663
Verduurzamen Waagplein 1	2027	2028	1.160	587	-	-	-	1.747
Zonnepanelen, Gedempte Singelgracht 16	2027	2028	-	36	-	-	-	36
Zonnepanelen, Hoefsmidhof 2	2026	2027	42	-	-	-	-	42
Zonnepanelen, violenstraat 6/6a	2027	2028	-	37	-	-	-	37
Zonnepanelen, Waagplein 1	2026	2027	100	-	-	-	-	100
Zonnepanelen, Wielingenstraat 75	2027	2028	-	85	-	-	-	85
12. Overhead			1.563	1.810	1.230	1.265	1.375	7.243
BV121 Overhead			1.563	1.810	1.230	1.265	1.375	7.243
ICT hardware 2026	2026	2027	1.563	-	-	-	-	1.563
ICT hardware 2027	2027	2028	-	1.050	-	-	-	1.050
ICT hardware 2028	2028	2029	-	-	1.050	-	-	1.050
ICT hardware 2029	2029	2030	-	-	-	1.050	-	1.050

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Gereed	Start afschrijving	Uitgaven tem 2026	Investering 2027	Investering 2028	Investering 2029	Investering 2030	Totale investeringen
ICT hardware 2030	2030	2031	-	-	-	-	1.050	1.050
Vervanging apparatuur raadzaal	2027	2028	-	170	-	-	-	170
Vervanging elektrische fietsen	2027	2028	-	90	-	-	-	90
Vervanging inventaris stadhuis 2027	2027	2028	-	250	-	-	-	250
Vervanging inventaris stadhuis 2028	2028	2029	-	-	180	-	-	180
Vervanging inventaris stadhuis 2029	2029	2030	-	-	-	215	-	215
Vervanging inventaris stadhuis 2030	2030	2031	-	-	-	-	325	325
Visserijweg 3, verbinding 2e datacentrum	2027	2028	-	250	-	-	-	250
Kostenverdeling Ruimtelijk			7.705	17.781	3.485	325	702	29.998
Milieustraat Baansteede:			5.458	17.299	3.485	-	-	26.242
Visserijweg 3, bruggen	2028	2029	-	-	130	-	-	130
Visserijweg 3, keuken	2027	2028	-	100	-	-	-	100
Visserijweg 3, kraanbaan	2028	2029	-	-	80	-	-	80
Visserijweg 3, meubilair	2027	2028	-	592	-	-	-	592
Visserijweg 3, natzoutinstallatie	2028	2029	-	-	100	-	-	100
Visserijweg 3, noodstroomaggregaat	2028	2029	-	-	300	-	-	300
Visserijweg 3, terrein	2028	2029	1.317	3.950	658	-	-	5.925
Visserijweg 3, toegangsbeveiliging	2027	2028	-	600	-	-	-	600
Visserijweg 3, vaste inrichting	2028	2029	-	-	375	-	-	375
Visserijweg 3, wasstraat	2028	2029	-	-	125	-	-	125
Visserijweg 3, werfgebouwen	2028	2029	4.141	10.999	1.717	-	-	16.857
Visserijweg 3, zonnepanelen	2027	2028	-	558	-	-	-	558
Visserijweg 3, invent. 2e datacentr(hardw)	2027	2028	-	250	-	-	-	250
Visserijweg 3, invent. 2e datacentr(patch)	2027	2028	-	250	-	-	-	250
Tractiemiddelen:			2.247	482	-	325	702	3.756
2x Fiat Ducato (Groen teams)	2026	2027	132	-	-	-	-	132
Citroen Berlingo	2026	2027	32	-	-	-	-	32
Citroen Berlingo pickup BMS	2026	2027	22	-	-	-	-	22
Citroen Berlingo pickup BMS	2026	2027	22	-	-	-	-	22
Fiat Doblo	2029	2030	-	-	-	24	-	24
Fiat Doblo	2027	2028	-	23	-	-	-	23
Fiat Doblo	2027	2028	-	23	-	-	-	23
Fiat Doblo	2027	2028	-	23	-	-	-	23
Fiat Doblo	2027	2028	-	23	-	-	-	23
Fiat Doblo	2027	2028	-	23	-	-	-	23
Fiat Doblo	2027	2028	-	23	-	-	-	23
Fiat Doblo (Verv.VPF-35-X) 30903	2030	2031	-	-	-	-	55	55
Fiat Doblo 1.3 MJ 16V 75	2026	2027	19	-	-	-	-	19

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Gereed	Start afschrijving	Uitgaven tem 2026	Investering 2027	Investering 2028	Investering 2029	Investering 2030	Totale investeringen
Fiat Doblo BMS	2026	2027	22	-	-	-	-	22
Fiat Doblo BMS	2026	2027	22	-	-	-	-	22
Fiat Doblo Cargo	2027	2028	-	19	-	-	-	19
Fiat Doblo Work-up (6st)	2026	2027	134	-	-	-	-	134
Fiat Ducato	2026	2027	49	-	-	-	-	49
Fiat Ducato	2026	2027	49	-	-	-	-	49
Fiat Ducato	2026	2027	76	-	-	-	-	76
Fiat Ducato	2026	2027	77	-	-	-	-	77
Fiat Ducato	2027	2028	-	38	-	-	-	38
Fiat Ducato	2029	2030	-	-	-	34	-	34
Fiat Ducato (Verv.VRN-26-V) 20808	2030	2031	-	-	-	-	80	80
Fiat Ducato (Verv.VRN-49-H) 21801	2030	2031	-	-	-	-	80	80
Fiat Ducato (Verv.VRN-50-H) 21802	2030	2031	-	-	-	-	80	80
Fiat Ducato (Verv.VRN-51-H) 21803	2030	2031	-	-	-	-	80	80
Fiat Ducato (Verv.VRN-52-H) 21805	2030	2031	-	-	-	-	80	80
Fiat Ducato (Verv.VRN-53-H) 21804	2030	2031	-	-	-	-	80	80
Fiat Ducato (Verv.VRN-81-G) 21806	2030	2031	-	-	-	-	80	80
Fiat Ducato 3,5T heavy	2026	2027	78	-	-	-	-	78
Fiat Ducato 3,5T heavy dubbel	2026	2027	64	-	-	-	-	64
Fiat Ducato 3,5T heavy dubbel	2026	2027	64	-	-	-	-	64
Fiat Ducato 3,5T heavy dubbel	2026	2027	78	-	-	-	-	78
Fiat Ducato 4.0T Heavy	2026	2027	74	-	-	-	-	74
Fiat Ducato 4.0T Heavy	2026	2027	75	-	-	-	-	75
Fiat Ducato Bestel 30 2.3 MJ euro 5	2026	2027	48	-	-	-	-	48
Fiat Ducato Bestel 30 2.3 MJ euro 5	2026	2027	97	-	-	-	-	97
Fiat Ducato t.b.v. begraafpl. (VJN2025)	2026	2027	70	-	-	-	-	70
Fiat Fiorino	2026	2027	25	-	-	-	-	25
Fiat Fullback	2026	2027	44	-	-	-	-	44
Fiat Fullback	2026	2027	44	-	-	-	-	44
Fiat Fullback	2026	2027	48	-	-	-	-	48
Fiat Fullback	2026	2027	48	-	-	-	-	48
Fiat Qubo 1.3 MJ 16V 75 (4 st)	2026	2027	162	-	-	-	-	162
Ford transit Custom	2027	2028	-	37	-	-	-	37
Ford transit Custom	2027	2028	-	37	-	-	-	37
Ford transit Custom	2027	2028	-	37	-	-	-	37
Geslotenbestel garage	2026	2027	31	-	-	-	-	31
Geslotenbestel timmerman	2026	2027	33	-	-	-	-	33

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Gereed	Start afschrijving	Uitgaven tem 2026	Investering 2027	Investering 2028	Investering 2029	Investering 2030	Totale investeringen
Hitachi ZX18,3	2026	2027	35	-	-	-	-	35
Iveco Daily	2029	2030	-	-	-	129	-	129
Iveco Daily 50C15	2026	2027	95	-	-	-	-	95
Iveco Daily 70C15	2026	2027	114	-	-	-	-	114
Iveco Daily 70C17 Hiab 022 T3	2026	2027	88	-	-	-	-	88
John Deere JD (Verv.TZF-40-K) 21960	2030	2031	-	-	-	-	87	87
Mercedes sprinter	2027	2028	-	105	-	-	-	105
Mercedes Vito 109 CDI	2026	2027	25	-	-	-	-	25
Mercedes Vito 109 CDI	2026	2027	51	-	-	-	-	51
Mitsubishi L200 single cab 4WD	2029	2030	-	-	-	36	-	36
Mitsubishi L200 single cab 4WD	2029	2030	-	-	-	54	-	54
Smart EQ forfour	2027	2028	-	24	-	-	-	24
Smart EQ forfour	2027	2028	-	24	-	-	-	24
Smart EQ forfour	2027	2028	-	24	-	-	-	24
Vermeer BC1200XL/2750	2026	2027	56	-	-	-	-	56
Volkswagen transporter T5	2029	2030	-	-	-	48	-	48
VW transporter 2.8T DSG-4motion 2.0	2026	2027	43	-	-	-	-	43

B. Voorgenomen investeringen

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Gereed	Start afschrijving	Uitgaven tem 2026	Investering 2027	Investering 2028	Investering 2029	Investering 2030	Totale investeringen
Voorgenomen investeringen			1.200	13.450	33.366	-	-	48.016
2. Samenleving			500	5.000	15.201	-	-	20.701
BVo26 Maatschappelijke ondersteuning			500	5.000	15.201	-	-	20.701
Nachtopvang Waterlandkwartier	2028	2029	200	2.000	6.614	-	-	8.814
Woonzorgvoorziening Jaagweg	2028	2029	300	3.000	8.588	-	-	11.888
5. Bereikbaarheid			500	6.200	17.891	-	-	24.591
BVo51 Bereikbaarheid			500	6.200	17.891	-	-	24.591
Mobiliteitshub Beatrixplein	2028	2029	500	500	9.179	-	-	10.179
Parkeergarage Schapenmarkt (Bouwkosten)	2028	2029		5.700	8.712	-	-	14.412
6. Beheer openbare ruimte			200	2.250	273	-	-	2.723
BVo61 Beheer openbare ruimte			200	2.250	273	-	-	2.723
Doorfietsroutes Purmerend-Zaanstad-Hoorn	2028	2029	100	350	450	-	-	900
Herinrichting Purmerenderweg	2028	2029	100	1.900	-177	-	-	1.823

Overzicht reserves en voorzieningen

Reserves

Naam reserve (x € 1.000)	Programma	Ontwikkeling	2027	2028	2029	2030
A. ALGEMENE RESERVE:						
Algemene reserve	Algemene dekkingsmiddelen	Stand per 01-01	63.649	67.286	61.015	49.487
		Onttrekkingen	-196	-6.271	-11.527	-15.665
		Toevoegingen	3.832			
		Stand per 31-12	67.286	61.015	49.487	33.823
Totaal algemene reserve			67.286	61.015	49.487	33.823
B. BESTEMMINGSRESERVES:						
Reserve Oekraïne	02. Samenleving	Stand per 01-01	14.715	12.760	10.717	8.680
		Onttrekkingen	-1.955	-2.043	-2.037	-603
		Toevoegingen				
Totaal Oekraïne		Stand per 31-12	12.760	10.717	8.680	8.077
Reserve wonen	03. Wonen	Stand per 01-01	1.890	2.333	2.890	3.457
		Onttrekkingen	-451	-430	-602	-805
		Toevoegingen	893	987	1.169	
Totaal Wonen		Stand per 31-12	2.333	2.890	3.457	2.652
Reserve duurzaamheid	04. Milieu	Stand per 01-01	4.893	9.123	9.681	12.250
		Onttrekkingen	-909	-896	-150	-290
		Toevoegingen	5.138	1.454	2.719	2.859
Totaal Duurzaamheid		Stand per 31-12	9.123	9.681	12.250	14.819
Reserve parkeren	05. Bereikbaarheid	Stand per 01-01	8.553	10.761	12.178	12.066
		Onttrekkingen			-112	-460
		Toevoegingen	2.207	1.418		
Totaal parkeren		Stand per 31-12	10.761	12.178	12.066	11.606
Reserve instandhouding openbare ruimte	06. Beheer openbare ruimte	Stand per 01-01	11.018	9.784	8.685	8.182
		Onttrekkingen	-1.234	-1.099	-503	-89
		Toevoegingen				
Totaal instandhouding openbare ruimte		Stand per 31-12	9.784	8.685	8.182	8.092
Reserve gronden	07. Ruimtelijke Ordening	Stand per 01-01	7.091	6.173	5.536	5.279
		Onttrekkingen	-917	-637	-257	-262
		Toevoegingen				5
Totaal gronden		Stand per 31-12	6.173	5.536	5.279	5.022
Reserve omgevingsplan	07. Ruimtelijke Ordening	Stand per 01-01	581	381	181	181
		Onttrekkingen	-200	-200		
		Toevoegingen				
Totaal Omgevingsplan		Stand per 31-12	381	181	181	181

Naam reserve (x € 1.000)	Programma	Ontwikkeling	2027	2028	2029	2030
Totaal bestemmingsreserves			51.314	49.869	50.095	50.450
Totaal reserves			118.600	110.883	99.583	84.272

Voorzieningen

Naam voorziening (x € 1.000)	Programma	Ontwikkeling	2027	2028	2029	2030
Voorziening afvalstoffenheffing	04. Milieu	Stand per 01-01	1.805	1.210	884	703
		Onttrekkingen	-645	-376	-231	224
		Toevoegingen	50	50	50	50
Totaal afvalstoffenheffing		Stand per 31-12	1.210	884	703	977
Voorziening Purmerenderweg ZOB	05. Bereikbaarheid	Stand per 01-01	1.317	1.317	1.317	1.317
		Onttrekkingen				
		Toevoegingen				
Totaal Purmerenderweg ZOB		Stand per 31-12	1.317	1.317	1.317	1.317
Voorziening gemeentelijke watertaken	06. Beheer openbare ruimte	Stand per 01-01	869	410	866	1.346
		Onttrekkingen	-41			-102
		Toevoegingen	-417	456	481	833
Totaal gemeentelijke watertaken		Stand per 31-12	410	866	1.346	2.077
Spaarvoorziening rioolheffing	06. Beheer openbare ruimte	Stand per 01-01	500	1.500	3.000	5.000
		Onttrekkingen				
		Toevoegingen	1.000	1.500	2.000	2.500
Totaal spaarvoorziening rioolheffing		Stand per 31-12	1.500	3.000	5.000	7.500
Voorziening onderhoud begraafrechten	06. Beheer openbare ruimte	Stand per 01-01	1.568	1.464	1.383	1.330
		Onttrekkingen	-279	-256	-228	-228
		Toevoegingen	175	175	175	175
Totaal voorziening onderhoud begraafrechten		Stand per 31-12	1.464	1.383	1.330	1.278
Voorziening groot onderhoud gebouwen	07. Ruimtelijke Ordening	Stand per 01-01	368	242	817	2.093
		Onttrekkingen	-3.322	-1.844	-1.532	-3.318
		Toevoegingen	3.196	2.419	2.808	2.808
Totaal groot onderhoud gebouwen		Stand per 31-12	242	817	2.093	1.583
Voorziening GKP parkeervoorzieningen centrumgebied	07. Ruimtelijke Ordening	Stand per 01-01	80	80	80	80
		Onttrekkingen				
		Toevoegingen				
Totaal voorziening GKP parkeervoorz. centrumgebied		Stand per 31-12	80	80	80	80
Voorziening GKP groen en mobiliteit	07. Ruimtelijke Ordening	Stand per 01-01	186	186	186	186
		Onttrekkingen				
		Toevoegingen				
Totaal voorziening GKP groen en mobiliteit		Stand per 31-12	186	186	186	186
Voorziening GKP sociale woningbouw	07. Ruimtelijke Ordening	Stand per 01-01	286	286	286	286
		Onttrekkingen				
		Toevoegingen				
Totaal voorziening kostenverhaal sociale woningbouw		Stand per 31-12	286	286	286	286
Voorziening gebiedseigen kosten Middenbeemster	07. Ruimtelijke Ordening	Stand per 01-01	61	61	61	61

Naam voorziening (x € 1.000)	Programma	Ontwikkeling	2027	2028	2029	2030
		Onttrekkingen				
		Toevoegingen				
Totaal voorz. Gebiedseigen kst Middenbeemster		Stand per 31-12	61	61	61	61
Voorziening wachtgeldverplichtingen bestuurders	10. Bestuur en concern	Stand per 01-01	14	14	14	14
		Onttrekkingen				
		Toevoegingen				
Totaal wachtgeldverplichtingen bestuurders		Stand per 31-12	14	14	14	14
Voorziening pensioen ex-bestuurders	10. Bestuur en concern	Stand per 01-01	6.132	6.232	6.328	6.424
		Onttrekkingen		-4	-4	-4
		Toevoegingen	100	100	100	100
Totaal voorziening pensioen ex-bestuurders		Stand per 31-12	6.232	6.328	6.424	6.521
Voorziening RVU	12. Overhead	Stand per 01-01	108	58	46	46
		Onttrekkingen	-50	-11		
		Toevoegingen				
Totaal RVU		Stand per 31-12	58	46	46	46
Voorziening spaarverlof	12. Overhead	Stand per 01-01	1.339	1.379	1.420	1.461
		Onttrekkingen				
		Toevoegingen	40	41	41	41
Totaal voorziening spaarverlof		Stand per 31-12	1.379	1.420	1.461	1.503
Totaal voorzieningen			14.437	16.686	20.347	23.428

Toelichting reserves en voorzieningen

Algemeen

Ter toelichting op het totaaloverzicht wordt per reserve en voorziening aangegeven: het doel waarvoor deze is ingesteld, de wijze van voeding en waaraan de reserve en/of voorziening wordt besteed. De specifieke mutaties in 2026 zijn toegelicht in het onderdeel financiële toelichting per programma.

Algemene reserve

De algemene reserve is het vrij besteedbare eigen vermogen van de gemeente. Deze reserve heeft het vormen van een buffer voor financiële tegenvallers als belangrijkste functie. Tekorten en overschotten op de jaarrekening komen ten laste respectievelijk ten gunste van de algemene reserve. Groei van de reserve is nodig om de uitgaven de komende jaren voor een deel met eigen vermogen te financieren en zo de financiële positie van de gemeente in balans te houden. En waar mogelijk te verbeteren tot minimaal het door de raad vastgestelde niveau van 20%.

In de Nota reserves en voorzieningen 2026 (raadsbesluit 937904) staat dat er geen harde ondergrens wordt gehanteerd door de algemene reserve te koppelen aan de risico's die de gemeente loopt. Als uitgangspunt geldt dat de algemene reserve minimaal gelijk is aan het benodigd weerstandsvermogen, zodat de financiële risico's kunnen worden opgevangen. In de

paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing is aangegeven dat de actuele inschatting van het benodigde weerstandsvermogen € 77,9 miljoen is.

Bestemmingsreserves

Voor bestemmingsreserves geldt dat deze worden ingesteld voor één specifiek doel binnen een vastgesteld termijn.

Programma 2 Samenleving

Reserve opvang ontheemden Oekraïne

Doel en voeding: Met het overschot uit de door het Rijk verstrekte vergoedingen over de jaren 2022 tot en met 2025, ter hoogte van circa € 15,3 miljoen, is deze bestemmingsreserve gevormd. Vanuit deze reserve kunnen maatregelen worden gefinancierd die noodzakelijk zijn voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen die het oorlogsgebied zijn ontvlucht en waarvoor gemeenten op grond van een rijksopdracht verantwoordelijk zijn. De huidige bestedingen hebben betrekking op de locatie tijdelijke woningen N244. Indien in de toekomst andere bestedingen vanuit deze reserve worden voorgesteld, zullen deze via de tussenrapportages aan de raad ter besluitvorming worden voorgelegd. Toekomstige overschotten of tekorten op de rijksvergoeding worden rechtstreeks toegevoegd aan dan wel onttrokken uit deze bestemmingsreserve.

Programma 3 Wonen

Reserve Wonen

Doel en voeding: De reserve Wonen is bedoeld voor investeringen op het gebied van volkshuisvesting en is gekoppeld aan het gelijknamige beleidsplan dat door de raad in 2012 is vastgesteld. In 2017 heeft de raad besloten (nr. 1361700) de geactualiseerde Woonvisie 2017 als financieel kader aan te wijzen voor de inzet van aanvullende instrumenten op het gebied van wonen, waaronder tijdelijke woningen. De reserve wordt momenteel vrijwel uitsluitend ingezet voor de egalisatie van de exploitatieresultaten van de tijdelijke woningen. Om voldoende financiële ruimte te behouden voor het opvangen van eventuele exploitatietekorten, worden tot en met 2029 toevoegingen aan de reserve gedaan vanuit de middelen die beschikbaar zijn gesteld voor de opvang van Oekraïense ontheemden. Hiermee wordt een buffer opgebouwd voor de verwachte negatieve exploitatie van de tijdelijke woningen.

Programma 4 Milieu

Reserve duurzaamheid

Doel en voeding: De reserve is oorspronkelijk ingesteld voor de ontvangst en besteding van de rijksmiddelen voor de Proeftuin Aardgasvrije Wijken via het gemeentefonds. Met de afronding van Blok 3 van de proeftuin zijn deze middelen volledig ingezet. In de daaropvolgende jaren zijn tevens de CDOKE-middelen aan de reserve toegevoegd, waardoor het saldo verder is gegroeid. De beschikbare middelen in de reserve worden de komende jaren aangewend voor de uitvoering van de duurzaamheidsagenda *Werk aan de Toekomst*. Daarnaast worden vanuit deze reserve middelen beschikbaar gesteld voor de opgave *Purmerend in Balans*.

Programma 5 Bereikbaarheid

Reserve parkeren

Doel en voeding: Bij de Voorjaarsnota 2023 heeft de raad besloten om de jaarlijkse resultaten van het totaal van straatparkeren en garageparkeren te egaliseren met de reserve parkeren. Dit is besloten met het oog op de te bouwen parkeergarages in het Waterlandkwartier en de Binnenstad. Door de parkeeropbrengsten vrij te maken en in te zetten voor parkeeroplossingen is parkeren een gesloten systeem geworden waarbij het aanwijzen van gebieden betaald parkeren, de kosten, de tarieven van straatparkeren en van garageparkeren, het aantal plekken en de bezetting gemonitord en gestuurd kunnen worden met de reserve parkeren als (egalisatie)buffer.

Programma 6 Openbare ruimte

Reserve instandhouding openbare ruimte

Doel en voeding: In het Integraal Beheerplan Openbare Ruimte (IBOR) is de beheervisie verwerkt, waarin is ingegaan op de wensen voor het beheer. Hierbij zijn het verhogen van de beeldkwaliteit, duurzaamheid, toegankelijkheid, vernieuwen van de parken, uitbreiding van de gemeente en leefbaarheid naar een CROW-beeldkwaliteitsniveau B gebracht. Ter egalisatie van de benodigde middelen is een bestemmingsreserve instandhouding openbare ruimte ingesteld (besluit 1574029). De niet bestede instandhoudingsbudgetten kunnen dan worden gedoteerd aan de reserve en blijven beschikbaar voor het moment van uitvoering. Het IBOR wordt op dit moment geactualiseerd. De resultaten van de actualisatie zijn nog niet meegenomen in de begroting.

Programma 7 Ruimtelijke ordening

Reserve gronden

Doel en voeding: De bestemmingsreserve gronden is ingesteld voor het faciliteren van (nieuwe) ruimtelijke ontwikkelingen of daarmee samenhangende verkenningen. In die context dekt de reserve ook de plankosten bij zowel actief als faciliterend grondbeleid, wanneer we deze uitgaven niet kunnen terugverdienen middels verkoop of kostenverhaal. De jaarlijkse voeding vindt plaats door winstnemingen op grondexploitaties. De raad heeft in 2020 ingestemd (besluit 1529189) om de jaarlijkse winstneming op grondexploitaties te verdelen over de reserve gronden en de algemene reserve, waarbij een 50/50 verdeling als uitgangspunt geldt en op basis van de analyse van jaarlijkse actualisatie van de MPG en de jaarrekening een andere keuze kan worden gemaakt. In 2024 is op basis van de analyse van het MPG 2024 besloten (besluit 1598079) om bij de jaarrekeningen 2024 en 2025 100% van de winst van de grondexploitaties toe te voegen aan de reserve gronden zolang de winstneming van Baanstee Noord achterblijft als gevolg van de stroomproblematiek en de solvabiliteit van de gemeente meer dan 20% bedraagt. De bestedingen worden separaat aan de raad voorgelegd.

Reserve omgevingsplan

Doel en voeding: Bij de Jaarrekening 2023 heeft de raad besloten om de bestemmingsreserve omgevingsplan in te stellen. Dit zorgt ervoor dat de incidentele budgetten voor de implementatie van de Omgevingswet beschikbaar blijven om de doelen van de wet te bereiken. In de decembercirculaire 2023 is er circa € 1 miljoen beschikbaar gesteld voor Purmerend voor de jaren 2023-2025. Dit bedrag wordt tot 2029 ingezet ter dekking van de externe advies- en onderzoekskosten om tot een definitief omgevingsplan te komen.

Voorzieningen

Programma 4 Milieu

Voorziening afvalstoffenheffing

Doel en voeding: het tarief voor afvalstoffenheffing mag maximaal kostendekkend worden vastgesteld. Bij een overschot is het een verplichting om deze gelden uit te geven aan de taken voor afvalstoffenheffing. Daarom moet een voorziening worden gevormd als gevolg van middelen die van derden zijn verkregen met een specifiek bestedingsdoel.

Programma 5 Bereikbaarheid

Voorziening Purmerenderweg ZOB

Doel en voeding: de voorziening Purmerenderweg ZOB is bedoeld om financiële gevolgen op te vangen van de herinrichting van de Purmerenderweg en de verkeersmaatregelen rond de nieuwe schoollocatie in het ZOB-gebied. De totale investering wordt voorlopig geraamd op € 4 miljoen, gedekt door bijdragen van o.a. De Beemster Compagnie, de VRA en een gemeentelijk krediet. In 2025 is de bijdrage van De Beemster Compagnie ten gunste gebracht van de voorziening. Het saldo bedraagt ultimo 2025 € 1.316.637. Dit bedrag is bestemd voor toekomstige uitgaven die voortkomen uit de geplande herinrichting, waarvan de oplevering rond 2028 is voorzien.

Programma 6 Beheer openbare ruimte

Voorziening gemeentelijke watertaken

Doel en voeding: het egaliseren van de tarieven rioolheffing die bij de burgers in rekening gebracht worden. Uitgangspunt bij de vaststelling van tarieven rioolheffing is dat de door de tarieven gedekte lasten moeten worden gerealiseerd. Deze voorziening is ingesteld om de effecten van de noodzakelijke investeringen ten behoeve van het onderhoud aan de riolering op te vangen teneinde grote schommelingen in de rioolheffing te voorkomen.

Spaarvoorziening rioolheffing

Doel en voeding: De voorziening heeft tot doel om met ingang van 2026 binnen 10 jaar naar 50% sparen en 50% activeren van onze water- en rioleringsinvesteringen toe te werken. De jaarlijkse dotatie aan de spaarvoorziening van € 500.000 loopt binnen 10 jaar op tot € 5.000.000 in 2035. Doordat rioleringskrediet mag worden verlaagd met middelen uit de spaarvoorziening, wordt de boekwaarde van de investeringen verlaagd en wordt er bespaard op rentelasten.

Voorziening onderhoud begraafrechten

Doel en voeding: doel van deze voorziening is het egaliseren van inkomsten uit meerjarig afgekochte grafrechten om jaarlijks een evenredig deel van de afkooptermijn te laten vrijvallen voor het beheer van, en onderhoud aan, de begraafplaatsen. Het saldo van de reserve komt overeen met alle op dit moment geregistreerde afkooptermijnen, tegen actueel prijspeil.

Programma 7 Ruimtelijke ordening

Voorziening groot onderhoud gemeentelijke gebouwen

Doel en voeding: voor het technisch beheer van de gemeentelijke gebouwen maakt de gemeente gebruik van meerjaren onderhoudsplannen (MJOPs). Daarin staat aangegeven welke onderhoudswerkzaamheden in welk jaar plaats moeten vinden. De begroting van het planmatig onderhoud en dagelijks onderhoud is gebaseerd op deze plannen. Ook is de hoogte en jaarlijkse

toevoeging van/aan de onderhoudsvoorziening gebaseerd op deze MJOPs. De geplande toevoeging aan de onderhoudsvoorziening is bepaald door uit te gaan van de gemiddelde kosten over een periode van 10 jaar.

Voorziening bijdragen op basis van nota Prof

Doel en voeding: in diverse anterieure overeenkomsten (AO) is opgenomen dat de exploitant (privaat initiatiefnemer) op basis van het vastgestelde gemeentelijk beleid in de nota Planoverschrijdende ruimtelijke openbare faciliteiten (nota Prof) een bijdrage doet ten behoeve van de gemeentebrede bovenwijkse voorzieningen en ruimtelijke ontwikkelingen. De bijdragen worden gestort in de voorziening. Het volledige saldo is in 2022 reeds bestemd voor de onrendabele top van de parkeergarage stadhuis. De voorziening blijft nog wel van kracht omdat er nog meer ontvangsten komen. Er zijn geen toevoegingen aan de voorziening geraamd, omdat de ontvangsten afhankelijk zijn van dynamische momenten zoals de oplevering van woningen. Daarom worden ze meestal in de voor- en/of najaarsnota bijgeraamd.

Voorzieningen kostenverhaal

a. Voorzieningen GKP parkeervoorzieningen centrumgebied

Doel en voeding: deze voorziening betreft van derden ontvangen middelen die zijn verkregen in het kader van de afkoopregeling voor bezoekersparkeren. De middelen kunnen door de gemeente worden aangewend voor de realisatie van parkeervoorzieningen in het centrumgebied. Eerder heeft aanwending plaatsgevonden door een bijdrage vanuit de voorziening te storten in het krediet voor de parkeergarage Stadhuisplein. Het resterende saldo is opgebouwd uit ontvangen bijdragen, waaronder die voor de projecten Wheerwal, Westerstraat en Kop van West.

b. Voorziening GKP groen en mobiliteit

Doel en voeding: dit betreft de voorziening mobiliteit & groen. In de raad van september 2019 (besluit 1482547 d.d. 26-09-2019) is deze voorziening ingesteld om de bedragen in te storten die van particuliere investeerders worden ontvangen voor mobiliteit en groen. De aanwending kan plaatsvinden voor investeringen op de lijst die is opgenomen in de Nota Gebiedsoverstijgende kosten Purmerend.

c. Voorziening GKP sociale woningbouw

Doel en voeding: dit betreft de voorziening Sociale Woningbouw. In de raad van september 2019 (besluit 1482547 d.d. 26-09-2019) is deze voorziening ingesteld om de bedragen in te storten die van particuliere investeerders worden ontvangen voor afkoop sociale woningbouw. De aanwending kan plaatsvinden bij projecten met extra sociale woningbouw waarin de afkoop wordt gecompenseerd.

d. Voorziening GKP mobiliteitsoplossingen Waterlandkwartier

Doel en voeding: Dit betreft de voorziening in de verbetering en nieuwe aanleg van openbare infrastructuur en voorzieningen is ingesteld. Dit betreft de bijdragen van de nieuwbouwplannen. In de raad van september 2019 (besluit 1585053 d.d. 23-05-2023) is deze voorziening ingesteld voor de te ontvangen bijdragen van de nieuwbouwplannen in dit gebied. Dit is geen vrij geld. Deze bijdrage wordt gestort in deze voorziening. Het saldo is nihil.

e. Voorziening infrastructuur Wagenweggebied

Doel en voeding: in de afgesloten anterieure overeenkomst (AO) is opgenomen dat de exploitant

(privaat initiatiefnemer) een bijdrage is verschuldigd voor investeringen in de openbare ruimte waarbij een eventuele gemeentelijke voorinvestering terugverdiend kan worden. Het volledige saldo is in 2022 reeds ingezet ten behoeve van de gemaakte kosten in de openbare ruimte. Het saldo ultimo 2025 van deze voorziening is nihil. De voorziening blijft nog wel van kracht, omdat er nog kosten en opbrengsten te verwachten zijn in het gebied.

Voorzieningen gebiedseigen kosten

Naast bovengenoemde investeringen (a tem e) dient de gemeente ook te investeren in plangebonden kosten, dat zijn: 1) openbare ruimte die direct en uitsluitend gerelateerd is aan elk specifiek bouwplan, 2) de ambtelijke voorbereiding en begeleiding van elke specifiek bouwplan en 3) planschade kosten. Deze kosten worden ad hoc (per specifiek bouwplan) berekend en verhaald op de initiatiefnemer. Dit geldt voor de ontwikkelgebieden De Koog, Middenbeemster, Waterlandkwartier en Zuidoostbeemster. Het saldo van de voorziening gebiedseigenkosten Middenbeemster is € 61.109, de rest is nihil.

Programma 10 Bestuur en concern

Voorziening wachtgeldverplichtingen bestuurders

Doel en voeding: Deze voorziening is bedoeld voor het afdekken van de wachtgeldverplichtingen van voormalige bestuurders. Op het moment dat een bestuurder zijn of haar functie beëindigt, wordt vastgesteld of recht bestaat op wachtgeld, wat de hoogte van de uitkering is en voor welke periode deze aanspraak geldt. De totale contante waarde van deze verplichtingen vormt de wachtgeldverplichting van de gemeente. De financiële verwerking vindt plaats door het bedrag van de vastgestelde verplichting ten laste van de algemene middelen aan de voorziening toe te voegen. In verband met de overgang naar een nieuw college wordt de voorziening in het najaar van 2026 geactualiseerd, waarbij de omvang van de wachtgeldverplichtingen opnieuw wordt bepaald.

Voorziening RVU (Regeling Vervroegd Uittreden)

Doel en voeding: Deze voorziening is bedoeld voor het opvangen van de financiële gevolgen van de Regeling Vervroegd Uittreden (RVU). Op het moment dat een medewerker gebruikmaakt van de RVU, wordt de daarmee samenhangende financiële verplichting ten laste van de exploitatie aan de voorziening toegevoegd. Jaarlijks wordt de omvang van de verwachte RVU-verplichtingen voor de komende jaren opnieuw bepaald. Op basis hiervan wordt de benodigde hoogte van de voorziening vastgesteld en, indien nodig, een aanvullende dotatie gedaan. De uitkeringen die voortvloeien uit de RVU worden vervolgens ten laste van deze voorziening gebracht.

Voorziening pensioen ex-bestuurders

Doel en voeding: deze voorziening is ingesteld ter dekking van de pensioenverplichtingen aan (ex-)bestuurders. Voor politieke ambtsdragers is er momenteel nog geen centraal pensioenfonds. Wethouders bouwen uit hoofde van de Algemene Pensioenwet politieke ambtsdragers (APPA) pensioenrechten op bij de gemeente. Jaarlijks, als onderdeel van de jaarrekening worden actuariële waardeberekeningen uitgevoerd door het bedrijf PROambt om de hoogte van de voorziening te bepalen. De door PROambt gehanteerde rekenrente is afgestemd met het ministerie van Binnenlandse Zaken. De commissie BBV heeft aangegeven dat rekening gehouden moet worden met bekend gemaakte indexaties. In de berekening van het jaaroverzicht van PROambt is hiermee rekening gehouden en daarmee het saldo van de voorziening bepaald.

Voorziening spaarverlof medewerkers

Doel en voeding: medewerkers kunnen vanaf 1 januari 2022 bovenwettelijke vakantie-uren sparen. Met dit 'verlofsparen' kunnen medewerkers passend bij hun levensfase hun bovenwettelijke vakantie-uren inzetten op een manier die aansluit bij hun persoonlijke levens- en carrièreplanning en het gemeentelijke vitaliteitsbeeld. Deze vakantie-uren verjaren niet. Aangezien er bij verlofsparen sprake is van arbeidskosten gerelateerde verplichtingen die een niet voorspelbare opbouw en daarmee ook onvoorspelbare afbouw kennen, dient hier een voorziening voor gevormd te worden.

De paragrafen

Lokale heffingen

Algemeen

De paragraaf lokale heffingen gaat over het beleid van de heffingen en tarieven in 2026. In deze paragraaf wordt achtereenvolgens behandeld:

1. De geraamde inkomsten.
2. Het beleid ten aanzien van de lokale heffingen.
3. Een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen.
4. Een aanduiding van de lokale lastendruk.
5. Een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid.

Geraamde inkomsten

De baten met betrekking tot de lokale heffingen bedragen in € 1.000:

Soort	2027
Onroerendezaakbelasting eigenaren	24.033
Onroerendezaakbelasting gebruikers	4.545
Roerende woon- en bedrijfsbelasting	27
Rioolheffing	14.554
Afvalstoffenheffing	16.671
Leges omgevingswet	4.845
Parkeerbelastingen	5.701
Lijkbezorgingsrechten en begraafrechten	857
Bedrijveninvesteringszones (BIZ)	237
Marktgelden	129
Precariobelasting	319
Hondenbelasting	563
Toeristenbelasting	176
Overige leges (o.a. burgerlijke stand, GBA, woonzaken, APV, archief)	2.488
Totaal geraamde inkomsten lokale heffingen	75.145
Kwijtschelding afvalstoffenheffing	886

Het beleid ten aanzien van de lokale heffingen

Het beleid voor de uitvoering van heffing en invordering van de lokale heffingen is gericht op het waarborgen van kwaliteit en continuïteit tegen zo laag mogelijke kosten (efficiency). Daarbij wordt er op de lastendrukverdeling gelet en wordt zoveel mogelijk het profijtbeginsel toegepast. Als uitgangspunt geldt dat de lokale lasten jaarlijks worden verhoogd met inflatie. Voor de onroerendezaakbelastingen wordt het consumentenprijsindexcijfer van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) van januari van het voorafgaande jaar als basis gebruikt. Het CBS heeft het inflatiepercentage van januari 2026 vastgesteld op 2,40%. Deze indexering van 2,40% wordt ook toegepast op de overige heffingen (leges, hondenbelasting, precariobelasting, toeristenbelasting, parkeerbelasting).

Een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen

Onroerendezaakbelastingen (OZB)

Onroerendezaakbelastingen worden geheven van eigenaren van onroerende woningen en niet-woningen en van gebruikers van onroerende niet-woningen. De eigenaar/gebruiker op 1 januari van het jaar is belastingplichtig voor het gehele jaar. Grondslag is de waarde van de onroerende zaak die is vastgesteld met een WOZ-beschikking. Voor het belastingjaar 2027 geldt de waarde van de onroerende zaak per 1 januari 2026. Na bepaling van de nieuwe WOZ-waarden zullen alle tarieven aan die nieuwe waarden worden bijgesteld. Uitgangspunt hierbij is dat de hoogte van het tarief afhankelijk is van de stijging van de waarde. Vanuit de toekomstscenario's en het dekkingsplan van de Programmabegroting 2026 is vorig jaar besloten om het tarief voor woningeigenaren, naast de reguliere stijging voor inflatie (+2,40%), met 10% extra te verhogen in 2027. Voor niet woningen gebruikers en niet woningen eigenaren is dit 20%.

Roerende woon- en bedrijfsruimtebelastingen (RZB)

Deze belasting wordt ook wel de roerendezaakbelasting genoemd, vanwege de gelijkenis met de OZB. Deze belasting wordt geheven op alle roerende zaken zoals woonschepen, woonwagens en kiosken. De heffingspercentages zijn gelijk aan die van de OZB.

Rioolheffing

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het beheer van het afval- en regenwater en het verwerken van overtollig grondwater. De heffing mag maximaal kostendekkend zijn en alleen worden gebruikt voor de dekking van de kosten die in de wet genoemd zijn. Purmerend hanteert een rioolheffing die is gesplitst naar een eigenarentarief en een grootverbruikheffing. De heffingsgrondslag voor eigenaren is een vast bedrag per aangesloten eigendom. Voor het grootverbruik is deze gekoppeld aan het waterverbruik in kubieke meters (m³), hierbij is gekozen voor het aantal aansluitingen met een verbruik vanaf 300 m³. Doordat het gebruikerstarief is vervallen, wordt er geen rekening gehouden met kwijtscheldingen en oninbaarheid. In 2025 is het Water- en Rioleringsprogramma (WRP) met bijbehorend kostendekkingsplan vastgesteld waarbij over is gegaan naar een gedeeltelijk spaarsysteem voor de rioolheffing (50% sparen en 50% activeren te bereiken in een periode van 10 jaar). Het tarief voor de rioolheffing zal de komende jaren met meer dan inflatie stijgen vanwege de grote vervangingsinvesteringen in Wheermolen en Overwhere en de nieuwe systematiek van gedeeltelijk sparen.

Afvalstoffenheffing

De gemeente is verplicht tot het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen. Voor de dekking van de kosten wordt afvalstoffenheffing geheven. Het tarief van de afvalstoffenheffing wordt gebaseerd op de kosten van onder andere inzet van personeel en materieel, verwerkingstarieven van afvalstromen en toerekening van overhead en btw. Purmerend hanteert een gedifferentieerd tarief voor de afvalstoffenheffing. Dit betreft een tarief voor éénpersoonshuishoudens- en een tarief voor meerpersoonshuishoudens. In het kader van de verbetering van de afvalscheiding is het tarief voor een extra restafval container conform het tarief van een meerpersoonshuishouden en wordt een extra gft-container gratis verstrekt. Met behulp van de voorziening afvalstoffenheffing wordt de tariefstijging zo beperkt mogelijk gehouden.

Reinigingsrecht

Per 1 juni 2026 is gemeente Purmerend gestopt met de inzameling van bedrijfsmatig afval. De verordening op de heffing en de invordering van reinigingsrechten Purmerend 2026 wordt daarom ingetrokken.

Leges omgevingswet

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging (Wkb) voor het bouwen per 1 januari 2024 zijn de grondslagen voor het heffen van leges in Titel 2 van de legesverordening gewijzigd. Uitgangspunt van Titel 2 van legesverordening blijft dat de kostendekkendheid 100% is. De opbrengsten zijn afhankelijk van het aantal aangevraagde omgevingsvergunningen voor bouwactiviteiten. Dit wijkt altijd af van het aantal geplande bouwprojecten. De gemeente heeft hier een geringe invloed op. Als daartoe aanleiding is zal uw raad door middel van tussenrapportages op de hoogte worden gesteld van de ontwikkelingen. Voor de totale kostendekkendheid van de leges (hoofdstuk 1, 2 en 3) geldt dat deze maximaal 100% mag zijn.

Parkeerbelastingen

Parkeerbelastingen zijn te onderscheiden in een belasting voor feitelijk parkeren en een belasting voor parkeervergunningen. Beide dienen ter regulering van het parkeren, zoals vastgesteld in het parkeerbeleid. Bij niet betalen van parkeerbelasting op straat, wordt een naslagheffing opgelegd. De parkeertarieven worden net als de andere belastingen per 1 januari 2027 verhoogd met 2,4%. Op basis van de kostenonderbouwing, mag Purmerend het maximale tarief naheffingsaanslag in rekening brengen. Voor de naheffingsaanslag parkeerbelasting geldt een landelijk maximumtarief, dat voor 2027 nog niet is vastgesteld (2026: € 82,00).

Lijkbezorgingsrechten

Lijkbezorgingsrechten worden onder meer geheven voor het gebruik van de aula, het begraven van stoffelijke overschotten en het bijzetten van asbussen in de urnenmuur. Purmerend streeft hierbij naar kostendekkende tarieven, waarin rekening is gehouden met de kosten van het onderhoud van de gemeentelijke begraafplaatsen. Per 2026 is de aula niet meer in eigendom van de gemeente en worden de kosten en opbrengsten van de aula verwijderd uit de begroting. De aula was een plus voor de exploitatie lijkbezorgingsrechten. In 2027 zal worden uitgewerkt hoe o.a. met besparingen en aanpassing van tarieven de gewenste 100% kostendekkendheid weer kan worden bereikt.

Bedrijfsinvesteringszones

Een Bedrijfsinvesteringszone (BIZ) is een afgebakend gebied zoals een winkelstraat of een bedrijventerrein waarbinnen alle ondernemers samen investeren in zaken als bekendheid,

uitstraling, kwaliteit en veiligheid van hun gebied. De BIZ-heffing geldt voor de duur van 5 jaar met een einddatum van 31 december 2027 en het tarief van de BIZ heffing verschilt per gebied (vast bedrag of de WOZ waarde van een bedrijfsruimte). De opbrengsten van de bedrijveninvesteringszones worden na aftrek van de perceptiekosten onder voorwaarden beschikbaar gesteld aan de BIZ Stichting Koemarkt en de Stichting BIZ Purmerend Binnenstad.

Marktgelden

Marktgelden worden geheven op reguliere weekmarkten en incidentele marktdagen en bestaan uit tarieven voor het plaatsen van marktkramen, energieverbruik en het parkeren bij markten. Dit gaat om de door de gemeente vastgestelde warenmarkten in Purmerend. De incidentele markten in Purmerend en de markten in de Beemster gaan via een evenementenvergunning en opgelegde leges. De tarieven worden per 1 januari 2027 verhoogd met 2,4%.

Precariobelasting

Precariobelasting wordt geheven van degene die een voorwerp of voorwerpen op gemeentegrond, bestemd voor de openbare dienst, heeft, dan wel van degene voor wie dat voorwerp of die voorwerpen op gemeentegrond, bestemd voor de openbare dienst, aanwezig zijn. De gemeente voert jaarlijks een inventarisatie uit aan de hand waarvan de precariobelasting wordt opgelegd. De tarieven worden per 1 januari 2024 verhoogd met 2,4%.

Hondenbelasting

Hondenbelasting is van oorsprong een regulerende belasting ter beperking van het aantal honden. Omdat er sprake is van een belasting geldt hier geen maximumtarief en/of spelregel ten aanzien van kostendekkendheid. Omdat er in Purmerend is besloten tot een heffing binnen een bepaald gebied, is de heffing een doelheffing geworden. De geraamde kosten van het hondenbeleid zijn dan ook gelijk aan de geraamde baten in verband met hondenbelasting. De tarieven worden per 1 januari 2027 verhoogd met 2,4%.

Toeristenbelasting

Toeristenbelasting wordt geheven voor het houden van verblijf met overnachting tegen vergoeding binnen de gemeente voor personen die niet in de Basisregistratie personen zijn ingeschreven als inwoner. Degene die gelegenheid tot verblijf biedt is belastingplichtig en kan de belasting verhalen op degene die verblijf houdt. De tarieven worden per 1 januari 2027 verhoogd met 2,4%.

Leges

Voor reisdocumenten, rijbewijzen en akten burgerlijke stand bepaalt het Rijk het maximaal te heffen bedrag. De overige leges worden verhoogd met het consumentenprijsindexcijfer van het CBS. Afwijken van dit percentage is mogelijk, wanneer de kostenontwikkeling voor de afzonderlijke activiteiten dit noodzakelijk maakt.

Kostentoerekening en kostendekkendheid

a. Gemeentelijke heffingen

In Purmerend hebben we vijf gesloten systemen: afvalstoffenheffing, rioolheffing, lijkbezorgingsrechten, marktgelden of parkeerheffingen. De marktgelden zijn niet kostendekkend. De parkeerheffingen zijn een gekozen gesloten systeem. De twee belangrijkste kostendekkende heffingen zijn de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. De kosten en opbrengsten zijn in onderstaande tabel weergegeven

Tabel kostendekkendheid heffingen 2027

Bedragen x € 1.000	Afvalstoffen heffing	Rioolheffing
Kosten taakveld(en), inclusief (omslag)rente	11.734	9.838
Inkomsten taakveld(en), exclusief heffingen	-	-
Netto kosten taakveld	11.734	9.838
Toe te rekenen kosten straatreiniging en regionale brandweer	1.239	1.239
Overhead inclusief (omslag)rente	2.856	1.756
Btw	1.487	1.200
Totale lasten	17.316	14.033
Opbrengst heffingen	16.671	14.554
Dotatie aan spaarvoorziening	-	-1.000
Onttrekking aan voorziening	645	479
Totale baten	17.316	14.033
Dekkingspercentage	100%	100%

b. Leges

Dit betreft de dienstverlening aan burgers en bedrijven en zijn de leges uit de legesverordening (hoofdstukken 1, 2 en 3). De kostendekkendheid is in onderstaande tabel weergegeven.

Tabel kostendekkendheid leges 2027

Bedragen x € 1.000	Directe kosten	Loonkosten	Overhead	Opbrengst	KDH
Kostendekking Hoofdstuk 1					
Algemene dienstverlening (o.a. uittreksels BRP, verklaringen, legalisaties)	1.115	895	583	2.392	92,28%
Kostendekking Hoofdstuk 2					
Omgevingswet (o.a. omgevingsvergunningen, bouwactiviteit, ruimtelijke procedures)	396	2.717	1.770	4.845	99,23%
Kostendekking Hoofdstuk 3					
Europese diensten (o.a. Vergunningen en toestemmingen voor ondernemers)	6	89	58	96	62,93%
Kostendekking totale tarieventabel	1.517	3.701	2.411	7.333	96,14%

Een aanduiding van de lokale belastingdruk

Om een indicatie te geven van de lokale belastingdruk houden we rekening met de volgende belastingsoorten: OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing. De OZB en de afvalstoffenheffing zijn

op alle huishoudens van toepassing, de rioolheffing alleen voor percelen die op de riolering zijn aangesloten. We geven de lokale belastingdruk aan voor:

- Eenpersoonshuishoudens in een eigen woning;
- Eenpersoonshuishoudens in een huurwoning;
- Meerpersoonshuishoudens in een eigen woning;
- Meerpersoonshuishoudens in een huurwoning.

Voor de berekening van de OZB is uitgegaan van de gemiddelde woningwaarde in Purmerend. Deze bedroeg bij het opmaken van deze begroting voor 2026 € 468.000 afgerond, resulterend in een OZB-aanslag van circa € 399. Dit is indicatief. Het herwaarderingsproces is echter nog gaande. Naast de reguliere stijging voor inflatie (+2,4%) is rekening gehouden met de politieke keuze om de OZB 10% te verhogen in 2027. In de onderstaande tabel zijn de vergelijkende cijfers met Purmerend 2026 opgenomen.

Jaar	Eenpersoonshuishoudens		Meerpersoonshuishoudens	
	Eigen woning	Huurwoning	Eigen woning	Huurwoning
Purmerend 2026	936	313	1.014	391
Purmerend 2027	1.034	327	1.116	408

Rangordeoverzicht Woonlastenmonitor 2026

De getallen horen bij de cijfers van een meerpersoonshuishouden eigenaar-bewoner en voor de rangorde geldt: nr 1 heeft de laagste woonlasten.

Gemeente	Bedrag 2026	Rangorde 2026	Rangorde 2025
Nederland gemiddeld	1.095		
Alkmaar	932	36	29
Hoorn	1.044	133	150
Dijk en Waard	931	35	94
Den Helder	1.058	151	135
Edam-Volendam	1.146	232	220
Wormerland	1.332	311	306
Purmerend	1.089	183	128
Waterland	1.215	270	255
Zaandstad	1.059	152	179
Landsmeer	1.579	336	338

Bron: Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO).

De lokale lasten voor de meerpersoonshuishouden met een eigen woning stijgen in 2027 met gemiddeld 10 % in Purmerend.

Een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid

Voor belastingplichtigen met lage inkomens bestaat de mogelijkheid van gehele of gedeeltelijke kwijtschelding van de belasting. Kwijtschelding is alleen mogelijk voor de afvalstoffenheffing. Kwijtschelding is mogelijk wanneer aan de voorwaarden van de Invorderingswet 1990 is voldaan, met dien verstande dat wij uitgaan van 100% van de relevante bijstandsnorm. Richtlijnen voor het verlenen van kwijtschelding staan in de 'Leidraad invordering gemeentelijke belastingen Purmerend'.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Doelstelling

De paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is om niet-begrote kosten te dekken. Door de beschikbaarheid van weerstandsvermogen hoeft bij een financiële tegenvaller in de begrotingsuitvoering niet direct tot een bezuiniging te worden overgegaan.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

A. De weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet-begrote kosten te dekken.

B. Alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

In deze paragraaf zetten we eerst de beschikbare weerstandscapaciteit uiteen en daarna de risico's en het hiervoor benodigd weerstandsvermogen. Beide onderdelen worden vervolgens tegen elkaar afgezet.

Omvang weerstandscapaciteit

Tot de weerstandscapaciteit worden de post onvoorzien, reserves, stille reserves en de onbenutte belastingcapaciteit gerekend. In het onderstaande overzicht staan de afzonderlijke onderdelen beschreven. Hierbij staat aangegeven of en voor hoeveel deze onderdelen bijdragen aan de beschikbare weerstandscapaciteit.

Overzicht beschikbare weerstandscapaciteit (bedragen maal € 1.000)

Onderdeel/Omvang/Duiding	Bedrag (x € 1.000)
Onderdeel: Algemene reserve (incidenteel)	€ 63.649
Omvang: € 63.649	
Duiding: De omvang van de reserves moet worden gezien in relatie tot de totale balanspositie: reserves vormen geen vrij besteedbaar 'potje', maar zijn onderdeel van het verschil tussen bezittingen en verplichtingen. De algemene reserve is de belangrijkste vrij inzetbare buffer voor het opvangen van financiële tegenvallers. Aanwending van deze reserve vermindert direct de financiële weerbaarheid	

van de gemeente en vergroot – door de lagere vermogenspositie – de toekomstige schuldquote en financieringsbehoefte.

Onderdeel: Bestemmingsreserves (incidenteel)

€ 0

Omvang: Circa € 48.741

Duiding: Bestemmingsreserves kunnen in principe bijdragen aan de afdekking van risico's, maar zijn door de raad gekoppeld aan specifieke bestedingsdoelen. Deze middelen zijn daarmee volledig geprogrammeerd en niet vrij beschikbaar voor het opvangen van financiële tegenvallers. Omdat inzet van bestemmingsreserves direct ten koste gaat van de realisatie van deze bestuurlijke doelen, worden zij niet meegerekend als onderdeel van de vrij beschikbare weerstandscapaciteit.

Onderdeel: Stille reserves (incidenteel)

€ 0

Omvang: € 5.200

Duiding: De stille reserves bestaan uit gemeentelijke panden, gronden en overige activa waarvoor bij verkoop mogelijk een boekwinst kan worden gerealiseerd. Omdat deze bezittingen veelal in gebruik zijn voor de uitvoering van gemeentelijke taken en niet op korte termijn beschikbaar of verkoopbaar zijn, worden zij niet tot de beschikbare weerstandscapaciteit gerekend. Daarnaast beschikt de gemeente over aandelen in BNG, Alliander en HVC. De werkelijke waarde van deze deelnemingen ligt hoger dan de nominale waarde die volgens het BBV in de balans is opgenomen. Deze aandelen zijn echter niet vrij verhandelbaar, waardoor de waarde ervan niet kan worden verzilverd voor algemene financiële inzet. Bovendien ontvangt de gemeente jaarlijks dividend op deze aandelen. Verkoop zou daarom leiden tot een structurele daling van inkomsten, wat de financiële positie op lange termijn verzwakt. Om deze redenen worden deze deelnemingen niet meegenomen in de bepaling van de beschikbare weerstandscapaciteit.

Onderdeel: Onbenutte belastingcapaciteit (structureel)

€ 0

Omvang: Circa € 11.673

Duiding: De onbenutte belastingcapaciteit betreft het verschil tussen de huidige OZB-tarieven en het niveau van 120% van het landelijk gemiddelde. Dit vormt in theorie een structurele inkomstenbron die kan worden aangeboord door belastingtarieven te verhogen. Gemeenten worden tot het niveau van 120% in ieder geval niet geconfronteerd met artikel-12-toezicht. Ondanks deze potentiële ruimte wordt de onbenutte belastingcapaciteit niet aangemerkt als beschikbare weerstandscapaciteit. Deze beleidsruimte is door de raad nadrukkelijk gereserveerd in het kader van een mogelijke toekomstige taakovername van het wegenbeheer van het hoogheemraadschap (HHNK). Bij overdracht van deze taak zal een verschuiving in belastingheffing plaatsvinden: de huidige wegenheffing van HHNK vervalt voor inwoners, terwijl de OZB-opbrengst moet worden verhoogd om de gemeentelijke uitvoeringskosten te dekken. Andere heffingen, zoals de afvalstoffenheffing en rioolheffing, zijn volledig kostendekkend en kennen daarom geen structurele onbenutte belastingcapaciteit.

Onderdeel: Post onvoorzien (structureel)

€ 125

Omvang: € 50

Duiding: De omvang van de post onvoorzien is in Purmerend bepaald op € 50.000. De post is wettelijk verplicht en dit bedrag is opgenomen in de begroting 2026. Omdat deze post in de meerjarenbegroting op een gelijk niveau wordt gehandhaafd, wordt zij aangemerkt als onderdeel van de structurele weerstandscapaciteit. Conform de gemeentelijke systematiek wordt de post onvoorzien in de berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit 2,5 keer meegenomen. Hoewel de omvang van de post beperkt is, draagt zij bij aan het opvangen van kleinere, niet-ramingsbare tegenvallers gedurende het begrotingsjaar.

Beschikbare weerstandscapaciteit per 1 januari 2027

€ 63.774

Gelet op de bovenstaande tabel wordt in Purmerend de beschikbare weerstandscapaciteit gelijkgesteld aan de algemene reserve en de post onvoorzien.

Meegenomen financiële risico's

Wat valt er onder risico's en wat niet?

Risico's zijn er in allerlei soorten en maten. Voor welke risico's we meenemen, worden de onderstaande vuistregels gebruikt.

Kortingen op algemene en specifieke uitkeringen

Kortingen op algemene (het gemeentefonds) en specifieke uitkeringen worden ingeschat en verwerkt in de begroting. Het weerstandsvermogen is nadrukkelijk niet bedoeld als buffer hiervoor. De gemeentelijke begroting moet hierop inspelen. Dat geldt ook voor risico's betreffende het onvolledig kunnen declareren van uitgaven op specifieke uitkeringsregelingen. Deze risico's kunnen we vooraf inschatten en in de p&c cyclus verwerken.

Kosten die moeten worden voorzien

Voor gebeurtenissen waarvan het zeker is dat ze zich voor gaan doen en waarvan de omvang ook bekend is, worden voorzieningen ingesteld. Bij het weerstandsvermogen kunnen deze kosten derhalve buiten beschouwing worden gelaten.

Rampen en crisis

Voor rampen en crisissituaties geldt dat er een scala aan beheersmaatregelen is getroffen. Dit betreft enerzijds het rampenplan waarmee aangegeven wordt hoe een (dreigende) ramp of crisis te lijf wordt gegaan en anderzijds is er sprake van een verzekerd risico. Voor zover dit niet het geval is zal worden teruggevallen op de Rijksoverheid. Uiteraard kan er sprake zijn van een financieel nadeel voor de gemeente. De omvang hiervan is niet vooraf in te schatten. Voor zover het in de beïnvloedingssfeer ligt van de gemeente wordt via de weg van vergunningen en periodieke toetsing gezorgd voor het minimaliseren van de risico's. Rampen en crises worden niet meegenomen in de risico's tenzij die voldoende kwantificeerbaar zijn.

Kleine risico's

Voor bepaling van de wenselijke omvang van het weerstandsvermogen hebben we de financiële risico's in kaart gebracht. Bij deze risico's hanteren we een ondergrens van € 100.000. Risico's daaronder lichten we hier verder niet toe, omdat het een lange reeks van kleine risico's betreft.

Daadwerkelijk opgetreden risico's gedurende het jaar maken onderdeel uit van de jaarrekening en/of tussenrapportages. In de begroting houden wij rekening met de reguliere risico's. Veelal kunnen we deze via een verzekering afdekken. Bij deze risico's geldt dat we kunnen inschatten of het risico zich daadwerkelijk zal manifesteren en de omvang van het risico.

Om de risico's op te vangen, zijn verschillende maatregelen mogelijk:

- Bijstelling van de geldende beleidskaders, hierdoor kunnen we de uitvoeringskosten beperken. Dit kan bijvoorbeeld door de grenzen te verhogen waarboven de gemeente een bijdrage verleent.
- Inkomstenverhogende maatregelen nemen wanneer risico's zich manifesteren op onderdelen met kostendekkende dienstverlening.
- Frequent(er) toetsen of het risico zich al voordoet en zo goed mogelijk maatregelen treffen ter beheersing van onzekerheden. Deze maatregel kunnen we inzetten op die onderdelen waarvan de gemeente de uitkomst niet kan sturen, maar waarvan we de uitkomsten wel kunnen volgen. Doel van de maatregel is dan om te voorkomen dat 'ongemerkt' de begroting en de werkelijkheid uiteen groeien en er nadelen optreden.

In de bepaling van het benodigde weerstandsvermogen is niet afgewogen of alle risico's zich gelijktijdig kunnen en zullen voordoen. De risico's zijn daarom opgeteld. Zodra risico's zich daadwerkelijk voordoen wegen we af of we structurele maatregelen moeten nemen.

Benodigd weerstandsvermogen

In onderstaande tabel staan de actuele risico-onderwerpen en is aangegeven of we voor dit onderwerp rekening houden met benodigd weerstandsvermogen. Als er sprake is van een structureel risico wordt dit vermenigvuldigd met 2,5 om het zo te kunnen afzetten tegen de weerstandscapaciteit (Conform de werkwijze van het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement (Naris)). Ook staat hier welke beheersmaatregel we kunnen inzetten om het risico zoveel mogelijk te verkleinen of uit te schakelen. In de omschrijving is het toegelicht als de huidige inschatting afwijkt van de inschatting in de begroting.

Onderwerp/omschrijving/beheersmaatregel	Bedrag (x € 1.000)
Onderwerp: Algemene spoedbuffer (structureel) Omschrijving: De afgelopen jaren is de algemene reserve herhaaldelijk ingezet voor voorfinanciering van landelijke regelingen (o.a. COVID-19, opvang Oekraïense vluchtelingen, energietoeslag). De huidige geopolitieke onzekerheden, waaronder de spanningen rond Iran, kunnen opnieuw leiden tot hogere kosten, stijgende energieprijzen en aanvullende Rijksregelingen die gemeenten tijdelijk moeten voorfinancieren. Daarom houden wij een minimale buffer van 1% van de gemiddelde begrote lasten aan, zodat de gemeente financiële schokken adequaat kan opvangen. Beheersmaatregel: Er worden geen aparte beheersmaatregelen ingezet. Dit risico en risicobedrag is gewijzigd ten opzichte van de jaarrekening 2025 en de begroting 2026.	€ 4.539
Onderwerp: Wmo, Jeugdwet en Participatiewet Omschrijving: Binnen het maatschappelijk domein biedt Purmerend hulp vanuit de Jeugdwet, Participatiewet en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Voor het maatschappelijk domein gelden binnen deze beleidskaders onzekerheden aan zowel de uitgaven- als de inkomstenkant. Het betreffen openeinderegelingen waarbij de uitgaven niet altijd beheersbaar zijn. Binnen Participatie geldt daarnaast dat de uitgaven conjunctuurgevoelig zijn. Tenslotte geldt dat de middelen die het Rijk op lange termijn beschikbaar stelt aan gemeenten voor deze taken ter discussie staan en dat zorgt voor onzekerheden aan de inkomstenkant. Gemeenten moeten uiteraard anticiperen op deze ontwikkelingen, maar op jaarbasis kan er sprake zijn van aanzienlijke financiële effecten vanwege de omvang van de budgetten. Om die reden is een buffer nodig. Deze buffer is als volgt bepaald: 1. Jeugdwet: De uitgaven voor specialistische jeugdhulp staan onder aanhoudende druk. De kosten nemen toe doordat: - de complexiteit van de zorgvraag stijgt; jeugdigen melden zich vaker met meervoudige en zwaardere problematiek; - de duur van zorgtrajecten toeneemt; jeugdigen blijven langer in behandeling; - de intensiteit van zorg groeit; behandelingen worden zwaarder en arbeidsintensiever. - Deze ontwikkeling zorgt ervoor dat het budget voor specialistische jeugdhulp gevoelig is voor relatief kleine afwijkingen in volume of zorgzwaarte. Een beperkte procentuele overschrijding kan daardoor direct leiden tot substantiële financiële tegenvallers. Voor de risicobepaling is uitgegaan van het gemiddelde procentuele tekort over 2024 en 2025 ten opzichte van de begroting 2027 aan. Dit resulteert in een geraamd risico van € 14,5 miljoen. Conform de gemeentelijke systematiek wordt als ondergrens 1% van de jaarrekening 2025 gehanteerd (€ 0,4 miljoen). Gezien de structurele trend van toenemende zorgzwaarte en de gerealiseerde tekorten in de afgelopen jaren, wordt het risico vastgesteld op € 14,5 miljoen.	€ 15.184
De financiële kaders voor de jeugdzorg zijn tot en met 2027 op hoofdlijnen vastgelegd in afspraken tussen Rijk en VNG. Voor de periode daarna blijft echter sprake van onzekerheid over de structurele financiering en de verdeling van financiële risico's. De deskundigencommissie Van Ark monitort de uitvoering van de Hervormingsagenda en brengt in 2027 een zwaarwegend advies uit dat mede richting geeft aan het financiële kader vanaf 2028. Tegelijkertijd blijkt uit het eerste advies dat de beoogde besparingen nog	

niet worden gerealiseerd. Daarnaast worden aanvullende beheersmaatregelen voorbereid, zoals sturing op trajectduur en een mogelijke eigen bijdrage. Deze vereisen nog politieke besluitvorming en kennen onzekere financiële effecten vanaf 2028. Dit leidt tot aanhoudende onzekerheid over zowel de omvang van de middelen als de ontwikkeling van de uitgaven in de jeugdzorg.

In de Voorjaarsnota 2025 van het Rijk zijn afspraken gemaakt over het zwaarwegende advies van de Deskundigencommissie Hervormingsagenda Jeugd in 2027 met betrekking tot de kosten die gemeenten maken voor jeugdzorg. Deze afspraken heeft het huidige kabinet in het Overhedenoverleg van 13 april 2026 herbevestigd. In overeenstemming met de aanvullende begrotingscirculaire 2027 van de provincie Noord-Holland zijn in deze begroting stelposten opgenomen voor ontwikkelingen waarvan de financiële effecten nog afhankelijk zijn van nadere landelijke besluitvorming, wetgeving of beleidsuitwerking. Voor deze onderwerpen heeft de toezichthouder expliciet aangegeven budgettair neutrale verwerking toe te staan. De onderbouwing van deze stelposten is opgenomen in de bijlage 'Overzicht en onderbouwing stelposten'.

De landelijke en regionale krapte op de arbeidsmarkt voor jeugdzorgprofessionals vormt een structureel risico. De beperkte personele beschikbaarheid leidt tot hoge werkdruk, oplopende wachttijden en een beperkte doorstroom. Dit speelt zowel bij zorgaanbieders als bij wettelijke verwijzers (zoals huisartsen en jeugdteams). Capaciteitsdruk aan de voorkant kan ertoe leiden dat problematiek langer blijft liggen en in ernst toeneemt, waardoor bij aanmelding vaker zwaardere en duurdere zorg nodig is. Dit vergroot de kans op verdere capaciteitsproblemen en stijgende kosten. De huidige contracten voor (hoog) specialistische jeugdhulp lopen af per 31 december 2026. Om de continuïteit van zorg te borgen zijn twee aanbestedingen gestart voor een toereikend en stabiel aanbod vanaf 2027. Uitgangspunt is het hanteren van reële en uitvoerbare tarieven, zonder kostenstijging ten opzichte van de huidige contracten, in lijn met landelijke afspraken over een beheersbaar en doelmatig jeugdzorgstelsel.

2. Wmo: De kostenstijging in de Wmo de afgelopen jaren komt met name door salarisstijgingen (inflatiecorrectie) en een krappe arbeidsmarkt. Daarnaast door het uniforme abonnementstarief. Ook hebben we te maken met dubbele vergrijzing en daardoor een toename van (complexere) ondersteuningsaanvragen.

De inkomens- en vermogensafhankelijke bijdrage in de WMO zal naar alle waarschijnlijkheid per 1 januari 2028 worden ingevoerd. Zonder wetswijzigingen of compensatie door het Rijk zal dit tot extra niet begrote uitgaven leiden. Ook hier houden we als risico het gemiddelde procentuele tekort over 2024 en 2025 ten opzichte van de begroting 2027 aan. Dat leidt tot een bedrag van € 0,6 miljoen. Als ondergrens wordt 1% van de begroting 2027 aangehouden (€ 0,3 miljoen). In dit geval wordt € 0,6 miljoen opgenomen.

In de meicirculaire 2026 is een uitname uit het gemeentefonds verwerkt als gevolg van het voorgenomen vervallen van huishoudelijke hulp als maatwerkvoorziening binnen de Wmo per 1 januari 2029. Omdat op dit moment nog onvoldoende duidelijk is hoe het voorgestelde vangnet wordt ingericht en wat hiervan de financiële gevolgen zijn voor gemeenten, is vanaf 2029 een stelpost opgenomen ter grootte van de netto-uitname uit het gemeentefonds. Hiermee wordt deze maatregel vooralsnog budgettair neutraal verwerkt. De provincie Noord-Holland staat deze werkwijze voor de begroting 2027 expliciet toe. De onderbouwing van de stelpost is opgenomen in de bijlage 'Overzicht en onderbouwing stelposten'.

Gedurende 2025 heeft er een aanbesteding plaatsgevonden voor de nieuwe wmo-maatwerkondersteuning. In deze begroting is het effect van deze aanbesteding voor 2026 verwerkt. De te treffen beheersmaatregelen binnen de wmo-maatwerkondersteuning evenals het effect van dubbele vergrijzing en de inkomensafhankelijke eigen bijdrage is nog geen onderdeel van de meerjarenbegroting.

3. Participatiewet: We zien dat deze kosten van begeleiding van mensen die onder de Participatiewet vallen in de praktijk hoger zijn dan waar het rijk zijn budget op baseert. De problematiek van inwoners die onder de Participatiewet vallen zorgt voor behoefte aan steeds intensievere begeleiding. Dit betekent verzwarende van de caseload bij de uitvoering. Als we het risico berekenen op dezelfde manier als Jeugd en Wmo, namelijk het gemiddelde procentuele tekort over 2024 en 2025 ten opzichte van de begroting 2027,

dan leidt dit tot een lager bedrag dan dat wij als ondergrens hanteren. Als ondergrens wordt 1% van de begroting 2027 aangehouden (€ 83.000). In dit geval wordt € 83.000 opgenomen.

Beheersmaatregel: Er worden diverse beheersmaatregelen binnen het sociaal domein ingezet, zoals bijvoorbeeld de inzet op preventie bij Jeugd en Wmo. Dit risico en risicobedrag is gewijzigd ten opzichte van de jaarrekening 2025 en de begroting 2026.

Onderwerp: Asbestsaneringen

€ 500

Omschrijving: In een aantal gemeentelijke panden, waaronder onderwijsgebouwen, is asbest toegepast. Naar de aanwezigheid van asbest en de mogelijkheden tot sanering doen wij onderzoek. In een aantal gebouwen is het aanwezige asbest geen risico en kan verwijdering alleen gebeuren als bouwkundige werkzaamheden plaatsvinden. Aan te kopen panden worden door een gecertificeerde partij op asbest geïnventariseerd. Als er asbest in een pand wordt geconstateerd dan wordt dit op deskundige wijze geïnventariseerd en wordt sanering overwogen. De begroting wordt hierop aangepast indien nodig. Controle op de aanwezigheid van asbest is alleen vereist bij objecten die voor 1994 zijn gebouwd. Het is lastig te voorspellen wat de omvang van een asbestsanering per situatie is omdat asbestrisico ook afhangt van het gebruik van een bouwwerk of object. Het verwijderen van asbest vergt vrijwel altijd herstelwerkzaamheden, bijvoorbeeld na verwijderen van kozijn-borstwering en vensterbanken. Als stelpost wordt daarom rekening gehouden met € 0,5 miljoen.

Beheersmaatregel: Er worden geen aparte beheersmaatregelen ingezet. Dit risico en risicobedrag is ongewijzigd t.o.v. de jaarrekening 2025 en de begroting 2026.

Onderwerp: Proeftuin aardgasvrije wijken

€ 215

Omschrijving: In het eerste halfjaar van 2026 loopt het project Aardgasvrije wijken ten einde. Na afronding van het project vindt de eindafrekening plaats. Op basis van de nu voorliggende gegevens is hiervoor voldoende budget gereserveerd. SVP heeft het warmteleidingnetwerk reeds aangelegd (zowel het primaire als secundaire net) en de aannemer is op dit moment bezig met het aanbrengen van modificaties achter de voordeur (plaatsen van o.a. de afleverzet). Bij deze werkzaamheden hebben zich tot op heden nog geen voorvallen voorgedaan, daarmee wordt het risico op calamiteiten op laag ingeschat. Desondanks is er een kleine kans dat schadeclaims over de uitvoeringswerkzaamheden voor rekening van de gemeente komen. Om inwoners te ontzorgen treedt de gemeente desgevraagd op als opdrachtgever. Dit kan een klein risico geven indien hierdoor schade ontstaat die niet verhaald kan worden op het uitvoerende bedrijf.

Beheersmaatregel: In het project Aardgasvrij is een bloksgewijze aanpak gekozen zodat het risico van een budgetoverschrijding kon worden beheerst. Binnen de ramingen van de verschillende blokken is vanwege onzekerheden (prijsstijgingen en onvoorziene werkzaamheden) rekening gehouden met een post onvoorzien. Het risico op vervolgschade door uitgevoerde werkzaamheden is daar geen onderdeel van. Het huidige budget is voldoende om de eindafrekening te voldoen. Ondanks het beperkte risico op eventuele vervolgschade, wordt voorgesteld om 10% van de uitvoeringskosten Blok 3 toe te voegen aan het weerstandsvermogen tot een jaar na afronding van de werkzaamheden. Dit risico en risicobedrag is ongewijzigd ten opzichte van de jaarrekening 2025 en gewijzigd ten opzichte van de begroting 2026.

Onderwerp: Grondexploitaties

€ 19.160

Omschrijving: Binnen de grondexploitaties zijn 2 risico's berekend: portefeuille- en projectrisico's. Voor de portefeuillerisico's worden 3 effecten doorgerekend: het effect van 7,5% kostenstijging over de nog geraamde uitgaven, het effect van grondwaarde regulering middelhuis en 2,5% hoger rentepercentage. Deze macro-economische effecten zijn opgeteld € 5,58 miljoen. Daarnaast zijn per grondexploitatie projectspecifieke risico's berekend, totaal € 14,41 miljoen. Projectspectifieke risico Baanste Noord (0,83 miljoen) wordt niet meegenomen gezien het te verwachten positieve resultaat. Per grondexploitatie wordt dit nader toegelicht in het Meerjaren Programma Grondexploitaties (MPG) 2026.

Beheersmaatregel: Per grondexploitatie zijn specifieke maatregelen genomen om het beslag op het weerstandsvermogen te beperken. Dit risico en risicobedrag is ongewijzigd ten opzichte van de jaarrekening 2025, maar gewijzigd ten opzichte van de begroting 2026.

Onderwerp: Uitval van kritische applicaties/systemen i.v.m. cyberaanval

€ 9.500

Omschrijving: Het risico op schade door een cyberaanval blijft toenemen. Zo is ook terug te zien in het 'cyber security beeld Nederland' die jaarlijks wordt uitgebracht door het NCSC (Nationaal Cyber Security Center). Voor overheden is de laatste jaren een trend zichtbaar: Het risico op verstoringen van de ICT door 'cybervandalen en scriptkiddies' was al hoog en neemt toe, het risico op verstoringen van de ICT door beroepscriminelen is ongewijzigd hoog. Een cyberincident van enige omvang (bijvoorbeeld ransomware) brengt direct hoge kosten met zich mee. Denk daarbij onder meer aan het opbouwen van een tijdelijke

organisatie om de bedrijfsvoering door te kunnen zetten, onderzoek en herstel van de situatie (waaronder wederopbouw van het ICT-landschap) en evalueren en investeren om herhaling te voorkomen. Het bedrag van € 9,5 miljoen is gebaseerd op bedragen in de media van gemeenten die geraakt zijn en gemeenten die bedragen opnemen in hun weerstandsvermogen.

Beheersmaatregel: Gemeenten zijn in 2015 aangesloten bij de Informatiebeveiligingsdienst (IBD) van de VNG. Per 15 augustus 2026 is daarnaast de Cyberbeveiligingswet (CBW) van toepassing verklaard op gemeenten, waarbij de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) wettelijk is vastgesteld als vigerend normenkader, naast de regels uit de CBW. In de BIO staat risicomanagement en het treffen van passende maatregelen centraal. De maatregelen worden, indien van toepassing, doorgevoerd en op eventuele kwetsbaarheidsmeldingen wordt actief en snel gereageerd. In de organisatie worden acties georganiseerd om het bewustzijn rondom cybercriminaliteit binnen de organisatie te verhogen. Ook worden medewerkers actief herinnerd aan de wijze waarop zij veilig moeten werken. Dit risico en risicobedrag is ongewijzigd ten opzichte van de jaarrekening 2025 en de begroting 2026.

Onderwerp: Wegenbeheer

€ p.m.

Omschrijving: In 2017 gaf het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) aan zich volledig te willen focussen op zijn primaire watertaken. Omdat wegbeheer geen wettelijke kerntaak van het waterschap is, wil HHNK de wegen overdragen. Als gevolg wordt een intentieovereenkomst getekend tussen HHNK en verschillende gemeenten, waaronder gemeente Purmerend (destijds deels nog gemeente Beemster). Deze intentieovereenkomst is nadrukkelijk een startdocument voor onderhandeling en juridisch nog geen definitief akkoord tot overdracht. In deze intentieovereenkomst is o.a. een onderzoeksplicht vastgelegd. Dit houdt in dat gezamenlijk wordt verkend of en onder welke specifieke voorwaarden en omstandigheden een wegenoverdracht mogelijk is. Gemeente Purmerend onderscheidt zich samen met de regio gemeenten Waterland, Wormerland, Edam-Volendam en Landsmeer door in gezamenlijkheid met HHNK een uitgangspuntennotitie op te stellen voor het maken van een business case. Deze uitgangspuntennotitie (1581043) is in de gemeente Purmerend vastgesteld in 2023. De business case geeft inzicht in de financiële gevolgen van een wegenoverdracht ter ondersteuning van de uiteindelijke besluitvorming. Veiligheid, kwaliteit en zorgvuldigheid staan daarbij voor gemeente Purmerend voorop, mede gezien de ervaringen van andere gemeenten die ons zijn voorgegaan. Op dit moment zijn we, net als gemeente Waterland, nog in onderhandeling met HHNK over de voorwaarden en omstandigheden waarop een eventuele wegenoverdracht mogelijk is. Naast de wegen gaat het ook om de bijbehorende bomen en overige inrichting. In de Beemster betreft dit een omvangrijk areaal. HHNK betaalt op dit moment het onderhoud van de wegen voor een deel uit de bijdragen van gemeenten en voor een deel uit de wegenheffing die het HHNK in rekening brengt bij de inwoners van de gemeenten waarvoor zij wegen in beheer en eigendom hebben. Per 2025 zijn onderzoeken gestart naar de kwaliteit van de wegen en civiele kunstwerken (bruggen) om de volledige omvang van hetgeen dat HHNK wil overgedragen en de impact/kwaliteit van de over te dragen activa (wegen, bomen en kunstwerken) in beeld te brengen. In 2026 zijn reeds grote stappen gemaakt. Zo zijn er meerdere onderzoeken uitgevoerd en meegenomen in eerste versies van een concept business case. Deze concept business case toont nog een aanzienlijke financiële en kwalitatieve kloof. Dit inzicht is meegenomen in de ambtelijke en bestuurlijke overleggen ter voorbereiding op bestuurlijke besluitvorming. In november 2025 en juni 2026 zijn raadsbijeenkomsten georganiseerd om de gemeenteraad te informeren over de stand van zaken van de wegenoverdracht.

Beheersmaatregel: Gezien de beschreven ervaringen van andere gemeenten willen we dit traject zorgvuldig lopen en willen we de staat en omvang van het areaal vóór de overdracht vaststellen. De komende tijd gaan we verder met zowel een ambtelijke als bestuurlijke voorbereiding op besluitvorming. Zo bekijken we samen met HHNK hoe we de financiële en kwalitatieve kloof gezamenlijk kunnen verkleinen, waarbij we onder andere kijken naar mogelijke handelingsperspectieven en benodigde kwalitatieve maatregelen. Daarnaast zal een onafhankelijke partij de komende tijd uitvoering geven aan een gezamenlijke onderzoeksopdracht door te kijken naar de stabiliteit en steilheid van de taluds van alle polderwegen en eventuele causale verbanden. De uitkomsten van dit onderzoek worden meegenomen in zowel de ambtelijke als de bestuurlijke onderhandelingen. Hierna volgt een raadsvoorstel. Dan zal duidelijker zijn wat de overname van deze taak gaat betekenen en welke onzekerheden resteren. Overname van deze taak gaat betekenen dat er voor de inwoners een verschuiving van belastingen plaatsvindt. Dit betekent dat de gemeentelijke OZB-opbrengst omhoog moet om de kosten van deze taak te dragen. Daar staat tegenover de wegenheffing die het HHNK in rekening brengt bij inwoners komt te vervallen. Ten aanzien van de verschuiving van de overdracht van de wegenheffing is deze gekoppeld aan de onbenutte belastingcapaciteit. Hierdoor is er voor dit onderdeel niet gerekend met een

bedrag in de weerstandscapaciteit. Dit risico is ongewijzigd ten opzichte van de jaarrekening 2025 en de begroting 2026.

Onderwerp: Loon/prijsstijgingen

€ 3.241

Omschrijving: De ontwikkeling van de loonkosten van de gemeenteambtenaren volgt de cao. In 2025 is er een nieuwe cao afgesloten (looptijd april 2025 tot en met maart 2027). Voor de begroting wordt voor de jaren na 2027 vooralsnog een indexatie aangehouden van 3% per jaar voor loonsverhogingen en (pensioen-)premies. De stijging van de loonkosten is afhankelijk van de landelijke cao-afspraken en de wijzigingen in de werkgeverslasten zoals de werkgeversbijdrage in de pensioenpremie. Een afwijking van 1% op de totale loonsom geeft een extra last van ruim € 0,7 miljoen (inclusief gesloten budgetten).

Voor de materiële uitgaven op prijsgevoelige exploitatiebudgetten, die bestaan uit de aanschaf van goederen en de levering van diensten (zoals energiekosten, kantoorartikelen, accountantsdiensten, onderhoud aan gebouwen en infrastructuur, schoonmaak en softwarelicenties), baseren we de indexering op de verwachtingen van het Centraal Planbureau (CPB), zoals vermeld in het Centraal Economisch Plan (CEP) 2025, Prijs netto materiële overheidsconsumptie (IMOC). We reserveren het bedrag voor prijsstijgingen op één verzamelbudget binnen het overzicht van algemene dekkingsmiddelen (centrale stelpost LPO). Als prijsstijgingen contractueel zijn vastgelegd, verhogen we het betreffende budget met dekking vanuit het verzamelbudget. Voor algemene prijsstijgingen wordt een bedrag van € 1 miljoen aangehouden (1 % van € 101 miljoen). Gerekend is met 2,5 keer dit structurele risico (€ 2,5 miljoen).

Voor kredieten geldt als uitgangspunt de raadmemo (944983). Voor jaargebonden kredieten geldt een piepsysteem (geen standaardindexering). Bij meerjarige kredieten (waarbij de verwachte cashflow van de investering zich over ten minste twee jaar uitstrekt en de omvang meer dan € 1 miljoen bedraagt) wordt geïndexeerd voor vier categorieën: riolering, wegen en kunstwerken, scholen en gymzalen en overig maatschappelijk vastgoed. Deze indexering wordt jaarlijks bij de begroting geactualiseerd.

Sinds 2024 groeit het gemeentefonds mee met het achtjaarlijks gemiddelde van de economische groei, aangevuld met het prijspeilpercentage van het Bruto Binnenlands Product (bnp) voor het betreffende jaar. Dit bnp-percentage blijkt echter onvoldoende om de stijgende kosten te compenseren. De kostenstijgingen in het sociaal domein, gemeten met het zogenaamde OVA-percentage, vallen aanzienlijk hoger uit, zowel voor jeugdzorg als voor de Wmo. De gebrekkige compensatie van deze kosten legt een steeds zwaardere druk op onze begroting. Daarbij komt dat de werkelijke inflatie achteraf hoger blijkt dan eerder berekend, en dat deze niet wordt gecompenseerd. Bovendien worden de prijsontwikkelingen in de Wmo en jeugdzorg geïndexeerd op de OVA, terwijl de compensatie voor gemeenten is gebaseerd op de bnp-groei.

Beheersmaatregel: Voor een hoger loon- en prijsniveau is in de begroting een reservering opgenomen. Dit risico en risicobedrag is gewijzigd ten opzichte van de jaarrekening 2025 en de begroting 2026.

Onderwerp: Wachtgeld wethouders

€ 318

Omschrijving: Na het aftreden van wethouders, voor het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd, is er een recht op wachtgeld. De duur van deze wachtgeldverplichting is afhankelijk van de duur van het wethouderschap, het loopbaanprincipe en de leeftijd van de ex-wethouder. Voor ex-wethouders die momenteel recht hebben op wachtgeld heeft de gemeente een voorziening gevormd en zijn de lasten afgedekt. Indien een lid van het huidige college zijn/haar functie neerlegt, ontstaat er een nieuwe verplichting. De burgemeester valt niet onder de gemeentelijke wachtgeldverplichting, dit is belegd bij de provincie. De maximale wachtgeldverplichting voor de 6 wethouders van de gemeente Purmerend bedraagt circa € 1,27 miljoen. Het is niet waarschijnlijk dat het volledige college tegelijkertijd aftreedt, niet wordt herbenoemd en volledig gebruik maakt van het recht op wachtgeld. Om die reden is 25% van het totale risico meegenomen ($25\% \times € 1,27 \text{ miljoen} = € 318.000$).

Beheersmaatregelen: Er is geen aparte beheersmaatregel getroffen. Indien een bestuurder gebruik maakt van wachtgeld wordt de maximale wachtgeldverplichting in de loop van het jaar van aftreden gestort in een wachtgeldvoorziening. De omvang van het risicobedrag is gewijzigd ten opzichte van de jaarrekening 2025 en de begroting 2026.

Onderwerp: Renterisico

€ 4.000

Omschrijving: Bij toekomstige financiering loopt de gemeente een renterisico. Dit is het risico dat de marktrente waartegen wordt geleend hoger uitvalt dan eerder is geraamd. Ook bestaat er een renterisico op het moment van renteherziening bij een lopende lening. De gemeente trekt

langlopende leningen aan om in de eigen financieringsbehoefte te voorzien. De jaarlijkse kosten van de financieringsbehoefte (rentelasten) worden bepaald door de omvang van de bestaande leningenportefeuille, de financieringsbehoefte als gevolg van voorgenomen investeringen en de van toepassing zijnde rentetarieven. Een stijging van de rentetarieven ten opzichte van de begroting leidt namelijk tot hogere rentelasten. Bij het berekenen van de benodigde weerstandscapaciteit wordt er vanuit gegaan dat een structurele rentestijging van 1% ten opzichte van de verwachtingen moet kunnen worden opgevangen. Bij een netto jaarlijkse financieringsbehoefte van gemiddeld € 100 miljoen en een stijging van de rente van 1% bedraagt de toename van de rentelasten jaarlijks structureel circa € 1 miljoen. Voor de waardering van het risico wordt uitgegaan van een bedrag van € 4 miljoen (4 jaar x € 1 miljoen).

Beheersmaatregelen: Via het zogeheten renteomslagpercentage worden de rentelasten toegerekend aan de programma's waarvoor sprake is van een financieringsbehoefte. Het renteomslagpercentage wordt berekend op basis van de uitgangspunten van de door de raad vastgestelde begroting. Verder wordt de financieringsbehoefte periodiek meerjarig bepaald en wordt beoordeeld of incidenteel dan wel structureel tot afdekking van het renterisico dient te worden overgegaan. De omvang van het risicobedrag is gewijzigd ten opzichte van de jaarrekening 2025 en de begroting 2026.

Onderwerp: Gemeentefonds

€ 14.781

Omschrijving: Via circulaire worden we enkele malen per jaar (meestal mei en september) geconfronteerd met aanpassingen in de totale ontvangsten vanuit het gemeentefonds. Vanaf 2024 is er sprake van een nieuwe financieringsystematiek, waarbij het gemeentefonds wordt geïndexeerd op basis van het bruto binnenlands product (bbp). Schommelingen in de algemene uitkering kunnen problemen veroorzaken voor het sluitend krijgen van de begroting. Op de hoogte van de algemene uitkering kan geen invloed worden uitgeoefend. Door de nieuwe financieringsystematiek zou het risico van een volatiel gemeentefonds afnemen en de stabiliteit worden vergroot. Aan de andere blijft het risico dat er gemeentelijke kosten zijn die harder stijgen dan het bbp (met name kosten voor zorg door vergrijzing en beheer & onderhoud). Andere risico's in het fonds zijn het btw-compensatiefonds (ruimte boven het plafond), de herverdeling (onderzoeksagenda) inclusief het ingroeipad (suppletie-uitkering). Gezien de dynamiek in het fonds wordt de maximale impact van dit risico geschat op € 14,8 miljoen over de gehele looptijd.

Beheersmaatregel: De algemene uitkering maakt integraal onderdeel uit van de begroting. De schommelingen worden op het eerstvolgende moment binnen de exploitatie verwerkt om deze sluitend te houden. Dit gebeurt door het op de voet volgen van ontwikkelingen (circulaire/rijksbegroting). De omvang van dit risicobedrag is gewijzigd ten opzichte van de jaarrekening 2025 en de begroting 2026.

Onderwerp: Strategische verwervingen

€ 1.162

Omschrijving: In het kader van ruimtelijke ontwikkelingen in de gemeente doet de gemeente strategische verwervingen. De bedoeling van deze aankopen is om deze later in te zetten in gebiedsontwikkelingsprojecten of vastgoedontwikkeling. Aan deze aankopen gaat een onderhandelingstraject vooraf waardoor in de koopprijs soms ook een opslag zit voor toekomstige ontwikkelpotentie. Omdat deze aankopen nog niet in een grond- of vastgoedexploitatie zijn opgenomen, bestaat het risico dat bij geen doorgang van het project, te veel is betaald. Zekerheidshalve wordt daarom 25% van de boekwaarde (4,8 miljoen) opgenomen als risico.

Beheersmaatregel: Op deze investeringen worden geen kosten geactiveerd. De omvang van dit risicobedrag is gewijzigd ten opzichte van de jaarrekening 2025 en de begroting 2026.

Onderwerp: Garanties en borgstelling

€ p.m.

Omschrijving: De gemeente heeft aan diverse maatschappelijke instellingen, woningcorporaties, sportverenigingen, stichtingen en deelnemingen garanties en borgstellingen verleend. Bij de afweging voor financiële steun aan een instelling maakt Purmerend een afweging tussen het belang van de publieke taak en de financiële risico's. Garantstelling kan worden ingezet als middel om een of meer beleidsdoelen te realiseren. Conform artikel 16 lid 3 uit de Financiële Verordening 2025 van de gemeente Purmerend worden financiële risico's samenhangend met door de gemeente verstrekte garanties en borgstellingen meegewogen in de berekening van het benodigde weerstandsvermogen. Per 31 december 2025 heeft de gemeente in totaal € 2.412 miljoen aan waarborgen en garanties afgegeven. Dit betreft voornamelijk € 2.276 miljoen achtervang WSW (Volkshuisvesting), € 118,4 miljoen garantstellingen aan de Stadsverwarming Purmerend (SVP) en € 17,6 miljoen garantstellingen aan de HuisVuilCentrale Alkmaar (HVC). De resterende garantstellingen betreffen maatschappelijke instellingen en sportverenigingen. Op 28 september 2023 heeft de gemeenteraad ingestemd met raadsbesluit 1587205 inzake wensen en bedenkingen leningplafond SVP 2023-2026. In dit raadsbesluit is een borgstelling afgegeven voor de

periode juli 2023 tot en met juni 2026 van € 65 miljoen. Waarbij het borgstellingsplafond ten aanzien van de langlopende geldleningen maximaal € 123 miljoen bedraagt. De gemeente staat daarnaast borg voor het rekening-courant krediet van SVP dat € 15 miljoen bedraagt. Daarmee komt de totale borgstelling op maximaal € 138 miljoen uit. In het najaar van 2026. In het najaar zal SVP een nieuwe prognose maken van de benodigde financiering in de periode 2026-2030 en aan de aandeelhouder voorleggen.

Beheersmaatregel: Er worden geen aparte beheersmaatregelen ingezet voor de WSW achtervangpositie. Voor de beheersing van de garanties aan HVC en SVP neemt de gemeente actief deel aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. Dit risico wordt op p.m gesteld omdat de afgelopen jaarrekeningen van beide deelnemingen een positief resultaat laten zien, op de jaarrekening 2023 van SVP na. Dit risico en risicobedrag is ongewijzigd ten opzichte van de jaarrekening 2025 en de begroting 2026.

Onderwerp: Fiscaliteiten

€ 2.954

Omschrijving: De gemeente draagt diverse rijksbelastingen af. Dit betreffen met name loonbelasting, vennootschapsbelasting en omzetbelasting. Het fiscaal landschap is ingewikkeld. Het risico bestaat dat de gemeente fiscale wetgeving toepast of interpreteert waar de Belastingdienst een ander standpunt over heeft. De gemeente loopt dit risico ten aanzien van aangiften die nog niet definitief zijn vastgesteld door de Belastingdienst. Ook loopt de gemeente dit risico op moment dat de Belastingdienst een boekenonderzoek bij de gemeente komt uitvoeren. Indien de Belastingdienst op het standpunt staat dat de gemeente de fiscale wetgeving onjuist heeft toegepast, en hier eventueel bij de rechter in het gelijk over wordt gesteld, loopt de gemeente het risico op een naheffing. Ook heeft de Belastingdienst de mogelijkheid om indien van toepassing nog 5 jaar terug te vorderen en de naheffing te verhogen met een boete.

Beheersmaatregel: Bij complexe fiscale vraagstukken maakt de gemeente gebruik externe fiscaal deskundigen. Het risico en risicobedrag is gewijzigd ten opzichte van de jaarrekening 2025 en begroting 2026.

Onderwerp: Klimaatveranderingen

€ 464

Omschrijving: Het klimaat verandert harder en sneller dan eerder gedacht aldus het Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut (KNMI). De gemeente ervaart de gevolgen van klimaatverandering. Steeds vaker krijgt de gemeente te maken met extreem weer, hevige of langdurige neerslag met wateroverlast tot gevolg, lange perioden van droogte met bodemdaling en schade aan en door groen als gevolg en storm schade. Eens in de zoveel jaar doen zich extreme wateroverlast, droogte of storm voor. Recent heeft zomerstorm Poly (juli 2023) voor hoge gemeentelijke herstelkosten ten aanzien van de bomen gezorgd. Het risico op schade in de openbare ruimte als gevolg van klimaatverandering neemt naar verwachting toe. Gezien de onzekere aard van de klimaatrisico's is dit onderwerp opgenomen in het weerstandsvermogen waarbij als uitgangspunt is gehanteerd de herstelkosten inzake zomerstorm Poly (1,9 miljoen) vermenigvuldigd met een kans van voordoen van 10% en de structurele factor van 2,5. In droge jaren zoals 2018, 2019, 2020, 2022 en 2025 moet extra water gegeven worden aan jong groen en bomen. Regulier kost dit jaarlijks € 300.000. In droge jaren moet de gemeente meer water geven aan het openbaar groen.

Beheersmaatregel: De klimaatopgave maakt integraal onderdeel uit van alle planvorming die de gemeente onderhanden heeft voor de openbare ruimte: van het gemeentelijke rioleringsplan tot de actualisatie van het IBOR. Het risicobedrag is ongewijzigd ten opzichte van de jaarrekening 2025 en de begroting 2026.

Onderwerp: Afrekening subsidies

€ 1.829

Omschrijving: De gemeente ontvangt diverse subsidies en specifieke uitkeringen. Er zijn de afgelopen jaren diverse grote en complexe specifieke uitkeringen ontvangen maar ook diverse subsidies vanuit de Provincie. De diverse specifieke uitkeringen en subsidies worden vaak als voorschot, of deels als voorschot aan de gemeente beschikbaar gesteld. Aan de voor de gemeente beschikbaar gestelde subsidies en specifieke uitkeringen zijn bestedingsvoorwaarde verbonden. Het risico bestaat dat de gemeente niet aan alle gestelde bestedingsvoorwaarden voldoet en de verstrekende instanties een deel van de verstrekte voorschotten terugvraagt. Daarnaast heeft het Kabinet in het hoofdlijnenakkoord voornemens om de specifieke uitkeringen deel uit te laten maken van het gemeentefonds. De exacte impact daarvan is nog niet bekend en niet meegenomen in deze berekening. Als uitgangspunt is berekend de vooruitontvangen subsidiegelden per einde boekjaar vermenigvuldigd met een kans van voordoen van 10%.

Beheersmaatregelen: Per subsidietoekenning vind een startgesprek plaats zodat de uitvoerende afdeling weet waaraan zij de subsidiegelden morgen besteden en wat zij moeten verantwoorden. Het risicobedrag is gewijzigd ten opzichte van de begroting 2026 en ongewijzigd ten opzichte van de jaarrekening 2025.

Onderwerp: Regeling voor Vervroegde Utdiensttreding (RVU)

€ 53

Omschrijving: Medewerkers van de gemeentelijke overheid kunnen vanaf 1 januari 2026 gebruik maken van de nieuwe regeling voor vervroegde uitdiensttreding (RVU). Deze regeling is uitsluitend van toepassing op medewerkers met een zwaar beroep. Om te bepalen of een beroep kan worden aangemerkt als zwaar, zijn referentiefuncties vastgesteld. Op basis van de "harde criteria" van deze regeling en de referentie functies komen vijf á zes van onze huidige medewerkers in aanmerking voor deze RVU regeling. Bij een enkele functie moet nog extern (conform de CAO) getoetst worden of die gekoppeld kan worden aan een van de referentie functies. De maximale RVU-verplichting voor de gemeente Purmerend bedraagt circa € 266.000. Het is niet waarschijnlijk dat alle medewerkers die daar recht op hebben gebruik zullen maken van de RVU. Om die reden is 20% van het totale risico meegenomen ($20\% \times € 266.000 = € 53.224$). Medewerkers die gebruik willen maken van de in 2023 geïntroduceerde RVU regeling zijn niet opgenomen in dit bedrag. Omdat de medewerkers die voor deze regeling in aanmerking wilde komen zich hiervoor hebben moeten aanmelden is voor hen een voorziening gevormd.

Beheersmaatregelen: Er is geen aparte beheersmaatregel getroffen. Indien een medewerker gebruik maakt van de RVU wordt de maximale verplichting in de jaarrekening opgenomen. Het risicobedrag is aangepast aan dit aantal mogelijke deelnemers. Het risicobedrag is gewijzigd ten opzichte van de jaarrekening 2025 en de begroting 2026.

Onderwerp: Behalen toekomstscenario's/ taakstellingen

€ p.m.

Omschrijving: Op dit moment zijn er diverse taakstellingen en toekomstscenario's opgenomen in de gemeentelijke begroting (zie bijlage "overzicht en onderbouwing stelposten"). Deze taakstellingen en toekomstscenario's zijn financieel verwerkt en gedurende de komende jaren zal moeten worden gestuurd om deze te realiseren binnen de gestelde financiële kaders en in de benodigde jaren.

Beheersmaatregelen: Het college en de directie zullen sturen op de in de begroting opgenomen taakstellingen en toekomstscenario's en hierover via de gebruikelijke P&C documenten rapporteren. Het risicobedrag is ongewijzigd ten opzichte van de jaarrekening 2025 en de begroting 2026.

Totaal benodigd weerstandvermogen:

€ 77.900

Geprognosticeerde balans

Bij het opstellen van de geprognosticeerde balans wordt uitgegaan van de eindbalans van de laatst vastgestelde jaarrekening, in dit geval de Jaarrekening 2025. Vervolgens wordt het lopende begrotingsjaar toegevoegd in overeenstemming met de laatste ramingen uit de Voorgangsrapportage 2026. Hieraan worden de 4 volgende jaren toegevoegd conform de begroting en meerjarenraming.

Wat betreft de "Immateriële vaste activa", de "Materiële vaste activa" en de "Voorraden" vinden mutaties plaats volgens de op dit moment geplande investeringen en desinvesteringen en bij de (im)materiële vaste activa wordt er ook rekening gehouden met de geplande afschrijvingen.

Binnen de "Financiële vaste activa" vinden mutaties plaats bij de uitgegeven leningen ("Leningen aan openbare lichamen en deelnemingen" en "Overige langlopende geldleningen u/g"). Dit betreffen de geplande te ontvangen aflossingen volgens de leningsovereenkomsten.

De mutaties binnen het "Eigen vermogen en het Financieel resultaat" betreffen de op dit moment geplande mutaties in de reserves en het verwachte begrotingssaldo.

De overige balansposten betreffen gegevens die zich moeilijk laten voorspellen waardoor hier rekenregels voor worden gebruikt, waarbij de eindstand van de laatst vastgestelde jaarrekening wordt doorgetrokken.

Bij het verloop van de vaste schulden worden de aflossingen op de nieuw aan te trekken leningen meegenomen inclusief de waarborgsommen. Hieronder vindt u de verkorte meerjarenbalans (x € 1.000).

GEPROGNOSTICEERDE BALANS (x € 1.000)	Begroting 2026 31-12 (T-1)	Begroting 2027 31-12 (T)	Begroting 2028 31-12 (T+1)	Begroting 2029 31-12 (T+2)	Begroting 2030 31-12 (T+3)
ACTIVA					
(Im-) Materiële vaste activa (incl. activa in eigendom derden en kosten onderzoek & ontwikkeling)	499.587	570.029	639.893	703.366	761.759
Financiële vaste activa- kapitaalverstrekkingen (diverse deelnemingen)	40.865	41.123	41.123	41.123	41.123
Financiële vaste activa- leningen > 1 jaar	29.866	33.772	37.400	40.733	42.913
Financiële vaste activa- uitzettingen > 1 jaar	5.810	9.650	5.821	2.314	1
Totaal Vaste Activa	576.128	654.574	724.237	787.536	845.796
Voorraden onderhanden werk (bouwgronden in exploitatie (incl. voorziening)	51.874	30.698	-5.040	-16.740	-18.293
Overige voorraden (grond- en hulpstoffen en gereed product en handelsgoederen & vooruitbetalingen)	137	137	137	137	137
Uitzettingen < 1 jaar (debiteuren algemene dienst en belastingen, btw)	37.465	46.406	46.406	46.406	46.406
Overlopende activa (voorschotten, nog te ontvangen)	-	16.597	16.597	16.597	16.597
Totaal Vlottende Activa	106.073	93.838	58.100	46.400	44.847
Totaal ACTIVA	682.201	748.412	782.337	833.936	890.643
PASSIVA					
Eigen vermogen (algemene, bestemmings- en egalisatiereserve	114.144	118.068	117.094	111.050	99.937
Financieel resultaat (begrotingssaldo/ruimte)	-1.754	532	-6.211	-11.467	-15.665
Voorzieningen (voor diverse doeleinden)	14.631	14.837	17.481	22.067	26.847
Vaste schulden (looptijd van 1 jaar of langer, incl.. waarborgsommen)	423.570	476.624	496.407	524.753	557.969
Totaal Vaste Passiva	465.303	610.061	624.771	646.403	669.088
Vlottende schuld (kasgeld, crediteuren, wmo en jeugd)	60.208	59.985	59.377	58.349	57.446
Overlopende passiva (transitoria, doeluitkeringen, vooruitontvangsten)	71.402	78.366	98.188	128.185	164.108
Totaal Vlottende Passiva	136.610	138.351	157.565	187.534	221.554
Totaal PASSIVA	682.201	748.412	782.337	833.936	890.643

In de geprognosticeerde balans is de stijging van met name de materiële vaste activa door het investeringsprogramma duidelijk zichtbaar. Dit verklaart de stijging van de leningenportefeuille vanaf 2027. Vanaf 2028 zien we een afname van de voorraadposities. Bij de uitgifte van gronden voor bedrijfsvestigingen zien we op het electriciteitsnet dat er sprake is van transportschaarste. Voor de Baanste-Noord is de verwachting dat de komende jaren relatief weinig kaveluitgifte zal plaatsvinden. Hierbij is de verwachting dat deze vanaf 2028 weer ingehaald zal worden.

Het financieel resultaat (begrotingssaldo) is voor 2027 positief en loopt vanaf 2028 negatief met € 6,2 miljoen naar negatief 15,5 miljoen in 2030. Deze ontwikkeling wordt voornamelijk veroorzaakt door de stijgende lasten binnen het sociaal domein, met name voor jeugdzorg en Wmo, in combinatie met de lasten van investeringen.

Financiële kengetallen inclusief signaleringswaarden

Met ingang van de opstelling van de begroting 2016 zijn gemeenten verplicht 5 kengetallen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing op te nemen. De invoering van de betreffende kengetallen heeft louter tot doel een beter inzicht te verschaffen in de financiële positie van de gemeente, voor de vergelijking met andere gemeenten. Deze getallen dienen niet om te komen tot een normering (wat is goed, wat is slecht). Het gaat om de volgende kengetallen: nettoschuldquote, solvabiliteitsratio, grondexploitatie, structurele exploitatieruimte en gemeentelijke belastingcapaciteit.

		Rekening 2025	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030	Cat. A (minst risicovol)	Cat. B (neutraal)	Cat. C (meest risicovol)
1A	Netto schuldquote	95,2%	117,8%	130,9%	150,0%	172,2%	< 90%	90 - 130%	> 130%
1B	Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekke leningen	87,7%	110,5%	122,5%	140,8%	161,8%	< 90%	90 - 130%	> 130%
2	Solvabiliteitsratio	20,4%	15,8%	14,2%	11,9%	9,5%	> 50%	20 - 50%	< 20%
3	Grondexploitatie	9,3%	6,7%	-1,1%	-3,9%	-4,4%	< 20%	20 - 35%	> 35%
4	Structurele exploitatieruimte	5,7%	0,1%	-1,4%	-2,7%	-3,8%	> 0%	0%	< 0%
5	Belastingcapaciteit	94,5%	97,1%	97,1%	97,1%	97,1%	< 95%	95 - 105%	> 105%

De kengetallen netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekke leningen, solvabiliteitsratio en grondexploitatie hebben betrekking op de balans. De kengetallen structurele exploitatieruimte en belastingcapaciteit brengen tot uitdrukking of een gemeente over voldoende structurele baten beschikt en welke mogelijkheid de gemeente heeft om de structurele baten op korte termijn te vergroten. Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De **netto schuldquote** weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Om inzicht te verkrijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote in zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven. De **solvabiliteitsratio** drukt het eigen vermogen uit als percentage van het totale vermogen en geeft daarmee inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Het kengetal **grondexploitatie** geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten. De relevantie van het kengetal **structurele exploitatieruimte** is om te weten welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig zijn. Voor de gemeenten wordt de **belastingcapaciteit** gerelateerd aan de hoogte van de gemiddelde woonlasten (OZB, rioolheffing en reinigingsheffing). Naast de OZB wordt gekeken naar de riool- en afvalstoffenheffing omdat de heffing niet kostendekkend hoeft te zijn, maar ook lager mag worden vastgesteld (er is dan sprake van belastingcapaciteit die niet benut wordt).

Om een beeld te geven hoe de financiële positie van gemeenten zich ontwikkelt, zijn de gemeenten per kengetal onderverdeeld naar 3 categorieën (zie onderstaande tabel). In het algemeen is categorie A minder risicovol dan categorie B, en B weer minder risicovol dan C. Dit is ook het geval bij grondexploitatie maar in geval van een hoge netto schuldquote kan een hoge grondexploitatie juist een mogelijkheid bieden om een hoge netto schuldquote te verlagen. Bij de belastingcapaciteit worden de belastingen per gemeente vergeleken met het landelijk gemiddelde. Kleiner dan 100% betekent dat de gemeente nog beneden het landelijk gemiddelde zit.

Ontwikkeling solvabiliteit 2027-2030

	2027	2028	2029	2030
A. Eigen vermogen (incl. begrotingssaldo)	118.600	110.883	99.583	84.272
B. Totaal passiva	748.411	782.336	833.937	890.643
Solvabiliteit (A/B)	15,8%	14,2%	11,9%	9,5%

Bekend is dat Purmerend vanuit het verleden wordt gekenmerkt door een relatief zwakke schuld/eigen vermogenspositie, maar verder financieel gezond is. In oktober 2020 heeft de raad ingestemd (besluit 1529289) met het verbeteren van de solvabiliteit van Purmerend de komende jaren met als streven een solvabiliteit van 20%. Dit met name om mee te groeien met de groei van de schuld vanwege het grote investeringsprogramma. De solvabiliteitsratio is het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. In de jaarrekening 2025 was het solvabiliteitspercentage 20,4% en is de grens van 20% gehandhaafd. Door de investeringen in de begroting 2027 wordt een forse schuldtoename verwacht. Door de groei van de gemeente en het daarbij gestelde ambitieniveau daalt het solvabiliteitspercentage vanaf 2027 weer onder het gestelde niveau van 20%. Dit hangt mede samen met de dubbele investeringsopgave waarvoor Purmerend staat: het vervangen en vernieuwen van bestaande wijken en voorzieningen én het realiseren van extra voorzieningen voor de groeiende bevolking. In de huidige ramingen wordt uitgegaan van begrotingstekorten in 2028, 2029 en 2030, hetgeen direct doorwerkt op de solvabiliteit. Verwacht wordt dat het nieuwe college aanvullende keuzes zal maken, waardoor het tekort in deze jaren afneemt en de daling van de solvabiliteit naar verwachting minder sterk zal zijn dan nu geraamd.

We zien de omvang van de schuld meer toenemen dan de groei van het eigen vermogen dat direct doorwerkt op de solvabiliteitsquote als de netto schuldquote. Tegelijkertijd leert de ervaring dat investeringen vaak vertraging oplopen, waardoor de daling van de solvabiliteit minder snel verloopt dan begroot. Daarnaast verbetert de liquiditeitspositie doorgaans door de ontvangst van specifieke uitkeringen en subsidies.

Beleidsindicatoren

De vanaf 2017 verplicht op te nemen beleidsindicatoren komen voor de programma's van de bron waarstaatjegemeente.nl. Voor het onderdeel bestuur en organisatie zijn ook 5 indicatoren ontwikkeld die echter door de gemeente uit de eigen gegevens of de eigen begroting overgenomen moeten worden omdat er geen landelijke bron beschikbaar is. Omdat het gaat om indicatoren betreffende de organisatie nemen wij ze op bij het onderdeel overhead.

Indicator	2027
Formatie (fte per 1.000 inwoners)	9,77
Bezetting (fte per 1.000 inwoners)	9,77
Apparaatskosten (kosten per inwoner)	1.059
Externe inhuur als % van (loonsom + kst inhuur)	3,59%
Overhead (percentage van de totale lasten)	8,20%

Onderhoud kapitaalgoederen

Algemeen

Kapitaalgoederen zijn onderdelen van de openbare ruimte en accommodaties waarvoor langlopende investeringen nodig zijn. Het beheer en onderhoud hiervan zijn gericht op duurzame instandhouding. Deze paragraaf bevat een toelichting op het beleidskader, het kwaliteitsniveau, het onderhoudsplan en de financiën van de kapitaalgoederen op het gebied van:

- openbare ruimte;
- riolering;
- sportaccommodatie;
- onderwijshuisvesting;
- gemeentelijk vastgoed.

In de financiële begroting, paragraaf Investeringsuitgaven, zijn de investeringsuitgaven per beleidsterrein voor de komende 4 jaar opgenomen. In onderstaand overzicht wordt een totaalbeeld gegeven van de staat van onderhoud van de kapitaalgoederen. Dit wordt verder toegelicht in deze paragraaf.

Overzicht onderhoud kapitaalgoederen

Categorie	Beleidskaders	Gewenst kwaliteitsniveau	Beheer- en onderhoudsplannen / Looptijd plannen	Datum vaststelling door de raad	Financiële consequenties conform plannen	Is sprake van achterstallig onderhoud (AOH)?	Zo ja, zijn er toereikende voorzieningen/reserves voor AOH?
Wegen	Integraal Beheerplan (IBOR) 2027-2036	B	Integraal Beheerplan (IBOR) 2027-2036	Q4 2026	Cf. Begroting: Vervanging € 10,9 mlj. Exploitatie € 11,4 mlj.	Ja	Ja
Kunst- en waterwerken	Integraal Beheerplan (IBOR) 2027-2036	B	Integraal Beheerplan (IBOR) 2027-2036	Q4 2026	Cf. Begroting: Vervanging € 5,3 mlj. Exploitatie € 4,9 mlj.	Ja	Ja
VRI's en openbare verlichting	Integraal Beheerplan (IBOR) 2027-2036	B	Integraal Beheerplan (IBOR) 2027-2036	Q4 2026	Cf. Begroting: Vervanging € 0,7 mlj. Exploitatie € 3,1 mlj.	Nee	N.v.t.
Groen en speelvoorzieningen	Integraal Beheerplan (IBOR) 2027-2036	B	Integraal Beheerplan (IBOR) 2027-2036	Q4 2026	Cf. Begroting: Vervanging € 1,5 mlj. Exploitatie € 12,5 mlj.	Nee	N.v.t.

Categorie	Beleidskaders	Gewenst kwaliteitsniveau	Beheer- en onderhoudsplannen / Looptijd plannen	Datum vaststelling door de raad	Financiële consequenties conform plannen	Is sprake van achterstallig onderhoud (AOH)?	Zo ja, zijn er toereikende voorzieningen/reserves voor AOH?
Riolering	WRP 2025-2030		Kostendekkingsplan	22-5-2025	Cf. Begroting:	Nee	N.v.t.
	Zaanstreek-Waterland		2024-2028 riolering, als onderdeel van het WRP ZAWA		Vervanging € 16,8 mlj. Exploitatie* € 8,5 mlj. *Excl. preventief onderhoud (aandeel Straatreiniging).		
Water	WRP 2025-2030		Grondwater beleidsplan 2025-2030	22-5-2025	Cf. Begroting: Investerings klimaatadaptatie:	Nee	N.v.t.
	Zaanstreek-Waterland, Integraal Beheerplan 2027-2036				€ 0,2 mlj.		
Sport	Exploitatieovereenkomst met Spurd 2018	NEN 2767	MJOP		€ 0,-	N.v.t.	
			10 jaar				
Onderwijs gebouwen	Verordening Voorzieningen Huisvesting. onderwijs gemeente Purmerend 2015' (2015/1156735)	NEN 2767	Beheer is voor rekening scholen		€ 20.493,-	N.v.t.	
	IHP 2021						
Overige gemeentelijk vastgoed	Nota Gemeentelijke Gebouwen Purmerend 2017	NEN 2767 niveau 2	MJOP 10 jaar		€ 3.314.624,-	N.v.t.	

1. Openbare ruimte

Beleidskader

De openbare ruimte bestaat uit kapitaalgoederen zoals wegen, groen en speelvoorzieningen, bruggen, kades, openbare verlichting en verkeersregelinstanties.

Kwaliteitsniveau

De Kwaliteitscatalogus van het CROW (kennisinstituut voor de openbare ruimte) deelt de technische kwaliteit van de openbare ruimte op in 5 categorieën (A+, A, B, C en D). Kwaliteitsniveau A staat voor een hoog kwaliteitsniveau en kwaliteitsniveau D staat gelijk aan het hebben van een slecht onderhoudsniveau/onderhoudsachterstanden; deze delen van de openbare ruimte zijn niet acceptabel of hadden al vervangen moeten zijn.

Beheerplan

Met het vaststellen van het Integraal Beheerplan Openbare Ruimte (september 2022) is de ambitie uitgesproken om de komende jaren te groeien naar het onderhouds-kwaliteitsniveau B, hiervoor zijn op dat moment ook de financiële middelen beschikbaar gesteld. De komende jaren ligt het risico om niveau B te halen vooral in de beperkte beschikbare capaciteit zowel intern als extern, stedelijke logistiek (niet alles kan tegelijk), diverse gebiedsontwikkelingen (dan wordt gewacht met onderhoud) en budgettaire druk vanwege kostenstijgingen en ombuigingen.

Bij de autonome ontwikkelingen in de begroting wordt gevraagd om extra gelden om exploitatie budgetten te laten stijgen conform de kosten stijgingen en de areaal uitbreidingen van de afgelopen jaren.

Met advies- en ingenieursbedrijf Haskoning is een normkostenmodel ontwikkeld. Hiermee krijgen we beter inzicht in de benodigde budgetten en capaciteit die nodig zijn om op B-niveau te komen.

Financiën

Om de budgettaire impact van de instandhoudingsopgave in beeld te brengen en meerjarig te beheersen is er een systematiek ontwikkeld in samenwerking met en getoetst door advies- en ingenieursbedrijf Haskoning

Deze systematiek geeft inzicht op lange termijn instandhoudingskosten en opgave op verschillende beeldkwaliteitsniveaus per asset. De budgetten zijn berekend op basis van geactualiseerde normbedragen x het actuele areaal per asset bijgesteld.

In deze begroting zijn de benodigde structurele budgetten voor instandhouding nog niet volledig opgenomen. Dit wordt veroorzaakt doordat de kosten in de afgelopen jaren sneller zijn gestegen dan waarmee in de begroting rekening is gehouden. Deze aanpassing zal plaatsvinden bij de voorjaarsnota 2027 en of bij vaststelling van het integraal beheerplan 2027. Het financiële verschil kan worden bekostigd uit de buffer inflatie correctie welke centraal is begroot.

Het doel is het voorkomen van budgettaire schommelingen d.m.v. egalisatie van onderhoudsuitgaven zodat zowel nu als in de toekomst er genoeg middelen zijn om, los van de jaarlijkse indexatie, het benodigde onderhoud uit te kunnen voeren. Planmatige uitvoering van de verwachte maatregelen worden getoetst via inspecties alvorens deze in het beheerplan per asset wordt opgenomen.

Hierdoor kunnen we onderhoud en beheeropgave op efficiënte wijze uitvoeren. De normkosten zijn gebaseerd op alle benodigde maatregelen per asset, op basis van beeldkwaliteitsniveau b over de totale levenscyclus van die asset. Zowel werkzaamheden op korte termijn als vervangings- en groot onderhoudsopgave op lange termijn zijn inzichtelijk. De systematiek geeft inzicht in de integrale instandhoudingsopgave in de tijd en kan in combinatie met een beheersysteem worden ingezet om achterstallig onderhoud zowel te bestrijden als te voorkomen. De systematiek vergroot de wendbaarheid en geeft mogelijkheid om in te spelen op actuele situaties.

Achterstand wordt mede voorkomen door continue voortgangsbewaking van projecten en inzet van over-programmering (in afstemming met de markt werkzaamheden of projecten in voorbereiding nemen zodat als lopende projecten vastlopen of vertragen deze werkzaamheden/projecten versneld uitgevoerd worden.) Op basis van de inspecties worden beheerplannen opgesteld, die basis zijn voor de uitvoering. De daarmee samenhangende schommelingen in de besteding en uitvoering ten opzichte van de structurele normkosten worden genivelleerd via een begrote onttrekking/toevoeging egalisatiereserve (budgettaire neutraal). Komende periode zal de toereikendheid van de reserve nog worden getoetst op de verwachte instandhoudingsopgave voor de komende 20-40 jaar.

2. Riolering

Beleidskader

Het beleidskader riolering biedt een robuuste structuur voor het beheer van rioleringssystemen in de gemeente. Door duidelijke wet- en regelgeving, strategische doelen, praktische uitvoeringsrichtlijnen in de HIOR en samenwerking tussen betrokken partijen wordt gestreefd naar een duurzaam, efficiënt en betrouwbaar rioolbeheer. Dit draagt niet alleen bij aan de bescherming van de volksgezondheid en het milieu, maar ook aan de algehele leefbaarheid en duurzaamheid van onze leefomgeving.

Strategische doelen

Het beleidskader riolering streeft naar een aantal strategische doelen die bijdragen aan een effectief en duurzaam rioolbeheer:

- **Bescherming van de volksgezondheid:** Door het veilig en efficiënt afvoeren van afvalwater en hemelwater wordt de verspreiding van ziekten voorkomen.
- **Bescherming van het milieu:** Het minimaliseren van de impact van afvalwaterlozingen op het oppervlaktewater en de bodem.
- **Duurzaamheid en klimaatadaptatie:** Het systeem aanpassen aan veranderende klimatologische omstandigheden, zoals heviger regenval en langere droogteperiodes.
- **Kostenbeheersing:** Het efficiënt beheren van de kosten voor aanleg, onderhoud en vervanging van rioleringssystemen.

Praktische Uitvoering

De praktische uitvoering van het beleidskader riool omvat verschillende elementen:

- **Water en Rioleringsprogramma (WRP):** Sinds 1 januari 2024 is de Omgevingswet van kracht en is het WRP een facultatief programma dat de visie en strategie voor het rioolbeheer voor een periode van de komende 5 jaar beschrijft. Het vigerende WRP is in de raad van 22 mei 2025 vastgesteld.
- **Monitoring en Inspectie:** Regelmatige inspectie en monitoring van rioleringssystemen om verstoppingen, lekkages en andere schadebeelden tijdig te identificeren en op te lossen.
- **Onderhoud en Vervanging:** Proactief onderhoud en tijdige vervanging van verouderde onderdelen van het rioleringssysteem om de functionaliteit en betrouwbaarheid te waarborgen.
- **Handboek inrichting openbare ruimte (HIOR):** Beschrijft de praktische uitvoering van onze watertaken.
- **Innovatie en Technologie:** Inzet van nieuwe technologieën en innovatieve oplossingen, zoals DIT riolering, slimme sensoren bij overstorten en zuinige pompgemalen om de efficiëntie en duurzaamheid van het systeem te verbeteren.

Samenwerking en participatie

Een effectief rioolbeheer vereist samenwerking tussen verschillende stakeholders, waaronder gemeenten, waterschappen, bedrijven en inwoners. Voorlichting en betrokkenheid zijn van belang om bewustwording te creëren over het belang van een goed functionerend rioolstelsel en stedelijk water om medewerking te krijgen bij initiatieven zoals bijvoorbeeld onderhoudswerkzaamheden en rioolvervangingen.

Financiën

De kosten van rioolbeheer worden gedekt door de rioolheffing die gemeenten aan hun inwoners en bedrijven opleggen. Deze heffing is bedoeld om de kosten voor beheer, onderhoud en vervanging (kapitaallasten) van rioleringsystemen en onze watertaken te dekken en wordt transparant vastgesteld. Voor de begrote investeringsbedragen 2026 wordt verwezen naar de bijlage investeringen. Een jaarlijks saldo tussen de lasten en de baten wordt verrekend met de voorziening gemeentelijke watertaken. Het saldo van de voorziening bedraagt circa € 0,7 miljoen per 1-1-2026. Met behulp van de voorziening wordt gestreefd naar een evenwichtig tariefbeleid. Het tarief stijgt de komende jaren met meer dan inflatie door de grote vervangingsopgave. Met het besluit om gedeeltelijk te gaan sparen (22 mei 2025) waarborgen we een kostendekkende rioolheffing die zorgt voor een eerlijke lastenverdeling over de generaties.

3. Sport

Beleidskader

Kapitaalgoederen die onder het programma sport vallen, zijn het zwembad, de sporthallen, gymzalen en buitensportaccommodaties. De exploitatie, inclusief dagelijks onderhoud, van de sportaccommodaties is ondergebracht bij Stichting Spurd. Het uitvoeren van het groot onderhoud van de accommodaties valt ook onder de verantwoordelijkheid van Stichting Spurd. In overleg met Stichting Spurd worden de onderhoudsplannen bekeken en vernieuwd. Per jaar wordt de behaalde prestaties van Spurd geëvalueerd.

Voor diverse grote sportaccommodaties zijn nieuwe duurzaamheidseisen van toepassing (EML-wetgeving). De wetgeving vereist dat eigenaren van sportaccommodaties die veel energie verbruiken maatregelen nemen om dit energieverbruik te minimaliseren. Daarnaast is op 1 januari 2024 de nieuwe Zwemwaterwet in werking getreden die strengere eisen stelt aan de waterkwaliteit in het Leeghwaterbad.

Kwaliteitsniveau/ onderhoudsplan

De binnensportaccommodaties worden beoordeeld op basis van de norm NEN 2767. In overleg met Spurd worden jaarlijks de onderhoudsplannen bekeken en vernieuwd. Uitgangspunt is dat de binnensportaccommodaties kwalitatief en toekomstbestendig worden onderhouden. We zetten in op het verduurzamen van onze panden waarbij we zowel kijken naar het opwekken van energie, als naar mogelijkheden om het energieverbruik te verminderen.

Financiën

Grote investeringen voor de binnen- en buitensportaccommodaties worden door Spurd aangevraagd bij de gemeente. Het planmatig en dagelijks onderhoud wordt uitgevoerd door Spurd. Dit wordt met een jaarlijkse subsidie bekostigd. In deze begroting zijn de benodigde vervangingsinvesteringen opgenomen.

4. Onderwijs

Beleidskader

De gemeente heeft op grond van de onderwijswetgeving een zorgplicht voor de huisvesting van scholen voor het basis- (voortgezet) speciaal en voortgezet onderwijs. Deze zorgplicht is nader

uitgewerkt in de 'Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs Gemeente Purmerend 2026'. In de bijlage van deze verordening wordt de vergoeding van de normbedragen benoemd. De normbedragen en de indexering worden jaarlijks aangepast en vastgesteld. De regeling bevat vrij gedetailleerde 'spelregels' voor de schoolbesturen en het gemeentebestuur op het terrein van de onderwijshuisvesting. In de verordening is bepaald dat schoolbesturen in Purmerend jaarlijks aanvragen kunnen indienen voor huisvestingszaken, waaronder voor nieuwbouw, uitbreiding en eerste inrichting/onderwijsleerpakket. De verordening wordt herzien zodra het nieuwe IHP is afgerond.

Integraal huisvestingsplan onderwijs

In het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP) 2025 is inzichtelijk gemaakt welke investeringen in de komende jaren nodig zijn om onderwijshuisvesting op peil te houden. Hierbij wordt zowel rekening gehouden met de (stijgende) leerlingenaantallen als de kwalitatieve eisen die aan schoolgebouwen wordt gesteld. De gemeente is verantwoordelijk voor uitbreiding en nieuwbouw van onderwijshuisvesting. De basis voor de raming zijn de normen voor BENG (Bijna Energieneutrale Gebouwen). Het IHP faciliteert investeringen om tot de BENG-status te komen. Het IHP wordt in 2024 integraal herzien waarbij de behoefte aan nieuwbouw voor onderwijshuisvesting, bewegingsonderwijs en kinderopvang wordt afgezet tegen de leerlingenprognoses, de kwaliteit van de bestaande gebouwen, de groei van de gemeente en het beleid van de schoolbesturen.

Onderhoudsplan

Het onderhoud van de schoolgebouwen en daarmee het opstellen van onderhoudsplannen is de verantwoordelijkheid van schoolbesturen. Uitzondering hierop zijn de gebouwen die niet zijn overgedragen aan de schoolbesturen. Voor deze gebouwen zorgt de gemeente voor een onderhoudsplan.

Financiën

In het IHP worden de plannen voor onderwijshuisvesting van het primair en voortgezet onderwijs in de komende jaren beschreven. Elk jaar bij de Voorjaarsnota wordt het programma geactualiseerd op basis van de leerlingenprognoses en de laatste ontwikkelingen. Bij de begroting worden de kredieten op basis van externe advisering geïndexeerd en vervolgens gefaseerd. Naast de investeringen wordt daarbij ook gekeken naar het budget voor eerste inrichting/onderwijsleerpakket, tijdelijke huisvesting en sloopkosten bij uitbreidings- en nieuwbouwprojecten. In deze begroting is 5,2% indexering meegenomen op de kredieten voor nieuwbouw scholen, kinderopvang en bewegingsonderwijs.

5. Gemeentelijk vastgoed

Beleidskader

Het beleid betreffende het gemeentelijk vastgoed is vastgelegd in de 'Nota Gemeentelijke Gebouwen Purmerend 2017' en verder uitgewerkt in het 'Jaarplan vastgoed 2025'. Het gemeentelijk vastgoed wordt beoordeeld op basis van de norm NEN 2767. In het beleid worden 5 verschillende conditiescores gehanteerd waarbij 1 een uitstekende conditie is en 5 een zeer slechte conditie. Afhankelijk van de groep waarin het vastgoed is ingedeeld, dient het aan een minimaal conditieniveau te voldoen. Met de toepassing van deze condities wordt toegezien op de kwaliteit van de gebouwen. Wel is het zo dat bij een eventuele verkoop de opbrengst mogelijk beïnvloed

kan worden door een onderhoudsachterstand. De 'Nota Gemeentelijke Gebouwen Purmerend 2017' wordt herzien.

Verduurzamen

Middels de nota Duurzaam Vastgoedbeheer is de transitie ingezet van instandhouding kernvastgoed naar energetische verbetering, klimaatverbetering, CO₂-reductie en toekomstbestendig gebruik. Verduurzaming van het vastgoed is niet langer een afzonderlijk traject maar een geïntegreerd onderdeel van het meerjarenonderhoudsplan. Bij alle vervangingsinvesteringen worden maatregelen onderzocht, overwogen en meegenomen die passen bij een toekomstbestendige en duurzame vastgoedportefeuille.

Onderhoudsplan

Alle objecten worden eens per 4 jaar beoordeeld op hun onderhoudstoestand. De kosten van zowel het dagelijks als planmatig onderhoud worden opgenomen in een Meerjarenonderhoudsplan (MJOP). Tussentijdse mutaties in de MJOP worden jaarlijks bijgehouden en verwerkt. Doelstelling van het onderhoud aan het kernvastgoed is om het onderhoudsniveau te allen tijde op conditiescore 3 (voldoende) op basis van NEN2767 te behouden. In het meerjarenonderhoudsplan wegen we investeringen niet alleen af op technische noodzaak, maar ook op hun financiële en maatschappelijke rendement. Hierdoor sturen we nadrukkelijk op duurzame en toekomstbestendige keuzes.

Financiën

In deze begroting is de meest actuele stand van het MJOP verwerkt. In de Voorjaarsnota 2023 is op basis van de 'Nota Duurzaam vastgoedbeheer' budget beschikbaar gesteld voor fase 1 van de nota: het verduurzamen naar een A-label met een terugverdiendoelstelling voor met name de toepassing van zonnepanelen. De uitvoering van deze fase en de voorbereiding van de daarop volgende loopt.

Grondbeleid

Algemeen

De paragraaf grondbeleid is op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) een verplicht onderdeel van de meerjarenprogrammabegroting (MJB). In de begroting en verantwoordingscyclus van de gemeente wordt elk jaar een paragraaf grondbeleid opgenomen in zowel de jaarrekening als de meerjarenbegroting. In de meerjarenbegroting heeft de paragraaf grondbeleid de functie van een vooruitblik die het tenminste volgende beschrijft:

1. De visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de gemeentelijke meerjarenbegroting.
2. De wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert.
3. Een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatiebegrotingen.
4. Een onderbouwing van de tussentijdse winstnemingen.
5. Beleidsuitgangspunten omtrent reserves voor grondexploitatiebegrotingen in relatie tot de risico's die daaraan verbonden zijn.

Actuele ontwikkelingen

Ad 1. en 2. Visie op en wijze van uitvoering van het grondbeleid

De meest recente "Nota grondbeleid Purmerend 2024" (hierna nota grondbeleid) is in 2024 vastgesteld. De nota grondbeleid geeft kaders voor de manier waarop belangen worden afgewogen en zowel ruimtelijke, financiële als ook maatschappelijke meerwaarde binnen gebiedsontwikkelingen wordt gecreëerd. Ook wordt beschreven wat de voorkeursrol van de gemeente is bij ontwikkelingen die bijdragen aan de gemeentelijke kerndoelen.

Wij zien dat de gemeente Purmerend naast een faciliterende rol ook actief grondbeleid toepast. In dit kader worden:

- Nieuwe gemeentelijke grondexploitatiebegrotingen vastgesteld onder regie van de gemeente;
- Wanneer dat nodig wordt geacht op grond van de Omgevingswet voorkeursrechten gevestigd op grondposities en/of onroerende zaken. Dit betekent dat de gemeente als eerste de mogelijkheid krijgt om de onroerende zaak te kopen als de eigenaar deze wil verkopen.
- Strategisch gronden aangekocht. De gemeente koopt grond strategisch aan met een lange termijn doel ten behoeve van ruimtelijke ontwikkelingen. Concrete plannen bestaan op het moment van aankoop vaak nog niet. De verwachting is wel dat een toekomstige ontwikkeling kan plaatsvinden. Bij een strategische aankoop hoort een bepaalde mate van onzekerheid. De maatschappelijke, juridische en financiële haalbaarheid van toekomstige ontwikkelingen is op het moment van aankoop van nog niet grondig onderzocht. De verwachting is dat strategisch aangekochte gronden voordelen gaat opleveren bij van toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen. Voordeel van strategische aankoop is dat de gemeente vanuit het eigenaarschap een regierol

krijgt in toekomstige ontwikkelingen, terwijl de gemeentelijke rol zonder grondeigendom zich beperkt tot het stellen van kaders en het beoordelen van initiatieven.

Met het vestigen van een voorkeursrecht of het strategisch aankopen van gronden wordt grondspeculatie, met bijkomende negatieve effecten voorkomen.

De afweging om te komen tot de gemeentelijke rol in gebiedsontwikkeling is één van de centrale elementen in de nota grondbeleid.

Ad 3. 4. en 5. Actuele prognose resultaten grondexploitatiebegrotingen, tussentijdse winstnemingen en reserve grondexploitatiebegrotingen

De gemeente Purmerend kent in aanvulling op de begroting en jaarrekening het Meerjarenprogramma grondexploitaties (MPG). Het MPG is een rapportage met informatie over de voortgang van de locatie- en gebiedsontwikkelingen binnen de gemeente Purmerend. Dit betreft zowel de eigen gemeentelijke grondexploitatiebegrotingen (= actief grondbeleid) als de ontwikkeling door private initiatiefnemers (= faciliterend grondbeleid). In het MPG wordt teruggekeken op het afgelopen jaar en vooruitgekeken naar de komende jaren. Op 23 juni 2026 is het MPG 2026 door de gemeenteraad vastgesteld. In het MPG is onder andere een overzicht van de resultaatverwachting van grondexploitatiebegrotingen opgenomen en is inzicht gegeven in de tussentijdse winstneming.

In de volgende tabel zijn van de actieve geactualiseerde gemeentelijke grondexploitatiebegrotingen naast de boekwaarde per 31-12-2025 ook de verwachte resultaten weergegeven. De resultaatberekening is op basis van netto contante waarde (NCW)- berekening uitgevoerd. Ten behoeve van de vergelijkbaarheid wordt het verwachte NCW-resultaat per 1-1-2026 vergeleken met het NCW-resultaat per 1-1-2025.

Projecten (in € mln.)	Looptijd	Boekwaarde (31-12-2025)	Resultaat 2025(NCW)	Resultaat 2026(NCW)	Vershil resultaat (NCW)
Positieve grexen					
Baanstee Noord	2032	- € 21,51	€ 44,80	€ 46,43	€ 1,62
Kop West	2026	€ 4,58	€ 4,08	€ 4,04	- € 0,04
Tobias de Coeneplein	2029	- € 0,10	€ -	€ 0,08	€ 0,08
Van Balenstraat	2029	€ 0,48	€ 0,13	€ 0,02	- € 0,10
Subtotaal positieve grexen		- € 16,55	€ 49,02	€ 50,58	€ 1,56
Negatieve grexen:					
BOL	2029	- € 4,53	- € 2,15	- € 2,85	- € 0,69
Schapenmarkt	2030	- € 2,68	- € 1,65	- € 1,85	- € 0,21
Seniorenhof	2029	- € 0,07	€ 0,13	- € 0,06	- € 0,19
Waterlandkwartier	2033	- € 2,12	- € 5,55	- € 6,39	- € 0,84
Wheermolen Oost	2032	- € 6,78	- € 5,31	- € 4,63	€ 0,68
Subtotaal negatieve grexen		- € 16,18	- € 14,53	- € 15,78	- € 1,25
Totaal		- € 32,73	€ 34,49	€ 34,80	€ 0,31

Tussentijdse winstneming

De winstneming wordt ieder jaar, gelijk met de actualisatie van de grondexploitaties, het MPG en de jaarrekening vastgesteld en verantwoord. Het bedrag dat jaarlijks verplicht als tussentijdse winstneming wordt bepaald en genomen volgt uit BBV-regelgeving. De BBV-regelgeving schrijft een rekenmethode voor om de tussentijdse vroegtijdige winstneming te bepalen. De rekenmethode gaat uit van de eindwaarde van de geactualiseerde gemeentelijke grondexploitatiebegrotingen (GREXen) waarbij in de berekening van de tussentijdse winstneming ook rekening wordt gehouden met verwachte financiële risico's.

De winstneming kan van jaar tot jaar verschillen, dit is afhankelijk van de voortgang van de grondverkoop en de gemaakte kosten. Vanwege de potentieel grote fluctuaties in tussentijdse winstnemingen worden deze niet expliciet in toekomstige jaarschijven van de begroting geraamd. Eventuele tussentijdse winstneming is daarom telkens een 'meevaller'.

In onderstaande tabel is de tussentijdse winstneming in de GREXen inzichtelijk gemaakt. Deze tabel is gelijk aan de in de MPG 2026 opgenomen tabel.

Tussentijdse winstneming (in € mln)	Eindwaarde	Project specifieke risico's	Percentage winst neming	Genomen winst t/m 2024	Winstneming 2025
Baanstee Noord	€ 53,33	€ 0,83	33%	€ 15,73	€ 1,69
BOL	- € 3,08	€ 0,26	5%	€ -	€ -
Kop West	€ 4,13	€ -	96%	€ 4,07	€ -
Schapenmarkt	- € 2,05	€ 0,55	0%	€ -	€ -
Seniorenhof	- € 0,06	€ 0,03	0%	€ -	€ -
Tobias de Coeneplein	€ 0,09	€ -	0%	€ -	€ -
Van balenstraat	€ 0,03	€ -	20%	€ -	€ 0,01
Waterlandkwartier	- € 7,48	€ 9,27	0%	€ -	€ -
Wheermolen Oost	- € 5,32	€ 3,48	0%	€ -	€ -
Totaal	€ 39,59	€ 14,41		€ 19,80	€ 1,70

Het basisuitgangspunt is dat de tussentijds genomen winst 50/50 verdeeld wordt over de algemene reserve en de bestemmingsreserve gronden. Mits hiertoe wordt besloten kan van deze algemene regel worden afgeweken.

Sinds 2011 heeft de gemeente een samenwerking met BPD Ontwikkeling in de vorm van de V.O.F. De Beemster Compagnie. Gezamenlijk doel is gestalte te geven aan de nieuwbouwontwikkelingen in Zuidoostbeemster (De Nieuwe Tuinderij) en in Middenbeemster (De Keyser). Deze ruimtelijke ontwikkelingen betreffen vanuit de oorspronkelijk gesloten overeenkomst een volledig koopprogramma. In de afgelopen jaren zijn echter ook in overleg en afstemming tussen ontwikkelaar en gemeente sociale huur- en koopwoningen gerealiseerd. De Beemster Compagnie is een vennootschap onder firma (vof) waarbij zowel de gemeente als BPD Ontwikkeling 50% eigenaar is. Ook winsten en verliezen worden in deze verhouding verdeeld. De gemeente mag deze winsten pas nemen bij uitkering ervan door de vof.

De Nieuwe Tuinderij Oost is op een paar minimale afrondende werkzaamheden na gereed. De GREX is per ultimo 2025 definitief afgesloten. Aangezien het eindresultaat van deze GREX positief is, is een winstuitkering richting de vennoten uitgekeerd.

Kostenverhaal

Plangebonden kosten

Op elke locatie die tot ontwikkeling wordt gebracht door particuliere grondexploitanten (faciliterend grondbeleid) verhaalt de gemeente de zogenaamde "plangebonden kosten". Dat zijn de ambtelijke plankosten, planschade en de direct aan elk specifiek bouwplan gerelateerde nodige ingrepen in de openbare infrastructuur zoals onder andere aansluiting op openbare weg, riolering, groen et cetera. Deze plangebonden kosten worden ad hoc per plan berekend en via een anterieure overeenkomst in rekening gebracht bij de facilitaire ontwikkelende partij.

Gebiedsoverstijgende kosten

Daarnaast verhaalt de gemeente de investeringen die meer dan één specifiek bouwplan dienen. Dit zijn de "gebiedseigen" en de "gebiedsoverstijgende" kosten. Voor verschillende ontwikkelgebieden legt de gemeente zogenaamde 'Aanvullingsbesluiten' vast, waarin de tarieven gebiedseigen

investeringen in deze ontwikkelgebieden zijn vastgelegd. De laatste keer is dit gebeurd in mei 2024 voor het 'neusje van Kop West'. Er zijn voorts nog aanvullingsbesluiten voor het Wagenweggebied, het Waterlandkwartier, De Koog, Zuidoostbeemster en Middenbeemster.

In september 2025 heeft het college het Programma Kostenverhaal en Financiële Bijdragen (hierna: PKFB) vastgesteld. Daarin zijn de tarieven gebiedsoverstijgende investeringen vastgelegd. Afhankelijk van de locatie waar een ontwikkeling plaatsvindt, kan het voorkomen dat de gemeente zowel een verplichte reguliere bijdrage overeenkomstig het PKFB vraagt als ook een verplichte bijdrage uit het Aanvullingsbesluit. Dit alles naast de eerdergenoemde "plangebonden kosten", die per plan worden berekend. Het resultaat van het kostenverhaal wordt geaggregeerd opgenomen en verantwoord in het MPG.

Macro-economische ontwikkelingen

De beschikbaarheid van voldoende betaalbare woningen blijft een voortdurend knelpunt. De hypotheekrente en disbalans tussen vraag en aanbod spelen hierin een belangrijke rol. Daaraan gerelateerd zien we dat er steeds meer een beweging gaande is naar kleinere woningen, dit om ze ondanks de stijgende (vierkante meter) woningprijzen binnen de betaalbaarheidsgrens te laten passen.

Dit leidt er ook toe dat de financiële haalbaarheid van bouwprojecten onder druk staat. Dit spanningsveld wordt ook gesignaleerd door de hogere overheden. Vanuit de Rijksoverheid is bijvoorbeeld ingezet op subsidieregelingen of doorbraakaanpak. Ook de Provincie Noord-Holland heeft recentelijk aangegeven geld beschikbaar te stellen om zo een bijdrage te leveren in het oplossen van knelpunten in de woningbouw waarmee de woningbouw wordt gestimuleerd. Deze subsidies hangen samen met de afgesproken Woondeals en Volkshuisvestings-programma's.

Actualiteiten gebiedsontwikkelingen

Op veel plekken in de gemeente Purmerend wordt hard gewerkt aan het realiseren van nieuwe woningen en andere functies. Zo is er een gebiedsvisie voor de Oostflank vastgesteld, wordt er gewerkt aan de verdere uitwerking.

Om de voortgang in de transformatie van het Wagenweggebied op gang te houden wordt ook daar gesproken met grondeigenaren en wordt gewerkt aan de herinrichting van delen van de openbare ruimte.

Eén van de belangrijkste ontwikkelingen binnen de bestaande stad vindt plaats in het Waterlandkwartier. Hier moet een omvangrijk hoogstedelijk programma worden gerealiseerd. Voor het Waterlandkwartier zijn in 2023 een kwaliteitsplan, mobiliteits programma van eisen en gemeentelijke GREX vastgesteld. Hierin wordt de richting geschetst welke kant het gebied op transformeert.

Voor de beoogde transformatie van bedrijventerrein De Koog wordt op basis van de vastgestelde gebiedsvisie verkend hoe de verdere uitwerking vormgegeven kan worden. In Wheermolen Oost zijn ontwikkelingen in volle gang waarvan de eerste resultaten buiten ook al te zien zijn.

Voor de Van Balenstraat waarbij sociale woningbouwappartementen worden gerealiseerd is in 2025 de GREX vastgesteld. De overeenkomst met de betrokken woningcorporatie is in concept gereed.

Ook in de Beemster wordt na vaststelling van de dorpsontwikkelingsvisies op verschillende plekken gewerkt aan de concrete invulling van de ontwikkellocaties. Voor het gebied Seniorenhof in Middenbeemster is een GREX vastgesteld in 2024 en daadwerkelijke uitvoering wordt voorbereid. De concept anterieure overeenkomst is in voorbereiding.

Ook voor de Tobias de Coeneplein is een GREX in het eerste halfjaar vastgesteld.

Door de marktomstandigheden blijft de financiële haalbaarheid van gebiedsontwikkelingen fragiel. Geprobeerd wordt daar zo flexibel mogelijk op in te spelen door voortgang en de ruimtelijke kwaliteit van de ontwikkelingen te borgen en waar mogelijk te stimuleren en subsidies aan te vragen.

Financiering

Algemeen

De treasury houdt zich bezig met alle toekomstige kasstromen en daarmee samenhangende risico's. Deze risico's komen zowel voort uit de financieringsbehoefte als uit de wijzigingen in de bestaande leningenportefeuilles (onder meer door vervroegde aflossingen, herfinanciering, herbeleggingen, renteaanpassingen en dergelijke). Het treasurybeleid is primair gericht op het waarborgen van financiële continuïteit door maatregelen te treffen zodat de organisatie financierbaar blijft. Voor de renterisico's en risico's uit financiële posities treffen we beheersmaatregelen (vermijden, spreiden). We gaan in de uitwerking verder dan de wettelijke kaders.

Kaders en beleid

Expliciet zijn de doelstellingen gericht op het versterken van de financierings- en vermogenspositie. Wij proberen de rentekosten van de totale portefeuille te minimaliseren. Daar zit een grens aan. De renterisiconorm mag niet worden overschreden en het gebruik van kortlopende leningen is beperkt tot de kasgeldnorm. De genoemde doelstellingen wijken niet af van vorige jaren.

De financieringsmiddelen van de gemeente worden uitsluitend ingezet voor de uitoefening van de publieke taak. Het tot nu toe gehanteerde beleid bij de gemeente is om de financiering met externe financieringsmiddelen (kort- en langlopende leningen) in ieder geval zoveel mogelijk te beperken, door primair de beschikbare interne financieringsmiddelen (reserves en voorzieningen) te gebruiken. Dit beleid wordt voortgezet.

De financieringsovereenkomst (Krediet- en Depotarrangement) met de N.V. Bank voor de Nederlandse Gemeenten (BNG) biedt voldoende mogelijkheden om eventuele tijdelijke financieringstekorten en eventueel -overschotten tegen een zo gunstig mogelijk rentepercentage aan te trekken of uit te zetten.

In de paragraaf Weerstandsvermogen vindt u de geprognosticeerde meerjarenbalans terug. Hieruit is af te leiden dat Purmerend voor alle jaren een financieringsbehoefte heeft. Bij de financiering van deze schuld wordt eerst gekeken naar de kasgeldlimiet om vervolgens te bepalen welk deel kort en lang moet worden gefinancierd. Hierbij is het uitgangspunt dat de netto vlottende schuld niet boven de kasgeldlimiet uitkomt.

Schatkistbankieren

Sinds eind 2013 is de Wet verplicht schatkistbankieren van kracht. Voor decentrale overheden betekent dit, dat zij verplicht zijn om hun overtollige middelen in de schatkist aan te houden (het totaal aan positieve saldi op bankrekeningen dat gemeenten voor het betalingsverkeer aanhouden),

oftewel uit te lenen aan het Rijk. Om te kunnen schatkistbankieren is een rekening-courant tussen de gemeente en de staat afgesloten. Het is toegestaan een relatief klein bedrag aan overtollige middelen buiten de schatkist aan te houden (drempelbedrag).

De hoogte van het drempelbedrag voor schatkistbankieren is 2% van het begrotingstotaal van Purmerend (2027: begrotingstotaal € 471,7 miljoen, drempelbedrag is dan € 9,4 miljoen) met een minimum van € 1 miljoen.

Rentemethodiek en renteresultaat

De toerekening van de rentelasten doen we volgens de rente-omslagmethode. Het totaal van de rentelasten wordt 'omgeslagen' over het geheel van de investeringen. De rentelasten zijn het totaal van de rentelasten op de langlopende geldleningen en de kortlopende financiering minus de renteopbrengsten van overtollige middelen.

Met de rente-omslagmethode rekenen we de rentelasten volgens de stand van de investeringen toe aan de taakvelden in de programmabegroting. We gaan ervan uit dat de gehanteerde omslagrente een reëel percentage is. Zodra de afwijking tussen de gehanteerde omslagrente en de werkelijke rentelast groter wordt dan 0,5%, moeten we de gehanteerde omslagrente aanpassen. De omslagrente is in deze begroting blijft gelijk aan het percentage van de begroting 2026, namelijk 1,75%.

In onderstaand schema wordt inzicht gegeven in de rentelasten externe financiering, het renteresultaat en de wijze van rentetoerekening (bedragen x € 1.000).

	Begroting 2027	
a. De externe rentelasten over de korte en lange financiering		12.096
3b. De externe rentebaten over de korte en lange financiering		<u>-484</u>
Saldo rentelasten en rentebaten		11.612
c1. De rente die aan facilitaire grexten (kostenverhaal) moet worden doorberekend		0
c2. De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden doorberekend (werkelijke rente lening): Rugbyclub Waterland en Wooncompagnie		-5
c3. Projectfinanciering doorverstrekte leningen (RCW/Wooncompagnie)		<u>5</u>
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		11.612
d1. Rente over het eigen vermogen		0
d2. Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)		0
Totaal aan taakvelden (programma's inclusief overzicht overhead) toe te rekenen rente	1,68%	11.612
e. *) De werkelijk aan taakvelden (inclusief overhead) toegerekende rente (renteomslag)	1,75%	<u>-12.153</u>
f. Renteresultaat op het taakveld treasury	0,07%	-542

*) De omslagrente wordt berekend door de aan de taakvelden toe te rekenen rente te delen door de boekwaarde per 1 januari van de activa die integraal zijn gefinancierd. De verwachte boekwaarde van de activa die integraal zijn gefinancierd per 1 januari 2027 bedraagt ruim € 691,4 miljoen.

****) Onder projectfinanciering wordt verstaan: het aantrekken van externe financiering voor een specifiek project. Financiering met eigen vermogen wordt niet aangemerkt als projectfinanciering. Er moet extern een lening zijn aangetrokken om het betreffende project te kunnen financieren. In het geval van projectfinanciering wordt inderdaad de voor die aangetrokken lening geldende rente toegerekend aan het betreffende project. Dit kan een ander percentage zijn dan aan andere projecten wordt toegerekend op basis van de omslagrente.*

Indien de werkelijke rentelasten die over een jaar aan taakvelden hadden moeten worden doorbelast, afwijken van de rentelasten die op basis van de voorgerecalculeerde renteomslag aan de taakvelden zijn toegerekend, dan kan de gemeente besluiten tot correctie. Correctie wordt verplicht gesteld indien deze afwijking groter is dan 25%.

We zien momenteel dat de rente enigszins stabiliseert op de kapitaalmarkt, maar dat het inflatiethema de komende tijd actueel blijft. De inflatie in de eurozone is in juli 2026 2,8%. Nederland ligt daar onder: 2,5%. In heel Europa blijven de lonen stijgen, maar neem deze stijging geleidelijk aan af. De arbeidsmarkt blijft daarbij relatief krap. Ook al is de inflatie in Nederland en Eurozone aanzienlijk gedaald, ze is nog steeds hoger dan de beoogde inflatie van 2% die het ECB (Europese Centrale Bank) als streefcijfer aanhoudt. In de eerste helft van 2026 heeft de ECB de rente verlaagd en bevindt deze zich rond de doelstelling van 2%. In de begroting 2027 verwachten wij dat de gemiddelde rente over de opgenomen leningen in 2030 oploopt naar bijna 3% en dat de komende jaren het renteomslagpercentage verder naar boven wordt bijgesteld. In de begroting 2028 wordt hier nader op terug gekomen.

Renterisicobeheer

De Wet Fido geeft twee concrete richtlijnen voor gemeenten voor het beheersen van renterisico's. Het gaat daarbij om de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. De kasgeldlimiet heeft betrekking op leningen met een looptijd tot maximaal 1 jaar en de renterisiconorm op leningen met een looptijd vanaf 1 jaar.

Kasgeldlimiet

Aan de totale omvang van de gemiddelde netto vlottende schuld (looptijd < 1 jaar) per kwartaal wordt door de Wet Fido een maximum gesteld, ook wel de kasgeldlimiet genoemd. De netto vlottende schuld mag de kasgeldlimiet niet overschrijden. Hiermee wordt voorkomen dat het totaal aan korte schulden van een gemeente bepaalde grenzen overschrijdt.

De kasgeldlimiet is nu vastgesteld op 8,5% van het begrotingstotaal bij aanvang van het dienstjaar. Het begrotingstotaal bedraagt per 1 januari 2027 € 466,1 miljoen. Meerjarig is het verloop van het kasgeldlimiet als volgt:

Jaren	Maximaal percentage o.b.v. actuele regeling (8,5%)	Begrotingstotaal	Berekend maximaal kasgeldlimiet	a. Vlottende schuld (excl. Crediteuren)	b. Vlottende middelen (excl. Debiteuren)	Netto (a-b)	Overschot/tekort (a-b)	Onder-overschrijding kasgeldlimiet (bedrag)	Onder-overschrijding kasgeldlimiet
Begroting 2027	0,085	466.109	39.619	37.289	25.043	12.246	overschot	27.373	onderschrijding
Begroting 2028	0,085	458.515	38.974	36.681	25.043	11.638	overschot	27.336	onderschrijding
Begroting 2029	0,085	445.662	37.881	35.653	25.043	10.610	overschot	27.271	onderschrijding
Begroting 2030	0,085	434.377	36.922	34.750	25.043	9.707	overschot	27.215	onderschrijding

Renterisiconorm

Het doel van de renterisiconorm is om tot een zodanige opbouw van de leningenportefeuille te komen, dat het renterisico uit hoofde van renteaanpassing en herfinanciering van leningen in voldoende mate wordt beperkt. De renterisiconorm houdt in dat maximaal 20% van het begrotingstotaal per jaar (met een minimum van € 2,5 miljoen) afgelost (en hergefinancierd) kan worden. De norm beoogt een evenwichtige opbouw van de leningen in de tijd.

Indien de jaarlijks te herfinancieren bedragen onder deze norm blijven, is er sprake van een beheerste en overzienbare situatie (renterisiconorm blijft ruim onder de 20%). Naar verwachting is dit in onze gemeente de komende 4 jaar het geval.

Renterisiconorm (bedragen x € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Renteherziening op vaste schuld o/g (1a)	0	0	0	0
Renteherziening op vaste schuld u/g (1b)	0	0	0	0
2. Renteherziening op vaste schuld (1a -/- 1b)	-	-	-	-
Nieuw aangetrokken vaste schuld (3a)	77.635	49.018	60.183	70.995
Nieuw verstrekte lange leningen (3b)	14.800	6.800	6.800	5.900
4. Netto nieuw aangetrokken vaste schuld (3a -/- 3b)	62.835	42.218	53.383	69.095
Betaalde aflossingen (5)	31.407	40.960	47.586	59.471
6. Herfinanciering (laagste van 4 en 5)	31.407	40.960	47.586	59.471
7. Renterisico op de vaste schuld (2+6)	31.407	40.960	47.856	59.471
8. Renterisiconorm	93.222	90.461	86.839	83.742
9a. Ruimte onder renterisiconorm (8 -/- 7)	61.815	49.501	39.253	24.271
9b. Overschrijding renterisiconorm (7 -/- 8)	-	-	-	-
10. Berekening renterisiconorm:				
11. Stand van het begrotingstotaal per 1 januari	466.109	452.304	434.195	418.712
12. Het bij ministeriële regeling vastgesteld percentage	20%	20%	20%	20%
Renterisiconorm (11 x 12) / minimum € 2,5 miljoen	93.222	90.461	86.839	83.742
Huidig risicopercentage	6,7%	9,1%	11,0%	14,2%

EMU-saldo

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV, art. 19) is de verplichting vastgesteld dat de gemeenten ramingen van het EMU-saldo dienen te verstrekken over het voorafgaande jaar, het actuele jaar en het volgende jaar. Met ingang van 2017 is conform de vernieuwing BBV de ontwikkeling van het EMU-saldo voor de 3 jaren volgend op het begrotingsjaar vereist in de meerjarenbegroting.

De begroting van de gemeente Purmerend is opgesteld conform een (gemodificeerd) stelsel van baten en lasten. Het EMU-saldo gaat niet uit van baten en lasten, maar gaat uit van ontvangsten en uitgaven van de gemeente, berekend op transactiebasis en overeenkomstig de voorschriften van het Europese systeem van nationale en regionale rekeningen in de Europese Unie. Het aandeel in het EMU-tekort betreft een inspanningsverplichting. Er staat momenteel geen sanctie op een eventuele overschrijding van het toegestane EMU-tekort.

Hieronder worden de EMU-saldi gepresenteerd zoals ze nu zijn verwerkt voor 2027-2030. Voor alle jaren wordt de referentiewaarde overschreden. Vooralsnog wordt ervan uitgegaan dat hieruit geen knelpunten uit voortvloeien.

	2026	2027	2028	2029	2030
1. (+) Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (conform artikel 17c van het BBV)	-6.002	6.210	-7.717	-11.301	-15.310
2. (-) Mutatie (im-)materiële vaste activa	85.474	70.441	69.864	63.473	58.393
3. (+) Mutatie voorzieningen	1.313	206	2.644	4.586	4.780
4. (-) Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	13.450	-21.176	-35.738	-11.699	-1.554
5. (-) Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en (im-)materiële vaste activa	-	-	-	-	-
EMU-saldi	-106.239	-42.849	-39.198	-58.489	-67.369
EMU-saldi referentiewaarde	-20.985	-21.690	-22.124	-22.567	-23.018

Economie, financieringsbehoefte en leningenportefeuille

Economische vooruitzichten

De vooruitzichten voor de Nederlandse economie zijn gematigd positief. De economie blijft naar verwachting groeien, ondersteund door een sterke arbeidsmarkt en toenemende bestedingen. Tegelijkertijd zorgen internationale ontwikkelingen, geopolitieke spanningen en aanhoudende prijsdruk voor onzekerheid. Per saldo wordt uitgegaan van een stabiele economische ontwikkeling.

De Nederlandse Bank (DNB) geeft de volgende prognose voor de economie in Nederland:

% jaar op jaar	2026	2027	2028
Economische groei	0,8	1,2	1,3
Inflatie (doelstelling ECB 2%)	2,7	2,3	2,4

Financieringsbehoefte

Om eventuele ongewenste renterisico's af te dekken is het van belang om te weten wanneer eventueel een vaste geldlening moet worden aangetrokken en voor welk bedrag.

Voor de bepaling van de financieringsbehoefte wordt gebruik gemaakt van een liquiditeitsplanning. Deze planning geeft een voortschrijdend inzicht van de verwachte liquiditeitsontwikkeling voor het lopende jaar en 4 jaar vooruit. Veel informatie over de in deze planning opgenomen verwachte inkomsten en uitgaven wordt uit de (meerjaren)begroting gehaald. Deze verwachtingen laten zich vertalen naar geldstromen. Daarnaast wordt uitgegaan van een meerjarige financierings- en investeringsprognose. Niet alle baten en lasten uit de begroting leiden tot uitgaven en inkomsten: denk hierbij aan interne verrekeningen, afschrijvingen en dotaties/onttrekkingen aan reserves en voorzieningen.

De berekening van de financieringsbehoefte (financieringstekort of -overschot) geeft slechts indicatief aan of het aangaan van vaste geldleningen al dan niet noodzakelijk wordt. De uiteindelijke financieringsbehoefte voor de (begrotings-)jaren 2027-2030 wordt vooral bepaald door het tempo waarin voorgenomen investeringen worden gerealiseerd, de herfinanciering van bestaande leningen, de mutaties binnen de bouwgrondexploitaties en de inzet van reserves en voorzieningen. Rekening houdend met bovenstaande financieringsbehoefte en benutting van het maximale kasgeldlimiet, kan de leningenportefeuille oplopen naar ruim € 558 miljoen in 2030. Voor de jaarlijkse verhoging van de opgenomen leningen wordt rekening gehouden met een rentevisie. Enerzijds wordt een financieringsmix aangehouden door het verloop van de leningenportefeuille in lijn te laten lopen met de looptijden van de investeringen. Dit gebeurt door het aantrekken van lineaire leningen, gebaseerd op een gemiddelde afschrijvingstermijn van 20 jaar. Anderzijds wordt een renterisicobuffer aangehouden door de rente jaar op jaar licht te laten stijgen (+0,1%). De rentepercentages voor de komende 4 jaar zijn gebaseerd op de tarieven van de BNG. Op basis van het voorzichtigheidsprincipe en vanwege risicobeheersing is een opslag gehanteerd bovenop de BNG tarieven.

Leningenportefeuille

- Indien nodig wordt voor een tijdelijk financieringstekort kort geld (looptijd < 1 jaar) opgenomen.;
- Het aantrekken van één of meer vaste langlopende geldleningen (looptijd > 1 jaar) in 2027 hangt, evenals in voorgaande jaren, met name sterk af van de financiering van de voorgenomen investeringen, de herfinanciering bestaande leningen en de mutaties binnen de bouwgrondexploitaties;
- De verwachte stand van de leningenportefeuille per 31 december 2027 bedraagt € 476,5 miljoen. Dit is inclusief de te verwachten aan te trekken leningen van in totaal € 77,6 miljoen in 2027.

Het verwachte verloop van de leningenportefeuille is als volgt:

Jaar (bedragen x € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Stand leningen 01-01	423.479	476.533	496.320	524.635
Aflossingen	24.581	29.235	31.837	37.779
Nieuw aan te trekken leningen	77.635	49.021	60.152	70.934
Stand leningen 31-12	476.533	496.320	524.635	557.789
Gemiddelde rente	2,39%	2,67%	2,82%	2,99%

Overzicht verwacht verloop leningenportefeuille begrotingsjaar 2027:

Opbouw (bedragen in miljoenen euro's)	Stand 01-01-2027	Gemiddelde rente	Aflossing 2027	Nieuwe leningen	Stand 31-12-2027
A. Algemene dienst	422,0	2,394%	24,5	77,6	475,1
B. Woningbouw (totaal)	1,5	0,150%	0,1	0	1,4
Totaal	423,5	2,386%	24,6	77,6	476,5

Toelichting:

Ad A. De leningenportefeuille algemeen bestaat voornamelijk uit leningen met een jaarlijkse nominale aflossing of met een aflossing ineens aan het einde van de looptijd (zogenaamde fixe leningen). De leningportefeuille algemeen bedraagt per 31 december 2027 € 475,1 miljoen. Deze leningen zijn aangetrokken met een gemiddeld rentepercentage van 2,394%. De aflossingsverplichting in 2027 bedraagt € 24,5 miljoen.

Ad B. De leningenportefeuille woningbouw bedraagt per 31 december 2027 € 1,4 miljoen. Deze (laatste) geldlening is aangetrokken ter financiering van woningbouwprojecten en is doorverstrekt aan de woningbouwcorporatie. Het gemiddeld rentepercentage bedraagt 0,150%. De aflossingsverplichting in 2027 bedraagt € 0,1 miljoen. De laatste aflossing van deze lening vindt plaats in 2040.

Garantstellingen Stadsverwarming (SVP)

De gemeente Purmerend is 100% aandeelhouder van Stadsverwarming Holding BV (SVP) en staat garant voor de verplichtingen van SVP. SVP had eind 2025 een bedrag van € 103,4 miljoen langlopende schuld. Deze schuld is volledig van een gemeentelijke borgstelling voorzien. De SVP heeft voor de periode 2023-2026 een berekening gemaakt van de benodigde financiering. Dit leningplafond van € 65 miljoen is vastgesteld door de raad (besluit 1587205). Het door de gemeenteraad afgegeven maximale borgstellingsplafond ten aanzien van de langlopende geldleningen bedraagt maximaal € 123 miljoen. De gemeente staat daarnaast borg voor het rekening-courant krediet van SVP dat € 15 miljoen bedraagt. Daarmee komt de totale borgstelling op maximaal € 138 miljoen uit. In het najaar zal SVP een nieuwe prognose maken van de benodigde financiering in de periode 2026-2030 en aan de aandeelhouder voorleggen. Het College zal de borgstelling daarmee samenhangend voor wensen en bedenkingen aan de gemeenteraad voorleggen.

WSW achtervangovereenkomst

Woningcorporaties trekken leningen aan bij geldverstrekkers (onder andere BNG, NWB) om het bouwen en onderhouden van sociale huurwoningen te financieren. Het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) staat hiervoor borg. Dit betekent dat de betalingsverplichtingen (rente en aflossing) van de lening overgenomen worden, mocht de corporatie daar zelf niet meer aan kunnen voldoen. Door borg te staan voor leningen kunnen woningcorporaties goedkoper leningen aantrekken. In het geval van een aanspraak zijn er verschillende buffers. Pas als deze onvoldoende zijn, wordt een beroep gedaan op het Rijk en gemeenten als achtervanger om renteloze leningen te verstrekken. Rijk en gemeenten staan elk voor 50% in de achtervang bij het WSW. Het risico voor de achtervangers is beperkt. Tot nu toe heeft WSW daar nooit een beroep op gedaan.

Koersrisico

Het koersrisico is het risico dat de financiële activa van de organisatie in waarde verminderen door negatieve koersontwikkelingen. Door gebruik te maken van die instrumenten voor de kortlopende uitzettingen die zijn toegestaan (zoals daggeld en rekening courant), zal het te lopen koersrisico minimaal zijn. Langlopende uitzettingen uit hoofde van de treasury functie vinden naar verwachting niet plaats. Voor het verstrekken van geldleningen en garantstellingen uit hoofde van de publieke functie, zullen zich naar verwachting geen bijzondere risico's voordoen.

Risicoanalyse

De financiële markten blijven gevoelig voor economische ontwikkelingen, inflatie en geopolitieke spanningen. Hierdoor kunnen renteontwikkelingen zich minder voorspelbaar gedragen dan in voorgaande jaren. De gemeente monitort deze risico's actief en stuurt op een evenwichtige opbouw van de leningenportefeuille. De renterisico's blijven binnen de wettelijke normen en de beschikbare liquiditeitspositie is toereikend om aan de financieringsbehoefte te voldoen. Daarmee worden de financiële risico's op het terrein van treasury als beperkt en beheersbaar beoordeeld. Verder maakt Purmerend geen gebruik van financiële derivaten bij het aantrekken van financiering.

Bedrijfsvoering

Algemeen

In de paragraaf Bedrijfsvoering wordt inzicht gegeven in de stand van zaken en de beleidsvoornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering. Onder bedrijfsvoering verstaan we het scheppen van voorwaarden en het bieden van ondersteuning voor de uitvoering van de gemeentelijke taken. Dit gebeurt op meerdere vakgebieden, zoals Juridische Zaken, ICT, Financiën en Control en Personeelszaken. Deze functies staan ten dienste van de zorg voor en de dienstverlening aan onze inwoners. Het is nodig dat deze ondersteuning aansluit bij de behoefte. Daarom stemt Bedrijfsvoering haar aanbod af met de teams die diensten leveren aan de inwoners en bedrijven. Die wensen kunnen echter niet onbegrensd zijn. De grenzen liggen in wat de organisatie aan kan. Elke activiteit in de stad heeft zijn consequenties voor onze organisatie en daarmee ook voor Bedrijfsvoering, denk alleen maar aan de gevolgen voor communicatie. Daarover meer hieronder in het stukje Personeel en Organisatie. Bedrijfsvoering is niet alleen toeleverancier aan de andere domeinen. Bedrijfsvoering heeft ook eigen taken die rechtstreeks met onze inwoners te maken hebben, Programma 1 Dienstverlening en Programma 8 Veiligheid gaan daarover. Voorbeelden zijn het verstrekken van paspoorten en rijbewijzen bij Burgerzaken of het bestrijden van ondermijning of organiseren van activiteiten om jeugd op het rechte spoor te houden.

Personeel en organisatie

Door onder andere de toenemende vergrijzing en de technologische ontwikkelingen bereiden we ons voor op de “personele ravijnjaren”, die na de financiële ravijnjaren gaan beginnen. Deze ontwikkelingen hebben namelijk als gevolg dat het moeilijker te voorspellen is hoe het werk en de daarbij behorende functies er over 5 tot 10 jaar eruit zien en is het de vraag of er voor sommige werkzaamheden überhaupt nog mensen te vinden zijn. Ondanks een onzekere toekomst weten we wel dat we stappen moeten blijven zetten in het behoud van onze huidige medewerkers en we moeten werken aan de zichtbaarheid als werkgever voor toekomstige medewerkers.

We merken dat we in vergelijking met andere (gemeentelijke) werkgevers een achterstand hebben als het gaat om onze strategische arbeidsmarktcommunicatie. We laten op losse onderdelen wel zien wat het betekent om voor onze gemeente te werken, maar om arbeidsmarktcommunicatie op een langere termijn effectief te laten zijn moeten we doelgericht en structureel communiceren. Daarmee laten we namelijk zien wat we medewerkers bieden in ruil voor hun inzet en tijd. Dat gaat niet alleen om salaris, doorgroeimogelijkheden en hoe de werkomgeving eruit ziet. Om ons te onderscheiden is het even belangrijk om iets te vertellen over de cultuur, de waarden van de organisatie en de mensen die bij ons werken.

Daarnaast zijn het behoud van medewerkers en het bieden van gezonde en veilige werkomgeving nog steeds twee grote zorgpunten. Doordat (gemeentelijke) overheidswerkgevers gemiddeld een

ouder personeelsbestand hebben. Als gevolg van de vergrijzing weten we dat we ten opzichte van andere werkgevers de komende jaren een hogere uitstroom hebben. Dit vraagt meer focus op duurzame inzetbaar en vitaliteit zodat we medewerkers kunnen ondersteunen om tot aan hun pensioen aan het werk te blijven.

Door de bewegelijke arbeidsmarkt is het verloop hoog. Hierdoor is er minder stabiliteit in de teams en in combinatie met medewerkers die zich enorm betrokken en verantwoordelijk voelen voor onze gemeente, blijven zij (soms te) hard doorlopen om het werk voor onze gemeente te blijven uitvoeren. Tegelijkertijd heeft de organisatie en de politiek grote ambities. En komen er meer taken bij gemeenten terecht, maar het aantal medewerkers groeit hier niet volledig in mee. Ook de veranderingen in de maatschappij raken onze medewerkers. Niet alleen privé, denk hierbij het combineren van mantelzorg en werk, maar ook de impact die aanslagen en toenemende agressiviteit op onze inwoners en daarmee ook op onze medewerkers hebben. Deze omstandigheden maken dat de werkdruk in de organisatie hoog is.

Samen met allerlei andere oorzaken is het verzuimpercentage binnen de gemeentelijke sector het hoogst en blijft deze jaarlijks stijgen. Dat geldt ook voor onze organisatie. Meer inzet op (preventieve) verzuimactiviteiten is noodzakelijk om verdere stijging tegen te gaan en om medewerkers sneller te laten re-integreren.

Verder zijn aantrekkelijke arbeidsvoorwaarden noodzakelijk om huidige en toekomstige medewerkers aan ons te binden. Eén van de belangrijkste is het bieden van leer- en ontwikkelkansen. Het komende jaar willen we toewerken naar een organisatiebreed leeraanbod dat beter aansluit op de organisatieontwikkeling en -doelen. Hiermee stellen we medewerkers in staat om over 10 jaar ook nog steeds het werk uit te voeren en verhoogt interne doorstroom. Dit laatst is niet alleen van belang voor behoud, ook draagt het bij aan stabiliteit van de organisatie.

Juridische zaken

Het team Juridische Zaken biedt in de organisatie vooral de tweedelijns juridische ondersteuning. Zo houdt het cluster bezwaar en beroep zich bezig met het afhandelen van bezwaar- en beroepschriften (met uitzondering van WOZ-bezwaarschriften en naheffingen parkeeraanslagen). De juridisch adviseurs bieden de organisatie tweedelijns juridische ondersteuning op diverse terreinen, zoals aanbesteding, staatssteun, privaatrecht en publiekrecht. Er is aandacht voor juridische kwaliteitszorg waar het gaat om het pro-actief realiseren van juridische kwaliteit van de organisatie en de voorwaarden die daarvoor nodig zijn. Daarnaast behandelt het team Woo-verzoeken en doet de overheidspublicaties en het verzekeringenbeheer.

Communicatie

Team Communicatie ondersteunt de organisatie bij de communicatie over gemeentelijke projecten, ontwikkelingen en dienstverlening. Door de groei van de stad en de toenemende vraag naar communicatie- en participatieadvies blijft het team inzetten op tijdige, toegankelijke en duidelijke informatievoorziening aan inwoners, ondernemers en andere betrokkenen. In 2027 worden de bestaande werkzaamheden voortgezet binnen de beschikbare middelen, waarbij ontwikkelingen in kosten van communicatiemiddelen en digitale platforms worden gemonitord.

Financiën en control

Financiële functie

De gemeente werkt aan een sterke financiële functie die aansluit bij de behoeften van bestuur en organisatie. Hiervoor wordt geïnvesteerd in deskundige medewerkers, digitalisering en automatisering van financiële processen. Ook is er aandacht voor een snelle betaling van facturen, een goede fiscale beheersing en rechtmatige besteding van publieke middelen. Het college legt hierover verantwoording af aan de gemeenteraad en informeert deze over afwijkingen en verbetermaatregelen.

Digitalisering, automatisering en doorontwikkeling financiële sturing en advies

De gemeente werkt aan een betrouwbare en overzichtelijke financiële administratie. Met een nieuw financieel systeem en meer automatisering worden processen efficiënter en rapportages beter. De basis is op orde, maar verdere ontwikkeling van het systeem blijft nodig om aan toekomstige wensen te voldoen.

Inkomende en uitgaande facturen

De gemeente betaalt correcte facturen zo snel mogelijk. Gemiddeld ontvangen leveranciers hun geld binnen 25 dagen. De gemeente wil het aantal gevallen waarin de betaling te laat is verder beperken.

Fiscaliteit

De gemeente wil de fiscale beheersing op orde houden en aantonen dat belastingaangiften correct zijn. Hiervoor worden controles uitgevoerd en wordt samengewerkt met de Belastingdienst. Door strengere eisen voor horizontaal toezicht werkt de gemeente aan betere fiscale controle, onder andere met de invoering van een tax control framework.

Rechtmatigheidsverantwoording

Het college van B en W legt in de jaarrekening verantwoording af over de naleving van wet- en regelgeving. Daarbij worden afwijkingen gemeld en toegelicht. Afwijkingen boven de door de raad vastgestelde grens worden opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording. Kleinere afwijkingen worden toegelicht in de paragraaf Bedrijfsvoering, inclusief maatregelen om herhaling te voorkomen. Met een systeem voor monitoring en rapportage houdt de gemeente zicht op de rechtmatigheid van financiële processen. Daarnaast informeert het college de gemeenteraad gedurende het jaar actief over belangrijke onrechtmatigheden en dilemma's.

WOZ

WOZ waarde van woningen is in 2026 ten opzichte van 2025 met gemiddeld 10,9 procent gestegen. We hebben in 2025 1161 bezwaren ontvangen (dat is circa 700 minder dan in 2025). De verwachting is dat de WOZ waarde in 2026 met ongeveer 3,2 % stijgt. De No Cure No Pay bureau's zijn bijna volledig uit de markt verdwenen en dit heeft geleid tot minder bezwaren en daardoor druk op de organisatie. Hierdoor ontstaat weer ruimte om de kwaliteit en het proces verder te verbeteren en te voldoen aan de taken opgelegd door de Waarderingskamer.

Inkoop, contracten en subsidies (INCS)

Inkoop

Inkoop draagt bij aan het slagen van het coalitieakkoord door ambities en uitvoering met elkaar te verbinden. Door slim, rechtmatig en maatschappelijk verantwoord in te kopen, zorgt inkoop voor maximale maatschappelijke waarde binnen beschikbare budgetten. Inkoop versnelt de realisatie van woningbouw, mobiliteit, duurzaamheid, veiligheid en maatschappelijke voorzieningen door de juiste marktpartijen te betrekken, innovatie te stimuleren en risico's te beheersen.

Contractmanagement

Contractmanagement zet in op het verder uniformeren en standaardiseren van werkwijzen, met als doel de kwaliteit, efficiëntie en rechtmatigheid van het managen van contracten te versterken.

Er wordt onderzocht of de huidige subsidierelaties rechtmatig zijn vormgegeven of dat de betreffende activiteiten beter passend zijn binnen een inkoop- of aanbestedingstraject. Er wordt een werkwijze ontwikkeld voor omgaan met onvoorziene kostenverhogende omstandigheden gedurende de looptijd van overeenkomsten, waarbij rechtmatigheid, doelmatigheid en contractuele kaders als uitgangspunt dienen.

Subsidies

Om de plannen voor een groeiend Purmerend uit te voeren, blijft de gemeente actief zoeken naar subsidies en andere vormen van externe financiering. Deze aanvullende middelen kunnen bijdragen aan de uitvoering van gemeentelijke ambities en helpen om de inzet van eigen gemeentelijke middelen te beperken. We volgen relevante beleidsontwikkelingen en subsidieregelingen op regionaal, provinciaal, landelijk en Europees niveau. Kansrijke mogelijkheden brengen we tijdig onder de aandacht van de gemeentelijke programma's en projecten. Daarbij kijken we of de regeling aansluit bij het gemeentelijk beleid, het coalitieakkoord en de plannen die binnen de organisatie worden voorbereid. We investeren daarnaast in samenwerking met andere overheden, regionale partners, kennisinstellingen en maatschappelijke organisaties. Binnen de gemeentelijke organisatie ondersteunen we bij het verkennen van kansen en het voorbereiden van kansrijke subsidieaanvragen. Welke mogelijkheden daadwerkelijk kunnen worden benut, hangt af van de beschikbare regelingen, de voorwaarden en de aanwezigheid van passende projecten. Met deze aanpak vergroten we de kans op externe financiering en zorgen we ervoor dat subsidiemogelijkheden tijdig, zorgvuldig en doelgericht worden onderzocht.

Informatievoorziening, ICT, B&I en Datalab

De wereld verandert, digitale transitie voltrekt zich in een hoog tempo en de ontwikkeling en toepassing van nieuwe (moderne) technieken volgen elkaar razendsnel op. Inwoners verwachten vaker dat ze digitaal zaken kunnen doen, dat dit op een veilige manier kan en dat persoonlijke- en gevoelige gegevens in goede handen zijn. De gemeente bevindt zich in een hybride wereld waarin zowel traditionele applicaties, die een lokale ICT-infrastructuur vereisen, als vernieuwde applicaties, die uitsluitend als SaaS (cloud) dienst beschikbaar zijn, naast elkaar bestaan. Deze situatie vergroot de complexiteit van de informatievoorziening aanzienlijk.

Verder komt de komende jaren een breed pakket aan Europese en Nederlandse wetgeving op ons af, waarbij eisen worden gesteld aan overheidsinformatie. Onder meer de wettelijke ontwikkelingen zoals de Wet Open Overheid (WOO), de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (WMEBV), de wet digitale overheid (Wdo), de nieuwe Archiefwet, het programma Digital Decade en de cyberbeveiligingswet NIS2 brengen ook de vraag naar boven hoe de gemeente haar werkzaamheden verder gaat organiseren.

Hoe gaan we om met de opslag van data, hoe worden we AI-ready, wat is ons beleid op het gebied van archivering en vernietiging, en onder welke voorwaarden kunnen we applicaties, diensten en devices aanschaffen? Welke digitale risico's komen op ons pad en hoe gaan we om met geopolitieke ontwikkelingen. Hoe kunnen wij snel schakelen als één van de grootmachten een ander besluit neemt en wat betekent de invloed van een aantal grote tech-giganten op onze inrichting. Alle ontwikkelingen tezamen vragen om een verdere doorontwikkeling van de informatievoorziening.

Informatievoorziening

Met het vaststellen van de IV-strategie, eind 2024, is besloten dat we ons de komende vier jaren gaan richten op het professionaliseren van zowel de IV als ICT organisatie, het organiseren van toegang tot de juiste informatie en het inrichten en werken met een moderne werkplek. Hiermee beginnen we aan het verstevigen van het fundament en daarmee een eerste aanzet om in control te komen. Binnen de huidige inrichting is geconstateerd dat de organisatie een been moet bijtrekken, als het gaat om het bepalen van de koers, het werken onder architectuur en het organiseren van visie en sturing op informatiehuishouding. Kennis, bewustzijn en eigenaarschap blijven hierin cruciaal, voor het team, alsook de gehele organisatie. Informatie wordt immers binnen alle disciplines gecreëerd. De ontwikkeling en groei van team Informatievoorziening loopt hier parallel aan. Er wordt ingezet op structuur en groei van capaciteit en kennis om de komende ontwikkelingen (digitalisering en wetgeving) op te vangen.

In 2027 ligt de focus op de verdere ontwikkeling, inrichting en groei van het team en de verdere implementatie van de IV-strategie in de organisatie. IV-verzoeken vanuit de domeinen worden integraal getoetst aan mogelijke oplossingen en scenario's, waarmee tijdig wordt getoetst aan wetgeving, gewenste technieken en andere criteria. Portfoliomanagement wordt verder uitgerold en verankerd in onze werkprocessen. Er komt een focus op kaders en beleid en de inrichting hiervan en het team wordt op gebied van beleid versterkt met een Strategisch Beleidsadviseur.

We haken in VNG verband aan bij het meedenken over de te zetten stappen op gebied van digitale autonomie. We haken aan op de landelijke standaarden van de Nederlandse Digitaliseringsstrategie en de standaarden binnen de VNG (Common Ground). We werken onder architectuur (Common Ground) en daarvoor wordt het team versterkt met een Enterprise Architect. Daarnaast denken we in VNG verband mee over de te zetten stappen op gebied van digitale autonomie.

Privacy

Het doel van de AVG is om vrij verkeer van persoonsgegevens mogelijk te maken, waarbij de grondrechten en de fundamentele vrijheden van natuurlijke personen worden beschermd. In 2026 gaat privacy verder met de risicogestuurde aanpak om de bescherming van deze rechten te borgen. Dit doen we door het continueren van het DPIA project; het maken van een inhaalslag van data protection impact assessments (DPIA) op hoog risicoprocessen. Een DPIA geeft inzicht in de risico's

voor betrokkenen (veelal inwoners of medewerkers), is wettelijk verplicht op hoog risicoprocessen en brengt in kaart welke passende maatregelen getroffen kunnen worden om deze risico's te verlagen of op te lossen.

We bouwen verder aan een gedegen privacy framework. Dit houdt in dat we verschillende privacy werkzaamheden herinrichten en verbeteren, zoals het vernieuwen van het privacybeleid, herzien van het proces datalekken en het coördineren en digitaliseren van AVG verzoeken (zoals inzage en verwijderverzoeken).

Ook valt het adviseren op de Wet politiegegevens (Wpg) onder het privacy takenpakket. De Wpg is specifieke wetgeving op verwerking van persoonsgegevens in een strafrechtelijk kader. In 2024 heeft er een Wpg implementatietraject plaatsgevonden binnen de boa domeinen. In 2026 wordt het adviseren en ondersteunen bij de Wpg verplichtingen voortgezet. De jaarlijks Wpg audit wordt vanuit team privacy gecoördineerd. De Wpg audit geeft inzicht in de borging en kwaliteit van de Wpg verwerkingen. Bovenstaande activiteiten worden ook getoetst door de Functionaris Gegevensbescherming, onze interne toezichthouder op de AVG en Wpg.

Het komende jaar blijft privacy een belangrijk onderwerp door maatschappelijke vraagstukken, nieuwe wetgeving en ontwikkeling van nieuwe technologieën. Een paar thema's blijven aankomend jaar centraal staan: artificiële intelligentie (AI), digitalisering en ketensamenwerkingen in zorg & veiligheidsdomein en de inzet van verschillende type cameratoezicht. We vergroten de kennis en kunde van de privacy officers op vakspecifieke thema's en gaan verder met de bewustwordingsacties voor collega's, met name zij die veel met persoonsgegevens werken. Denk hierbij aan het opnieuw opzetten van de privacy ambassadeurs, het uitvoeren van e-learnings en andere (soms ludieke) communicatieacties. Zo blijven we samen scherp op het onderwerp privacy en kunnen we gezamenlijk een veilige en betrouwbare gemeente waarborgen voor onze inwoners.

Informatiebeveiliging

Het Gemeentelijk Informatiebeveiligingsbeleid (GIBB) toont de kaders en verantwoordelijkheden waarbinnen de gemeente de informatiebeveiliging inricht en onderhoudt. Daarbij geldt de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) als leidend normenkader. De informatiebeveiliging draagt actief bij aan de vereisten voor een veilige verwerking van persoonsgegevens (waaronder AVG en Wpg) waarbij security by design wordt toegepast. Verantwoording over de stand van de informatiebeveiliging wordt jaarlijks afgelegd middels ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit).

Met de komst van de cyberbeveiligingswet (Cbw) en de BIO2 waarmee in Nederland invulling wordt gegeven aan de NIS2 krijgt risicomanagement een prominente rol om de cyberveiligheid van organisaties te verhogen. Met de invoering van deze wetgeving is het van cruciaal belang dat de gemeente proactief handelt om te voldoen aan deze nieuwe informatiebeveiligingseisen. De nieuwe wetgeving breidt de vereisten aan informatiebeveiliging en sancties uit, zoals veranderingen en verplichtingen op het gebied van: aansprakelijkheid, opleiding, zorgplicht en meldingsplicht. Deze wetgeving is van toepassing op alle technologie binnen de gemeente, zoals de kantoorapplicaties, maar ook de operationele technologie in het fysieke domein, zoals bruggen, gemalen, camerasystemen. Het ligt in de verwachting dat in Q4 2026 deze wet wordt aangenomen.

De gemeente is sinds 2025 al druk bezig met de implementatie van de BIO2, door de uitrol van het Project Information Security management Systeem (ISMS). In dit project wordt de governance structuur geprofessionaliseerd, worden tactische beleidsstukken geüpdatet, wordt een risicomanagement- en een rapportageproces ingericht.

Daarnaast zijn er plannen uitgewerkt voor de professionalisering van het crisis- en business continuïteitmanagementsysteem én ligt er een plan voor het inrichten van een risicomanagement proces voor de kritische OT-systemen. Tot slot wordt er in samenwerking met Privacy een meerjarenplan bewustzijn uitgevoerd, waarbij er meetbaar wordt gemaakt wat de effecten zijn op het gebied van bewustzijn activiteiten binnen de teams van de gemeente. Zodra de wetgeving van kracht wordt zullen eveneens de verplichtingen met betrekking tot de zorgplicht, meldplicht en registratieplicht worden opgepakt.

We bouwen in 2026 verder aan een gedegen Informatie Security Management Systeem. Dit houdt in dat we verschillende informatiebeveiligingsrisico's evalueren, herbeoordelen en verbeteren.

ICT

De inzet van ICT blijft een cruciale rol houden in de uitvoering van onze taken en het functioneren van de stad en dorpen. De maatschappelijke en ruimtelijke opgaven in de stad en dorpen en onze organisatie zijn nauw verbonden met vraagstukken op het gebied van informatiemanagement. We zien dat de maatschappij, en daarmee ook onze organisatie, steeds 'ICT-intensiever' wordt. De cloud is ondertussen niet meer weg te denken en verschillende applicaties zijn alleen nog maar cloudgebaseerd. Deze overgang brengt naast kansen ook risico's met zich mee als het gaat over data-eigenaarschap, koppelingen, back-up eisen en beschikbaarheidsnormen. Dit vraagt om een nieuwe visie op het 'hybride werken'. Het ontwikkelen van deze visie zal meegenomen worden in de uitwerking van de IV strategie.

De bedrijfsprocessen leunen sterk op een correcte werking van ICT, waarbij de focus ligt op goede inrichting van de architectuur en daarnaast meer ontwikkelen op de noodzakelijke cybersecurity maatregelen. Het blijven ontwikkelen van een systeem waarmee we de ICT-omgeving kunnen monitoren en tijdig de juiste acties kunnen uitvoeren is hierin een belangrijke stap, naast het digitaal samenwerken en het optimaal beheren van de diverse applicaties maakt dat de focus van ICT zich breder moet ontwikkelen.

De kosten voor verschillende licenties zijn de laatste jaren aanzienlijk gestegen. Deze stijging wordt veroorzaakt door een combinatie van factoren, waaronder inflatie, toegenomen vraag naar cloud-gebaseerde oplossingen, en de voortdurende ontwikkeling van nieuwe functies en verbeterde beveiligingsmaatregelen. Voor de gemeente betekent dit dat de kosten voor het gebruik en onderhoud van deze essentiële softwareplatforms aanzienlijk hoger zullen uitvallen, voor 2026 zijn de kosten gedekt in de begroting.

Medewerkers stellen ook steeds hogere eisen aan voorzieningen die het mogelijk maken om tijd- en plaats onafhankelijk te kunnen werken. Dit ligt in lijn met de digitale ontwikkelingen. De inzet van cloudapplicaties en Microsoft 365 als digitaal communicatiemiddel en samenwerkingstool lijken hierin de nieuwe norm te worden.

Verschuivingen in het applicatielandschap, de hybride situatie van traditionele applicaties en nieuwe Saas (cloud) applicaties, vragen nieuwe inrichtingsprincipes en keuzes als het gaat om onze infrastructuur, informatiebeheer en werkplekken. Deze vraagstukken worden meegenomen in de uitwerking van de IV- strategie.

Beleidsonderzoek & informatiemanagement (B&I) en Datalab

Vanuit de teams Beleidsonderzoek & Informatiemanagement (B&I), Geo en het Datalab ondersteunen we datagedreven werken. We werken dit jaar aan de datastrategie om dit verder in de organisatie in te bedden. Daarnaast beheren we onze statistische data, Purmerend in Cijfers, de basisregistraties BAG, WOZ, BGT en onze viewer. We maken thematische kaarten, dashboards en ondersteunen in projecten. We doen verkennende projecten om te kijken waar AI ons in het werk kan ondersteunen of ontlasten.

Facilitair

Team Facilitair ondersteunt de gehele organisatie in algemene zin. Wij zorgen er ervoor dat collega's iedere dag hun werk goed, veilig en prettig kunnen doen; voorwaarden voor een soepel draaiende gemeentelijke organisatie.

Wij zorgen voor passende huisvesting, moderne werkplekken en schone, veilige en gastvrije werkomgevingen. We bieden ruimtes waar collega's, inwoners, college en partners elkaar kunnen ontmoeten, samenwerken en in gesprek kunnen gaan. Ook zorgen we voor een passend aanbod van eten en drinken, zodat iedereen zich welkom voelt.

Daarnaast ondersteunen we de dagelijkse werkzaamheden met onder meer kantoorartikelen, het ontvangen van leveranciers, de verwerking van interne en externe post en het beheer van vergaderruimtes. Ook ondersteunen wij de Griffie bij het beheer van de raadzaal, de centrale plek voor de lokale democratie.

De ondersteuning van team Facilitair maakt het mogelijk dat iedereen gefocust kan werken aan de kernactiviteiten voor de inwoners en ondernemers van onze gemeente.

Verbonden partijen

Inleiding

Een verbonden partij wordt in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) als volgt gedefinieerd: 'Een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijke belang én een financieel belang heeft.'

Van een bestuurlijk belang is sprake wanneer de gemeente rechtstreeks invloed heeft op de besluitvorming binnen de verbonden partij. Een wethouder, raadslid of ambtenaar van de gemeente neemt namens de gemeente in het bestuur van de verbonden partij plaats, of stemt namens de gemeente.

Van een financieel belang is sprake wanneer de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld die ze kwijt is in geval van faillissement van de organisatie, of wanneer financiële problemen bij de organisatie kunnen worden verhaald op de gemeente.

Privaatrechtelijke organisaties kunnen deelnemingen in stichtingen, verenigingen, coöperaties en vennootschappen zijn. Bij publiekrechtelijke organisaties gaat het om gemeenschappelijke regelingen. Purmerend kent op dit moment 7 gemeenschappelijke regelingen en 6 deelnemingen in vennootschappen.

Visie op verbonden partijen

Verbonden partijen zijn organisaties die taken uitvoeren die de gemeente niet alleen kan. Omdat de omvang, de taken en de organisatievorm per verbonden partij verschillen, kan dit in de praktijk niet op een eenduidige manier georganiseerd worden. Of de gemeente Purmerend samenwerkt, in welke vorm en onder welke voorwaarden, wordt daarom per situatie afzonderlijk beoordeeld.

De gemeente Purmerend vindt het van belang dat zij voldoende sturingsmogelijkheden heeft ten aanzien van een verbonden partij om de belangen als gemeente te kunnen bewaken. Deze sturingsmogelijkheden zijn er in de vorm van goede en tijdige informatieverstrekking richting de gemeenteraad en door bepaalde beleidsstukken ter besluitvorming voor te leggen aan de gemeenteraad. Daarnaast neemt het college een actieve houding aan als het gaat over het informeren van de raad.

De verbonden partijen - gemeente Purmerend

Publiekrechtelijke organisaties

Gemeenschappelijke regelingen:

1. GGD Zaanstreek-Waterland
2. Werkom
3. Omgevingsdienst IJmond
4. Vervoerregio Amsterdam
5. Veiligheidsregio Zaanstreek- Waterland
6. Recreatieschap Twiske-Waterland
7. Waterlands Archief

Privaatrechtelijke organisaties

Vennootschappen en coöperaties:

1. Stadsverwarming Purmerend (SVP)
2. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)
3. Huisvuilcentrale (HVC)
4. Alliander
5. V.O.F. De Beemster Compagnie
6. InWest Regio B.V.

Publiekrechtelijke organisaties

1. GGD Zaanstreek-Waterland	
Vestigingsplaats	Zaanstad
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling - openbaar lichaam
Algemene informatie	De GGD Zaanstreek-Waterland is een samenwerkingsverband van 7 gemeenten in de regio Zaanstreek-Waterland op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen en is gestart per 1 september 2016. De GGD voert op meerdere gebieden van de preventieve gezondheidszorg taken uit. Dit betreft zowel wettelijke taken, zoals infectieziektebestrijding, gezondheidsmonitors en Jeugdgezondheidszorg, als niet wettelijke taken.
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Mevr. R. de Wit - Hoogervorst
Programma	Samenleving
Openbaar belang	GGD Zaanstreek-Waterland beschermt, bewaakt en bevordert de gezondheid en de sociale veiligheid van alle mensen in de regio. Daarbij staat een preventieve en collectieve aanpak voorop, met specifieke aandacht voor bevordering van participatie en ondersteuning van de eigen regie van mensen. Als uitvoeringsorganisatie van de gemeenten sluit de GGD aan bij de gemeentelijke verantwoordelijkheden in het sociaal domein.
Bestuurlijk belang	Een lid van het Algemeen Bestuur (AB) heeft in de vergadering van het AB één stem. In die gevallen waarin Zaanstad en Purmerend zwaarwegende bezwaren hebben tegen een voorstel en met het oog daarop tegenstemmen, leidt die tegenstem tot verwerping van het voorstel. Het voorgaande is niet van toepassing op het voorstel tot vaststelling van de begroting respectievelijk de jaarrekening van de GGD. Wethouder R.de Wit-Hoogervorst is lid van het AB en het DB.

Zeggenschap	De gemeenschappelijke regeling heeft geen aandelen. Elk lid van het Algemeen Bestuur (AB) heeft één stem. Dat betekent een stemrecht van 14,3%.		
Financiële gegevens	Balansdatum	31-12-2026	31-12-2027
	Eigen Vermogen	€ 1.033.470	€ 1.108.470
	Vreemd Vermogen	€ 9.540.987	€ 9.666.412
	Begroot financieel resultaat 2027		€ 0
	Deelnemersbijdrage/dividend	€ 6.487.416	€ 7.429.836
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	- In de afgelopen jaren hebben gemeenten en GGD gezamenlijk bezuinigingsopties geformuleerd. Voor nu werkt dit positief uit omdat het vooral bezuinigingen betreffen die de inwoners niet direct raken. Tegelijk maakt dit de opgave van de GGD wel spannend, omdat de doelstelling van preventie en positieve gezondheid hiermee wel lastiger te behalen zal zijn. - In 2025 is een onderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheden voor verdere samenwerking met de Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland (VrZW). Op basis hiervan is een advies aan beide besturen uitgebracht, waarin als stip op de horizon wordt geschetst om per januari 2028 te fuseren en de tussenliggende periode te benutten om hier zorgvuldig naartoe te werken.		
Risico's	- Wanneer de behoeften of verwachtingen van de gemeenten in de GR uiteen gaan lopen als het gaat over dienstverlening en bekostiging, maar slechts gestuurd kan worden met elkaar, dan kan een bestuurlijk spanningsveld ontstaan. Het risico is dat geen vorm gevonden wordt om ruimte te bieden aan het eigen beleid van de deelnemende gemeenten en dat de dienstverlening van de GGD aan de inwoners van Purmerend niet in overeenstemming is met de wens van het bestuur. - De huidige cao heeft een looptijd tot en met 31 maart 2027. De verwachting is dat voor het jaar 2027 geen aanvullende loonsverhogingen zullen plaatsvinden. Indien dit wel het geval is, zal hiervoor een begrotingswijziging worden opgesteld. - De GGD is eigen risicodragers voor de WW. In 2016 is het AB geadviseerd over dit risico en heeft besloten geen aparte stichting in het leven te roepen om risico's af te wentelen, ook omdat de deelnemende gemeenten een fatsoenlijk personeelsbeleid willen voeren. WW-risico's die voortkomen uit het beëindigen van projecten worden via contractafspraken afgedekt. In essentie betekent dit dat het WW-risico terecht komt bij de gemeente die de taak bij de GGD weghaalt. - Calamiteiten binnen het taakveld van de GGD die een bedreiging vormen voor de Volksgezondheid zoals infectieziekten (Corona) of rampenbestrijding. - Krapte op de arbeidsmarkt heeft ook impact op de personele inzet binnen de gezondheidszorg. Dit kan effect hebben op de invulling van dienstverlening en financiën (verhoogde inhuur van personeel).		

2. Werkom

Vestigingsplaats	Purmerend
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Algemene informatie	Ten uitvoering van de taken in het kader van de Participatiewet (PW) en Wet sociale werkvoorziening (Wsw) hebben de gemeenten Purmerend en Zaanstad Werkom opgericht in 2018.
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Dhr. E. Struijlaart

Programma	Samenleving		
Openbaar belang	De gemeenschappelijke regeling is getroffen voor het uitvoeren van de taken van de colleges voortkomend uit of samenhangend met de Participatiewet en de Wet Sociale Werkvoorziening.		
Bestuurlijk belang	Per 1 januari 2018 hebben de gemeenten Purmerend en Zaanstad samen het Participatiebedrijf opgericht om effectiever te zijn in de uitvoering van de Wet Sociale Werkvoorziening en de Participatiewet.		
Zeggenschap	Stemverhouding gemeenten Zaanstad en Purmerend beide 50%		
Financiële gegevens	Balansdatum	31-12-2026	31-12-2027
	Eigen Vermogen	€ 2.310.835	€ 2.295.750
	Vreemd Vermogen	€ 5.818.699	€ 5.818.699
	Begroot financieel resultaat	€ 0	€ 0
	Deelnemersbijdrage/dividend	€ 9.560.000	€ 9.699.000
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	Arbeidsmarktontwikkelingen: Steeds zichtbaarder wordt dat een voorziening als Werkom nodig is en blijft om kansen te bieden voor mensen die kwetsbaar zijn op de arbeidsmarkt. Voor een organisatie als Werkom is het cruciaal dat ze een vermogen ontwikkelt om een passend leer- en ontwikkelaanbod te bieden, dat kandidaten in staat stelt te bewegen naar dat deel van de arbeidsmarkt waar duurzame baankansen zijn. Voor de gemeente, als eigenaar en opdrachtgever, is het van belang inzicht te houden voor welke groep mensen een voorziening als Werkom de meeste toegevoegde waarde heeft. Beleidsherijking participatiewet: In 2022 hebben de gemeenten Purmerend en Zaanstad gekozen voor het scenario waarin Werkom de autonome ontwikkeling volgt; uitstroom van mensen met een Wsw-indicatie, mensen met een beschut werk indicatie stromen in. Echter de laatste groep laat een lagere inzetbaarheid en arbeidsproductiviteit zien dan de vertrekkende Sw-ers. Ook is de instroom in aantallen lager dan de uitstroom. Effect is dat de interne (beschutte) werkomgeving de komende jaren zal krimpen. Tegen deze achtergrond zullen er maatregelen genomen gaan worden. De strategische agenda 2025-2026 wordt onverminderd voorgezet voor de komende jaren. De belangrijkste strategische pijlers zijn: de kandidaat centraal, stakeholderregie en samenwerking, veilige en stimulerende beschutte werkplekken en een verbeterde locatie in Zaanstad		
Risico's	Het risicoprofiel is hoog. Het maatschappelijk belang is groot, het gaat om kwetsbare mensen. De financiële bijdrage van de gemeente is fors. Een negatief resultaat komt voor 2/3 t.l.v. gemeente Zaanstad en voor 1/3 t.l.v. gemeente Purmerend. Risicoanalyse: De governance van Werkom is dual. De gemeente stuurt als eigenaar van de organisatie, maar ook als opdrachtgever. Om die rollen duidelijk te scheiden, is ervoor gekozen de rol van eigenaar bij de wethouder financiën neer te leggen. De rol van opdrachtgever ligt bij de vakwethouder, zijnde de portefeuillehouder Werk en Inkomen. Dat heeft als consequentie dat de risicobeheersing ook dual is en dat verschillende aspecten van risico en beheersing onder de verantwoording van de verschillende rollen vallen. De rollen kunnen niet los van elkaar worden gezien. Het beoogd effect wordt het best gerealiseerd met een goed samenspel tussen deze beide wethouders. * Eigenaarsrol: Vanuit de eigenaarsrol wordt gestuurd op een meerjarig sluitende begroting. * Opdrachtgeversrol: De opdrachtgeversrol wordt gestuurd vanuit de		

dienstverleningsovereenkomst. In de periodieke voortgangsgesprekken over participatie wordt met Werkom gesproken over o.a. instroom, uitstroom, doorlooptijden, klanttevredenheid en de mogelijkheden voor bijsturing. Ook wordt casuïstiek besproken, de regionale en landelijke ontwikkelingen komen ook aan bod.

* Samenspel rollen: De wisselwerking tussen de eigenaarsrol en de opdrachtgeversrol is belangrijk. Signalen vanuit de voortgangsgesprekken worden meegenomen in de eigenaarsrol. Dit samenspel wordt ambtelijk en bestuurlijk georganiseerd door een goede overlegstructuur.

Risico's

In de eerste jaren ging de aandacht aan naar inrichtings- en beheersrisico's, nu zien we dat Werkom een volgende stap in de ontwikkeling moet zetten. Een stap die gaat over de verdere uitvoering van het gekozen beleidsscenario. Hierbij zijn de aanbevelingen uit het Berenschot rapport van belang. Hoe transformeert Werkom naar een modern leerwerkbedrijf dat inclusieve arbeid biedt en waar ruimte is voor het ontwikkelgedeelte?

Werkom opereert in een complexe omgeving. Dat is op zichzelf al een risico. De ingebouwde beheersmaatregelen zijn nog steeds passend; wel is duidelijk dat het perspectief op die risico's verschuift. In de begroting van Werkom zijn volgens de BBV-voorschriften, in de risicoparagraaf expliciete risico's benoemd:

* Toenemende druk op het operationele resultaat en de omzet * Inzet nieuwe doelgroepen genereren minder opbrengsten * Blijvende alertheid op privacy en informatiebeveiliging*Imagoschade als gevolg van fraude, milieuschade of risico's op sociaal vlak.

3. Omgevingsdienst IJmond			
Vestigingsplaats	Beverwijk		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Algemene informatie	Omgevingsdienst IJmond (hierna: ODIJ) werkt voor en met veertien gemeenten en provincie Noord-Holland aan een gezonde, veilige leefomgeving. Het huidige takenpakket van ODIJ is divers en verschilt per gemeente. ODIJ ondersteunt en adviseert inwoners en bedrijven op het gebied van milieuvergunningen. ODIJ werkt vanuit twee locaties: Beverwijk en Wormer.		
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Mevr. M. Rotteveel		
Programma	o4. Milieu		
Openbaar belang	ODIJ voert namens en vóór veertien gemeenten en de provincie Noord-Holland taken uit op het gebied van milieutoezicht en handhaving. De medewerkers van ODIJ ondersteunen en adviseren inwoners en bedrijven op het gebied van milieuvergunningen. De omgevingsdienst is verplicht in de vorm van een GR georganiseerd.		
Bestuurlijk belang	Purmerend is lid van het Algemeen Bestuur.		
Zeggenschap	Bij stemming heeft ieder van de leden van het algemeen bestuur één stem. Voor het nemen van een besluit geldt een gewogen stemverhouding op basis van de jaarlijkse financiële bijdrage.		
Financiële gegevens	Balansdatum	31-12-2026	31-12-2027
	Eigen Vermogen	€ 612.000	€ 611.360
	Vreemd Vermogen	€ 8.426.000	€ 8.426.000
	Begroot financieel resultaat	€ 0	€ 0
	Deelnemersbijdrage/dividend	€ 457.000	€ 1.194.779
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	In 2027 wordt verder gewerkt aan het programma <i>Toekomstbestendig ODIJmond</i> , waarmee de balans tussen opdracht, capaciteit en financiering wordt hersteld. De nieuwe financieringssysteem wordt ingevoerd en de organisatie wordt versterkt om te voldoen aan de landelijke kwaliteits- en robuustheidseisen voor omgevingsdiensten. Daarnaast wordt ingezet op de verdere implementatie van de Omgevingswet, actualisatie en digitalisering van vergunningen, datagedreven werken, energiebesparing, toezicht op zeer zorgwekkende stoffen (ZZS), stikstofvraagstukken, indirecte lozingen en de versterking van regionale en landelijke samenwerking binnen het VTH-stelsel. Ook wordt gewerkt aan verdere professionalisering van de bedrijfsvoering en kennisontwikkeling van medewerkers.		
Risico's	De belangrijkste risico's hangen samen met de veranderende wet- en regelgeving binnen het VTH-stelsel, de implementatie van de Omgevingswet, arbeidsmarktkrapte en de beschikbaarheid van specialistische kennis. Daarnaast bestaat onzekerheid over toekomstige ontwikkelingen rondom de robuustheidseisen voor omgevingsdiensten, mogelijke gemeentelijke herindelingen en het voornemen van de gemeente Zandvoort om VTH-bouwtaken mogelijk vanaf 2028 elders onder te brengen. Dit kan leiden tot frictiekosten en herverdeling van overheadkosten. De Omgevingsdienst beschikt over een algemene reserve van circa € 467.000 en werkt in 2026 aan een actualisatie van het risicoprofiel en het weerstandsvermogen.		

4. Vervoerregio Amsterdam

Vestigingsplaats	Amsterdam		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Algemene informatie	De Vervoerregio is een samenwerkingsverband van veertien gemeenten op het gebied van verkeer en openbaar vervoer. Om op een goede manier te overleggen en besluiten te nemen zijn er diverse (bestuurs)vormen van overleg: de regioraad, het dagelijks bestuur, portefeuillehoudersoverleggen en commissies.		
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Mevr. M. Rotteveel		
Programma	05. Bereikbaarheid		
Openbaar belang	De Vervoerregio Amsterdam zet zich in voor een optimale bereikbaarheid van de Amsterdamse regio. Als regisseur van het regionale verkeer en vervoer dragen zij bij aan goede verbindingen tussen bestemmingen, zodat mensen zich per openbaar vervoer, fiets of auto snel, veilig en comfortabel kunnen verplaatsen.		
Bestuurlijk belang	Het Dagelijks Bestuur (DB) van de Vervoerregio Amsterdam bestaat uit drie leden: een wethouder verkeer en vervoer uit Zaanstreek-Waterland, Amstelland-Meerlanden en Amsterdam. De voorzitter is gekozen door de DB-leden. Het DB vergadert eens per drie weken. De Regioraad, het belangrijkste bestuursorgaan van de Vervoerregio, telt 51 leden. De besturen van de betrokken gemeenten kiezen zelf hun vertegenwoordigers, veelal leden uit de eigen raad. Vanuit Purmerend zitten 5 gemeenteraadsleden in de regioraad. De Regioraad en het Dagelijks Bestuur worden geadviseerd vanuit de portefeuillehoudersoverleggen, waar de vakwethouders van de veertien gemeenten in vertegenwoordigd zijn. Burgemeesters en wethouders van de vervoerregiogemeenten voeren een aantal keren per jaar overleg met elkaar. De Vervoerregio Amsterdam kent twee portefeuillehoudersoverleggen Verkeer en Vervoer en Algemene Zaken.		
Zeggenschap	9,8%		
Financiële gegevens	Balansdatum	31-12-2026	31-12-2027
	Eigen Vermogen	€ 0	€ 0
	Vreemd Vermogen	€ 452.598.216	€ 397.185.371
	Begroot financieel resultaat	€ 0	€ 0
	Deelnemersbijdrage/dividend	€ 0	€ 0
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	De Vervoerregio Amsterdam zet in 2027 in op het voorkomen van vershraling van het openbaar vervoer, het verbeteren van het STOMP-aanbod bij woningbouwontwikkelingen en het versterken van de verkeersveiligheid. Voor Purmerend zijn met name de ontwikkelingen binnen de concessie Zaanstreek-Waterland van belang. Hierbij wordt ingezet op verdere groei van het openbaar vervoer, verbetering van de betrouwbaarheid van de dienstverlening en verdere verduurzaming van de busvloot. Daarnaast blijft de Vervoerregio investeren in mobiliteitsmaatregelen die de bereikbaarheid van woningbouwlocaties ondersteunen, waaronder fietsvoorzieningen, verkeersveiligheidsmaatregelen, toegankelijke haltes en hoogwaardige openbaarvervoerbindingen. De Vervoerregio heeft hiervoor in 2027 circa € 159 miljoen beschikbaar binnen de Investeringsagenda Mobiliteit.		
Risico's	De Vervoerregio blijft afhankelijk van de Brede Doeluitkering (BDU) van het Rijk. In 2027 is nog sprake van een incidentele korting op de BDU. Voor de jaren vanaf 2028 gaat de Vervoerregio ervan uit dat deze korting wordt teruggedraaid, maar hierover bestaat nog onzekerheid. Daarnaast blijven personeelstekorten in de OV-sector, uitval van ritten, stijgende exploitatiekosten en de financiële gevolgen van grote mobiliteitsprojecten aandachtspunten. Deze ontwikkelingen		

kunnen gevolgen hebben voor de uitvoering van regionale mobiliteitsopgaven en de kwaliteit van het openbaar vervoer.

5. Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland			
Vestigingsplaats	Zaandam		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling -openbaar lichaam		
Algemene informatie	Op grond van de Wet op de Veiligheidsregio's draagt het college van B&W de volgende taken en bevoegdheden over aan de veiligheidsregio: • Het inventariseren van risico's van branden, rampen en crises. • Het adviseren van het bevoegd gezag over risico's van branden, rampen en crises in de bij of krachtens de wet aangewezen gevallen alsmede in de gevallen die in het beleidsplan zijn bepaald. • Het adviseren van het college van Burgemeester en Wethouders over de taak brandveiligheid. • Het voorbereiden op de bestrijding van branden en het organiseren van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing. • Het instellen en in stand houden van een brandweer. • Het instellen en in stand houden van een GHOR. • Het voorzien in de meldkamerfunctie. • Het aanschaffen en beheren van gemeenschappelijk materieel. • Het inrichten en in stand houden van de informatievoorziening binnen de diensten van de veiligheidsregio en tussen deze diensten en de andere diensten en organisaties die betrokken zijn bij sommige van bovengenoemde taken.		
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Mevr. E. van Selm		
Programma	Veiligheid		
Openbaar belang	Het openbare belang is het voorkomen van of aanpakken van crisis scenario's op een regionale schaal waarbij veiligheid interregionaal gelijk is.		
Bestuurlijk belang	Het Algemeen Bestuur (AB) wordt gevormd door de burgermeesters van de zeven deelnemende gemeenten. Elk lid van het AB heeft één stem (zijnde 14,3%). Het Dagelijks Bestuur (DB) bestaat uit een drietal leden. Het DB is bevoegd tot een aantal wettelijke taken, onder andere op het gebied van het benoemen, schorsen en ontslaan van sleutel-functionarissen. De rol van het DB is met name gericht op het procedureel voorbereiden van de vergaderingen van het AB.		
Zeggenschap	Elk lid van het Algemeen Bestuur (AD) heeft één stem, wat gelijk staat aan 14,3%.		
Financiële gegevens	Balansdatum	31-12-2026	31-12-2027
	Eigen Vermogen	€ 949.000	€ 1.061.000
	Vreemd Vermogen	€ 23.870.000	€ 36.371.000
	Begroot financieel resultaat	-€ 1.614.000	-€ 1.020.000
	Deelnemersbijdrage/ dividend	€ 10.485.172	€ 10.791.676
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	Beleidsinhoudelijke ontwikkelingen: • Toekomstbestendige Brandweezorg • Toekomstgerichte crisisbeheersing • Samen sterker: Veiligheidsregio Zaanstreek - Waterland en GGD • Informatiemanagement		

Risico's	De verandering van de positie van de vrijwilliger door de Wnra alsmede een veranderende samenleving geeft als risico dat de positie van de vrijwilliger minder aantrekkelijk of gewenst is. Ondanks dat de brandweer al stappen heeft gezet binnen de brede toekomstige beschouwing brandweer, blijft dit wel een punt van aandacht. Daarnaast is het besluit genomen dat de GGD en de veiligheidsregio beide gebruik gaan maken van het pand aan het Prins Bernhardplein te Zaandam. Naast de voordelen, blijven er altijd (financiële) risico's die goed gemonitord moeten worden.
----------	--

6. Recreatieschap Twiske-Waterland

Vestigingsplaats	Oostzaan															
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling - openbaar lichaam															
Algemene informatie	Twiske-Waterland is ingericht als recreatiegebied om gemeenten en natuurgebieden te ontlasten en aantrekkelijke recreatiemogelijkheid te bieden aan recreanten uit omliggende gemeenten en de regio. Het recreatieschap heeft drie hoofdactiviteiten: • Beheren en in stand houden van de ingerichte gebieden en voorzieningen; • Beheren en in stand houden routenetwerken en boerenlandpaden; • Actueel houden en vernieuwen van het aanbod om aan te sluiten bij wensen en behoeften van de recreant.															
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Mevr. M. Rotteveel															
Programma	Economie															
Openbaar belang	Het recreatieschap Twiske-Waterland heeft als doel het besturen en beheren van het recreatiegebied. Gezien de ligging en het gebruik van het gebied door de inwoners heeft de provincie/gemeente een direct maatschappelijk belang bij het realiseren van de doelen en neemt daarom deel aan de gemeenschappelijke regeling.															
Bestuurlijk belang	Jaarlijks kan de raad haar gevoelens uitspreken over de begroting en kennisnemen van de jaarrekening en eventuele beleidsdocumenten. In de gemeenschappelijke regeling zijn de bevoegdheden vastgelegd. Voor aanpassing van de regeling is de instemming van alle participanten vereist.															
Zeggenschap	Besluiten over financiële jaarstukken met betrekking tot de participantenbijdrage vinden plaats op basis van een gewogen stemrecht waarbij de gemeente Purmerend 4 van de 27 stemmen (14,8%) heeft. Indien de besluitvorming in het algemeen bestuur gaat over het overige beleid en de uitvoering van het programma heeft de gemeente Purmerend 7 van de 39 stemmen (17,9%).															
Financiële gegevens	<table><tr><td>Balansdatum</td><td>31-12-2026</td><td>31-12-2027</td></tr><tr><td>Eigen Vermogen</td><td>€ 5.437.279</td><td>€ 5.624.452</td></tr><tr><td>Vreemd Vermogen</td><td>€ 421.170</td><td>€ 591.117</td></tr><tr><td>Begroot financieel resultaat</td><td>-€ 117.249</td><td>€ 187.174</td></tr><tr><td>Deelnemersbijdrage/ dividend</td><td>€ 218.288</td><td>€ 226.259</td></tr></table>	Balansdatum	31-12-2026	31-12-2027	Eigen Vermogen	€ 5.437.279	€ 5.624.452	Vreemd Vermogen	€ 421.170	€ 591.117	Begroot financieel resultaat	-€ 117.249	€ 187.174	Deelnemersbijdrage/ dividend	€ 218.288	€ 226.259
Balansdatum	31-12-2026	31-12-2027														
Eigen Vermogen	€ 5.437.279	€ 5.624.452														
Vreemd Vermogen	€ 421.170	€ 591.117														
Begroot financieel resultaat	-€ 117.249	€ 187.174														
Deelnemersbijdrage/ dividend	€ 218.288	€ 226.259														
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	Het recreatieschap werkt in 2027 verder aan de uitvoering van het Ontwikkelprogramma behorende bij het Ambitiedocument 2020. Daarbij ligt de focus op het versterken van biodiversiteit, het beter spreiden van de recreatiedruk en het verbreden van het recreatieve aanbod. Belangrijke ontwikkelingen zijn de verdere ontwikkeling van Twiske-Poort, natuurherstelmaatregelen, recreatieve															

meekoppelkansen bij de Markermeerdijken en het verbeteren van recreatieve routes en voorzieningen. Daarnaast vraagt de groei van het aantal inwoners in de regio om uitbreiding van recreatiemogelijkheden. Voor Purmerend is relevant dat het recreatieschap de ontwikkelingen rond het beheer en onderhoud van het Purmerbos volgt, waarvoor door Staatsbosbeheer wordt onderzocht hoe het structurele exploitatietekort kan worden opgevangen. Ook wordt gewerkt aan een nieuwe governancestructuur waarbij de taken van het bestuursbureau worden ondergebracht bij Recreatie Noord-Holland.

Risico's

Belangrijke risico's voor het recreatieschap zijn klimaatverandering, waaronder droogte, hitte, wateroverlast en stormen, milieuvervuiling van bodem en water, afnemende inkomsten uit evenementen en exploitatie, veranderende wet- en regelgeving en toenemende druk op natuur- en recreatiegebieden. Daarnaast kunnen de gevolgen van de woningbouwopgave en de daarmee samenhangende groei van het aantal recreanten leiden tot een verdere toename van de recreatiedruk. Het recreatieschap kwalificeert het risicoprofiel als laag en beschikt over voldoende weerstandscapaciteit om de geïnventariseerde risico's op te vangen.

7. Waterlands Archief	
Vestigingsplaats	Purmerend
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Algemene informatie	Het Waterlands Archief (WA) is een samenwerkingsverband van vijf gemeenten in de regio Waterland op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen en opgericht in 1979 als Streekarchief Waterland. In 2003 werd de naam gewijzigd in het WA. De deelnemende gemeenten zijn Edam-Volendam, Landsmeer, Purmerend, Waterland en Wormerland. De belangrijkste doelstelling van het WA is het duurzaam beheren en beschikbaar stellen van procesgebonden overheidsinformatie. De wettelijke taken van de deelnemende gemeenten zijn gedelegeerd aan het Waterlands Archief. Daaruit vloeien de volgende kerntaken voort: • Toezicht op tijdige overdracht van de gemeentelijke archieven en op de kwaliteit van de archiefvorming bij de aangesloten gemeenten en acquisitie van particuliere archieven die een aanvulling vormen op de collectie. • Beheer van de archieven en deze toegankelijk maken door inventarisatie en indexering. • Toezicht houden op de niet-overgebrachte archieven door middel van inspecties op het informatie- en archiefbeheer van de vijf gemeenten.
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Mevr. E. van Selm
Programma	Bestuur & concern
Openbaar belang	Beschikbaar stellen van de collectie aan een zo breed mogelijk publiek in de studiezaal, via website en door educatie en voorlichting. Sinds 2003 werkt het WA structureel samen met de Bibliotheek Waterland om het publieksbereik te vergroten. Archief en bibliotheek verzorgen samen een educatief aanbod voor scholieren en organisaties van evenementen en lezingen. Ook is er structurele samenwerking met omringende archiefdiensten, historische verenigingen en musea en met onderwijsinstellingen.
Bestuurlijk belang	Het bestuur bestaat uit vijf leden, inclusief de voorzitter. De colleges van de deelnemende gemeenten wijzen uit hun midden ieder één lid aan. Een stemming is alleen geldig indien meer dan de helft van het aantal leden dat zitting heeft en zich niet op grond van lid 2 of anderszins van deelneming aan de stemming moet of heeft onthouden, daaraan heeft deelgenomen. Voor het tot stand komen van een beslissing bij stemming wordt meerderheid van stemmen vereist van hen die

Zeggenschap	een stem hebben uitgebracht, voor zover de regeling niet anders bepaalt. Staken de stemmen dan beslist de stem van de voorzitter. Alle leden van het bestuur hebben ieder één stem. De burgemeester van Purmerend is voorzitter van het Dagelijks bestuur. De gemeenschappelijke regeling heeft geen aandelen. Elk lid van het Bestuur heeft één stem, zijnde 20%.		
Financiële gegevens	Balansdatum	31-12-2026	31-12-2027
	Eigen Vermogen	€ 63.926	€ 63.294
	Vreemd Vermogen	€ 378.674	€ 352.460
	Begroot financieel resultaat	€ 0	€ 0
	Deelnemersbijdrage/dividend	€ 1.031.665	€ 1.078.676
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	De belangrijkste in gang gezette ontwikkelingen die in 2024 worden voortgezet zijn: • Organiseren van cursussen, workshops, lezingen, evenementen, exposities en een jaarlijkse publieksdag. De nieuwe studiezaal zal gaan dienen als ontmoetingspunt voor bezoekers. • De sociale mediakanalen en waterlandopdekaart.nl worden verder uitgebouwd. • Publiceren van (wetenschappelijk) verantwoorde toegangen tot historische collecties. Wanneer nodig worden er handleidingen en broncommentaren voor historisch onderzoekers ontwikkeld. • Meewerken aan een open overheid, open overheidsdata en gebruik van Linked Open Data. • Restauratie van fysieke archieven uitvoeren op basis van een restauratieplan. • Acquisitie van zogenaamde 'hotspots' op basis van een acquisitieplan. • Toezicht: Een keer per twee jaar uitvoeren van een KPI-inspectie of een voortgangsgesprek voeren. • Toezicht: standaardiseren en verder professionaliseren van het expertisecentrum. Specifiek wordt geadviseerd over de Woo, de nieuwe Archiefwet en de Omgevingswet. • Toezicht: Initiëren van en deelnemen aan Strategisch Informatie Overleg (SIO) bij gemeenten. • Organisatie: het WA streeft ernaar een meer wendbare organisatie te worden dat werkt in projecten. Van een lijnorganisatie naar een projectorganisatie.		
Risico's	De veiligheid van de fysieke archieven en collecties vormen het grootste risico voor het Waterlands Archief. De veiligheid is beleidsmatig geborgd door een plan Veiligheid, Calamiteiten en Ontruiming en praktisch door brand-, inbraak-, en klimaatsystemen.		

Privaatrechtelijke organisaties

1. Stadsverwarming Purmerend (SVP) Holding BV			
Vestigingsplaats	Purmerend		
Rechtsvorm	Besloten vennootschap		
Algemene informatie	SVP Holding BV is het stadsverwarmingsbedrijf van de gemeente Purmerend. SVP (Stadsverwarming Purmerend) is opgericht in 1981 en verzelfstandigd in 2007. SVP voorziet bijna 29.000 klanten (bijna 30.000 aansluitingen) van warmte en warm water. Van alle gebouwen in Purmerend is ca. 75% aangesloten op het warmtenetwerk van SVP.		
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Dhr. E. Struijlaart		
Programma	Algemene dekkingsmiddelen		
Openbaar belang	SVP verzorgt warmte en warm water voor veel inwoners en bedrijven in Purmerend. SVP heeft op basis van artikel 2 van de Warmtewet de plicht warmtelevering in het verzorgingsgebied zeker te stellen, tegen redelijke voorwaarden en met inachtneming van een goede kwaliteit van dienstverlening.		
Bestuurlijk belang	De gemeente heeft stemrecht in de aandeelhoudersvergadering.		
Zeggenschap	De gemeente heeft 100% van de aandelen SVP Holding BV.		
Financiële gegevens	Balansdatum	31-12-2026	31-12-2025
	Eigen Vermogen	€ 34.670.000	€ 34.490.000
	Vreemd Vermogen	€ 101.608.000	€ 124.542.000
	Begroot resultaat voor bestemming	€ 180.000	€ 202.000
	Dividend	€ 0	€ 0
	<i>De gepresenteerde cijfers per 31-12-2026 zijn afkomstig uit de meerjarenraming 2025-2035 rekening houdende met de resultaten uit de jaarrekening 2025. Er is geen rekening gehouden met tussentijdse rapportages 2026. In het najaar 2026 zal de nieuwe MJR (2026-2036) de actualisatie bevatten van deze cijfers. De gepresenteerde cijfers per 31-12-2025 zijn afkomstig uit de vastgestelde jaarstukken 2025. Er vindt op dit moment geen dividenduitkering plaats.</i>		
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	De huidige ontwikkelingen betreft o.a. het verder optimaliseren van de bestaande BioWarmteCentrale en het verbeteren van het warmtenet om een stabiele en betrouwbare warmtelevering voor de komende jaren te blijven verzorgen, verdere verduurzaming van de warmtebronnen o.a. doormiddel van andere bronnen zoals aardwarmte (geothermie) en warmte uit afval- en/of oppervlaktewater en het afronden van de Proeftuin Gasvrij. Dit alles in het perspectief van op dit moment onderhanden zijnde ontwikkelingen ten aanzien van de van toepassing zijnde wet- en regelgeving.		
Risico's	SVP is actief in een dynamische omgeving die zowel door de wisselende marktomstandigheden als door veranderende overheidsbeleid wordt bepaald. De belangrijkste afhankelijkheden daarin zijn de inzet van de BWC en de staat van het warmtenet (van invloed op warmteverlies en warmteonderbrekingen). Daarnaast spelen de van toepassing zijnde wet- en regelgeving, gasprijsontwikkeling, graaddagenontwikkeling (en de daaraan gerelateerde afzet) en de hoogte van de inflatie een belangrijke rol in de bedrijfsvoering van SVP. De gemeentelijke deelneming in SVP staat voor € 38,3 miljoen op de balans. Daarnaast is het lang vreemd vermogen van SVP van een gemeentelijke borgstelling voorzien. Kortom de gemeente heeft een grote financiële verwevenheid met de SVP.		

2. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)			
Vestigingsplaats	's-Gravenhage		
Rechtsvorm	Naamloze Vennootschap		
Algemene informatie	De Staat der Nederlanden, provincies, gemeenten, waterschappen en andere openbare lichamen zijn de deelnemers.		
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Dhr. E. Struijlaart		
Programma	Overzicht algemene dekkingsmiddelen		
Openbaar belang	De N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecialiseerde financieledienstverlening draagt de BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Daarmee is de bank essentieel voor de publieke taak		
Bestuurlijk belang	De gemeente heeft stemrecht in de aandeelhoudersvergadering.		
Zeggenschap	De gemeente heeft 14.040 van de 55.690.720 aandelen (0,0252%) á € 2,50.		
Algemene opmerking	De BNG publiceert geen prognoses. In onderstaande gegevens wordt uitgegaan van de handreiking van de BNG voor de verantwoording voor dit onderdeel, Deze cijfers grijpen terug op deze handreiking. De hoogte van de nettowinst is met onzekerheden omgeven, omdat de bank geen voorspelling kan doen over de ontwikkeling van de ongerealiseerde marktwaardeveranderingen. Een betrouwbare schatting van de nettowinst voor 2026 kan de bank daarom niet maken. Daarom worden de laatst bekende cijfers opgenomen.		
Financiële gegevens	Balansdatum	31-12-2025	31-12-2024
	Eigen Vermogen	€ 4.863 miljoen	€ 4.777 miljoen
	Vreemd Vermogen	€ 110.701 miljoen	€ 123.614 miljoen
	Resultaat na bestemming	€ 172 miljoen	€ 294 miljoen
	Dividend	€ 19.796	€ 35.240
	<i>De gepresenteerde cijfers zijn afkomstig uit de vastgestelde jaarrekeningen 2024 en 2025.</i>		
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	BNG Bank wil een relevante speler zijn in de financiering van Nederlandse decentrale overheden en in de sectoren wonen, zorg, onderwijs, energie en infrastructuur. Wat betreft langlopende kredietverlening wil de bank rendabel voorzien in meer dan de helft van de langlopende kredietvraag van deze klantengroepen. BNG Bank streeft niet naar winstmaximalisatie, maar naar een redelijk rendement. Dit rendement komt via dividend ten goede aan de aandeelhouders, uitsluitend overheden, en in het verlengde daarvan aan de samenleving.		
Risico's	Op de gemeentelijke balans zijn aandelen in de BNG opgenomen voor een bedrag van € 33.478. Dit is tevens het risicobedrag.		

3. Huisvuilcentrale (HVC) NV			
Vestigingsplaats	Alkmaar		
Rechtsvorm	Naamloze vennootschap		
Algemene informatie	HVC is verantwoordelijk voor het duurzaam afvalbeheer van haar aandeelhouders. Daarnaast produceert HVC duurzame energie en levert deze aan gemeenten, waterschappen, bedrijven en particulieren. De kerntaken van HVC zijn grondstoffenmanagementen opwekking en levering van duurzame energie. Bovendien ondersteunt HVC haar aandeelhouders bij het in kaart brengen van maatregelen voor lokale verduurzaming. HVC is actief in Nederland en binnen Nederland de grootste niet-commerciële afvalinzamelaar. HVC heeft 52 aandeelhoudende gemeenten en 8 waterschappen uit Noord-Holland, Zuid-Holland, Flevoland en Friesland.		
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Dhr. E. Struijlaart		
Programma	Overzicht algemene dekkingsmiddelen		
Openbaar belang	HVC is een publiek nutsbedrijf op het gebied van afval, energie en warmte. HVC zet in op de transitie van een restafvalverbrander in een grondstoffen- en duurzaam energiebedrijf.		
Bestuurlijk belang	De gemeente heeft stemrecht in de aandeelhoudersvergadering.		
Zeggenschap	De gemeente heeft 113 van de 4.240 gewone aandelen (2,67%).		
Financiële gegevens	Balansdatum	31-12-2025	31-12-2024
	Eigen Vermogen	€ 277.924.000	€ 257.583.000
	Vreemd Vermogen	€ 1.031.417.000	€ 966.359.000
	Resultaat na bestemming	€ 20.318.000	€ 24.418.000
	Dividend	n.v.t.	n.v.t.
	<i>De gepresenteerde cijfers zijn afkomstig uit de vastgestelde jaarrekeningen 2024 en 2025. Er vindt geen dividenduitkering plaats.</i>		
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	HVC is een belangrijke partij in het realiseren van lokale duurzaamheidsambities. Naast de afvalverwerking is HVC ook de kennispartner voor SVP waar het gaat om geothermie. Beleidsvoornemens zijn: • verdere ontwikkeling van duurzame warmtevoorziening; • investeringen in circulaire afvalverwerking; • vermindering van restafval en verbetering van afvalscheiding; • financiële gevolgen van investeringen in warmte-infrastructuur en verduurzaming; • de positie van HVC als publiek nutsbedrijf dat uitvoering geeft aan gemeentelijke duurzaamheidsdoelen.		
Risico's	HVC is een bedrijf met veel risico's en heeft om die reden een uitgebreid risicomanagementsysteem. De belangrijkste risico's zijn: • Continuïteitsproblemen door brand of machinebreuk; • Prijsdaling grondstoffen; • Wijziging brandbaarheid afval; • Afname verzekerbaarheid; • Financiële risico's zoals rente- en liquiditeitsrisico's.		

4. Alliander			
Vestigingsplaats	Arnhem		
Rechtsvorm	Naamloze vennootschap		
Algemene informatie	Alliander is op 1 juli 2009 ontstaan bij de verkoop van Nuon. Het ontwikkelt en beheert energienetten. Via kabels en leidingen ontvangen ruim drie miljoen Nederlandse huishoudens en bedrijven elektriciteit, gas en warmte. Het bedrijf beheert meer dan 90.000 km elektriciteitsnet en 40.000 km gasnet.		
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Dhr. E. Struijlaart		
Programma	Overzicht algemene Dekkingsmiddelen		
Openbaar belang	Energie voor iedereen betrouwbaar, betaalbaar en bereikbaar te houden. Alliander heeft alleen publieke aandeelhouders.		
Bestuurlijk belang	De gemeente heeft stemrecht in de aandeelhoudersvergadering.		
Zeggenschap	De gemeente heeft 405.649 aandelen van de 148.928.400 aandelen (0,27%). In 2026 is de converteerbare aandeelhouderslening van € 600.000.000 omgezet naar aandelen. Hierdoor is het aantal aandelen voor Purmerend toegenomen met 33.279 nieuwe aandelen.		
Financiële gegevens	Balansdatum	31-12-2025	31-12-2024
	Eigen Vermogen	€ 6.203 miljoen	€ 6.038 miljoen
	Vreemd Vermogen	€ 7.960 miljoen	€ 6.918 miljoen
	Resultaat na bestemming	€ 289 miljoen	€ 976 miljoen
	Dividend	€ 272.210	€ 259.080
	De gepresenteerde cijfers zijn afkomstig uit de vastgestelde jaarrekeningen 2024 en 2025.		
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	Alliander staat de komende jaren voor een omvangrijke investeringsopgave gericht op uitbreiding en verzwaring van het elektriciteitsnet. De belangrijkste beleidsvoornemens zijn het terugdringen van netcongestie, het versnellen van de energietransitie, het realiseren van een flexibel energiesysteem, verdere digitalisering en versterking van de cyberveiligheid. Hiermee wil Alliander bijdragen aan een betrouwbare, betaalbare en duurzame energievoorziening. Deze investeringen moeten worden voorgefinancierd. Dit gebeurt grotendeels met vreemd vermogen, maar ook aandeelhouders zijn gevraagd extra kapitaal te verstrekken.		
Risico's.	Alliander is een groot bedrijf. Het belang van het bedrijf voor de gemeente is groot. De belangrijkste risico's voor Alliander hangen samen met netcongestie, de omvangrijke investeringsopgave voor de energietransitie, personeelstekorten, leveringsproblemen van materialen, cyberveiligheid en wijzigingen in wet- en regelgeving. Deze risico's kunnen leiden tot vertragingen in netuitbreidingen, hogere kosten en beperkingen voor woningbouw en economische ontwikkeling.		
5. V.O.F. De Beemster Compagnie			
Vestigingsplaats	Middenbeemster		
Rechtsvorm	Vennootschap Onder Firma (VOF)		
Algemene informatie	VOF De Beemster Compagnie is opgericht in 2011 door de gemeente Beemster en Bouwfonds Ontwikkeling B.V. (thans BPD Ontwikkeling). Dit op basis van een verhouding van 50/50. De doelstelling is het produceren van bouw- en woonrijpe grond en het verkopen van bouwrijpe kavels. Dit gebeurt in de		

	gebiedsontwikkelingen De Nieuwe Tuinderij te Zuidoostbeemster (ca. 530) en De Keyser te Middenbeemster (ca. 590).		
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Mevr. S. van Dam		
Programma	Ruimtelijke Ontwikkeling		
Openbaar belang	De Beemster Compagnie heeft als doel elk jaar in totaal circa 100 woningen op te leveren (conform Waterlands Wonen) in Middenbeemster en Zuidoostbeemster. Op basis van de samenwerkingsovereenkomst betreft dit enkel koopwoningen, maar de ruimte in het bestemmingsplan wordt thans ook benut om sociale huurwoningen te realiseren. Daarnaast wordt in De Keyser een school (IKC) gerealiseerd.		
Bestuurlijk belang	Vanuit de gemeente is er een wethouder als vennoot aanwezig die verantwoordelijk is voor de uitvoering vanuit de gemeentelijke zijde. Ook de andere eigenaar, BPD, heeft een vennoot. Minimaal tweemaal per jaar komen de vennoten bij elkaar en bespreken de voortgang in deze vennotenvergadering, inclusief het maken van keuzes indien hier aanleiding toe is.		
Zeggenschap	De gemeente is voor 50% eigenaar van de VOF.		
Financiële gegevens	Balansdatum	31-12-2025	31-12-2024
	Eigen Vermogen	€ 2.317.998	€ 6.815.069
	Vreemd Vermogen	€ 3.023.462	€ 2.305.921
	Resultaat	€ 125.519	-€ 149.086
	Deelnemersbijdrage/ dividend	50% van € 4.622.591	n.v.t
	<i>De gepresenteerde cijfers zijn afkomstig uit de vastgestelde jaarrekeningen 2024 en 2025. In het vreemd vermogen zit geen externe financiering meer.</i>		
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	De gepresenteerde cijfers zijn afkomstig uit de jaarrekening 2025. De grondexploitatie De Nieuwe Tuinderij is bij deze jaarrekening afgesloten. In 2025 is de winst hiervan uitgekeerd aan de vennoten. Het openbaar gebied wordt in 2026 overgedragen. In 2026 wordt de laatste kavel in De Keyser overgedragen. Het plan is uitontwikkeld. In 2027 moet het openbaar gebied worden overgedragen. Naar verwachting kan de VOF dan in 2027 worden beëindigd. Er moeten nog afspraken gemaakt worden over onder meer archivering.		
Risico's	Er zijn nog enkele reguliere risico's met betrekking tot kostenstijgingen voor wat betreft de afrondende werkzaamheden en de overdracht naar de gemeente.		

6. InWest Regio B.V.

Vestigingsplaats	Amsterdam
Rechtsvorm	Besloten vennootschap
Algemene informatie	In oktober 2021 is de Regionale Ontwikkelingsmaatschappij voor de Metropoolregio Amsterdam en de regio Noord-Holland Noord opgericht. Deze besloten vennootschap heeft als aandeelhouders de provincie Noord-Holland een groot deel van de Noord-Hollandse gemeenten (waarvan een aantal dit in de vorm van een gezamenlijk aandeelhouderschap doen). InWest Regio B.V. heeft een 50% deelneming waar het Rijk ook voor 50% in deelneemt. Deze gezamenlijke bv stuurt een MKB fonds aan. De InWest Regio B.V. stuurt zelf ook een transitiefonds aan. De twee fondsen hebben ieder een eigen onafhankelijk investeringscomité. Meer informatie over de ROM Inwest is te vinden op https://rominwest.nl/

Bestuurlijke vertegenwoordiger	Dhr. E. Struijlaart		
Programma	Overzicht algemene dekkingsmiddelen		
Openbaar belang	De activiteiten van InWest Regio B.V. zijn gericht op het versterken van de positie en de internationale concurrentiekracht van de regio Noord-Holland en Nederland en anderzijds het realiseren van de transitieopgaven op energie en aan circulariteit. Dit doet InWest door (mede) te investeren. InWest Regio B.V. is opgericht met het oog op kansen ten aanzien van: Invullen van de ontbrekende schakel in het landelijk nog niet dekkende netwerk van regionale ontwikkelings-maatschappijen.		
Bestuurlijk belang	De gemeente heeft stemrecht in de aandeelhoudersvergadering.		
Zeggenschap	Afgesproken is dat gemeenten tot een bedrag gelijk aan 1% van de gemeentebegroting over het jaar 2019 inleggen in de bv. Het begrotingstotaal in het jaar 2019 voor de gemeente Beemster bedroeg € 18.084.000 en voor de gemeente Purmerend € 239.851.000. De investering bedraagt derhalve € 2.579.935. Twee keer per jaar vindt er een kapitaalstorting plaats ter grootte van elke keer € 257.935 (per keer 10% van het totaal toegezegd bedrag). Tot en met juli 2026 is er 80% kapitaal gestort. Het resterende kapitaal (20%) wordt door InWest Regio B.V. in tranches opgevraagd bij de aandeelhouders. Tot en met 31 december 2021 zijn de 2.580 aandelen van elk 1 euro groot volgestort (Beemster € 181 en Purmerend € 2.399).		
Financiële gegevens	Balansdatum	31-12-2025	31-12-2024
	Eigen Vermogen	€ 53.574.979	€ 41.579.147
	Vreemd Vermogen	€ 141.293	€ 386.742
	Resultaat na belastingen	- € 1.239.062	- € 1.853.809
	Deelnemersbijdrage/ dividend	n.v.t	n.v.t
<i>De gepresenteerde cijfers zijn afkomstig uit de vastgestelde jaarrekeningen 2025 en 2024. Er vindt geen dividenduitkering plaats.</i>			
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	InWest Regio B.V. is op 7 oktober 2021 opgericht. De vennootschap is vanaf 2022 gestart met de opgave om versneld uitvoering te geven aan de energietransitie en de transitie naar de circulaire economie. Doel is maatregelen te nemen waarmee de economie gestimuleerd wordt om enerzijds banen te behouden en anderzijds nieuwe duurzame werkgelegenheid te creëren. De primaire focus ligt op het regionaal innovatiepotentieel en daarmee impact gedreven handelen. In 2026 zijn de activiteiten geëvalueerd. Om meer impact te maken is door de aandeelhouders besloten de focusgebieden los te laten. Het mandaat komt daarmee meer te liggen op investeren, innoveren en internationaliseren.		
Risico's	De bij de beleidsvoornemens gemelde investeringen gaan gepaard met risico's. Daar worden diverse maatregelen voor genomen. In de door de aandeelhouders vastgestelde investeringsreglementen zijn de kaders voor de allocatie van middelen bepaald. Hierbij geldt het streven naar revolverendheid (100%) voor het mkb-fonds en voor het Transitiefonds als ondergrens voor het investeringsreglement.		

Openbaarheid

Op 1 mei 2022 is de wet open overheid (Woo) in werking getreden. De Woo heeft als doel om overheidsbesluitvorming begrijpelijk en beter vindbaar te maken voor een breder publiek. Iedereen kan op basis van de Woo informatie opvragen bij de overheid. Een verplicht onderdeel van de Woo is een paragraaf in de begroting en jaarstukken waarin is opgenomen hoe wij uitvoering geven aan de Woo.

Actieve openbaarheid

De Woo legt de nadruk op het uit eigen beweging openbaar maken van informatie. Voor 15 categorieën van gemeentelijke informatie is dit wettelijk verplicht. Deze verplichting wordt stapsgewijs ingevoerd via een landelijke planning. Op 1 november 2024 is de eerste tranche verplicht gesteld. Hieraan is tijdig voldaan. Het gaat om de volgende vier categorieën:

- organisatie en werkwijze;
- bereikbaarheidsgegevens;
- algemeen verbindende voorschriften;
- overige besluiten van algemene strekking.

Voor de invoering van de volgende tranches is landelijk nog geen definitief besluit genomen. Tegelijkertijd werkt Purmerend door aan de voorbereiding op actieve openbaarmaking van de overige informatiecategorieën. In de afgelopen periode is inzicht verkregen in de huidige situatie, de benodigde maatregelen en de wijze waarop de verschillende informatiecategorieën gepubliceerd kunnen worden.

In 2027 ligt de focus op het verder inrichten en verbeteren van processen, verantwoordelijkheden en voorzieningen die nodig zijn voor actieve openbaarmaking. Hiermee zorgen wij ervoor dat de organisatie voorbereid is op toekomstige landelijke besluitvorming en de bijbehorende verplichtingen tijdig kan uitvoeren.

De tweede tranche Actieve openbaarheid heeft betrekking op de volgende vijf categorieën:

- ontwerpen van wet- en regelgeving met adviesaanvraag
- vergaderstukken decentrale overheden;
- agenda's en besluiten bestuurscolleges;
- adviezen;
- jaarplannen en jaarverslagen.

Woo-verzoeken

Op grond van de Woo kan iedereen een verzoek om informatie indienen. Als organisatie doen wij veel Woo-verzoeken binnen de wettelijke termijn af. Dit is voor complexe en/of omvangrijke Woo-

verzoeken niet altijd haalbaar. Dit komt onder andere door het benodigde uitgebreide zoekwerk naar documenten en de capaciteit die voor de afhandeling van Woo-verzoeken beschikbaar is. In 2025 is ingezet op het centraliseren van de afhandeling van Woo-verzoeken die onze organisatie bereiken, zodat de vakteams meer ontlast konden worden en de Woo-verzoeken efficiënter afgehandeld konden worden. Ook in 2027 zetten we op deze werkwijze in. In 2026 is sprake van een aanzienlijke omvang van de werkvoorraad. Tot op heden zijn 39 Woo-verzoeken afgehandeld en staan nog 46 Woo-verzoeken open. Daarbij kan worden vastgesteld dat de omvang en complexiteit van de Woo-verzoeken in 2026 ten opzichte van voorgaande jaren flink is toegenomen.

Informatiehuishouding en openbaarmaking

Een goede informatiehuishouding is een randvoorwaarde voor een betrouwbare, transparante en toekomstbestendige gemeente. Informatie moet vindbaar, begrijpelijk, betrouwbaar en herbruikbaar zijn. Dit is niet alleen van belang voor het openbaar maken van informatie, maar ook voor een goede dienstverlening aan inwoners en ondernemers, zorgvuldige besluitvorming, samenwerking binnen de organisatie en het voldoen aan wettelijke verplichtingen.

Binnen het uitvoeringsprogramma van de I-strategie werken wij aan het verder op orde brengen van de informatiehuishouding. Daarbij wordt ingezet op het verbeteren van processen, eigenaarschap, kwaliteit van informatie en de ondersteunende voorzieningen die hiervoor nodig zijn.

Dit draagt bij aan de gemeentelijke opgaven op het gebied van dienstverlening, bedrijfsvoering, transparantie en digitale transformatie. Een organisatie die haar informatie op orde heeft, kan sneller en beter inspelen op vragen van inwoners, bestuur en raad, informatie eenvoudiger delen en hergebruiken en nieuwe wet- en regelgeving effectiever uitvoeren.

Een goede informatiehuishouding vormt een belangrijke basis voor de uitvoering van de Wet open overheid. Door informatie vanaf het ontstaan beter te organiseren en te beheren, vergroten wij onze mogelijkheden om informatie tijdig en op een kwalitatief goede manier actief openbaar te maken.

Openbaarheid in de organisatie

In onze organisatie gaan wij zorgvuldig om met informatie en communicatiekanalen. Voor een goed functionerende gemeentelijke organisatie is het belangrijk dat medewerkers in vertrouwen van gedachten kunnen wisselen en dat informatie op een zorgvuldige en rechtmatige wijze wordt beheerd en gedeeld. Tegelijkertijd verwachten inwoners, raad en andere belanghebbenden een transparante overheid. Dit vraagt om duidelijke kaders voor het openbaar maken van informatie en een zorgvuldige afweging tussen openbaarheid, privacy, informatieveiligheid en bestuurlijke belangen.

Vanuit de programmalijn Openbaarheid werken we aan het in beeld brengen en verbeteren van de processen, beleidskaders, verantwoordelijkheden en werkwijzen voor actieve openbaarmaking van de Informatiecategorieën van de Woo. In 2027 ligt de focus op het verder toepassen en borgen hiervan in de organisatie, zodat openbaarheid steeds meer een vanzelfsprekend onderdeel wordt van de manier waarop wij informatie creëren, beheren en delen. Daarmee dragen wij bij

aan een transparante overheid en versterken wij de informatievoorziening aan inwoners, raad en maatschappelijke partners.

Overige overzichten

Subsidies

In de begroting zijn subsidies aan instellingen geraamd. In de raad van Purmerend is afgesproken dat het totaal hiervan jaarlijks in de begroting wordt getoond. In onderstaande tabel treft u deze aan.

Beleidsveld (bedragen x € 1.000)	Budget 2027
BVo21 Kunst en cultuur	6.316
BVo22 Sport en recreatie	7.144
BVo24 Jeugd	4.445
BVo25 Onderwijs	4.067
BVo26 Maatschappelijke ondersteuning	13.802
BVo27 Werk en inkomen	500
Totaal	36.274

De subsidiebudgetten bestaan uit periodieke subsidies, projectsubsidies en waarderingssubsidies en zijn inclusief sportsubsidie (op basis van de sportverordening), Beschermd Wonen, onderwijsachterstanden, evenementen, Jeugdzorg (toegang en ambulante zorg), GGD (preventie), inloofunctie GGZ en Cliëntondersteuning.

Na de besluitvorming over de budgetten door de gemeenteraad (vaststelling programmabegroting), stelt het college de subsidieplafonds vast. De in 2027 te verlenen subsidie per instelling wordt opgenomen in het subsidieregister op purmerend.nl.

Financiële kaders en uitgangspunten begroting 2027-2030

In deze Kaderbrief gaan we in voorbereiding op de Programmabegroting 2027-2030 uit van de volgende uitgangspunten:

- De ontwikkeling van de loonkosten van de gemeenteambtenaren volgt de cao. De nieuwe cao loopt van 1 april 2025 tot en met 31 maart 2027. De gemiddelde stijging van de loonsom komt in 2026 uit tussen circa 3,5% en 4,5%, afhankelijk van de schaal en het effect van de nominale verhoging. De uitwerking van de cao inclusief de pensioenpremies valt iets lager uit dan was begroot voor 2026. De cao-verhoging kan voldoende worden opgevangen binnen de beschikbare middelen van de begroting. In de loonkostenbegroting 2027 en verder wordt rekening gehouden met een stijging van 3% voor cao en werkgeverspremies.
- De personeelsformatie is gebaseerd op de situatie per 1 april 2026. De ambtelijke functies begroten we tegen de functionele schaal met een anciënniteit van trede 9.
- In de begroting worden de personeelskosten verdeeld over de programma's en beleidsvelden (procentuele verdeling), tenzij er sprake is van tijdschrijven.
- Voor de toerekening van overheadkosten aan investeringen, grondexploitaties en anterieure overeenkomsten en kostendeckende heffingen wordt een opslag op de loonkosten gebruikt. Aan producten waar de buitendienst voornamelijk aan werkt (riool, afval) is de overheadopslag 53%. Voor de overige leges is de overheadopslag 65%.
- Voor de indexering van subsidies zijn de indexen van het Centraal Planbureau (CPB) bepalend, zoals staat in het Centraal Economisch Plan (CEP) 2026. Dit is een combinatie van 70% loonvoet in de sector overheid en 30% prijs van materiële overheidsconsumptie (IMOC). Als instellingen zelf een hogere cao-ontwikkeling hebben, volgt er geen aanvullende compensatie. Ook wordt een tekort aan indexatie niet achteraf gecompenseerd. De jaarlijkse indexatieverhoging wordt toegepast bij de jaarlijkse subsidie beschikking.
- Voor de materiële uitgaven op prijsgevoelige exploitatiebudgetten zoals kantoorartikelen, accountantsdiensten, onderhoud aan gebouwen en infrastructuur, schoonmaak en softwarelicenties baseren we de indexering op de verwachtingen van het CPB, zoals vermeld in het CEP 2026, Prijs netto materiële overheidsconsumptie (IMOC). We reserveren het bedrag voor prijsstijgingen op één verzamelbudget binnen het overzicht van algemene dekkingsmiddelen (centrale stelpost LPO). Als prijsstijgingen contractueel zijn vastgelegd, verhogen we het betreffende budget met dekking vanuit het verzamelbudget.
- De indexering van de zorguitgaven voor de Wmo en jeugdzorg zijn gebaseerd op de OVA-index (Overheidsbijdrage in de Arbeidskostenontwikkeling) zoals contractueel vastgelegd. Dit betekent dat de budgetten voor deze zorguitgaven jaarlijks worden aangepast aan de hand van de verwachte loon- en prijsontwikkelingen in de publieke sector. Door deze indexering kunnen we ervoor zorgen dat de financiering van Wmo en jeugdzorg blijft aansluiten bij de actuele kostenontwikkelingen, waardoor de kwaliteit en continuïteit van de zorg gewaarborgd blijft. Voor

de indexatie van het volume van jeugd is aangesloten bij de ontwikkelingen van de verwachte reële groei van de totale netto zorguitgaven in het CEP 2026.

- Voor de leges, afvalstoffen- en rioolheffing geldt het criterium van 100% kostendekkendheid. De opbrengsten worden gebruikt om de kwaliteit van de activiteit te waarborgen en om personeels-, huisvestings- en materiaalkosten te dekken. Voor sommige tarieven, zoals die voor reisdocumenten, rijbewijzen en aktes uit de registers van de burgerlijke stand, stelt de Rijksoverheid het maximaal te heffen bedrag vast.
- De OZB, RZB en overige heffingen (precario-, toeristen-, honden-, en parkeerbelasting en marktgelden) stijgen jaarlijks nominaal met de consumentenprijsindex (CPI) zoals gepubliceerd door het CBS in januari van het jaar voorafgaand aan de begroting. Voor 2027 bedraagt de indexering 2,4% (CPI januari 2026). Door areaaluitbreiding (verbouw van woningen en niet-woningen) verhogen we jaarlijks de opbrengst van de OZB. Bij een waardeinstijging van de onroerende zaken passen we het OZB-tarief aan om de begrote opbrengst te realiseren.
- Door ontwikkelingen op de kapitaalmarkt is het rente omslagpercentage van 1,75% aangehouden. Dit percentage gebruiken we ook als uitgangspunt voor de berekening van de lasten van (toekomstige) investeringen en Bouwgronden in Exploitatie (BIE's). De renteomslag wordt voor de programmabegroting 2027 herberekend volgens de bepalingen, zoals opgenomen in de financiële verordening en de notitie rente van de commissie BBV. De verwachting is dat dit percentage de komende jaren stijgt.
- De afschrijving van de vaste activa vindt lineair plaats. Voor het afschrijven van de vaste activa hanteren we een afschrijvingstermijn conform de financiële verordening. De afschrijvingen starten in het jaar na ingebruikname. Op gronden en terreinen schrijven we niet af. Investeringen beneden € 50.000 nemen we rechtstreeks in de exploitatie op, uitgezonderd de jaarlijkse vervanging van kleinere auto's die samen worden geactiveerd. Gronden en terreinen worden altijd geactiveerd. Voor de kredietcategorieën riolering, wegen en kunstwerken wordt de prijsontwikkeling geïndexeerd op basis van de Grond-, Weg- en Waterbouwindex (GWW-index januari 2026). Voor 2027 bedraagt de indexering 0,9%. De GWW-index is de afgelopen periode erg volatiel gebleken. De index laat aanzienlijke schommelingen zien als gevolg van veranderingen in grondstofprijzen, energiekosten, loonontwikkelingen en marktomstandigheden. Voor de categorieën scholen, gymzalen en overig maatschappelijk vastgoed wordt de jaarlijkse indexering gebaseerd op een extern advies over de ontwikkeling van de bouwkosten. Dit is conform raadmemo 944983. Indien prijsstijgingen niet binnen het beschikbare krediet kunnen worden opgevangen, wordt via een tussentijdse begrotingswijziging voorgesteld het krediet te verhogen.
- Voor verbonden partijen gaan we uit van dezelfde financiële uitgangspunten als voor de eigen begroting. De budgetten worden dus ook geïndexeerd. Het betreft de Veiligheidsregio, de Metropoolregio Amsterdam, de GGD, Werkom, Omgevingsdienst IJmond, het Waterlands Archief en het recreatieschap Twiske-Waterland. De meerjarenbegrotingen van de verbonden partijen worden verwerkt zoals aangegeven in de zienswijze die door de raad is vastgesteld. Mogelijke financiële effecten uit de zienswijze(n) worden verwerkt via de begrotingsruimte.
- Onze begroting is opgesteld tegen lopende prijzen. Door uit te gaan van lopende prijzen wordt rekening gehouden met inflatie en andere economische ontwikkelingen, waardoor de begroting een realistisch beeld geeft van de beschikbare financiële ruimte. Deze benadering sluit aan bij de systematiek van het gemeentefonds, waarin de accressen automatisch meebewegen met de rijksuitgaven. Hierdoor blijven de middelen voor gemeenten in principe in de pas lopen met de algemene ontwikkeling van de overheidsfinanciën.

- Voor de post onvoorzien ramen wij conform de bestendige gedragslijn een jaarlijks bedrag van € 50.000. Dit budget wordt alleen gebruikt om onvoorziene, onuitstelbare en onontkoombare uitgaven op te vangen. Als wij hier een beroep op moeten doen, dan informeren wij de raad hierover bij de voortgangsrapportage en najaarsnota en/of het jaarverslag.
- Voor de ontwikkeling van inwoners en woonruimten hanteren we de onderstaande gegevens:

Jaar	Inwoners	Woonruimten	Gem. huishoudgrootte
2026	96.189	44.076	2,18
2027	96.984	44.538	2,18
2028	97.081	44.738	2,17
2029	97.209	44.974	2,16
2030	97.631	45.388	2,15

Samenvatting uitgangspunten 2027-2030

Onderdeel	2027	2028-2030
Loonontwikkeling	3,00%	3,0%
Materiele uitgaven (IMOC)	2,10%	2,50%
Kredieten riolering, wegen en kunstwerken (GWW)	0,9%	0,9%
Kredieten IHP en overig maatschappelijk vastgoed	5,2%	5,2%
Prijsindexatie jeugd/Wmo	3,86%	4,00%
Omslagrente	1,75%	1,75%
Rente voor grondexploitatie	1,75%	1,75%
Subsidies gesubsidieerde instellingen (IMOC en loonvoet overheid)	3,60%	2,50%
Leges, begraafrechten, afvalstoffen- en rioolheffing	100% kostendekkend	100% kostendekkend
Gemeentelijke belastingen en overige heffingen (CBS-CPI januari 2026)	2,40%	1,50%

Beleidsindicatoren

De vaste set aan beleidsindicatoren zijn te raadplegen op www.waarstaatjegemeente.nl, onder producten onderdeel Besluit Begroting en Verantwoording. Op de website is het mogelijk om de indicatoren te vergelijken met een willekeurige andere gemeente, de provincie Noord-Holland, de gemeenten met 50.000 tot 100.000 inwoners of heel Nederland.

Naast deze indicatoren zijn in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing de financiële indicatoren opgenomen en in het overzicht Overhead de organisatie indicatoren.

Taakvelden per programma

Bedragen x € 1.000		Begroting 2027		Begroting 2028		Begroting 2029		Begroting 2030	
Taakveld	Omschrijving taakveld	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
ALG_0-2.25	Burgerzaken	5.624	-2.652	5.143	-2.542	4.855	-1.674	4.929	-1.676
ALG_0-61.25	OZB woningen	748	-66	761	-66	775	-66	791	-66
ALG_0-62.25	OZB niet-woningen	323	-50	329	-50	336	-50	342	-50
ALG_0-64.25	Belastingen overig	39	-17	36	-17	29	-17	25	-17
ALG_1-2.25	Openbare orde en veiligheid	280		291		299		308	
ALG_8-3.25	Wonen en bouwen	3.893	-4.895	3.975	-4.980	4.083	-5.118	4.192	-5.261
Totaal 1. Publieksdiensten		10.907	-7.679	10.535	-7.654	10.377	-6.924	10.587	-7.069
ALG_3-4.25	Economische promotie	43		44		45		46	
ALG_4-2.25	Onderwijshuisvesting	9.481	-161	10.430	-264	10.361	-267	11.374	-271
ALG_4-3.25	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	7.193	-4.153	7.299	-4.153	7.409	-4.154	7.518	-4.154
ALG_5-1.25	Sportbeleid en activering	7.051	-750	7.417	-750	7.803	-750	7.990	-750
ALG_5-2.25	Sportaccommodaties	3.696	-1.515	4.342	-1.654	5.122	-1.694	5.532	-1.736
ALG_5-3.25	Cult.presentatie, -productie en -partic.	6.834	-1.862	7.003	-1.905	7.108	-1.950	7.272	-1.995
ALG_5-4.25	Musea	365		374		383		393	
ALG_5-5.25	Cultureel erfgoed	686		705		725		750	
ALG_5-6.25	Media	3.165		3.243		3.306		3.384	
ALG_5-7.25	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.687	-59	1.887	-61	1.939	-62	1.977	-63
ALG_6-1.25	Samenkracht en burgerparticipatie	12.938	-1.606	13.170	-1.606	13.442	-1.606	13.556	-1.606
ALG_6-21.25	Toegang en 1elijnsvoorz. WMO	5.057		5.207		5.360		5.522	
ALG_6-22.25	Toegang en 1elijnsvoorz. Jeugd	9.848	-23	10.082	-24	10.385	-24	10.685	-25
ALG_6-23.25	Toegang en 1elijnsvoorz. Integraal								
ALG_6-3.25	Inkomensregelingen	42.404	-32.377	42.593	-32.377	42.786	-32.377	42.943	-32.377
ALG_6-4.25	WSW en beschut werk	10.094		9.870		9.416		9.136	
ALG_6-5.25	Arbeidsparticipatie	402		405		408		411	
ALG_6-60.25	Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	31.234	-1.663	32.416	-2.993	26.053	-726	27.316	-730
ALG_6-751.25	Jeugdhulp ambulant lokaal	2.373		2.547		2.734		2.934	
ALG_6-752.25	Jeugdhulp ambulant regionaal	22.917		24.379		26.265		28.289	
ALG_6-761.25	Jeugdhulp met verblijf lokaal	4.070		4.368		4.689		5.032	
ALG_6-762.25	Jeugdhulp met verblijf regionaal	11.354		12.186		13.080		14.038	
ALG_6-763.25	Jeugdhulp met verblijf landelijk	701		752		807		867	
ALG_6-791.25	PGB WMO	1.461		1.519		1.580		1.643	
ALG_6-792.25	PGB Jeugd	524		563		604		648	
ALG_6-811.25	Beschermde wonen (WMO)	5.381		5.512		5.648		5.787	

Bedragen x € 1.000		Begroting 2027		Begroting 2028		Begroting 2029		Begroting 2030	
ALG_6-812.25	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	7.406	-1.766	7.562	-1.810	8.451	-2.273	8.531	-2.319
ALG_6-821.25	Jeugdbescherming	2.708		2.907		3.120		3.348	
ALG_7-1.25	Volksgezondheid	5.983	-482	5.603		5.603		5.783	
Totaal 2. Samenleving		217.056	-46.417	224.385	-47.598	224.630	-45.883	232.708	-46.027
ALG_8-3.25	Wonen en bouwen	2.091	-130	2.264	-130	2.296	-130	2.122	-129
Totaal 3. Wonen		2.091	-130	2.264	-130	2.296	-130	2.122	-129
ALG_3-3.25	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	555		555					
ALG_6-3.25	Inkomensregelingen	886		886		886		886	
ALG_7-3.25	Afval	13.353	-18.581	13.840	-19.270	14.337	-19.913	14.579	-20.270
ALG_7-4.25	Milieubeheer	4.213	-17	4.350	-17	3.275	-17	3.404	-17
Totaal 4. Milieu		19.006	-18.598	19.631	-19.287	18.497	-19.930	18.869	-20.287
ALG_0-63.25	Parkeerbelasting		-5.629		-5.029		-4.629		-4.329
ALG_2-1.25	Verkeer en vervoer	3.080	-173	3.078	-75	3.091	-88	3.184	-88
ALG_2-2.25	Parkeren	3.235	-623	3.401	-624	4.507	-625	4.529	-625
ALG_2-5.25	Openbaar vervoer	580	-55	731	-56	696	-58	699	-59
Totaal 5. Bereikbaarheid		6.895	-6.481	7.210	-5.785	8.293	-5.400	8.411	-5.102
ALG_1-2.25	Openbare orde en veiligheid	433	-10	438	-10	444	-10	446	-10
ALG_2-1.25	Verkeer en vervoer	21.746	-1.259	23.892	-1.274	24.478	-1.294	26.034	-1.294
ALG_3-4.25	Economische promotie	9		9		9		9	
ALG_5-7.25	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	11.871	-81	12.647	-82	12.542	-84	12.562	-84
ALG_6-1.25	Samenkracht en burgerparticipatie	244		246		248		251	
ALG_7-2.25	Riolering	11.529	-14.853	13.689	-17.079	14.982	-18.430	16.344	-19.853
ALG_7-3.25	Afval								
ALG_7-5.25	Begraafplaatsen en crematoria	694	-859	682	-856	657	-846	666	-844
Totaal 6. Beheer openbare ruimte		46.524	-17.062	51.604	-19.301	53.359	-20.664	56.311	-22.085
ALG_0-3.25	Beheer overige gebouwen en gronden	2.525	-1.428	2.627	-1.522	2.674	-1.606	2.725	-1.619
ALG_3-2.25	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	23.918	-23.918	22.345	-22.345	16.920	-16.920	5.161	-5.161
ALG_5-3.25	Cult.presentatie, -productie en -partic.	1.198	-1.028	1.455	-1.052	1.457	-1.073	1.442	-1.094
ALG_5-4.25	Musea	184		218		215		218	
ALG_6-1.25	Samenkracht en burgerparticipatie	1.781	-1.346	1.913	-1.300	1.823	-1.382	2.046	-1.406
ALG_8-1.25	Ruimte en leefomgeving	3.124	-3.450	2.277		2.068		1.877	
ALG_8-2.25	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreine	47.176	-47.206	36.099	-36.132	26.213	-26.244	14.885	-14.916
ALG_8-3.25	Wonen en bouwen	1.649		1.648		1.633		1.702	
Totaal 7. Ruimtelijke ordening		81.554	-78.377	68.581	-62.351	53.003	-47.226	30.056	-24.197
ALG_1-1.25	Crisisbeheersing en brandweer	11.293	-10	11.074	-10	11.064	-10	11.062	-10
ALG_1-2.25	Openbare orde en veiligheid	3.649	-1	3.659	-1	3.725	-1	3.790	-1
Totaal 8. Veiligheid		14.942	-11	14.734	-11	14.788	-11	14.852	-11
ALG_3-1.25	Economische ontwikkeling	6.105	-4.697	5.358	-4.659	3.749	-3.125	1.309	-651
ALG_3-3.25	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	636	-379	641	-382	647	-385	649	-388

Bedragen x € 1.000		Begroting 2027		Begroting 2028		Begroting 2029		Begroting 2030	
ALG_3-4.25	Economische promotie	289	-225	296	-229	303	-234	310	-239
ALG_5-7.25	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	190		196		203		209	
Totaal 9. Economie		7.219	-5.300	6.491	-5.270	4.901	-3.744	2.478	-1.278
ALG_0-1.25	Bestuur	4.973	-45	5.095	-49	5.178	-49	5.270	-49
ALG_0-4.25	Overhead	798		825		852		880	
ALG_5-4.25	Musea	1.049		957		988		1.022	
Totaal 10. Bestuur & concern		6.820	-45	6.877	-49	7.018	-49	7.172	-49
ALG_0-5.25	Treasury	647	-3.663	1.344	-2.067	1.885	-1.989	3.470	-1.913
ALG_0-61.25	OZB woningen	41	-18.365	41	-18.838	41	-19.321	41	-19.809
ALG_0-62.25	OZB niet-woningen	20	-10.214	20	-10.447	20	-10.686	20	-10.929
ALG_0-64.25	Belastingen overig	3	-909	3	-933	3	-952	3	-952
ALG_0-7.25	ALG.uitkeringen en ov. uitkeringen GF		-246.525		-246.781		-247.134		-255.932
ALG_0-8.25	Overige baten en lasten	2.707		2.686		4.303		5.244	
ALG_3-4.25	Economische promotie		-176		-178		-178		-178
Totaal 11. Algemene dekkingsmiddelen		3.418	-279.852	4.095	-279.243	6.253	-280.259	8.779	-289.712
ALG_0-4.25	Overhead	37.556	-296	38.199	-262	38.309	-254	39.119	-256
Totaal 12. Overhead		37.556	-296	38.199	-262	38.309	-254	39.119	-256
ALG_0-9.25	Vennootschapsbelasting (VpB)								
Totaal 13. Vennootschapsbelasting									
ALG_0-8.25	Overige baten en lasten	50		50		50		50	
Totaal 14. Onvoorzien		50		50		50		50	
ALG_0-10.25	Mutaties reserves	12.071	-5.861	3.859	-11.576	3.888	-15.189	2.864	-18.174
Totaal 15. Resultaat bestemming		12.071	-5.861	3.859	-11.576	3.888	-15.189	2.864	-18.174
		466.109	-466.109	458.515	-458.515	445.662	-445.662	434.377	-434.377

Samenstelling van het bestuur

In september 2026 zal de Programmabegroting 2027-2030 worden aangeboden ter vaststelling aan de raad van de gemeente Purmerend.

Samenstelling bestuur van de gemeente Purmerend

Overzicht en onderbouwing stelposten en taakstellingen

Algemeen

Vanuit de toezichthouder is gevraagd om een afzonderlijk en integraal overzicht van stelposten en taakstellingen op te nemen in de begroting, inclusief een toelichting op de aard en onderbouwing hiervan. In deze bijlage is een integraal overzicht opgenomen van de huidige stelposten en taakstellingen in de begroting 2027. Dit overzicht vergroot het inzicht in de financiële positie en ondersteunt de raad in zijn kaderstellende en controlerende rol. In dit overzicht zijn stelposten en taakstellingen opgenomen met een omvang van €100.000 of hoger.

Stelposten en taakstellingen betreffen begrotingsposten waarvan de concrete invulling, onderbouwing of financiële uitwerking op dit moment nog niet volledig vaststaat. Het opnemen van een stelpost biedt ruimte om verwachte ontwikkelingen of besluiten, waarvan de financiële gevolgen nog onvoldoende zeker zijn, voorlopig in de begroting te verwerken en op een later moment nader te concretiseren. Taakstelling is een opdracht tot bezuinigingen, terwijl (nog) geen concrete maatregelen zijn genomen. Pas op langere termijn ontstaan de positieve financiële effecten.

Conform de uitgangspunten van het BBV en het gemeentelijk financieel toezicht dienen stelposten reëel en voldoende onderbouwd te zijn. Daarbij geldt dat een stelpost niet mag leiden tot een te positief beeld van de financiële positie en dat aannemelijk moet zijn dat de geraamde bedragen op termijn kunnen worden ingevuld of gerealiseerd. De provincie beoordeelt hierbij of de begroting structureel en reëel in evenwicht is en of de opgenomen stelposten voldoende zijn onderbouwd.

Niet alle posten die op kostensoort "stelposten" zijn geregistreerd, hebben het karakter van een stelpost in de zin van het BBV. Een deel betreft technische verdeelposten die worden gebruikt om budgetten op een later moment toe te delen aan programma's, producten of budgethouders. Omdat hierbij geen sprake is van een inhoudelijke of financiële onzekerheid, zijn deze posten niet opgenomen in dit overzicht van stelposten. Bijvoorbeeld een centraal opgenomen budget voor ICT-kostenstijgingen dat gedurende het jaar wordt toegerekend aan de relevante materiële budgetten.

Tabel overzicht huidige stelposten en taakstellingen (bedragen x € 1.000)

Nr	Programma	Omschrijving stelpost	2027	2028	2029	2030	I/S	Effect bij niet realiseren
1.	2. Samenleving	Taakstelling jeugd	1.218	1.514	1.514	1.514	S	Nadeel voor begrotingssaldo (beoogde besparing wordt niet gerealiseerd)
2a.	2. Samenleving	Stelpost huishoudelijke hulp uit de Wmo	-	-	7.596	7.581	S	Nadeel voor begrotingssaldo (beoogde besparing wordt niet gerealiseerd)
2b.	2. Samenleving	Stelpost vangnetregeling huishoudelijk hulp Wmo	-	-	-2.268	-2.263	S	Voordeel voor begrotingssaldo (beoogde uitgaven worden niet gerealiseerd)
3.	2. Samenleving	Stelpost eigen bijdrage WMO (inkomensafhankelijk)		-1.509	-1.509	-1.509	S	Nadeel voor begrotingssaldo (beoogde inkomsten worden niet gerealiseerd)
4.	2. Samenleving	Stelpost participatiebudget Werkom	106	106	106	106	S	Nadeel voor begrotingssaldo (beoogde besparing wordt niet gerealiseerd)
5.	2. Samenleving	Stelpost Spurd	100	100	100	100	S	Nadeel voor begrotingssaldo (beoogde besparing wordt niet gerealiseerd)
6a.	Overhead	Stelpost besparing gemeentelijke formatie	1.350	1.300	1.850	1.850	S	Nadeel voor begrotingssaldo (beoogde besparing wordt niet gerealiseerd)
6b.	Overhead	Stelpost maatregelen bestendigheid organisatie: innovatiebudget Ai	-300	-300	-300	-300	S	Voordeel voor begrotingssaldo (beoogde uitgaven worden niet gerealiseerd)
6c.	Overhead	Stelpost maatregelen bestendigheid organisatie: ondersteuning TM	-300	-300	-300	-300	S	Voordeel voor begrotingssaldo (beoogde uitgaven worden niet gerealiseerd)
7.	Algemene dekkingsmiddelen	Stelpost kapitaallasten vertraagde investeringen	-	389	716	716	S	Nadeel voor begrotingssaldo (Onderuitputting wordt niet gerealiseerd)
8.	Algemene dekkingsmiddelen	Stelpost investeringsagenda	-	-925	-1.850	-2.775	S	Voordeel voor begrotingssaldo (beoogde investeringen worden niet gerealiseerd)
9.	Algemene dekkingsmiddelen	Stelpost herijking gemeentefonds	-	-	1.300	1.300	S	Voordeel voor begrotingssaldo (beoogde korting vanuit het Rijk wordt niet gerealiseerd)
10.	Algemene dekkingsmiddelen	Stelpost raming BCF compensatiefonds	-1.078	-1.071	-1.063	-1.054	S	Nadeel voor begrotingssaldo (beoogde inkomsten worden niet gerealiseerd)
11a.	Algemene dekkingsmiddelen	Stelpost invoering eigen bijdrage jeugdzorg	-	1.286	1.283	1.283	S	Nadeel voor begrotingssaldo (beoogde besparing wordt niet gerealiseerd)
11b.	Algemene dekkingsmiddelen	Stelpost verkorting trajectduur jeugdzorg	-	336	335	335	S	Nadeel voor begrotingssaldo (beoogde besparing wordt niet gerealiseerd)
11c.	Algemene dekkingsmiddelen	Stelpost Deskundigencommissie Hervormingsagenda Jeugd	-	2.505	2.501	2.501	S	Nadeel voor begrotingssaldo (beoogde besparing wordt niet gerealiseerd)
Totaal			1.096	3.431	10.011	9.085		

Programma 2 Samenleving

1. Stelpost taakstelling jeugd

In het raadsvoorstel *Formatie urgente vragen jeugdzorg* (16o6328) heeft de raad ingestemd met maatregelen gericht op het beheersen van de uitgaven binnen de jeugdhulp en het realiseren van de meerjarige taakstelling. Voor de uitvoering hiervan zijn extra middelen beschikbaar gesteld om de benodigde veranderingen te ondersteunen.

De realisatie van de taakstelling blijft echter een complexe en meerjarige opgave. Een aantal beoogde besparingsmaatregelen, waaronder de doorstroom van jeugdigen naar de Wlz, levert momenteel nog onvoldoende financieel effect op. Dit hangt onder andere samen met het verder op orde brengen van dossiers en de capaciteit die nodig is om deze dossiers te beoordelen en over te dragen. Daarnaast bevindt de verdere versterking van de uitvoeringsorganisatie zich nog in een opbouwfase.

Gelet op deze ontwikkelingen bestaat er onzekerheid over het tempo en de mate waarin de taakstelling volledig kan worden gerealiseerd. De voortgang wordt nauwlettend gevolgd en waar nodig worden aanvullende maatregelen onderzocht om de beoogde besparing te realiseren.

2. Stelpost Wmo huishoudelijke hulp (vanaf 2029)

In de begroting 2027 is een stelpost opgenomen naar aanleiding van een voorgenomen beleidswijziging waarbij de huishoudelijke hulp als maatwerkvoorziening met ingang van 1 januari 2029 wordt beëindigd. Als gevolg hiervan is in het gemeentefonds een structurele uitname verwerkt onderdeel 2a), gedeeltelijk gecompenseerd door middelen voor een vangnet voor inwoners die niet in staat zijn deze ondersteuning zelf te organiseren (onderdeel 2b). De nadere invulling van deze Rijkmaatregel, waaronder de doelgroep en uitvoeringsvoorwaarden, is op dit moment nog onvoldoende uitgewerkt. Hierdoor is het voor gemeenten nog niet mogelijk om de daadwerkelijke financiële gevolgen van deze maatregel betrouwbaar te ramen.

Om deze (tijdelijke) onzekerheid op een beheerste wijze in de begroting te verwerken, is een stelpost opgenomen ter hoogte van de netto-uitname uit het gemeentefonds. Hiermee wordt beoogd een budgettair neutrale verwerking van deze maatregel te realiseren in afwachting van nadere duidelijkheid. Hierbij geldt dat het uiteindelijke financiële effect voor de gemeente kan afwijken van de veronderstelde uitname, als gevolg van verschillen tussen rijksaannames en de daadwerkelijke lokale uitvoering en het gebruik, evenals onzekerheden in de beleidsuitwerking, uitvoeringskaders en gedragseffecten. Zodra meer inzicht bestaat in de beleidsmatige uitwerking en de financiële effecten, zal de stelpost worden vervangen door een reële raming. Daarnaast kan de maatregel zelf leiden tot een wijziging in de omvang van de gemeentelijke uitvoering, waardoor naast een effect aan de batenkant ook een overeenkomstig effect aan de lastenkant optreedt, inclusief de benodigde inzet van personeel en capaciteit. Gelet op de afhankelijkheid van rijksbeleid en het ontbreken van concrete uitvoeringskaders is het opnemen van een stelpost in lijn met de geldende BBV-richtlijnen. Eventuele bijstellingen worden via de reguliere planning- en controlcyclus aan het bestuur voorgelegd.

3. Eigen bijdrage WMO (inkomensafhankelijk)

Het kabinet is voornemens een inkomensafhankelijke eigen bijdrage in te voeren voor een aantal voorzieningen binnen de Wmo 2015 waarvoor momenteel het abonnementstarief geldt. Met deze maatregel verwacht het Rijk de druk op het gebruik van Wmo-voorzieningen te verminderen, zodat de Wmo voor gemeenten op langere termijn financieel beheersbaar blijft. De beoogde invoeringsdatum is inmiddels verschoven naar 1 januari 2028, nadat eerdere invoeringsdata van 2026 en 2027 niet haalbaar bleken. De daadwerkelijke invoering blijft echter onzeker, omdat deze afhankelijk is van zowel de benodigde aanpassingen in de systemen van het CAK als de tijdige vaststelling van de benodigde wetgeving. Hierdoor bestaat voor gemeenten het risico dat de invoering opnieuw wordt uitgesteld, waardoor de verwachte besparingen op de Wmo-uitgaven later of niet worden gerealiseerd. De verwerking van deze stelpost vindt plaats binnen de reguliere planning- en controlcyclus, waarbij het bestuur periodiek wordt geïnformeerd over de voortgang en eventuele bijstellingen.

4. Stelpost participatiebudget Werkom

In de begroting 2026 (onderdeel toekomstscenario's) is een besparing opgenomen van 2% op de gemeentelijke bijdrage aan Werkom. De besparing zal voornamelijk neerslaan op activiteiten

die worden gefinancierd uit het participatiebudget en de overige gemeentelijke bijdragen. Dit kan gevolgen hebben voor de capaciteit die beschikbaar is voor beschut werk, jobcoaching en re-integratieactiviteiten. Hierdoor bestaat het risico dat minder inwoners kunnen worden begeleid naar werk, dat wachttijden voor beschut werk toenemen en dat de uitstroom uit de bijstand achterblijft bij de verwachtingen. Als gevolg hiervan kunnen de verwachte besparingen gedeeltelijk worden tenietgedaan door hogere uitkeringslasten en toenemende maatschappelijke kosten.

5. Stelpost Spurd

In de begroting 2026 is als onderdeel van de toekomstscenario's opgenomen dat Spurd verder wordt doorontwikkeld en haar organisatie anders inricht. Daarbij wordt voor de sportactiviteiten uitgegaan van een organisatie die meer vanuit de inhoudelijke opgave is ingericht. Deze ontwikkeling moet bijdragen aan een betere aansluiting van het sport- en beweegaanbod op de behoeften van inwoners en de groei van de stad. Daarnaast wordt verkend of generieke ondersteunende functies, zoals administratie en HR, efficiënter kunnen worden georganiseerd, eventueel in samenwerking met andere accountpartners van de gemeente. De maatregel leidt naar verwachting tot een structureel financieel voordeel en resulteert in een afname van management- en ondersteunende formatie.

Overzichten Overhead

6. Stelpost besparing gemeentelijke formatie

In de Programmabegroting 2026 (onderdeel toekomstscenario's en dekkingsplan) is een besparing op de gemeentelijke formatie opgenomen. Deze maatregel draagt bij aan een toekomstbestendige inrichting van de gemeentelijke organisatie en sluit aan bij de verwachting dat digitalisering, procesverbeteringen en de inzet van AI de komende jaren mogelijkheden bieden om werkzaamheden efficiënter uit te voeren. Het bestaat uit een besparing (6a/minder formatie) en een investering (6b/innovatiebudget Ai). In de toekomstscenario's is dit bedrag netto opgenomen. De invulling van de formatieve besparing is geïnventariseerd in de nota 'Purmerend in balans' en wordt geëffectueerd na de besluitvorming hierover. Tegelijkertijd vraagt de groei van de organisatie aandacht voor de aansturing en ondersteuning van teams. In verschillende teams is de span of control van teammanagers toegenomen, wat gevolgen kan hebben voor bereikbaarheid, begeleiding en werkdruk. Daarom wordt onderzocht welke maatregelen nodig zijn om de organisatie ook in de toekomst effectief te laten functioneren (onderdeel 6c). In de Voorjaarsnota 2025 is hiervoor budget beschikbaar gesteld.

De uiteindelijke invulling van de formatieve besparing vindt gefaseerd plaats. Daarbij wordt steeds een afweging gemaakt tussen financiële voordelen, de beschikbaarheid van personeel, de kwaliteit van dienstverlening en de uitvoering van gemeentelijke taken. De realisatie van de besparing is afhankelijk van de mate waarin de organisatie erin slaagt werkzaamheden efficiënter te organiseren en de verwachte productiviteitsverbeteringen daadwerkelijk te realiseren. Indien deze ontwikkelingen achterblijven of aanvullende investeringen noodzakelijk blijken, bestaat het risico dat de taakstelling niet volledig wordt behaald. In dat geval zullen aanvullende maatregelen nodig zijn of moeten keuzes worden gemaakt ten aanzien van het takenpakket, de prioritering van werkzaamheden en het gewenste niveau van dienstverlening.

Algemene dekkingsmiddelen

7. Stelpost kapitaallasten vertraagde investeringen

In de begroting is een stelpost opgenomen voor vertraagde investeringen. Deze stelpost heeft betrekking op investeringsprojecten waarvan de uitvoering en daarmee samenhangende lasten, zoals kapitaallasten, later tot realisatie komen dan oorspronkelijk voorzien.

De stelpost biedt ruimte om de financiële effecten van deze vertragingen tijdelijk op te vangen en voorkomt schommelingen in de begroting als gevolg van aanpassingen in de planningen van investeringsprojecten. Naarmate projecten worden herijkt en de realisatieplanning concreter wordt, zal de stelpost worden afgebouwd en verwerkt in de desbetreffende programma's en investeringskredieten. Uit het geactualiseerde Meerjareninvesteringsplan (MIP) blijkt dat jaarlijks gemiddeld circa € 100 miljoen aan investeringen is opgenomen. Op basis van de gerealiseerde uitputting in voorgaande jaren wordt voor 2028 rekening gehouden met een onderuitputting van circa 10% (€ 10 miljoen). Voor de jaren 2029 en 2030 wordt uitgegaan van een onderuitputting van circa 18% (€ 18 miljoen per jaar). De verwerking van deze stelpost vindt plaats binnen de reguliere planning- en controlcyclus, waarbij het bestuur periodiek wordt geïnformeerd over de voortgang en eventuele bijstellingen.

8. Stelpost investeringsagenda

De investeringsagenda van de gemeente biedt een integraal overzicht van de voorgenomen en lopende investeringen en geeft richting aan de ruimtelijke, maatschappelijke en economische ontwikkeling van de stad. Hiermee wordt invulling gegeven aan de groeiopgave van Purmerend en de samenhang tussen woningbouw, voorzieningen, infrastructuur en openbare ruimte. De concrete inzet van de investeringsmiddelen vindt plaats via afzonderlijke kredietvoorstellen aan de raad, waarbij de investeringen worden getoetst op noodzaak, prioriteit en financiële haalbaarheid en maakt onderdeel uit van de Voorjaarsnota. De exacte inzet en fasering van deze investeringen is afhankelijk van afzonderlijke besluitvorming door de raad en de voortgang van projecten. Hierdoor is het moment waarop kapitaallasten daadwerkelijk optreden nog onzeker. Om deze reden is deze raming als stelpost opgenomen.

Sinds de begroting 2023 is structureel een jaarlijkse kapitaallast opgenomen van € 925.000 voor de investeringsagenda. Met deze jaarschijf kan jaarlijks circa € 20 miljoen aan investeringskrediet worden ingezet voor uitbreidingsinvesteringen die voortvloeien uit de groei van de gemeente.

9. Stelpost herijking gemeentefonds (vanaf 2029)

In de begroting is een stelpost opgenomen in verband met de voorgenomen herijking van het gemeentefonds per 2029. De financiële effecten van deze herijking zijn op dit moment nog onzeker en afhankelijk van nadere besluitvorming op rijksniveau en de uiteindelijke verdelingseffecten voor gemeenten. De stelpost houdt tevens rekening met de afbouw van de huidige suppletie-uitkering die gemeenten ontvangen ter compensatie van negatieve herverdeeleffecten als gevolg van eerdere wijzigingen in het gemeentefonds. Afhankelijk van de uitkomsten van de herijking kan de omvang van deze compensatie wijzigen of beëindigd worden, waardoor effecten kunnen ontstaan op de algemene uitkering van de gemeente.

Zodra meer duidelijkheid bestaat over de omvang en impact van de herijking en de daarbij behorende overgangs- en compensatieregelingen, zal de stelpost nader worden geconcretiseerd en waar mogelijk worden verwerkt in de reguliere begrotingsramingen. Eventuele bijstellingen worden via de planning- en controlcyclus aan de raad voorgelegd.

10. Stelpost raming BTW compensatiefonds

In de begroting 2026 (toekomstscenario's) is een stelpost opgenomen voor de ruimte onder het plafond van het BTW-compensatiefonds (BCF). Gemeenten mogen in hun begroting en meerjarenraming rekening houden met deze ruimte, binnen de kaders die zijn afgesproken tussen de gezamenlijke toezichthouders en het Rijk.

Vanwege de jaarlijkse fluctuaties in de beschikbare ruimte is afgesproken dat de laatst gerealiseerde ruimte onder het BCF-plafond als maximaal te ramen bedrag wordt gehanteerd. Voor de begroting 2027 en de meerjarenraming 2028–2030 is daarbij uitgegaan van de definitieve afrekening van het jaar 2025, zoals bekendgemaakt in de meicirculaire 2026.

De beschikbare ruimte onder het plafond is bijgesteld ten opzichte van eerdere ramingen, hetgeen leidt tot een lagere maximale opname in de begroting. De stelpost borgt dat deze ruimte op een prudente en consistente wijze wordt verwerkt. Eventuele toekomstige bijstellingen, voortvloeiend uit nieuwe realisaties of circulaires, worden via de reguliere planning- en controlcyclus voorgelegd.

11. Stelposten jeugdzorg (vanaf 2028)

In de begroting is een stelpost opgenomen in verband met aanvullende maatregelen uit de Hervormingsagenda jeugdzorg, zoals aangekondigd in de Voorjaarnota 2025. Het betreft onder meer maatregelen gericht op het verkorten van de trajectduur en het invoeren van een eigen bijdrage in de jeugdzorg (onderdeel 11a en 11b). Daarnaast is sprake van een geïndexeerde besparingsopgave, waardoor een hogere besparing wordt verondersteld (onderdeel 11 c).

Het Rijk heeft in het gemeentefonds vanaf 2028 reeds een financieel voorschot genomen op deze maatregelen. Conform het advies van de VNG is hiervoor een stelpost in de begroting opgenomen. Gelet op de huidige onzekerheden rond de nadere uitwerking en implementatie, en het uitgangspunt dat de verantwoordelijkheid voor de realisatie hiervan primair bij het Rijk ligt, is het toegestaan hiervoor een stelpost in de begroting op te nemen. De uiteindelijke financiële effecten kunnen voor gemeenten afwijken van de rijksaannames, onder meer als gevolg van onzekerheden in de beleidsuitwerking, uitvoeringskaders en gedragseffecten. Daarnaast kunnen deze maatregelen leiden tot aanpassingen in de gemeentelijke uitvoering en bijbehorende kosten.

De stelpost biedt ruimte om de financiële effecten van deze maatregelen, vooruitlopend op nadere duidelijkheid, op een beheerste wijze in de begroting te verwerken. Zodra meer inzicht bestaat in de feitelijke invulling, haalbaarheid en verdelingseffecten, zal de stelpost nader worden geconcretiseerd en – waar mogelijk – worden verwerkt in de reguliere begrotingsramingen. Eventuele bijstellingen worden via de planning- en controlcyclus voorgelegd.

Afkortingenlijst

Afkorting

ABP
ADV
AEF
AO
AP/AVG
BBV
BGT
BIE

BIZ
BNG
BOL
Bopa
BOR
BPD Beemster

BTLH
BUIG

BVO/DVO
BZK
CBS
CIZ
CJG
CPB
CPI
CROW

DPIA
DPRA
DRIS
DSO
ECB
EMU-saldo
ENSIA

Betekenis

Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds
Antidiscriminatievoorzieningen
Andersson Elffers Felix
Anterieure Overeenkomst
Autoriteit Persoonsgegevens/Algemene Verordening Gegevensbescherming
Besluit Begroting en Verantwoording
Basisregistratie Grootchalige Topografie
Bouwgrond in exploitatie. Het betreft hier een (door de Raad vastgestelde) grondexploitatie in uitvoering.
BedrijvenInvesteringsZones Purmerend
Bank Nederlandse Gemeenten
Binnenwijkse Ontwikkel Locatie
Buitenplanse omgevingsplanactiviteitvergunning
Beheer Openbare Ruimte
Bouwfonds Property Development, samenwerkingsverband met Beemster in de Beemster Compagnie
Bureau Toerisme Laag Holland
Gebundelde uitkering vanuit het Rijk in het kader van de Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz 2004 (levensonderhoud startende ondernemers) en voor de inzet van loonkostensubsidie.
BedrijfsVoeringsOrganisatie/DienstVerleningsOvereenkomst
Ministerie van Binnenlandse Zaken
Centraal Bureau voor de Statistiek
Centrum Indicatiestelling Zorg
Centrum Jeugd en Gezin
Centraal Planbureau
Consumentenprijzenindex
Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek
Data Protection Impact Assessment
Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie
Dynamisch Reizigers en Informatie Systeem
Digitaal Stelsel Omgevingswet
Europese Centrale Bank
Het EMU-saldo is het verschil van inkomsten en uitgaven van de overheid
Eenduidige Normatiek Single Information Audit wordt door gemeenten, provincies, waterschappen en enkele onderdelen binnen de rijksoverheid gebruikt om zich te verantwoorden over de staat van informatiebeveiliging op basis van de BIO (Baseline Informatiebeveiliging Overheid) en het gebruik van de Geo-basisregistraties
Europese Unie
Functionaris Gegevensbescherming/Privacy Functionaris

Afkorting

GBO/PvA
GGD
GI's
GKP
GR
GRP
GVVP
HHNK
HIOR
HIRB
HOV
HVC
ICT
IHP
IKC
IPO
ISZW
JG-keten
JOGG
JOGG
KCC
LAA
LAP₃
Lpo
LV WOZ
MEV
MJOP
MKB
MPG
MRA/ROM/NH
N
NCW
Nen, EN en ISO
NKT
NME
NPO
NVWA
NWB
NWBA
OBS
OVA
OZB/RZB/OEM
P&C cyclus
Pgb

Betekenis

Gebruiksoppervlakte/ Plan van Aanpak
Gemeentelijke GezondheidsDienst
Gecertificeerde Instellingen
Nota Gebiedsoverstijgende Kosten Purmerend
Gemeenschappelijke Regeling
Gemeentelijk Rioleringsplan
Gemeentelijk Verkeers- en VervoersPlan
HoogHeemraadschap NoorderKwartier
Handboek Inrichting Openbare Ruimte
Herstructurering Intelligent Ruimtegebruik op Bedrijventerreinen
Hoogwaardig Openbaar Vervoer
HuisVuilCentrale Alkmaar
Informatie- en communicatietechnologie
Integrale HuisvestingsPlan onderwijs
Integraal Kind Centrum
InterPvinciaal Overleg
Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Jeugdbeschermingsketen
Jongeren op gezond gewicht
Jongeren Op Gezond Gewicht
Klant Contact Centrum
Landelijke Aanpak Adreskwaliteit
Landelijk afvalbeheerplan
Loonprijsontwikkeling
Landelijke Voorziening WOZ
Macro Economische Verkenning
MeerjarenOnderhoudsPlan
Midden- en Kleinbedrijf
Meerjarenprognose Grondexploitaties
MetropoolRegio Amsterdam/Regionale OntwikkelingsMaatschappij/Noord
Holland Noord
Netto Contante Waarde
Hierbij staat NEN voor NEderlandse Norm, EN voor Europese Norm, ISO verwijst naar de Internationale Organisatie voor Standaardisatie, Nederlands Kindertheater
Natuur en Milieu Educatie
Nationaal Programma Onderwijs
Nederlandse Voedsel en Waren Autoriteit
Nederlandse Waterschaps Bank
Nationale Woon- en Bouwagenda
Openbare Basisschool
Overheidsbijdrage in de Arbeidskostenontwikkeling
Onroerende zaakbelasting/Roerende zaakbelasting/Overige Eigen Middelen
Planning en Control cyclus
Persoonsgebonden budget

Afkorting

POH
PW
PWN
RES
RIE
RIEC
ROB
RRE
SPUK
SVP
TONK/TOZO

Turap
UNESCO
UPV
V(S)O
VNG
VON
VPB
VRS
VRZW
VTH
WA
Wet Fido
Wkb
Wlz
WMO
WOB
WOO
WOZ
Wpg
WSW
WSW
ZZP

Betekenis

Praktijkondersteuner huisartsenzorg
ParticipatieWet
N.V. PWN Waterleidingbedrijf Noord-Holland
Regionale Energie Strategie
Risico Inventarisatie en Evaluatie
Regionaal Informatie en Expertise Centrum
Raad voor het Openbaar Bestuur
Regeling Reductie Energiegebruik
Specifieke uitkering stimulering sport
Stadsverwarming Purmerend
Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten/Tijdelijke
overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers
Tussenrapportage
United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization
Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid
Voorgezet (Speciaal) Onderwijs
Vereniging Nederlandse Gemeenten
Vrij op Naam
Vennootschapsbelasting
Vernieuwing van het Reisdocumenten Stelsel
Veiligheidsregio Zaanstreek Waterland
Vergunningen, Toezicht en Handhaving
Waterlands Archief
Wet Financiering decentrale overheden
Wet kwaliteitsborging
Wet Langdurige Zorg
Wet Maatschappelijke Ondersteuning
Wet Openbaarheid van Bestuur
Wet Open Overheid
Waardering Onroerende Zaken
Wet politiegegevens
Waarborgfonds Sociale Woningbouw
Wet Sociale Werkvoorziening
Zelfstandige zonder personeel

Bezoekadres

Purmersteenweg 42
1441 DM Purmerend

Postadres

Postbus 15
1440 AA Purmerend

Telefoon & e-mail

(0299) 45 24 52
info@purmerend.nl

purmerend.nl